ISSN 0351-6407

Kaj bo doletelo Planikine delavce v Turnišču, se sprašuje Ludvik Kovač.

CREDITANSTALT
Banka uspešnih
M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

Terjatve do Pan Agre znašajo nekaj čez 300 milijonov tolarjev

Evropi ne kaže nasedati na dišeče rožice; kaj dobiva in kaj izgublja kmet z Evropsko unijo, o tem naš dopisnik z Dunaja Andrej Horvat.

VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK

VESTNIK

Murska Sobota, 14. septembra 1995, leto XLVII, št. 37, cena 150 SIT

VREME

Ob koncu tedna bo večinoma suho, le v noči na soboto so možne manjše padavine.

Vestnikov koledar

14. september, četrtek, Roza
15. september, petek, Albin
16. september, sobota, Ljudmila
17. september, nedelja, Norbert
18. september, ponedeljek, Irena
19. september, torek, Jan
20. september, sreda, Suzana

Pregovor

Če se zgodaj selijo ptiči, bo huda zima o božiči.

Na železniških tirih v Pomurju letos ugasnila že štiri življenja

Nova žrtev vlaka

Pred mesecem smo poročali o prometni nesreči na železniških tirih v Gornji Radgoni, kjer se je avtomobilist zaletel v tovorni vlak in umrl. V maju se je zgodila nesreča na prehodu železnice čez cesto pri Rakičanu, ki je terjala življenje tovornjakarja. V januarju pa je prav tako klonil voznik tovornjaka, ki je trčil v vlak pri Dokležovju. Vse te tragedije so se zgodile na nezavarovanih železniških prehodih.

Tak prehod je tudi pri **Krapju**, kjer se je huda nesreča zgodila v ponedeljek, 11. septembra, nekaj minut po 10. uri. Marija Kuhar, stara 45 let, iz Verženja je vozila po poljski poti traktor, h kateremu je bila pripeta samonakladalka. Med vožnjo očitno ni bila dovolj zbrana, zato se ni prepričala, ali lahko brez nevarnosti zapelje čez železniške tire. To pa je bilo usodno, saj je prav v tistem hipu z njene leve strani iz smeri Murske Sobote »prisopihal« potniški vlak, ki ga je vozil Ciril Meško iz Murske Sobote. Vlak je vozil, kot je pokazal pregled tahografa, 70 kilometrov na uro, kar je 10 kilometrov manj, kot je dovoljena hitrost na tem območju. Vlak je po trčenju traktor potiskal kakih 100 metrov, nato pa se je iztiril. Traktoristka je umrla na kraju nesreče.

Gmotna škoda znaša po prvih ocenah 1.500.000 tolarjev.

Š. S.

Ljutomerski svetniki ne gredo slepo za svojim županom Ludvikom Bratušo proti Ptuju.

Fotografija: JURE ZAUNEKER

Njim bo bolje, saj zato so pa gospe v Pekingu ...

Adijo roke

Po dokaj ugodnih odmevih gospodarstvenikov, predvsem izvozno usmerjenih, na rast tečaja nemške marke in na delitev drobiža med izvozno usmerjena podjetja, ki jim ga je namenila vlada za blažitev težav, v katere so zašla predvsem zaradi nestabilnega ameriškega dolarja in italijanske lire, je na plano izbil menda povsem nepričakovan udarec izvoznemu gospodarstvu.

Če rast tečaja marke naj ne bi bil posledica tihega dogovora med Banko Slovenije in vlado, je gotovo, da je na rast med drugim vplivalo povečano povpraševanje po devizah zaradi počasnega zapadnja kreditnih obveznosti do tujine tako podjetij kot fizičnih oseb. Tudi razglasitev zunanje konvertibilnosti tolarja ne bo kaj bistveno vplivala na položaj podjetij bodisi klasičnih ali »lohn« izvoznikov. Z dvigom bonitete bo država kvečjemu pomagala storitveni dejavnosti, ki bo lažje sodelovala na mednarodnih razpisih za pridobitev izvjalskih poslov. Povsem drug udarec tržno razvitega gospodarstva pa je doživela industrija, ki se preživlja z »lohn arbeitom« oziroma dodelavnimi posli. Prekinitev pogodbenega sodelovanja med Planiko in Adidasom kaže povsem drugo plat preteznega dela naših izvoznikov, in to ne glede na ozadja, v katerih je prišlo do omenjene prekinitve sodelovanja. Informacije o notranjih (znotraj same Planike) in objektivnih vzrokih se iz dneva v dan razlikujejo. Na glede na to, kaj bodo pokazali inšpekcijski pregledi Planike in kakšno bo dokončno pojasnilo Adidasa, zakaj je prekinil pogodbo, se je plaz pravzaprav usul in ga bo težko ustaviti. Za regijo je to skrb zbujajoče, kajti njen edini dosedaj »zdravi« del gospodarstva je odvisen od tovrstnih poslov. Na primeru Planike se je le pokazalo, da so naši »lohnarji« bili in so preveč zaverovani vase in da so jim bila gibanja na svetovnem trgu tuja. Očitno je, da kljub sloganom, da je trg globalna vas in da razmišljajo globalno, ni segla do njih. Pa jim ne bi bilo potrebno veliko, samo malo podrobnejše spremljanje dogajanj v nemški avtomobilski industriji. Ta se je uprla veliki recesiji in svojemu največjemu konkurentu Japoncem z njihovim lastnim receptom uspešnosti, namreč selitvijo proizvodnje na Daljni vzhod. Edini, ki je temu kljuboval, je bil Mercedes, ki pa ima v prvi polovici letošnjega leta izgubo, enako lanskoletnemu profitu. Po drugi strani pa VW, ki je pred časom skrajšal delovni teden in znižal plače, za prihodnje leto obljublja 4-odstotno povišanje plač. Skratka, vzhodnjaki so tako poceni, da pokrivajo še del stroškov delovne sile v matični državi. K temu je potrebno dodati še, da če so tradicionalni trgi, zaverovani sami vase, sprejeli tako prestižne izdelke, kot so avtomobili z Daljnega vzhoda, potem bodo prej ali slej tudi druge manj ugledne izdelke, med njimi obutev in tekstil. In ali nam tega ne potrjuje dovolj zgovorno Opel, ki se je namesto na Madžarskem usidral na Dalnjem vzhodu. Adidas nam ne glede na splet okoliščin, v katerih je prišlo do ločitve s Planiko, samo potrjuje gornjo tezo. Delno se to kaže tudi v tekstilu, saj spomladanski krči, ki jih je doživljal paradni konj pomurskega gospodarstva in ki še ne more spati mirnega spanca, kar se ne nazadnje potrjuje s še ne v celoti izplačanimi regresi kot tudi s formularji z dejanskimi produktivnimi urami, ki jih mojstri podpisujejo delavcem, namigujejo na zaosterene razmere na zahodnih trgih. Upajmo le, da jim bo z intenzivnim iskanjem in lastnimi blagovnimi znamkami za vzdnoevropske trge uspelo nadomestiti izpad, do katerega bo verjetno prišlo na zahodnih trgih. Toda priznane zahodne blagovne znamke ne bodo obšle teh trgov, zato bo boj za preživetje še hud. Vprašanje je le, kakšno ceno bo potrebno plačati.

J. VOTEK

Vse poti vodijo v Potrošnik

POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN

VRTNIH GARNITUR

v Salonu pohištva v Murski Soboti in v poslovalnici Les - Pohištvo v Beltincih od 15. septembra do razprodaje zalog

CENE NIŽJE DO 20 %!

Od 15. septembra do 15. oktobra vam v Salonu pohištva v Murski Soboti ponujamo:
veliko izbiro italijanskih kuhinj in uvoženih sedežnih garnitur s 5% popustom.
Vse blago pripeljemo domov neglede na oddaljenost.

stroški EU

Na evropski strani Mure

Ko govorimo o nekdanjih deželah (ne)realnega socializma, Slovenije običajno tja ne prištevamo. **Vendar pa, ko je govor o gospodarstvih v tranziciji, povzamemo tudi gospodarske spremembe, ki potekajo v naši državi. Za oboje je torej skupna »tranzicija«; in sicer tranzicija v tržno družbo ter tranzicija v članstvo v Evropski uniji. Zaradi italijanskih dvomov o slovenski »primernosti« za Evropo je naša politika končno na pragu ratifikacije sporazuma o pridruženem članstvu, polnopravno članstvo pa naj bi bilo potem samo še stvar časa. Želja po »Evropi« je predvsem želja po »koristih«; svobodna trgovina in Evropa brez meja sta v EU deklarirani kot javni dobrini, ki sta na voljo vsem. Vendar pa se bo treba ozreti tudi po »stroških« tega koraka, predvsem v obliki izgube težko priborjene samostojnosti pri odločanju o lastni gospodarski politiki.**

Razlike med avstrijsko in slovensko »zgodbo o uspehu« so predvsem zgodovinske, vendar je evropsko povezovanje vedno vplivalo tudi na gospodarski in politični razvoj Slovenije. Ali bo blagodejni vpliv teh sil zadoščal ali pa bo potrebna tudi trdnejša, inštitucionalna navezava na Evropo, v Sloveniji ni več vprašanje. Vprašanje pa seveda je, kakšne so lahko negativne posledice te navezave. V Avstriji je bil, je in še bo – tako kot v vseh državah EU – prizadet predvsem agrarni sektor. Zaradi neposredne bližine Avstrije in neposrednih vplivov, ki jih bodo imeli evropski vzorci tržnega obnašanja ob morebitni pridružitvi na življenjski standard in prerazdelitev poseljenosti tudi ob Muri, so raziskave avstrijskih strokovnjakov vsaj kot svarilo uporabne tudi za nas.

Zagotovila zagovornikov avstrijskega pristopa v Evropsko unijo o takojšnjem in občutnem splošnem znižanju cen se tudi po osmih mesecih članstva (še?!) niso uresničila. Slabo za porabnike in dobro za proizvajalce!? Nikakor ne. Resnico moramo iskati nekje vmes. Oboji so namreč nekaj izgubili in nekaj pridobili. Seveda pa cene niso edini dejavnik pred sodiščem potrošnikov in proizvajalcev. Narodnogospodarsko gledano je bila priključitev za Avstrijce dobra poteza; zaradi odprtja novih tržišč je že v prvih mesecih prišlo do povečanja izvoza, tujih naložb ter celo do določenih pozitivnih premikov na trgu delovne sile.

Tabela 1:
Makroekonomski učinki avstrijskega članstva v EU

	1995	1997	2000
BDP	+0,8	+1,8	+2,8
zaposleni	+0,2	+0,7	+1,3
v 1000	+5,6	+22,2	+42,3
st. brezposelnosti	-0,2	-0,2	-0,3
delovna produktivnost	+0,7	+1,1	+1,4
drobnoprodajne cene	-1,8	-2,7	-3,3
razpoložljivi dohodek	+2,1	+2,5	+3,4
neto posojanje države	-1,5	-1,0	-0,9
plačilna bilanca	-0,9	-1,3	-1,7
realna zasebna poraba	+0,9	+1,3	+2,1
javna poraba	+1,1	+1,5	+1,8
naložbe	+2,0	+5,8	+9,2
izvoz	+1,1	+1,9	+3,0
uvoz	+1,8	+3,2	+4,9

Opombe:
Tabela prikazuje odstopanje vrednosti spremenljivke ob pristopa v EU v primerjavi z vrednostjo, ki bi jo imela, če bi Avstrija ostala članica EGP.

Za komponente na strani povpraševanja, BDP, drobnoprodajne cene, razpoložljiv osebni dohodek, zaposlene in delovno produktivnost velja, da se številke nanašajo na kumulirana, v odstotkih izražena odstopanja njihove vrednosti v primeru članstva v EU glede na tako imenovani »bazni scenarij«, to je članstvo v EGP do leta 2000. Podatki za stopnjo brezposelnosti, plačilno bilanco in neto posojanje so v odstotnih točkah.

Vir: BREUSS, F., KRATENA, K., SCHEBECK, F. (1994a), Effekte eines EU- Beitritts für die Gesamtwirtschaft und für die einzelnen Sektoren, WIFO-Sonderheft, Dunaj 1994.

Vendar teorija o članstvu v Evropski uniji kot javni dobrini, katere privilegiji so dostopni vsem enako, nikakor ne drži, če jo preskusimo v posameznih gospodarskih sektorjih. Strokovnjaki avstrijskega inštituta za gospodarske raziskave (Wifo), ki so naredili tudi medsektorske analize pridruževanja, so izhajali iz kar 20-odstotnega znižanja cen v kmetijstvu in gozdarstvu, 3,2-odstotnega znižanja v predelavi lesa ter seveda znižanja cen v celotni industriji predelave živil. Posledice »evropskih cen« bodo vidne že kmalu, in to tam, kjer najbolj boli – pri zaposlenosti in socialnem položaju v kmetijstvu.

Tudi v Avstriji uresničitve predreferendumskih obljub o »evropskem raju na zemlji« seveda niso bile odvisne od tistih, ki so jih dajali (vlada in vladajoče stranke, gospodarska zbornica, »Zveza socialdemokratskih žena« itd.), marveč predvsem od gospodarskih razmer v Evropski uniji ter od njene ekonomske politike nasploh, ki pa je takšna, kakršna pač je, s čim bolj svobodnimi zakonitostmi trga, v prihodnosti tudi v kmetijstvu. In sedaj, ko je Avstrija že včlanjena – po zadnjih javnomnenjskih raziskavah bi danes za članstvo v EU glasovalo komaj 30 odstotkov vprašanih –, se je pač treba ravnati po pravilih, ki jih določa Bruselj. To pa za kmetijstvo še posebej velja, saj je kmetijska politika unije v izključni domeni centra.

Tabela 2:
Učinki članstva Avstrije v EU po posameznih sektorjih

	sprem. cen (%)	Leto 1995 BDP[1] (%)	zaposlenost[2] (1000)	(%)	Leto 2000 BDP (%)	zaposlenost (1000)	(%)
kmetijstvo in gozdarstvo	-20,0	+0,2	-0,4	-1,4	+0,9	-0,7	-3,2
rudarstvo	-0,1	-0,0	-0,0	-0,9	+2,8	+0,0	+0,6
proizv. živil in pijač, predelava tobaka	-0,5	+0,3	-0,6	-0,7	+0,4	-2,7	-3,0
proizv. in predelava tekstila in usnja	-0,6	+0,4	-0,4	-0,6	+4,8	+1,4	+2,3
predelava lesa	-3,2	+1,2	+0,2	+0,3	+4,0	+1,6	+1,8
papirna ind., tiskarne, založništvo	-1,3	+0,3	-0,5	-0,9	+1,6	-0,8	-1,5
kemična ind.	-0,3	+0,5	-0,5	-0,9	+5,2	+0,7	+1,4
naftna ind.	-0,0	+0,1	-0,0	-0,7	+2,4	+0,0	+0,7
proizv. stekla	-0,1	+0,9	-0,1	-0,3	+4,4	+0,5	+1,4
ind. osnovnih kovin	-0,1	-0,0	-0,3	-0,9	+1,4	-0,3	-0,7
predelava kovin	-0,1	+0,6	-1,6	-0,5	+4,3	+3,9	+1,4
oskrba z energijo in vodo	-0,0	+0,5	-0,3	-1,0	+2,7	-0,3	-1,3
gradbeništvo	-0,1	+1,6	+1,5	+0,7	+6,8	+11,0	+4,5
veletrgovina in drobnoprodaja	-3,1	+1,0	-0,8	-0,2	+3,6	-4,6	-1,0
gostinstvo in turizem	-1,2	+1,1	+1,7	+1,2	+3,3	+6,3	+3,8
promet in zveze	-0,2	+1,2	-0,7	-0,3	+3,5	-1,2	-0,6
finančne storitve	-0,0	+0,8	+0,4	+0,2	+3,3	+5,4	+2,0
storitve javnega sektorja in druge storitve	-0,1	+1,0	+8,0	+0,9	+2,3	+22,0	+2,3
SKUPAJ	-1,0	+0,8	+5,5	+0,2	+3,3	+42,3	+1,4

Opombe:
Tabela prikazuje odstopanje vrednosti proizvodnje oz. zaposlenosti v posameznem sektorju, če se Avstrija vključi v EU, od vrednosti proizvodnje oz. zaposlenosti v sektorju, če Avstrija ostane le članica EGP.

(1) Brez davka na dodano vrednost in uvoznih dajatev po prodajnih cenah. Odstopanja od baznega scenarija so v odstotkih.

(2) Med zaposlene niso všteti samozaposleni. Ostopanja od baznega scenarija so podano s številom zaposlenih (v 1000) in v odstotkih.

Vir: BREUSS, F., KRATENA, K., SCHEBECK, F. (1994a), Effekte eines EU- Beitritts für die Gesamtwirtschaft und für die einzelnen Sektoren, WIFO-Sonderheft, Dunaj 1994.

AVSTRIJSKA KMETIJSKA POLITIKA

S podpisom Sporazuma o prosti trgovini s takratno Evropsko skupnostjo (ES) je Avstrija leta 1972 sprejela tudi bistvena politična načela svoje »poti v Evropo«. Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) med deželami Efte in Evropsko unijo dvaindvajset let pozneje je bil samo še zadnja stopnica na tej poti.

Vendar moramo pojasniti, da je izvzetje kmetijskih proizvodov iz obeh sporazumov zmanjšalo konkurenčne sposobnosti avstrijskega kmetijstva v zadnjih dvajsetih letih. Domača kmetijska politika je namreč avstrijskim kmetom desetletja zagotavljala visoke odkupne cene, zaščito pred tujo konkurenco ter odkup presežkov. Vse to pa je spodbujalo predvsem razvoj predelov z intenzivnim načinom gospodarjenja in ugodnimi legami. Gorskim kmetom in kmetom v obmejnih regijah, ki so zaradi težjih naravnih razmer proizvajali z dosti višjimi stroški ter nižjo produktivnostjo, pa takšna kmetijska politika ni prinašala zadostnih prednosti.

Tako so leta 1992, torej tri leta pred pristopom k skupni agrarni politiki (SAP) Evropske unije, strokovnjaki na tem področju govorili o krizi avstrijskega kmetijstva, ki se kaže predvsem na tehle področjih:

a) presežki najpomembnejših vej kmetijske proizvodnje (žita, mleko, govedo) povzročajo prevelike stroške kmetijstva;
b) preveliki proračunski izdatki za presežke v kmetijstvu so leta 1992 znašali 11,3 milijarde avstrijskih šilingov, od tega je država prevzela 69,6 odstotka, zvezne dežele so pokrile 6 odstotkov, kmečka stanovska združenja pa 24,5 odstotka skupne vsote;
c) v mednarodni primerjavi ima avstrijsko kmetijstvo previsoke proizvodne in drobnoprodajne cene, pri čemer je kar 50 odstotkov (30 milijard ATS) vrednosti kmetijske proizvodnje odvisne od subvencij, temu dodajmo, da je kmetijstvo v avstrijski narodni dohodek leta 1990 prispevalo zgolj 42,7 milijarde ATS, to je 3,2-odstotni delež kmetijstva v narodnem dohodku;
d) razmerje med dohodkom kmetij z ugodno lego in gorskimi kmetijami, merjeno z enoto »proizvodna moč ene družine«, je bilo leta 1990 2:1;
e) dosedanja cenovna politika v kmetijstvu je negativno vplivala na način pridelave (monokulture, intenzivno kmetovanje, ločevanje živinoreje in poljedelstva) in s tem tudi na naravo.

Že leta 1992 je bilo torej jasno, da sta avstrijsko kmetijstvo in predelovalna industrija dosti bolj zaščiteni od evropske, da proizvodne cene krepko presegajo evropsko raven, da je trženje v agrarnem sektorju slabo razvito, da na pomembnih področjih primanjkuje izvoznih izkušenj in da je konkurenčnost v primerjavi z EU nezadostna. Edine pozitivne – vendar težko izračunljive – učinke v primeru priključitve so strokovnjaki predvidevali z odprtjem evropskega trga avstrijskim izdelkom, pri čemer je predvsem italijansko tržišče kazalo največje zanimanje za presežke mleka in mlečnih izdelkov, govedine, žita in svinjine.

Če k tej »krizi« avstrijskega kmetijstva dodamo še izgubo nacionalne suverenosti v agrarni politiki – do katere pride ob pristopu države k skupni agrarni politiki EU – ter prenos funkcij na [illegible] EU, nam postane jasno, zakaj so bila pogajanja okrog dolžine trajanja »prehodnega obdobja« avstrijskega kmetijstva tako [illegible] Vendar pa EU nacionalni politiki vseeno pušča določen manevrski prostor; tako so dovoljeni tisti nacionalni posegi, ki vplivajo na izboljšanje gospodarskega in socialnega položaja kmetov in zmanjšujejo konkurenčni pritisk na živilsko industrijo. Sem štejejo predvsem ukrepe socialne in davčne politike ter zgraditev in vzdrževanje podeželske infrastrukture.

Kljub vsemu prizadevanju politikov, da bi v EU avstrijskim kmetom prikazali »deželo, kjer se jim bosta cedila mleko in med«, pa je do določenih pozitivnih premikov na strani kmečkega [illegible] prišlo šele, ko so bile vsaj približno znane tudi številke višine finančne pomoči za kmetijstvo in trajanje premostitvenega obdobja, ki ga bodo tako kmetje kot predelovalna industrija potrebovali za prilagajanje povečanemu konkurenčnemu boju v EU.

REMOSTITVENA POMOČ

S pomočjo premij in drugih plačil v okviru EU ter avstrijskega proračuna se bo najverjetneje zmanjšal pritisk na agrarni sektor, ki ga bo povzročila vključitev v SAP. Avstrijskim proizvajalcem kmetijskih proizvodov so bila obljubljena plačila na dveh področjih:

1. Odškodnina za zmanjšanje vrednosti zalog (žita, sladkorja, izdelkov mlekarske industrije, škroba, sadje in zelenjave) v skupni vrednosti 5,35 milijarde šilingov. Članstvo v SAP bo namreč pripeljalo do avtomatičnega znižanja cen obstoječih zalog surovin in polproizvodov predelovalne industrije. Vendar pa pritiska na cene s tem ukrepom ne bo mogoče v celoti odpraviti.
2. Degresivna plačila kmečkim gospodinjstvom (7,25 milijarde ATS). Pri degresivnih plačilih EU Avstriji dovoljuje plačevanje nadomestil za izpade dohodka v celotnem prehodnem obdobju, ki traja pet let. Avstrijski pogajalci pa so se celo odločili, da obdobje skrajšajo na 4 leta.

Tabela 3: **Denarna nadomestila za zmanjšanje vrednosti zalog**

	mio ATS
žito	4511
sladkor	210
mleko	309
škrob	65
sadje in zelenjava	259
SKUPAJ	5353

Opomba:
Izgubo vrednosti zalog dobijo povrnjeno predvsem velika kmetijska in živilska podjetja.

Vir: SCHNEIDER, M. (1994), Chancen und Risken der Landwirtschaft im EU-Binnenmarkt, WIFO-Sonderheft, Dunaj 1994.

Znesku 15,95 milijarde ATS, kolikor torej znaša premostitvena pomoč EU Avstriji, je treba prišteti še pomoč kmetijstvu iz avstrijskega proračuna, ki je znašala leta 1994 7,3 milijarde ATS in naj bi v prihodnjih štirih letih narasla na 13,1 milijarde ATS letno. Od tega znašajo letno 2,9 milijarde prispevki EU za sofinanciranje agrarnih projektov. Za neposredna plačila kmetijskim in gozdarskim podjetjem v nerazvitih območjih je predvideno povečanje z 1 na [illegible] milijarde ATS letno, za tako imenovani »ekološki program« je [illegible] menjenih 5,5 milijarde in za subvencioniranje naložb na tem področju 2 milijardi avstrijskih šilingov. Vse skupaj naj bi predvsem olajšalo boj avstrijskega agrarnega sektorja z ostrejšo konkurenco v EU.

Tabela 4: **Degresivna kompenzacijska plačila kmečkim gospodinjstvom**
A) *Načrtovana plačila*

	v %	v ATS
1. leto	100	7,25
2. leto	65	4,71
3. leto	40	2,90
4. leto	15	1,09
5. leto	0	0
SKUPAJ		15,95

B) *Radelitev kompenzacijskih plačil v prvem letu*

	hektarji	plačila (ATS/enoti)	skupaj (mio ATS)
žito	837 400	2 800	[illegible]
durum	9 600	6 000	[illegible]
oljarice	150 000	6 000	[illegible]
rastline z veliko beljakovinskih snovi	56 000	2 800	[illegible]
praha	106 000	2 000	[illegible]
mleko (ton)	2 385 000	820	[illegible]
sadje	8 600	20 000	[illegible]
zelenjava	8 600	20 000	[illegible]
hmelj	200	8 500	[illegible]
seme	400	4 300	[illegible]
krompir	32 000	6 000	[illegible]
prašiči (kosov)	363 500	1 400	[illegible]
pitani prašiči (kosov)	4 700 000	80	[illegible]
perutnina	različnih oblik		200 [illegible]
SKUPAJ			7 251 140

Vir: SCHNEIDER, M. (1994), Chancen und Risken der Landwirtschaft im EU-Binnenmarkt, WIFO-Sonderheft, Dunaj 1994.

Andrej [illegible]

(nadaljevanje [illegible])

VESTNIK
Izdaja Podjetje za informiranje Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.
Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balažic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Smej, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za II. trimesečje 1995 je 1.850,00 SIT, polletna naročnina je 3.340,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.
Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

stranke

Lokalne stranke med gobani in majskimi hrošči

Jesen je, gobanov pa od nikoder! Letos se obnašajo kakor lokalne stranke, ki zrastejo samo vsako četrto leto. Kar je ciklus majskih hroščev. Gobani se bodo to jesen mogoče še napokali po mahovju. Kaj pa delajo lokalne stranke, v kateri fazi zabubljenja so leto pred volitvami?

Kdaj ste nazadnje zaznali spremembo kake stranke v javnosti? Pred časom, ko je šlo za ceno pšenice, sta se nekaj oglašali SLS in SDSS. Gotovo po naročilu iz central. Odtlej pa ni bilo o strankah nič slišati. Mogoče pa v Ljubljani vedo, kaj delajo njihove ekspoziture v teh krajih?

Evidentirajo kandidatke in kandidate

Na ljubljanskem sedežu **LDS** je za provinco pristojen gospod **Andrej Novak**, ki je pokazal čut za lokalizme. »Smo na koncu postavljanja mreže lokalnih pisarn, kot zadnjo smo postavili [illegible], če sem bom prav izrazil, za Prekmurje in Prlekijo v M. Soboti, ki jo vodi gospod Jože Šadl.« **Novak** ne ve, da bi [illegible] liberalni demokrati na tem koncu kako integralno temo, [illegible] po občinskih svetih, [illegible] je ta čas na evidentiranju kandidatk in kandidatov za volitve naslednje leto«.

Mreža pripravljenosti

Za krščanske **demokrate** se govori, da imajo ob združeni listi najbolj trdno mrežo na terenu. Ne kaže, da bi bila ta mreža trdno zasidrana. **Branko Nimac**, organizacijski tajnik pri SKD v ljubljanski centrali, nam je rekel, ko smo ga vprašali, če imajo kakšno organizacijo za odbore, da bi bil to strošek. »Mreža ni odvisna od profesionalnih pisarn, ampak od tega, da so ljudje pripravljeni kaj narediti.« Kaj delajo? »Dolgoročno se pripravljajo na volitve.« Odgovorni poslanec za ta del države je **Ciril Pucko**, regionalni predsednik stranke pa **Mirko Prelog**.

»O vsem drugem poročajo ...«

»Seveda odbori delajo,« je rekel eks glavni tajnik **SDS** gospod **Branko Grims**. Na zadnjem taboru stranke je bil imenovan za glavnega organizatorja predvolilne kampanje. »Največ pobud so v zadnjem času dali v zvezi s kmetijsko problematiko, glede odkupnih cen pšenice.« Še pred zaporo dolgovaškega mejnega prehoda so strankini ljudje z »vašega konca, g. Šiftar in regijski koordinator g. Glavač pa tudi lendavski predsednik odbora, na tiskovni konferenci v Ljubljani opozarjali na to problematiko. Novinarji pa so poročali o vsem drugem.«

Delovna kot delovno ljudstvo

Tajnik soboške podružnice **SLS Duh** se je zadnjič obregnil ob lokalno SDSS, ko se je tudi začela oglašati zaradi cene pšenice. Češ da oni v stranki v tej zadevi ravnajo dosledno in redno, ne samo za nabiranje političnih točk. V ljubljankski centrali so tudi prepričani o delavnosti severovzhodnih podružnic, kakor imenujejo svoje odbore. »Najbolj aktiven je gospod Sapač, on se dogovarja o akcijah, redno imajo sestanke. Najbolj jih zaposlujejo kmetijski problemi, organizirajo izobraževanje upravnih odborov, tekmovanja oračev, na radgonskem sejmu so pripravljali predavanja. In seveda, na volitve se pripravljajo,« je rekla gospa **Boža Grešovnik**, članica upravnega odbora.

»Nismo cmere kot krščanski demokrati ali reformirani komunisti«

S sedeža **Liberalne stranke** (Grosove) se je oglasil tajnik **Danijel Malenšek**. »Na novo smo se registrirali, preoblikujemo odbore. Prej je bil predsednik enega od odborov gospod Marjan Maučec.« Malenšek ne bi hotel komu narediti krivice, zato ne pravi, da lokalni odbori nič ne delajo, raje pa pripoveduje, kaj dela strankina centrala. »Ljudem se vračamo v zavest, kar se posebej vidi pri našem predsedniku Grosu. Ljudje ga sprašujejo, zakaj ne objavlja svojih stališč. Ker mi nismo cmere kot kakšni krščanski demokrati ali reformirani komunisti.«

»Ni nam po volji, ker se Prleki ločujejo od Prekmurcev«

»Zeleni smo z občinskimi odbori v Prekmurju in Prlekiji zadovoljni, čeprav morda bolj zaradi preteklega dela kot sedanjega,« je rekel tajnik **Zelenih Rudi Meršak**. Centrala je zadovoljna, ker v regiji ni težav z odvozom smeti, »kot na primer na Gorenjskem. Zasluge za to pripisujemo tamkajšnjim zelenim in komunalnim službam«. Kakšne pobude severovzhodni želeni v zadnjem času niso dali. »Kar se dogaja, pa nam ni po volji, prleški odbori se vključujejo v spodnjo podravsko regijo, to se nam ne zdi dobro. Zeleni imamo poseben odnos do Mure, s tem ločevanjem pa jo delajo za mejno reko v ekološki sferi.«

Združena siva lisa

»V Pomurju koordiniramo stranko, ker je bila tam ena od naših sivih lis,« pravi tajnik **ZLSD Dušan Kumer**. Prav tako presenečenje kot pri krščanskih demokratih! Kje so njihove goste mreže? Regijski odbor je ustanovljen, v njem so člani organov stranke in poslanci. »Temu pravimo razselitev stranke na teren, smo stranka za regionalizem, kot veste.« Z manj izdelano terminologijo kot znani centralisti pri liberalni demokraciji, žal. Organizacijska siva lisa pomeni tudi sivo liso glede delovanja, je rekel gospod Kumer. Posvetili se bodo, med drugim, kmetijski politiki.

Stranke se v glavnem ukvarjajo, kot se to tako lepo reče, same s seboj. V moralistiki se temu pravi »prepovedano igranje z lastnim telesom« – torej onanija.

ŠTEFAN SMEJ

Glosa

Počasna »lublanska« pamet in hitri »Celan«

Zadnje čase se mi dogaja, da moram večkrat voziti po zloglasni cesti »Cele–Lublana«. Ja, sem, kjer sem. Vam pa resnično svetujem: »Ne hodite na cesto.« Če pa že morate, potem vam Bog pomagaj.

Mogoče še ne veste: cesta je predmet mednarodne zarote. Vodi jo tajna organizacija z imenom »Dolgo vozilo«. Vanjo so včlanjeni šoferji [illegible] z vsega sveta, posebno Turki, Boglari, Romuni, Čehi, Slovaki, Madžari, Hrvati, Italijani, Nemci; pravzaprav ni naroda, ki ne bi imel v »Dolgem vozilu« svojega predstavnika. Seveda jim slovenski šoferji pridno pomagajo. Njihov edini cilj je: Slovenija, dežela tovornjakov.

Kdo ve, zakaj, a še posebej so vzeli na piko cesto »Cele-Lublana«. Pri tem imajo natančno izdelano taktiko: zberejo se v čim daljše kolone. Na čelo se postavi najpočasnejše dolgo vozilo, drugi pa tik za njim. S to taktiko dosežejo, da jih osebno vozilo nikakor ne more prehitevati. Taktika je celo še bolj izdelana: dolga vozila vozijo v obe smeri – tako je blokada popolna. Za strah in trepet Slovencev pa še vedno toliko časa začne eno dolgo vozilo prehitevati drugega, da [illegible], ki vozijo naproti, [illegible] lasje. Ozadje tega ni drugega kot nagnati Slovencem strah v kosti. In resnično jim uspeva.

Namreč: vsa vzhodna Slovenija od Prekmurcev, Prlekov, Štajercev do Korošcev ima kar malo polne hlače vsega: na [illegible] pameti jim več ne pride, da bi se upirali ali negodovali; ponižno vozijo za tovornjaki. Če krenejo od doma zgodaj zjutraj in pridejo v veliko centralno prestolnico šele pozno popoldan, ne rečejo ničesar. Posle so sicer zamudili, zato se lahko posvetijo nakupom.

Resnici na ljubo pa povejmo, da so šoferji sami predmet še večje zarote. Zarote ljudi iz visoke slovenske politike, v kateri so predvsem visoki ljubljanski gospodje. Začelo pa se je pred mnogimi leti. Namreč takrat, ko so ti gospodje spoznali, da je potrebno v Sloveniji graditi avtoceste, Ljubljančani kot Ljubljančani so seveda razmišljali po svoje.

Najprej, so si rekli, bomo zgradili štiripasovnico proti Primorski. Tja hodimo na morje in ni, da bi si ta užitek kvarili s čakanjem v dolgih kolonah. Rečeno, storjeno. Potem so razmišljali naprej: v Avstrijo hodimo po nakupe. Pa so potegnili avtocesto proti Gorenjski.

Pa so razmišljali ljubljanski gospodje: na Dolenjskem imamo počitniške hišice, pa so še tja potegnili avtocesto.

Potem je denarja zmanjkalo. Pa se niso prav nič jezili. In tako je avtocesta proti »Celu padla skozi«. To, da je za slovensko gospodarstvo najpomembnejša cesta, ni pomembno, kajti čez morje, nakupe in počitniške hišice ga pač ni, to že moramo priznati. A vendarle: na slovenskem še obstaja junaški rod, ki se ni vdal ne pameti ljubljanskih gospodov, ki je, ne zamerite, kaj kratka, ne zaradi preveč vozil, ki so zelo dolga: Oboji, tako pamet kot vozila, pa so kaj počasni. Ta rod je rod »Celanov«, slavnih potomcev viteškega ljudstva.

Ko se »Celan« vsede v avto in usmeri na pot proti »Lublani«, je trdno odločen. Na kompromise ne pristaja. Ko zagleda pred sabo kolono vozil, zakriči: »Banzaj!« Pritisne na plin do konca in že prehiteva. Sladko prehiteva. Drugi pokrajinci, ki se vozijo po tej cesti, večkrat zagledajo prehitevajočega »Celana«: skrčeno, v dve gubi zvito nebogljeno postavo z rosnim nagubanim čelom in izbuljenimi očmi, ki strmi predse in pritiska na pedal za plin.

In ko »Celan« prehiti prvo vozilo in mu naproti že prihajajo avtomobili, si reče: »Življenje ali smrt. To tu je zdaj vprašanje.« In še doda plin ter prehiti še en avto. »Pa sem ga!« si reče »Celan«, nevedoč, da je vesoljna Slovenija ob tem pritisnila na zavore.

In ko pripelje »Celan« ves zasopel do prvega križišča v »Lublano«, ne opazi, da stoji pred rdečim semaforjem poleg njega Štajerc, Prekmurec ali Korošec, ki ga je pred pol ure prehitel.

Takoj nato poišče parkirišče in ima samo še toliko moči, da se priplazi do prve gostilne, izpije en »špricer« in zahrope: »Hočem novo cesto.« Potem se obnemogel zgrudi za »šankom«.

Pa naredite mu že enkrat to cesto, prekleto. Ne mučite ga več.

Slavko Sušec

Muroroa, paradiž padlih angelov

Pokazati hočem, da je, odkar se človeštvo igra z atomsko bombo, vseeno, če poskusno poči še ena več. Vendar to ne pomeni, da se ni treba upirati jedrskim poskusom. V vsakem novem se človek obnaša kakor bog, ki lahko eksperimentalno pokončuje druga bitja – v tem je groza!

»Vsaka reč je za nekaj dobra,« se pogosto pravi. Potemtakem je vsaka tudi za nekaj slaba. Ta vsakdanja dialektika, katere oče nikakor ni tisti grški sofist, ki se je hvalil, da lahko en dan govori za neko reč - in poslušalstvo prepriča - naslednji dan pa proti - in isto poslušalstvo znova prepriča –, je za življenje človeštva najodličnejša in najnevarnejša lastnost njegovega duha: zmožnost, da stvari hkrati obravnava s stališča za in proti. Sofist **Gorgias** si tega ni izmislil, samo povzel je splošno lastnost človeškega duha in se ob tem zabaval ob presenečenju zijal.

Morda je celo tako, da je vsaka stvar natanko **pol na pol. Prav** toliko dobra kolikor slaba. Samo naš pristranski pogled in naše hrepenenje po harmoniji v absurdnem svetu nam prikazujeta ene stvari pozitivne, druge negativne, medtem ko so v resnici čisto nevtralne. Ni, recimo, neka reč samo »za nekaj dobra«, sicer pa slaba, kar implicira, da je bolj slaba kot dobra.

Če je tako, če to velja za vse stvari in lastnosti, tako za **agresivnost** (da se ne uspavamo), **nesrečo** (»vsaka nesreča ima v sebi tudi nekaj dobrega«: če ne drugega vsaj to, da je poučna, ker se iz nje nekaj naučimo; da nas utrjuje za še večjo nesrečo ...), **dinamit** (razstreljujemo skale pri gradnji predorov, ne samo sovražne vojake – pa tudi ko sovražne vojake, počnemo to zato, da oni ne bi nas!) kot **žalost** (ker nas plemeniti, nas dela dojemljivejše, tako da zaznamo celo čisto majhno srečo), potem gotovo **ne drži za jedrsko energijo**.

Kako da ne, saj je dobra tako za jedrske elektrarne kot za atomske bombe? Že res, a v primeru jedrske energije ta dialektična ekvilibristika ne velja. Tudi zato ne, ker je celo v jedrski elektrarni nevarna, in to drugače kot dinamit v predoru. Med **Nobelom**, izumiteljem dinamita, in **Oppenheimerjem**, odkriteljem atomske bombe, je razlika, ki je tako velika, kakor je razlika med navadno dialektiko življenja, med zmožnostjo vsakodnevnega relativiranja toka dogodkov, in božjo dialektiko. Z božjo dialektiko odkrivamo, preprosto rečeno, boga. Za tak podvig pa je človeški um zelo redko pripravljen, pa še to pri zelo redkih človeških primerkih.

Jedrska energija je resnični **Prometejev ogenj**. To nas postavlja v bližino bogov, ne tista veščina, ki jo je mitski Prometej ukradel bogovom in podaril ljudem: »pridobivanje« navadnega ognja. Toda ali ne bi morali vsakega približanja bogovom šteti za dobro? Lahko bi, če bi imeli ob veščini, ki jo obvladujemo, vsaj do te mere, da znamo sprožati jedrske reakcije, tudi ustreznega pobožastvenega duha. Tega pa nimamo. **Iz bližnjikov bogovom tako postanemo padli angeli. Zato bi bilo dobro, če jedrske energije ne bi uporabljali. Jedrska energija je usodno darilo bogov ljudem, ki se želijo izenačiti z njimi, je babilonska kazen.**

Jedrska energija z našo pametjo ni dobra pol na pol! Čeprav je morda na sebi taka.

Zato nam tudi ni pomoči. Človeško rokovanje z jedrsko energijo je tako onkraj njegovih zmožnosti kot prosto letanje meteorjev in asteroidov po vesolju. Kaj bi mogli, če bi se namerilo, da se znajdemo na krožnici nekega takega kozmičnega blodnika? Nič. Brez **Supermana** nič. Supermani pa so samo v kinu.

In zategadelj, naposled, ne bi bilo na svetu nič drugače, tudi če bi se Francija odpovedala jedrskim poskusom na Muroroi. Ne rečem, da neuspela akcija **Greenpeacea** ni bila koristna, potrebna, pogumna in celo smotrna. Enako mislim za akcije zahodnonemške naravovarstvene organizacije BUND, ki je pozivala k bojkotu francoskih vin, sirov, parfumov in avtomobilov. **Vse to globalizira posameznikovo zavest, vse to so majhni skoki človeštva in veliki koraki na novo osveščenih posameznikov.** Protestiranje ima še druge koristne implikacije. Pokazalo se je, kako je tako imenovana »svetovna javnost« vznemirjena samo nad tistim, nad čimer je lahko. **Kitajci** so v času največjega vpitja proti francoskim nameram pod puščavo **Xinjiang** mirno razstrelili atomsko bombo. Pripadniki **Greenpeacea** so dan prej na **Trgu nebeškega miru** sicer protestirali, kar pa zdaleč ni bilo tako obširno in odmevno kot proti **Francozom**. Še celo bojevite feministke na svetovni konferenci žensk so odrevenele upoštevale zahodnjaško maksimo iz obdobja hladne vojne, da je za mejami komunističnih držav drugačen svet.

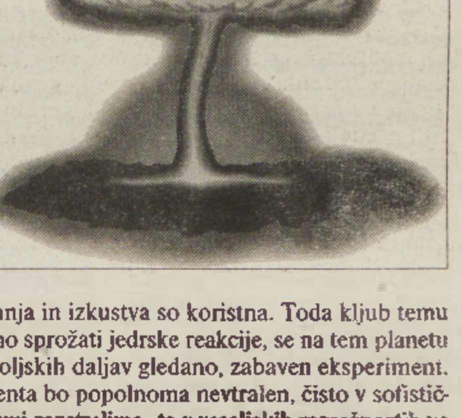

Vse te akcije, spoznanja in izkustva so koristna. Toda kljub temu samo **pena**. Odkar znamo sprožati jedrske reakcije, se na tem planetu dogaja, od daleč, iz vesoljskih daljav gledano, zabaven eksperiment. Rezultat tega eksperimenta bo popolnoma nevtralen, čisto v sofističnem duhu. **Tudi če se sami razstrelimo, to v vesoljskih razsežnostih ne bo veljalo za nekaj protinaravnega, umetnega. Saj smo del vesolja in ne moremo ravnati drugače kot po njegovem redu. Če spoznamo in se obvladamo, tudi prav.**

Ob tej negotovosti izida se me zato loteva dvom, če akcije proti francoskim jedrskim poskusom na **Muroroi** niso bile morda celo škodljive – za vse tiste, ki niso prepričani o usodnosti rokovanja z jedrsko energijo pri človeštvu, ki ne živi v pobožanstvenem duhu. Nejeverni vizualni tipi se zdaj sprašujejo, čemu toliko vika in krika zaradi tiste nekaj pene na morski površini, kar je bil edini vidni učinek eksplozije? Kako naj bo potem nevarna atomska elektrarna v Krškem, ki ni zgrajena zato, da bi eksplodirala? Še manj bodo prepričani o usodnosti atomske energije, ko bodo merjenja nad mestom eksplozije pokazala, da se radioaktivnost ni povečala ...

Pa kakor smo rekli, tukaj ni pomoči. Edina tolažba je dobro upanje.

ŠTEFAN SMEJ

Subvencije izvoznikom

Komu in kako je bilo razdeljeno

Čeprav smo še tako vrtali v pristojne in klicali v več ljubljanskih uradniških pisarn, nismo uspeli dobiti seznama podjetij izvoznikov, katerim je komisija za izbor vlog in dodeljevanje sredstev odobrila subvencioniranje prispevkov za socialno varstvo. Podjetja sama, ki bodo kmalu dobila obvestila in sklepe o tem, ali je bila njihova vloga pozitivno rešena ali zavrnjena, bodo s tem seznanila novinarje, so odgovarjali v Ljubljani. Komu in kako je bilo razdeljenih 5 milijard tolarjev, torej tudi novinarjem ostaja prikrito, dotlej pa tudi ni mogoče pritegniti izjavam nekaterih podjetij, da so bili izvozniki pri obravnavi v različnem položaju ter da je o tem ali kriterijih mogoče razpravljati.

Komisija, ki jo je vodil državni sekretar na ministrstvu za gospodarske dejavnosti dr. Vlado Domovski, je imela svojo prvo sejo konec avgusta. Na njej so obravnavali 747 pravočasno oddanih vlog izvoznih podjetij ter izločili 13 vlog, saj je bil neto izvoz manjši od 12 milijonov tolarjev. V preostalih 733 vlogah je znašala skupna vsota zaprošenih subvencij nekaj več kot 18 milijard tolarjev. Tako naj bi dobil vsak neto izvoznik, ki izpolnjuje razpisane pogoje, najmanj 27,68 odstotka zaprošene subvencije.

Komisija se je drugič sestala četrtega septembra ter zaradi neustrezne dejavnosti dodatno izločila 83 vlog, torej bo vsak neto izvoznik, ki izpolnjuje pogoje, tako sedaj lahko računal že na 29 odstotkov zaprošene subvencije. MH

Narok Pan Agre

Terjatev za več kot tristo milijonov, vrednost podjetja še ni znana

Pan Agra, Kovinska industrija v stečaju ima po prijavljenih terjatvah 405 upnikov v vrednosti 357 milijonov tolarjev. Stečajni upravitelj podjetja Milan Koren je pred sodniškim senatom na prvem naroku priznal terjatev upnikov, brez zaposlenih, v vrednosti 268,6 milijona ter prerekal 88,8 milijona tolarjev. V celoti je priznana tudi terjatev LB Pomurske banke v vrednosti 190,4 milijona tolarjev. Upnikom delavcem je priznanih 172,5 milijona tolarjev terjatev, saj je stečajni upravitelj zaposlenim priznal premalo izplačane plače, obveznice v markah ter kapitalizacijo denarnih nadomestil po prvem stečaju podjetja leta 91.

Na seznamu upnikov, ki ga je stečajni upravitelj sestavil osmega septembra, pa niso navedene terjatve štirih upnikov Potrošnika, Marka Slaviča, Kovinoplastike Gomilšek ter Kovinotehne Celje. O njihovih terjatvah se bo stečajni upravitel izjasnil na prihodnjem naroku, saj, kot je pojasnil, nekatere zadeve mora še razjasniti, njihove terjatve pa je stečajni senat priznal za verjetne. O možnosti izplačila terjatev je stečajni upravitelj upnikom povedal, da o tem ne more dati nobene izjave, saj ocena podjetja še ni opravljena, proizvodnja v podjetju pa se je šele začela, zato še ne more povedati, koliko bo prispevala k večanju vrednosti stečajne mase. Prav tako niso razčiščene štiri večje terjatve do podjetja.

V Pan Agri so po sklepu senata in po predloženem elaboratu stečajnega upravitelja konec julija spet začeli s proizvodnjo, tako da je v skladiščih precej končnih izdelkov, ki jih bodo začeli prodajati. MH

Na nevzdržne razmere v Mesni industriji Pomurka opozarjajo tudi sindikati

Ukrepati je potrebno takoj

Delavci so svoje k premagovanju težav že prispevali, zdaj so na vrsti lastniki in vlada z ustreznimi ministrstvi

Položaj soboške Mesne industrije ostaja še naprej nejasen in lahko zapišemo, da se agonija podjetja nadaljuje. Tudi po uvedbi prisilne poravnave se razmere ne spreminjajo, delavci pa se najbolj bojijo stečaja, ki tudi ni izključen, še zlasti, če sedanji lastniki ne bodo spremenili odnosa do tega podjetja. Kot pravi direktor Milan Bratkovič, ki je vodenje Pomurke prevzel pred slabima dvema letoma in pol, razen sklada za razvoj, ki je večinski lastnik, preostali lastniki, to so kmetijske zadruge, niso pokazali prave volje za pomoč pri reševanju nastalih težav. Da se je Pomurka ohranila pri življenju, je zaslužen predvsem sklad, ki je v tem času prispeval okoli 8,6 milijona DEM, žal pa se ta sredstva niso oplemenitila. Kmetijske zadruge so nemalokrat celo prispevale k zaostrovanju razmer, saj Mesni industriji niso dobavljale niti živine.

Kaj je vodilo Republiški odbor sindikata kmetijstva in živilske industrije pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, da je pripravil konec prejšnjega tedna na sedežu podjetja tiskovno konferenco o problematiki razmer v Mesni industriji, nam ni povsem jasno, njegovi predstavniki pa so povedali, da so s tem želeli širšo slovensko javnost opozoriti na resnost razmer v Pomurki. Sicer pa sindikat predvsem skrbi izguba delovnih mest, saj je bil hkrati z uvedbo prisilne poravnave pripravljen tudi program presežnih delavcev, po katerem naj bi se sedanje število zaposlenih skoraj prepolovilo. Mesna industrija je v začetku osemdesetih let zaposlovala 1.440 delavcev, zdaj pa jih le 770, po prisilni poravnavi pa naj bi jih ostalo le še 361. V takšnih razmerah pa to podjetje gotovo ne more biti več nosilec gospodarskega razvoja Pomurja, s tem pa veliko izgublja tudi preostala Slovenija. Da bi izkoristili naravne prednosti, zlasti v kmetijstvu, je bilo v preteklosti v Pomurju porabljenih precej sredstev, s propadom Mesne industrije pa bi bili izničeni rezultati teh vlaganj. Po mnenju Dušana Semoliča ima soboška Mesna industrija tako po tržnem principu kot po kakovosti, ki jo dosega s svojimi izdelki, vse možnosti, da preživi, vendar se morajo tega zavesti predvsem njeni lastniki. Po njegovih besedah je zdaj skrajni čas za ustrezno ukrepanje, saj bo jutri morda že prepozno. Tako lastniki pa tudi vlada z ustreznimi ministrstvi morajo takoj in bolj neposredno sodelovati pri reševanju razmer v Mesni industriji, zahtevajo sindikati, ki pravijo, da so delavci z odrekanjem pri plačah že do zdaj storili vse, da bi se tovarna ohranila. Zato pa zdaj zahtevajo, da se njihove zahteve v postopkih prisilne poravnave obravnajo enako kot drugih upnikov. Na račun osebnih dohodkov ter neizplačanih regresov in jubilejnih nagrad znašajo terjatve delavcev do Pomurke 2,7 milijarde tolarjev.

Kljub agoniji, ki jo preživlja že nekaj časa, je Pomurki uspelo ohraniti vse licence za izvoz na najzahtevnejša svetovna tržišča, saj je Pomurkina klavnica edina v Sloveniji, ki ima licence za izvoz v države Evropske unije, v Združene države Amerike in v Kanado ter posebno licenco za izvoz v Anglijo, od obstoja Pomurke pa so odvisni tudi nekateri drugi slovenski mesno-predelovalni obrati. Žal pa lastnikom zdaj ni jasno, kakšna naj bi bila vizija Pomurke, trdi direktor Milan Bratkovič, saj sicer ne bi odlašali s sprejemom nekaterih odločitev. Če so le-ti vodstvo podjetja ves čas strašili s takšnimi in drugačnimi kupci, se je zdaj izkazalo, da za nakup Mesne industrije tako rekoč ni [illegible] zanimanja in vprašanje lastnika ostaja tako še naprej odprto.

Prav sedanja negotovost [illegible] lahko za Pomurko usodna, [illegible] pa ne izgubljajo le zaposleni, [illegible] tudi celotna živinoreja na tem območju. Pomurka je namreč [illegible] nalizator dobršnega dela kmetijske proizvodnje, in če bo propadla Pomurka, bo [illegible] živinoreji ostalo zgolj surovinska osnova za druga slovenska [illegible] močja. In nemalokrat im[illegible] občutek, da si to nekateri v [illegible] veniji želijo, saj bi [illegible] vanju težav soboških [illegible] že ustrezno ukrepali. Ureditev razmer v Mesni industriji [illegible] mreč imela za posledico [illegible] ureditev razmer na tržišču, [illegible] pa, da si nekateri tega ne želijo, saj prav na račun sedanjih [illegible] mer dokaj dobro živijo.

LUDVIK K[illegible]

Priznane terjatve upnikov Galesa, boračevske žage

Največji upnik italijanski lastnik

Za podjetje Gales oziroma žago v Boračevi je bil uveden stečajni postopek, prejšnji teden pa je bil na murskosoboškem sodišču opravljen tudi prvi narok za potrditev in preverjanje terjatev upnikov. Stečajni upravitelj Franc Györfi je na seznam uvrstil 153 upnikov, katerim priznava skupaj nekaj manj kot 74 milijonov tolarjev upniških terjatev, prerekanih pa jih je bilo za nekaj več kot 20 milijonov.

Skoraj v celoti je priznal terjatve delavcev, razen razliko v plačah za leto 94 ter regres za malico, priznana je tudi terjatev banke v vrednosti 12 milijonov tolarjev, največji upnik pa je, kot smo napovedovali v marčevskem zapisu o razmerah v Galesu, italijanski lastnik ali kupec žage. Slednji je stečaj podjetja tudi predlagal. Stečajni upravitelj je pod vsemi terjatvami posebej navedel še terjatve italijanskega lasnika G. Ga[illegible] iz Milana kot vračilo vplačanega predujma 739 milijonov italijanskih lir za nabavo lesa. Od vrednosti prijavljene terjatve je potem odštel nevplačani kapital, tako da italijanski upnik lahko računa na plačilo terjatve v vrednoti 500 milijonov lir ali 37,5 milijona tolarjev. In kdaj bodo upniki priznane terjatve lahko dobili izplačane? Stečajni upravitelj Franc Györfi je pred sodiščem in upniki povedal, da denarja ni, saj so [illegible] podjetja, ki pa niso bile visoke, skoraj v celoti izterjane, denarja pa ni niti za plačilo dela varnostnikov. Zato varovanje premoženja ne bo več mogoče plačevati, torej bo premoženje žage, ki je bilo ocenjeno na 167 milijonov tolarjev, lahko kljub zaklenjenim vratom, tarča tatov. Denar za plačilo upnikom bo mogoče pridobiti šele po prodaji žage. Kdaj bo to, pa je negotovo vse dotlej, dokler ne bo rešen denacionalizacijski zahtevek. Šele potem bo lahko stečajni upravitelj razpisal ponudbo za prodajo boračevske žage. MH

Seja vlade

Ni vzroka za blokado v Dolgi vasi

Posebna skupina za boj proti oškodovanju družbenih podjetij - Pregled delovanja tudi v Palomi - S predlogom zakona o zamenjavi obveznic agnecije za sanacijo bank in hranilnic za obveznice Republike Slovenije naj bi pospešili sanacijo in pravatizacijo bank - Na mejnem prehodu Dolga vas nihče ne čaka več kot štiri ure

Na zadnji seji vlade, ki ji ni prisostvoval minister za obrambo Jelko Kacin, ker je bil na obisku v Italiji, zato niso razpravljali o njegovem spornem počitnikovanju na hrvaškem in dogovoru z hrvaškim obrambnim ministrom, je pa dal premier dr. Janez Drnovšek pobudo za ustanovitev vladne skupine za preprečevanje oškodovanja kapitala podjetij, ki so imela ali imajo družbeni kapital. V njej bodo predstavniki različnih ministrstev, sklada za razvoj, devizne inšpekcije in agencije za privatizacijo. Vladni organi tako ne bodo čakali na revizijska poročila Agencije za plačilni promet, ampak bodo lahko tudi sami ukrepali. Skupina bo delovala na osnovi prijav posameznikov, novinarskih člankov ali drugih sumov, da se v procesu privatizacije dogajajo nepravilnosti, ki bi lahko škodile premoženju podjetij. V skupini bodo lahko sodelovali tudi predstavniki Agencije za plačilni promet in bo morala redno poročati vladi, da se bo lahko hitro in učinkovito ukrepalo, tudi s sankcijami in prenosom premoženja na sklad za razvoj. Državni sekretar Tone Rop je dejal, da je sedaj reakcijski čas od ugotovitve nepravilnosti oz. škodljivih poslov v podjetju predolg. Pripravljen bo tudi poseben program za podjetja, ki so bila v revizijskih postopkih Agencije za plačilni promet spoznana kot kršitelji in so bili proti njim oz. odgovornim osebam vloženi obtožni predlogi (Gospodarsko razstavišče, Ona - on ...) Med prvimi se bo skupina lotila kranjske Planike in Palome s Sladkega Vrha.

Tudi 6,5 % obrestna mera

Po hitrem postopku naj bi parlament sprejel predlog zakona o zamenjavi obveznic Republike Slovenije za obveznice agencije Republike Slovenije za sanacijo bank in hranilnic. To je za 1,558 milijarde mark obveznic, kar je 58 odstotkov slovenskega javnega dolga. Nove obveznice bodo normirane v tolarjih, država bo z njimi lažje refinancirala svoj dolg, ki zapade leta 2030. Obveznice se bodo obrestovale po različnih obrestnih merah glede na rok dospelosti, pri čemer bo veljalo pravilo, da je obrestna mera za obveznice z daljšim rokom dospelosti višja od obrestne mere za obveznice s krajšim rokom. Tako je predvidena 4,5 % obrestna mera pri obveznicah z najkrajšim rokom dospetja (3 leta) in 6,5 % obrestna mera pri obveznicah z najdaljšim rokom dospetja (15 let). V okviru celotne misije je predvidena izdaja obveznic s posebno klavzulo, ki bo omogočila imetnikom izbiro revalorizacijske klavzule. To pomeni, da se bo imetnik do določenega datuma v letu (15. oktober) odločil med načinom revalorizacije na osnovi temeljne obrestne mere ali valutne klavzule. Te obveznice bo možno uporabiti pri privatizaciji državnega premoženja, predvsem bank v sanaciji. S tem naj bi dodatno povečali atraktivnost obveznic, ki pa bo predvsem odvisna od menjalnega razmerja.

Vlada je kot edini lastnik podprla poslovni načrt Pošte Slovenije v letu 1995; seznanila pa se je tudi z odredbo o določitvi zaokroženih turističnih območij, na katerih se prirejajo igre na srečo. Te namreč prinašajo po zakonu o igrah na srečo 96 odstotkov koncesijskih sredstev in se delijo v sorazmerju 50 : 50 za promocijo turizma in razvoja lokalnih skupnosti.

Vlada Slovenije je pregledala uresničevanje zahtev protestnikov ob zapori mejnega prehoda Dolga vas. Ti so namreč v primeru neupoštevanja njihovih zahtev zagrozili z blokado prehoda 30. septembra. Vlada je mnenja, da za to ne bo razlogov, ker bodo do tega dne vse njihove zahteve uresničene. Ugotovili so, da zdaj čakalna doma na meji ni daljša kot štiri ure; le 4. in 5. julija je bilo potrebno za prehod čakati nekaj več časa, kot je bila zahteva protestnikov. Tudi zahteva po parkirnem prostoru se uresničuje; potreben je bil mednarodni razpis za oddajo del, kar je Slovenija že storila. V mesecu dni bo verjetno evropska komisija sprejela odločitev. Tudi o komunalni taksi in njeni razdelitvi so se dogovorili!

MARJAN HORVAT

Pri Adriaticu drugače

Na slovenskem zavarovalnem trgu je nastala dokaj močna konkurenca tudi pri zavarovanju šolarjev. »Ponudbe« so skoraj podobne, pri Adriaticu pa trdijo, da je njihova vseeno drugačna in nekaj posebnega.

Izločili so (navadno) dnevno odškodnino in ohranili le visoko odškodnino, ki je vezana na bolnišnično zdravljenje in hujše posledice otroške nepazljivosti. Ponujajo tudi odškodninsko jamstvo (v polnem znesku) za vse nezgode pri športu ali pouku telesne vzgoje. Nizkih dnevnih odškodnin, ki so bile v praksi doslej, ne ponujajo več, med drugim tudi zato, ker »praske na kolenu niso primerljive s posledicami hujših nezgod in staršem niso v veliko pomoč«. Drugače pa je, če morajo njihovi otroci na zdravljenje v bolnišnico, če jim je potrebno kupiti ortopedski pripomoček, prilagoditi stanovanje itd. -AJ

Dobro pobrane subvencije

Na sklad za razvoj malega gospodarstva je lani prispelo 327 vlog za subvencioniranje obrestne mere in 19 vlog za dodelitev jamstva. Največ vlog za plačilo obrestne mere je prišlo na sklad iz [illegible], med njimi sta s [illegible] vlogami tudi Ljutomer ter [illegible] stini Lendava.

Pomoč za subvencioniranje [illegible] stne mere so dodelili [illegible] gramom iz Ljutomera in [illegible] Lendave. Pregled [illegible] bankah kaže, da je LB Pomurska banka s [illegible] gami in bila po številu [illegible] med vsemi bankami na [illegible] Komisija je subvencijo obrestne [illegible] mer je odobrila od 23 kar 15 [illegible] mov, kar je banka postavila [illegible] odobrene vloge na drugo [illegible] Murskosoboška enota SKB [illegible] stala za 8 odposlanih [illegible] šest jih je bilo tudi odobrenih. [illegible] gospodarstvenike je v njihovih vlogah [illegible] podprlo 61 domačih in [illegible]

Sklad za razvoj malega gospodarstva je lani z danim jamstvom [illegible] 14 podjetnikov ali programov [illegible] stva ni dobil noben program [illegible] ga konca oziroma ga ni [illegible] saj zanj tudi nihče ni zaprosil. [illegible]

Mladi se vpisujejo med prve iskalce zaposlitve

Iz šolskih klopi v veliko čakalnico zaposlitvenega zavoda

Čakanje ne traja enako dolgo

Prvi šolski dan je z vsakim letom vedno bolj prazničen. In naj bo tak. Dobro je, da mediji poročajo o natančno preštetih prvošolčkih pa o učencih, ki nadaljujejo šolanje, saj bi z zaokroževanjem števila nekaj mladih glav zagotovo zradirali. Toda v ta čas, ko spet zvoni šolski zvonec in se pišejo prve šolske naloge o počitnicah, sodijo tudi številke o mladih, ki vstopajo v ogromno čakalnico Zavoda za zaposlovanje. Še s svežimi spomini na to, kako so opravljali zaključni izpit ali maturo, z zadovoljstvom, da so končno dosegli svoj cilj, saj imajo v žepu potrdilo o doseženem poklicu, se v upanju, da bodo kmalu dobili zaposlitev, vpisujejo med iskalce prve zaposlitve. S kakšnimi občutki vstopajo skozi vrata zaposlitvenega zavoda, kakšna so njihova pričakovanja in kako veliko je njihovo upanje, da bodo dobili delo ter z lastnim zaslužkom vstopili v svet odraslosti, to pa je samostojnosti in neodvisnosti? Kakšna sploh so lahko njihova pričakovanja glede na razmere na trgu delovne sile? Kateri je tisti pravi pogled, tista realnost, ki naj jo vidi vsak mladi, ki se vpiše na listo čakajočih, naj ne bo preveč lepa, saj je potem razočaranje preveliko, ali ne preveč mračna, da bi zasenčila in zatrla iskanje in upanje?

Mladih brez dela več kot lani

Mlade, ki iz šolskih klopi prihajajo na zaposlitveni zavod in se prijavljajo kot iskalci zaposlitve, uvrščajo na listo čakalcev, ki je konec julija štela že 8880 imen. Samo od maja do konca julija se je število nezaposlenih v naši regiji povečalo za 404 osebe ali za 4,6 odstotka. Večina z liste je prvo zaposlitev že imela, nanjo pa še čaka po julijskih podatkih 1906 ali 35 odstotkov vseh iskalcev zaposlitve, od teh so 1903 (22 odstotkov) mlajši od 26 let. Skupina brezposelnih, ki išče prvo zaposlitev, je bila julija za 1,4 odstotka večja kot julija lani. »V naši regiji narašča predvsem število mladih brezposelnih in dolgotrajno brezposelnih. Izstopajoč je tudi podatek, če ga primerjamo z republiškim povprečjem, nekvalificiranih iskalcev zaposlitve. V Sloveniji je delež teh med iskalci zaposlitve 47-odstoten, pri nas pa 60-odstoten,« je povedala Cvetka Sreš, strokovna delavka murskosoboškega zaposlitvenega zavoda.

Na murskosoboški območni enoti Zavoda za zaposlovanje bodo septembra začeli z organiziranjem motivacijskih informativnih seminarjev. »Čutimo potrebo, da nezaposlenim podamo informacijo, kaj se dogaja na Zavodu in kaj je dolžnost nezaposlenih. Povedali jim bomo, da se imajo možnost vključiti v razne izobraževalne tečaje ter da bodo imeli s pridobljenim širšim znanjem večje možnosti za zaposlitev,« je dejala Cvetka Sreš. Udeležba na seminarju je obvezna ter je pogoj za vključitev v programe aktivne politike zaposlovanja.

Čakanje ni enako dolgo za vse

Mladi, ki so se oglasili na zavodu z namenom, da dobijo delo, vendar so brez izobrazbe, lahko pričakujejo, da bo njihovo čakanje dolgotrajno. Delodajalci po nekvalificiranih delavcih skoraj ne povprašujejo pa tudi liste nezaposlenih brez izobrazbe je že predolga. Golo fizično delo se na trgu delovne sile čedalje težje prodati, saj naša podjetja zahtevno delo ter dodelavne posle na tujem trgu vedno težje prodajajo. Brez izobrazbe so možnosti za pridobitev dela zelo majhne ali jih skorajda ni. Pa vendar tudi letos po osemletki šolske klopi zapušča okoli pet odstotkov mlade generacije, zaradi neuspešnosti v nadaljnjem šolanju, predvsem osipa v prvem in drugem letu šolanja, pa še deset odstkotkov generacije.

Več upanja in krajše čakanje lahko glede na razmere na trgu delovne sile napovedujemo mladim s končano četrto in peto stopnjo izobrazbe. Pa vendar spet različno, glede na poklic, ki so si ga pridobili. Zaposlitev zelo hitro dobijo tisti mladi, ki so končali izobraževanje v šolah zunaj naše regije. Gre za poklice kot so tesarji, mizarji, zidarji, keramičarji in drugi, možnosti za zaposlitev pa so manjše za tiste poklice, za katere izobražujejo domače poklicne in srednje šole. Med nezaposlenimi je namreč že sedaj 851 takih s končanimi šolami kovinarske stroke, elektrikarjev je 234, izdelovalcev oblačil 141, ekonomskih tehnikov 188, administratorjev 122, trgovcev že kar 241. Vedno znova in vse bolj zeva razkorak med tem, za kakšne poklice se mladi odločajo, za kaj naše šole izobražujejo, ter možnostjo zaposlitve v domačih podjetjih in dejavnostih.

Vsako leto in vedno znova v novinarskih zapisih ponavljamo to dejstvo, toda stvari se ne premaknejo niti za spoznanje. Šole vedno znova pošljejo v življenje mlade z znanjem in poklicem, katerega v domačem kraju ne morejo vnovčiti, starši in otroci se vse preveč ozirajo po domačih šolah z varljivo tolažbo, da po končani šoli nekako že bo ali pa se tako odločajo zaradi finančnih možnosti investiranja v znanje svojih otrok. Izobraževanje v šolah zunaj naše pokrajine je namreč dražje.

Državna ponudba za čakajoče

Med tisto najpomembnejšo državno pomoč za zaposlovanje mladih lahko štejemo subvencioniranje pripravniškega dela mladih. S tem da je država (do)plačala pripravniško delo za mlade, je prispevala k temu, da so mladi po končanem šolanju lažje dobili prvo zaposlitev. Čeprav se je večina po opravljenem pripravništvu vrnila na zaposlitveni zavod, je dinamika pri zaposlovanju mladih vendar bila, nekaj se je vendar dogajalo. Letošnja generacija mladih, ki je s šol prišla na listo čakajočih brezposelnih, pa lahko pričakuje, da bo na pripravništvo skoraj gotovo morala čakati leto in več. Leto dni je namreč treba biti prijavljen na zaposlitvenem zavodu, da potem država z denarjem podpre opravljanje pripravništva.

Konec decembra lanskega leta je pripravništvo opravljalo 569 mladih, konec julija samo 250. Država po novem pripravniško delo subvencionira samo tistim iskalcem prve zaposlitve, ki so na Zavodu za zaposlovanje prijavljeni leto in več. Izjem ni, kar pomeni, da določilo velja ne gleda na stopnjo izobrazbe ali deficitarnost poklica.

Druga denarna državna pomoč za spodbujanje zaposlovanja mladih je plačilo prispevkov delodajalcu, ki zaposli iskalca zaposlitve za nedoločen čas. Doslej delodajalci po tej možnosti niso preveč posegali, saj jim je bilo ustreznejše plačilo pripravniškega dela mladih. Sedaj pa se pogosteje odločajo tudi za to obliko državne pomoči. V treh poletnih mesecih so delodajalci to pravico uveljavili za 24 nezaposlenih, ki so jih zaposlili za nedoločen čas, toliko torej, kot v vsem prvem polletju.

V času počitniških dni in prve dni septembra se je med iskalce zaposlitve prijavilo okoli 450 mladih, ki so v tem letu končali šolanje predvsem na poklicnih in srednjih šolah. Samo od prvega do osmega septembra so na zaposlitvenem zavodu za Pomurje vpisali med nezaposlene 127 mladih, ki so prišli iz šol.

Delo bo, če bodo tudi sami za to nekaj naredili

»Nekaj se bo z njimi pri nas na Zavodu dogajalo, a ne vedno tisto, kar pričakujejo, torej zaposlitev. Zato priporočam vsem mladim, da so, ko se bo kakšno delo pojavilo, čim bolj agresivni ter da si delo tudi sami iščejo,« je povedala Cvetka Sreš. Iskanje zaposlitve je namreč dejanje in potrditev odraslosti ter podjetnosti tudi mladih. Pa vendar še vedno za četrtino in več teh mladih, ki se prijavljajo na Zavodu, zadeve urejajo starši. Starši povedo in vprašajo, mladi pa brez besed stojijo za njihovim hrbtom. Možnosti za zaposlitev so namreč majhne tudi za takšne mlade, ki so sicer dosegli poklic, niso pa še dorasli samostojnemu ravnanju.

MAJDA HORVAT

Država in lokalna skupnost za razvoj kraja

Bo lokalna iniciativa pognala kolo?

Toliko pomembnih gostov in vladnih mož naenkrat, kolikor se jih je odzvalo povabilu Centra za razvoj podjetništva, v Lendavi že dolgo ni bilo. V občino, ki leži prav v kljunu države, in mesto pod vinskimi goricami so prišli v dneh, ko je to živelo za Lendavsko trgatev. Za mizo na pogovor o temi Vloga lokalne skupnosti in države pri razvoju kraja so se usedli minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Janko Deželak, sekretar kmetijskega ministrstva Ivan Obal, državna sekretarka za drobno gospodarstvo Staša Baloh Plahutnik, podsekretar ministrstva za znanost in tehnologijo dr. Matej Penca, direktor Tehnološkega sklada Jože Šlander, Ivo Piry, svetovalec vlade na Ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj, direktorica Sklada za razvoj drobnega gospodarstva Cvetka Tinauer, Zdenka Kovač z republiškega zavoda za zaposlovanje, odgovorna za aktivno politiko zaposlovanja, ter seveda podjetniki, bančniki in župani ter drugi iz pokrajine ob Muri. Tema pogovora je bila široka, glede na goste in udeležence pogovora je morda obetala več, vendar je ostala na predstavitveni in načelni ravni. O konkretnih zadevah, o posameznih projektih, načrtih in seveda denarju so se pogovarjali že pred začetkom uradnega pogovora za mizo ter seveda po njem. Obisk pomembnih vladnih mož in drugih gostov v Lendavi bi torej lahko ocenili šele po tem, kar so prinesli konkretni pogovori.

Dr. Janko Deželak je povedal, da daje pripravljena strategija gospodarskega razvoja dosti odgovorov na načeta vprašaja o razvoju. Pomembna je tudi po tem, ker je postavila ločnico med tistim, kar mora in bo naredila država ter kaj mora za razvoj prispevati gospodrstvo, podjetništvo samo. Ponovil je tudi že prevečkrat uporabljeno frazo, da država ne bo dajala splošno veljavnih receptov. Strategija je torej po ministrovih besedah prvi jasen napotek, kaj naj država počne. In kaj država že počne? Daje denar za subvencioniranje in regresiranje programov, ki so tako imenovani stranski produkti lastninjenja, milijardo in 200 milijonov je dala za projekt regionalnega razvoja, stavi pa tudi na slovensko izvozno družbo, ki si bo svoj kapital kmalu povečala za več kot 25 milijonov mark. Dr. Janko Deželak je pozval podjetnike in podjetja, naj izkoristijo ponujeno, saj je pobuda na njihovi strani.

Skrbi me, da ta regija zaostaja, je povedal Ivan Obal s kmetijskega ministrstva, ter se vprašal, kdo je tisti, ki bo zavrtel kolo in naredil odločilni sunek. Država naj ustvari zunanje možnosti in okvirje, je razmišljal, vendar potem nadaljeval z ugotovitvijo, da nekateri državni ukrepi v določenih pokrajinah prinašajo uspeh, medtem ko jih v pomurski ni zaznati. Kdo je kriv za to, da pomurski kmetje do določenih sredstev, ki so bila na voljo, niso prišli, kdo je kriv za to, da ljudje niso prišli do informacije o tem, se je vprašal državni sekretar za kmetijstvo. Njegova misel je bila tudi, da je danes podjetnike treba usposabljati predvsem za to, da bodo svoj izdelek na trgu znali tudi dobro prodati. To narekuje tudi vedno večje odpiranje države v svet.

Vsako ministrtvo po svoje deli tisočake za razvoj, svetovalne mreže so razdobljene in nepovezane, je ugotavljala državna sekretarka za drobno gospodarstvo Staša Baloh Plahutnik, zato tudi ni čudno, da so učinki manjši od pričakovanih. V vladi so se tako začeli pogovarjati o skupni politiki več ministrstev za učinkovitejše delovanje pri spodbujanju razvoja. Napovedala pa je tudi decentralizacijo ali prenos nekaterih dejavnosti z ministrstva na regionalno in lokalno raven ter pripravo strategije za razvoj malega gospodarstva.

O namerah decentralizacije pa je govorila tudi direktorica Sklada za razvoj malega gospodarstva Cvetka Tinauer ter predstavila vizijo delovanja sklada v prihodnje. Napovedala je, da bo razvojni sklad postajal vedno bolj tak, h kateremu se bodo lahko zatekli začetniki, inovatorji, podjetniki, katerim banke denarja zaradi nepotrjenosti in začekov podjetništva še ne posojajo. Nekdo mora prevzemati ta riziko, ne pa da se gremo vsi banke, je še povedala.

Državno usmeritev v preoprazbo ukrepov aktivne politike zaposlovanja od subvencioniranja k vlaganju v usposabljanje ali od nepovratnih oblik denarnih pomoči v povratne je napovedala tudi Zdenka Kovač z zaposlitvenega zavoda. Ukrepi in pomoči pa bodo seveda močno povezani z interesi in razvojem lokalne skupnosti.

MH

Planika izgublja posel z Adidasom

Prihodnost je v lastnih blagovnih znamkah

Posledice prekinitve pogodbe z Adidasom tudi za obrat v Turnišču ne bodo katastrofalne

Dodelavni posli za tuje partnerje, ki so bili včasih za mnoga slovenska podjetja zelo zanimivi, postajajo v zadnjem času zanje manj zanimivi. Pravzaprav moramo biti pri takšni trditvi nekoliko natančnejši, zato je treba zapisati drugače. Slovenska podjetja postajajo nezanimiva za tuje partnerje, ki proizvodnjo selijo na Vzhod, kjer je delovna sila veliko cenejša. To velja zlasti za delovno intenzivne dejavnosti, saj so v razvitih državah tovrstno proizvodnjo že zdavnaj v glavnem opustili in so si partnerje poiskali v državah s cenejšo delovno silo. Za nemške in druge partnerje iz razvitih držav je bila Slovenija še nedavno zelo zanimiva, saj je poleg cenejše delovne sile zagotavljala tudi primerno kakovost, prav slednja pa je največ prispevala k temu, da so se nekateri tako imenovani dodelavni posli obdržali še do danes. Vendar nekateri dogodki v zadnjem času opozarjajo, da do tovrstnega sodelovanja ne moremo ostati povsem brezbrižni, saj usodo, ki je nekatere že doletela, lahko doživijo tudi drugi.

Novica o tem, da bo Adidas prekinil pogodbeno sodelovanje s Planiko, je v javnost sicer prišla nenadoma, vendar ni bila povsem nepričakovana. Tako vsaj pravijo v Planiki, kjer so se na to začeli pravočasno pripravljati, zato bodo posledice nekoliko manj boleče. Približno 45 odstotkov proizvodnih zmogljivosti v Planiki dela namreč za Adidas, in če na odpoved sodelovanja ne bi bili pripravljeni, bi zdaj morali odpustiti tudi tolikšen odstotek delavcev, kar bi imelo za 2.900-članski kolektiv katastrofalne posledice. Do konca oktobra bo proizvodnja za Adidas še tekla, nato pa se bodo preusmerili v druge programe. Bodo pa morali navkljub vsemu v tovarni število zaposlenih zmanjšati za 590 do 600 delavcev, v obratu v Turnišču pa se bo na ta račun število zaposlenih zmanjšalo za nekaj več kot 60. Kot pravi Stanko Draškovič, vodja turniškega obrata, bodo skušali to napraviti čim manj boleče za delavce, na krčenje dodelavnih poslov pa se tudi v tem obratu pripravljajo že dalj časa.

Za Adidas je tudi v Turnišču doslej delalo okoli 45 odstotkov proizvodnih zmogljivosti, po prekinitvi kooperacijske pogodbe pa bodo le-te preusmerili v druge programe, predvsem v povečanje proizvodnje izdelkov lastne blagovne znamke. V turniškem obratu, ki je v okviru Planike po velikosti na drugem mestu, saj zaposluje 786 delavcev, so namreč že pred dvema letoma začeli z uvajanjem lastne blagovne znamke Planika trekking, ki se je doslej že dobro uveljavila, po prekinitvi poslov z Adidasom pa bo predstavljala 30-odstotni delež v proizvodnji. Planika trekking predstavlja kakovostni program obutve, ki se že uveljavlja tudi na tujih trgih, sicer pa bodo del izpada pri Adidasu že jeseni zapolnili z lastnim programom športnih copat, ki bodo po kakovosti povsem podobne adidaskam. Del programa bodo preusmerili tudi v druge blagovne znamke, saj zaenkrat še vlada zanimanje za dodelavne posle pri Mephistu in Meindlu in oba partnerja svoja naročila povečujeta. Za sodelovanje pa se dogovarjajo še z nekaterimi novimi partnerji, tako da se bo dnevna proizvodnja z odpovedjo Adidasa znižala s sedanjih 3.600 na 3.000 parov čevljev.

STIGMA
☎
droge, AIDS
061 97 89
od ponedeljka do petka
od 10.30 do 14.30
in od 15.00 do 20.00.

Sicer pa v Planiki svoje dolgoročne prihodnosti ne vidijo v dodelavnih poslih, zato razvijajo lastne blagovne znamke. Poleg znamke Planika trekking, ki jo izdelujejo v Turnišču, se dobro uveljavlja tudi lastna blagovna znamka Planika pialank, ki predstavlja modno žensko obutev in jo izdelujejo v kranjskem obratu. Prav ta obrat in obrat v Turnišču pa imata zaradi tega tudi največ možnosti za dolgoročno preživetje in ohranitev na tržišču. Prekinitev sodelovanja z Adidasom za Planiko ne pomeni katastrofe, čeprav so zanj letno delali čez 300 tisoč parov športne obutve, seveda pa ta prekinitev tudi ne pomeni, da v prihodnosti s to firmo ne bi ponovno sodelovali. Sedanjih zahtev po 30-odstotnem znižanju cen storitev v Planiki namreč ne morejo sprejeti, saj že zdaj poslujejo z izgubo. Pred leti je Adidas že zapuščal Planiko, vendar je doživel bumerang zaradi kakovosti in se je ponovno vrnil. Ali se bo v prihodnosti v Planiko še vrnil, je seveda vprašanje, se pa pojavljajo govorice, da Adidas kljub prekinitvi sodelovanja s Planiko še naprej ostaja v Sloveniji. Če to drži, pa je že druga zgodba.

LUDVIK KOVAČ

V občinski stavbi v Ljutomeru so se v ponedeljek spet kresala mnenja svetnikov

Prehitevanje ali dušebrižništvo?

Tomi Nemec (še) ostaja član občinskega sveta – Ne storiti koraka nazaj pri zobozdravstvu predšolskih otrok in šolarjev – Iz Konusa še vedno smrdi, Ščavnica pa teče proti Razkrižju zelo onesnažena – Ali župan usmerja ljutomersko občino v regijo s sedežem na Ptuju? – Vsi svetniki podprli imenovanje Adolfa Pergarja za ravnatelja OŠ Razkrižje

Tudi ponoven poskus svetnikov iz vrst SLS-a, ZLSD-ja, SNS-a in DeSus-a, ki tvorijo neformalno opozicijo ljutomerskega občinskega sveta, da bi uvrstili na dnevni red ponedeljkove seje tudi razpravo in glasovanje o prenehanju mandata svetniku Tomiju Nemcu, ni uspel. Večina jih je bila proti, opirali pa so se na sklep ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki je sklenilo, da se do dokončne odločitve zadrži izvajanje določila (v 37. a-členu), po katerem naj bi članu občinskega sveta prenehal mandat, če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta.

Predlagatelji »razrešitve« Tomija Nemca – v njihovem imenu je spregovoril FRANJO ŠTEBIH – se opirajo na drugo določilo (37. b-člen), ki določa, da funkcija člana občinskega sveta tudi ni združljiva s funkcijo načelnika upravne enote, ki jo že četrti mesec opravlja g. Nemec. Svoj predlog so podkrepili tudi z informacijo, da jim je bilo v telefonskem pogovoru z mag. Vlajem in svetovalko v Ministrstvu za lokalno samoupravo Republike Slovenije 8. septembra rečeno, da mora član občinskega sveta, ki je bil imenovan za eno od funkcij po citiranem 3. odstavku 37. b-člena, o svojem imenovanju obvestiti občinski svet, le-ta pa na osnovi tega ugotovi, da mu je prenehal mandat kot članu občinskega sveta. Njegova predsednica DARJA ODAR je obljubila, da bodo do naslednje seje terjali pisna pojasnila omenjenega ministrstva in potem bodo tudi to točko uvrstili na dnevni red.

Med precej številnimi pobudami, predlogi in vprašanji svetnikov pa kaže omeniti opozorilo »ogorčenih državljanov, ki živijo v KS Stročja vas«. KATJA PEVEC - STANJKO je v njihovem imenu dejala, da jim mineva potrpljenje zaradi prepočasne obnove cestnega odseka Ljutomer–Stročja vas. Ob koncu je pikro dodala, da so vseeno malo ponosni, saj se bo njihova cesta znašla v knjigi rekordov oziroma svetovnih čudes, kajti 1,8 kilometra dolgega odseka nikjer na svetu ne obnavljajo tri in več let. Župan LUDVIK BRATUŠA je kasneje odgovoril, da bi se delavci podjetja Pomgrad že morali vrniti na gradbišče, potem ko so končali dela v Pavlovcih. NADA TOMANIČ je opozorila, da bi bilo precej narobe, če bi zobozdravnik prišel na njihovo šolo le 2-krat letno in tedaj »serijsko« popravil učencem zobe. Tako so ji namreč rekli v Zdravstvenem domu Ljutomer. Da iz tovarne Konus v Ljutomeru še vedno večkrat močno zasmrdi, je spet opozoril DRAGO ŠKRLEC (z njim se je strinjala tudi VLASTA MARKOVIČ). Med drugim je pripravljen povabiti direktorja tovarne k sebi na dom, naj poskusi prespati pri njih vsaj eno noč pri odprtem oknu. OTO SMOLKOVIČ pa je dodal, da smrdi tudi reka Ščavnica, v katero se zlivajo neprečiščene odplake iz ljutomerske kanalizacije. Župan je bil pomirjujoč tudi glede teh dveh problemov, in sicer je povedal, da v Konusu ravno te dni končujejo obnovo tovarniške čistilne naprave, Ministrstvo Republike Slovenije za okolje in prostor pa je medtem podprlo njihov projekt o ureditvi kanalizacijskega sistema. Kaže pa, da je še najbolj dregnil v osje gnezdo TOMISLAV NEMEC, ki je menil, da občina oz. predvsem župan z nekaterimi zadevami prehiteva. To je podkrepil z ugotovitvijo, da so pred dnevi podjetja dobila poseben dopis, ki ga je podpisal LUDVIK BRATUŠA, v njem pa predlaga, da bi se povezali v novo gospodarsko zbornico s sedežem na Ptuju. To pa je hkrati tudi že usmerjanje ljutomerske občine v novo regijo, kar pa niti ni edini primer. Po Nemčevem mnenju je to stvar širše odločitve, morda celo na referendumu vseh občanov. Vsekakor pa bi bilo prav, če bi v zvezi s tem sprejel določeno »strategijo« občinski svet. Ali si bodo prizadevali za ustanovitev prleške regije s sedežem v Ljutomeru ali ostanejo povezani v okviru Pomurja kot doslej ali pa se bodo odločili za povezovanje z novo regijo s sedežem na Ptuju? Tudi JELKA ROSTAHER se je strinjala, da nekateri prehitevajo zadeve okrog tega vprašanja. Župan pa se je »branil«, da ni potrebno biti dušebrižen, da je potrebno prepustiti gospodarstvu, naj se po lastnem interesu odloči za sodelovanje s to ali ono gospodarsko zbornico, in da se mora Občina Ljutomer čimbolj povezati »navzven«. Sklenjeno je, da bodo o tem vprašanju – strategiji povezovanja v regijo ali pokrajino – podrobneje spregovorili na prihodnji seji.

JOŽE GRAJ

Mirno sejanje občinskega sveta dvoedine občine

V ponedeljek, 11. septembra, je imel sejo svet občine Cankova - Tišina. Po pripovedovanju predsednika Viktorja Vrečiča je bila seja mirna in gladko tekoča. V običajni latovščini bi se reklo, da je »politika ostala pred vrati«. Obravnavali so pravilnik o dodeljevanju posojil za pospeševanje razvoja malega gospodarstva - in ga sprejeli. Vrečič je navdušen nad metodologijo za razdeljevanje podpore občinskemu kmetijstvu, ki jo je izdelal pristojen odbor pod vodstvom Gustija Gomboca. Po sklepu sveta bo vsak pridelovalec pšenice, ki bo za naslednjo setev kupil seme te kulture, dobil pri kilogramu prodane pšenice pribitek desetih tolarjev. Odbor je predlagal osem tolarjev. Obravnavali so tudi prostorski plan občine.

šsm

Reorganizacija državne uprave še na pol poti

Nevarnost »informacijskega mrka«

Da se vsega ne da prenesti z občin na državo, dokazuje reorganizacija državne uprave, ki se je na temelju nove zakonodaje formalno začela s prvim dnem letošnjega leta. V isti sapi pa je treba dodati, da se je ta proces skupaj z uvajanjem lokalne samouprave začel dejansko že veliko prej. Zato so se v tem času zgodile marsikatere spremembe, na katere sprva ljudje sploh niso bili navajeni. Državljan, ki ima v praksi opravka z obema vrstama uprave – torej državne in občinske –, se je namreč znašel v precepu. Resda so si z uveljavitvijo nove zakonodaje formalno razdelili naloge in pristojnosti posameznih organov, pri čemer je država od starih občin prevzete upravne naloge prenesla na posamezna ministrstva, novim občinam pa prepustila naloge, kot jih je navsezadnje opredelil zakon o lokalni samoupravi, toda zdaj marsikje ugotavljajo, da se stara praksa ponavlja pod novimi imeni.

Vse to govori v prid tistim razpravam, kjer v ospredje postavljajo vprašanje, ali je opravljena delitev smiselna in pravična. K vsem tem dilemam je nedvomno pripomogla tudi odločitev ustavnega sodišča, da vseh nalog oblastvenega značaja vendarle ni mogoče preprosto prenesti iz nekdanjih občin na državo. Ta kamen spotike je državni parlament sicer želel odpraviti, zato je po hitrem postopku »sporni« del zakona o upravi spremenil, toda nova določila niso bistveno vplivala na prvotno delitev pristojnosti. Medtem pa je seveda potekalo nemoteno dopolnjevanje upravnih enot, ki naj bi za območja nekdanjih občin opravljale naloge izvršilne oblasti. Prav zaradi nedorečene zakonodaje se je vseskozi zapletalo predvsem pri »prevzemanju« upravnih delavcev ter gospodarjenju s sredstvi in prostori, ki so sicer ostali v lastni novih občin, a so jih bile po zakonu dolžne prepustiti v uporabo državni upravi.

Če se opremo samo na vladno uredbo o pisarniškem poslovanju in dolžnostih upravnih organov do dokumentarnega gradiva, ki je stopila v veljavo konec lanskega leta, in na pravila, ki jih določa za evidentiranje, razvrščanje in hranjenje gradiv ter spremljanje rokov reševanja upravnih zadev, kar naj bi veljalo za vse državne upravne organe pa tudi za organe lokalnih skupnosti, kadar ti odločajo v upravnem postopku iz svoje pristojnosti, se zdi, da smo še daleč od dokončne rešitve. Podobno velja za načrt klasifikacijskih znakov za smiselno in enoznačno razvrščanje dokumentov. To pa so problemi, ob katerih odgovorni dejavniki ne bi smeli ostati križem rok. Časa za popravljanje pomanjkljivosti bo vedno manj, ljudje, ki potrebujejo njihove usluge, pa bodo čedalje nestrpnejši. Tega se je vsekakor treba zavedati.

Dejstvo je, da prostorski problemi upravnih enot še niso povsem zadovoljivo rešeni. Po eni strani sicer dosedanja oprema za sedanje število prevzetih delavcev zadošča, toda računalniška oprema je marsikje že tako iztrošena, da bi utegnil nastati [illegible] macijski mrk«. Pri tem [illegible] omeniti, da reorganizacija upr[illegible]ve na lokalni ravni še vedno [illegible] končana, zato se razumljivo za[illegible]

leta tudi pri reševanju drugi[illegible] vprašanj. Urejanje [illegible] ganizacije državne upra[illegible] očitno na pol poti. Ugotov[illegible] namreč, da primanjkuje [illegible] bljenih ljudi. Ti upravni de[illegible] se zato še vedno sproti uči [illegible] stopkov procesa državne pr[illegible] brazbe, ki je v tujih državah [illegible] jal občutno dlje kot pri nas. [illegible] to terja, da se po koncu p[illegible] mentarnih počitnic pospes[illegible] pri teh formalnih projektih [illegible] čemer bo nujno tudi tesnejše [illegible] delovanje med posameznimi [illegible] nistrstvi.

MILAN JER[illegible]

Predvidena organizacijska shema upravne enote

Vodi jo načelnik upravne enote. Ta je razdeljena na [illegible] **oddelkov**, ki so vezani na strokovna navodila posamezn[illegible] strstev slovenske vlade. Na čelu oddelkov so vodje. Oddelek **za notranje zadeve** sestavljajo odsek za osebna stanja in matič[illegible] ne zadeve (v ta sklop sodijo tudi krajevni uradi) in referati [illegible] promet (vozniška dovoljenja) ter javni red in mir. Oddelek [illegible] **okolje in prostor** sestavljata referata za okolje in prostor [illegible] premoženjskopravne zadeve. **Oddelek za gospodarstvo, ek[illegible]nomske odnose in razvoj** tvorijo odsek za ekonomske odno[illegible] in razvoj ter referata za upravno-gospodarske zadeve, [illegible] spodarstvo in statistiko ter za pospeševanje in razvoj [illegible] darstva ter denacionalizacijo. V **oddelek za kmetijstvo in gozdarstvo** spadata referata za denacionalizacijo [illegible] kmetijskih gospodarstev in za kmetijstvo, **oddelek za [illegible] upravo, druge upravne naloge in skupne zadeve** pa [illegible] odsek za finančne in druge skupne zadeve ter referati [illegible] obrambne priprave, predšolsko in šolsko vzgojo ter šport [illegible] kulturo, dvojezično poslovanje, varstvo borcev in vojnih [illegible] lidov ter za splošne upravne zadeve.

Mestna občina Murska Sobota

Koliko posojila iz državne blagajne?

Na javni razpis za pridobitev sredstev proračuna Republike Slovenije za leto 1995, namenjenih za sofinanciranje lokalnih javnih služb, se je prijavila tudi Mestna občina Murska Sobota. Gre za tri pomembne naložbe v komunalno infrastrukturo, ki so predvidene tudi v letošnjem mestnem proračunu. Za boljšo oskrbo s pitno vodo naj bi razširili vodovodno črpališče v Krogu, za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih ter padavinskih voda pa sta predvidena dva posega. Prvi se nanaša na komunalno čistilno napravo v Murski Soboti, kjer bi v prvi fazi zgradili zadrževalni bazen prostornine 1680 kubičnih metrov, drugi pa na drugo fazo ureditve kanalizacijskega omrežja v naselju Rakičan. Po sklepu občinskega sveta si bodo prizadevali zagotoviti posojilo iz državne blagajne.

Nič manjšega pomena nista sklep o določitvi višine nadomestila (taksa) za uporabo javnih površin na območju mesta Murska Sobota za leto 1995 in pravilnik o pogojih, načinu in merilih za pridobivanje denarja za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v mestni občini. Omenjeni sklep je bil očitno nujen, saj so si zlasti v poletni sezoni nekateri gostinski in drugi obrati prilaščali javne površine, največ pločnike.

Z uporabo teh površin so si lastniki poslovnih prostorov, večinoma so to gostinski lokali in slaščičarne, razširili obseg poslovanja in s tem tudi pridobili gospodarsko korist oziroma dohodek. V prejšnjih letih so takšno takso obračunavale krajevne skupnosti mesta Murska Sobota, po zakonu o lokalni samoupravi pa so ta nadomestila izvirni prihodek Mestne občine Murska Sobota. In kakšna je nova taksa?

Za kvadratni meter uporabljene javne površine bo treba poslej plačati 40.000 tolarjev nadomestila. Za javne površine štejejo pločnike oziroma pešpoti, na katerih so ograjeni oziroma drugače uporabljeni prostori, namenjeni za gostinske in druge dejavnosti.

In kaj pravi pravilnik o pridobivanju denarja za pospeševanje razvoja malega gospodarstva? Do tega denarja so upravičene enote malega gospodarstva, ki delujejo kot samostojni podjetniki posamezniki ali kot [illegible] v zasebni lasti in imajo [illegible] Mestni občini Murska So[illegible] Prednost pri dodelitvi p[illegible] imajo vlaganja v dejavno[illegible] omogočajo preustroj [illegible] stemov, vlaganja v dopo[illegible] dejavnosti v okviru obl[illegible] razvojnih programov, pov[illegible] zaposlovanja na osnovi [illegible] programov in samozapos[illegible] za uvajanje sodobnih tehn[illegible] v enote malega gospodarstva [illegible] so energijsko varčne in ek[illegible] neoporečne.

Velja omeniti, da se sre[illegible] za razvoj dodeljujejo predv[illegible] za projekte, ki so v sklepni f[illegible] prvenstveno pa za financiranje [illegible] opreme v proizvodnih dej[illegible] stih, za deficitarne osebe [illegible] tve ter v gostinstvu in turizmu [illegible] in to samo za celostno pon[illegible] v gostinstvu in za povečanje [illegible] steljnih zmogljivosti.

Prosilec posojila pa mora [illegible] namen izdelati naložbeni [illegible] gram ali poslovni načrt za [illegible] ložbe s skupno predračunsko [illegible] vrednostjo do 60.000 nemš[illegible] mark.

Ta denar dobi prosilec le, [illegible] ima zagotovljene tudi druge vi[illegible] financiranja. Delež lastnih [illegible] stev mora namreč znašati [illegible] manj 35 odstotkov vrednosti [illegible] naložbe. Vračanje posojila [illegible] omejeno na štiri leta z enim [illegible] moratorijem.

MILAN JER[illegible]

O velikopolanski Konfekciji tudi svetniki

Člani črenšovskega občinskega sveta so na zadnji seji obravnavali osnutek poslovnika za delo občinskega sveta in izvolili tričlanski nadzorni odbor, ki ga sestavljajo Metka Prša iz Gornje Bistrice, Štefan Hozjan iz Trnja in Štefan Tibaut iz Velike Polane. Sprejeli so odlok o ustanovitvi javnega zavoda Pomurske lekarne, dlje časa pa so porabili za razpravo o delovnem gradivu osnutka odloka o ustanovitvi Razvojnega centra in sklada občin Lendava, Črenšovci, Turnišče, Odranci in Kobilje. Imeli so več pomislekov, kako bo zaživelo delo tega centra. Dokaj žgoča in polemična je bila razprava o rentnem zahtevku za odlagališče komunalnih odpadkov v Dolgi vasi. Predsednik sveta KS Dolga vas Bojan Litrop je svetnike seznanil, da črenšovska občina letos še ni poravnala odškodnine in nadomestila za razvrednotenje okolja na odlagališču komunalnih odpadkov v Dolgi vasi. Svetniki so sklenili, da bodo rento plačali v najkrajšem možnem roku, v prihodnje pa se pripravlja odlok o višini odškodnine in načinu plačevanja gospodinjstev in industrije.

Občina Črenšovci se loteva tudi financiranja projektov dopolnilne kmetijske dejavnosti in projektov malega gospodarstva. Svetniki so med drugim sklenili, da se bo občina včlanila v stalno konferenco lokalnih skupnosti Slovenije s sedežem v Mariboru.

Na seji pa je dlje časa tekla beseda o trenutnih aktualnih in žgočih problemih v velikopolanski Konfekciji. Vodstvo podjetja je na občinski svet naslovilo prošnjo za odobritev posojila v višini 5 milijonov tolarjev za obdobje šestih mesecev. Svetniki so menili, da se na eni od prihodnjih sej razjasnijo vsa dejstva, da bi videli, kakšno prihodnost ima omenjeno podjetje in ali so upravičeni do občinskega posojila.

J. Ž.

STIGMA
droge, AIDS
061 97 69
od ponedeljka do petka
od 10.30 do 14.30
in od 15.00 do 20.00

Državno prvenstvo oračev v Lendavi

Zmagala ekipa Dolenjske

Za naslove najboljših v državi se je minuli petek in soboto potegovalo 24 tekmovalcev iz desetih slovenskih regij, srednjih kmetijskih šol ter dva domačina

Kdor bo pridelal dva klasa na prostoru, kjer je doslej zrasel samo eden, je za državo več kot zmagoviti vojskovodja. Ta izrek iz prejšnjega stoletja bo v prihodnje zamenjal nov, danes heretičen: Kdor bo pridelal en odličen klas na prostoru, kjer sta doslej rasla dva navadna, bo sprejet v organizirano skupnost ohranitvenega (sonaravnega) občestva za preživetje. Rekordni pridelki se bodo morali umakniti najcenejšim. Drage in pogoste intervencije na njivi s težkimi stroji in kemijo naj bi izpodrinila njiri primernejšja obdelava. Kdaj in kje bo to možno tudi pri nas?

Tako je v uvodnem prispevku za seminar v Lendavi, ki so ga pripravili ob letošnjem državnem tekmovanju oračev, zapisal dr. Jože Spanring, zdaj že upokojeni profesor ljubljanske Biotehniške fakultete, do lanskega leta pa še aktivni sodnik in eden od tistih, ki je v različnih funkcijah sodeloval pri izvedbi tekmovanj slovenskih oračev. Včasih so tovrstna tekmovanja imenovali tekmovanja traktoristov, saj so tekmovali tudi v spretnostni vožnji, zdaj pa so se omejili zgolj na oranje. Tovrstna tekmovanja imajo več ciljev. Na njih lahko tekmovalci primerjajo svoje delo z drugimi tekmovalci, orači opazovalci pridejo na njih do nekaterih novih spoznanj, drugi obiskovalci pa dajo s svojo navzočnostjo priznanje temu težkemu poklicu, ki vedno bolj izumira.

Da so za prizorišče letošnjega državnega tekmovanja oračev izbrali prav Lendavo, ni naključje, saj je prav v tej občini veliko dobrih oračev, ki so v preteklosti osvajali po najvišjih republiških in državnih naslovih. Jože Režonja iz KG Lendava pa bo kot lanski državni prvak letos že četrtič sodeloval na svetovnem prvenstvu oračev, ki bo tokrat v Keniji. Od Pomurcev so na svetovnih prvenstvih po trikrat sodelovali še Bela Bergles, Štefan Bukvič in Anton Geder, enkrat pa je na tem največjem svetovnem tekmovanju sodelovala tudi Blanka Bukvič. Čeprav je prvi dan tekmovanja orače oviralo vreme in niso mogli končati oranja na strnišču, je organizatorjem tekmovanje v soboto vendarle uspelo pripeljati do konca. V prijetnem vremenu se je za naslove najboljših slovenskih oračev na ledini potegovalo 24 tekmovalcev, poleg dvočlanskih ekip iz desetih slovenskih regij je namreč sodelovala tudi ekipa srednjih kmetijskih šol (to so izbrali na petkovem tekmovanju srednjih kmetijskih šol), nastopila pa je tudi ekipa domačinov iz Kmetijskega gospodarstva Lendava. Najbolje se je tokrat odrezal Janez Miklič iz Dolenjske, ki je z 206 točkami osvojil naslov državnega prvaka, drugo mesto je z 203,75 točke pripadlo Antonu Filaku iz Bele krajine in tretje Jožetu Zveru iz Pomurja (195,25 točke). Ekipno je zmagala Dolenjska pred Belo krajino in KG Lendava, ekipa Pomurja pa je tokrat pristala šele na četrtem mestu. In še rezultati izbirnega tekmovanja srednjih kmetijskih šol. Najboljši je bil Roman Ferenčak iz SKŠ Rakičan, drugi je bil Bojan Fujan iz srednje mlekarske in kmetijske šole iz Kranja, oba sta se uvrstila v ekipo kmetijskih šol in se v soboto pomerila za naslove najboljših v državi.

Besedilo in fotografije: L. KOVAČ

Odpiranje prvih brazd se ocenjuje posebej.

Najboljši slovenski orači pred startom. Le še sodniški znak in tekmovanje se bo začelo.

Za kakovostno brazdo je potreben kakovosten in seveda ustrezno nastavljen plug.

Brazde morajo biti enakomerno položene in izenačene, pomembna pa je tudi globina oranja.

Potrebno je paziti tudi na naleglost in izenačenost zadnjih brazd ter na globino in širino razora.

Razkuževanje žitnega semena

Za doseganje zanesljivih in visokih pridelkov je potrebna setev kakovostnega sortnega semena. Praviloma se tako seme prideluje organizirano pod kontrolo pooblaščenih strokovnjakov in prihaja v trgovine v zaprti embalaži z etiketo. Na njej so naslednji podatki: sorta, kaljivost, čistoča, leto pridelave, zdravstveno stanje in med preostalimi je tudi datum in št. spremne deklaracije, iz katere so razvidni drugi podrobnejši podatki o kakovosti in proizvajalcu semena, ki jamči za sortno čistočo in kakovost semena.

Čeprav si vsi želimo čim obsežnejšo uporabo takega kakovostnega semena za jesensko setev, bo iz različnih razlogov posejano tudi seme lastne pridelave, ki je lahko pod določenimi pogoji enakovredno kupljenemu. Eden od najpomemnejših pogojev je prav gotovo, da seme ni okuženo z boleznimi oziroma da je pred uporabo obvezno razkuženo s primernim fungicidom za razkuževanje semena.

Najbolj nevarne bolezni, ki se pri žitih prenašajo s semenom, so pšenična trda ali smrdljiva snet, pšenična prašna snet, ječmenova gola snet, ječmenova črna snet, ječmenova trda ali pokrita snet, ječmenova progavost in fuzarioze.

Pšenična trda ali smrdljiva snet je bila v preteklosti izredno razširjena in škodljiva bolezen, ki je ob hudih okužbah uničila prek 50 % pridelka. Zdaj jo najdemo tam, kjer je seme slabo razkuženo ali ga sploh ne razkužujejo.

Pri pčenični trdi sneti so oblikovana zrna polna klamidospor, zaprta in počijo pri kombajniranju. Na ta način pride do okužbe zdravega semena. Pomembno je, da zrna niso okužena s klamidosporami, temveč samo površinsko onesnažena, zato proti pšenični smrdljivi sneti zadostuje samo površinsko razkuževanje semena z mokrimi ali suhimi razkužili.

Pri pšenični prašni sneti se celo okuženi klasi spremenijo v črno rjav prah trosov, ki jih potem raznaša veter ali izpira dež. Ta pade na brazde pšeničnih cvetov, kjer trosi kalijo, klični mešički pa zrastejo skozi dozorevajoče zrno v kalček. Tu ostanejo prikiriti do časa, ko pšenica začene oblikovati klase in klaske. Zato pri prašni sneti površinska razkužila ne delujejo in moramo uporabljati sistemične fungicide.

Za razkuževanje žitnega semena so na voljo naslednji pripravki:

pripravek	odmerek za 100 kg semena
BAYTAN FS-150	200 g
BAYTAN WS-15	200 g
BENIT UNIVERZAL 4,75 DS	200 ml
PANOCTINE 35	200 ml
RAXIL 2 WS	150 g
VITAVAX 200	200–250 g

Poleg izbire pripravka moramo pri razkuževanju več pozornosti nameniti kakovosti nanašanja pripravka na seme, ker je od tega odivno delovanje pripravka. Kupljeno seme je z enim od navedenih pripravkov že obdelano, pripravek pa mora biti naveden na deklaraciji.

Kmetje pa še vedno sejejo veliko doma pridelanega semena ozimnih žit, ki ga je potrebno doma pred setvijo dobro razkužiti. Navedene pripravke je pri domačem razkuževanju (v mešalcu) potrebno razredčiti z vodo. Oprijemljivost pripravka pa je večja, če vodi dodamo malo piva ali mleka. V mešalcu mešamo tako dolgo, dokler vsi deli semena niso dobro obloženi s pripravkom. V sejalnico moramo nasuti posušeno seme, ker se mokro nabira v kepe in povzroča težave pri setvi. Za razkuževanje semena ječmena, rži in tritikale uporabljamo iste pripravke kot za razkuževanje pšeničnega semena.

Drago Legen, dipl. inž. kmet.
Kmetijska svetovalna služba ŽVZ za Pomurje M. Sobota

Jesensko konzerviranje krme

S siliranjem koruze – cele rastline – nimamo posebnih težav, saj jo s silažnim kombajnem na kratko zrežemo, da se v silaži dobro razvijejo mlečnokislinske bakterije, ima malo beljakovin in s tem tudi manjšo pufersko kapaciteto, kar je dobro za siliranje. Koruza je rastlina, ki se da najkakovostneje silirati. Krmljenje živine s koruzno silažo pa ni najboljše, predvsem ne krav molznic, ker je revna z beljakovinami. Zato priporočamo, da se silira poleg koruzne silaže čim več trave.

Siliranje jesenske trave

Pridelovanje krme na travinju ob boljšem gnojenju omogoča oziroma zahteva, da kosimo travno rušo štirikrat. Zadnji odkos moramo silirati sam ali skupaj s silažno koruzo, da tako pripravimo boljšo krmo za zimo, predvsem bogato z beljakovinami. Uspešno siliranje sveže mlade trave z 80–82 % vode ter 15–20 % surovih beljakovin (v suhi snovi) je mogoče le ob uporabi silirnih dodatkov, ki pa je za naše razmere zelo drago. Manjši, a zelo dober način siliranja trave je, da trava oveni toliko, da ima 30–40 % suhe snovi, ali jo siliramo skupaj s koruzo. S siliranjem mlade trave želimo pridelati dobro prebavljivo krmo z veliko količino beljakovin in visoko koncentracijo škrobnih enot. Če vremenske razmere dopuščajo, da trava oveni tako, da ima 30–40 % suhe snovi, potem jo lahko siliramo samostojno v koritasti silos, na vrh pa potem siliramo koruzo. Tako smo dobili tako imenovano »sendvič silažo«. Kravam bomo krmili več travne silaže, bikom pa koruzno. Če pa ni lepega vremena, da bi trava ovenela, potem siliramo travo skupaj s koruzo po plasteh. Trava se dobro silira, če dodamo vsaj 20 % koruzne rastline.

Dodajanje uree koruzni silaži kot nadomestek beljakovin in silirni dodatek

Urea kot silirni dodatek ima to dobro lastnost, da pomaga iztisniti zrak iz silažnega kupa. Pri koncentraciji 0,5 % uree, ki je dodatek silažni koruzi, se na kilogram silaže sprosti liter ogljikovega dioksida, kar pozitivno vpliva na začetek fermentacije.

Kmetijska svetovalna služba pri ŽVZ-ju Murska Sobota,
Jože PUHAN, dipl. inž. kmet.

Tudi vrtec v Gregorčičevi ulici v Murski Soboti vključen v »Soros Child Development Program«

Da bodo otroci iznajdljivejši, ustvarjalnejši

Ob dejstvu, da se bodo današnji otroci vse življenje srečevali z neprestanimi spremembami (na socialnem in političnem področju, v okolju, znanosti, tehnologiji idr.), je skoraj nujno, da že v vrtcih začnejo gojiti pri njih željo po učenju, raziskovanju ... S tem namenom je na pobudo Fondacije Soros in v sodelovanju s Centrom za otrokov razvoj na univerzi Georgetown v Washingtonu nastal poseben program za zgodnje učenje, ki so ga v lanskem šolskem letu začeli izvajati v 15 evropskih državah in nekdanji Sovjetski zvezi, letos pa se je vanj vključila tudi Slovenija. Med 7 vrtci so izbrali tudi enoto (2 oddelka) Vzgojno-varstvenega zavoda v Gregorčičevi ulici v M. Soboti.

Poudarek tega programa je predvsem na krepitvi individualnega razvoja vsakega otroka, na njegovih potrebah in hkrati tudi potrebah otrokove družine. Pri tem je poudarjen zlasti razvoj tistih sposobnosti, ki jih otrok potrebuje in jih bo potreboval ves spreminjajoči se čas v prihodnosti. Gre torej za to, da se bo sposoben odzivati na spremembe, da bo znal biti kritičen mislec in sprejeti odločitve, poiskati rešitve za probleme, biti ustvarjalen, domiseln ter iznajdljiv ter da se bo zanimal za družbeno in naravno okolje.

Iz pogovora z vodjo tega projekta v M. Soboti **Zlatko Kološa** med drugim povzemamo, da so morali za njegovo izvajanje obvezno poskrbeti za 6 posebnih kotičkov, in sicer za igro družine in dramatizacijo (poseben prostor za starše s knjigami in igračami), gradnjo s kockami, literarno-jezikovni kotiček, umetniški kotiček, kotiček za namizne igre in kotiček za igre z vodo. V ta namen so organizirali tudi akcijo za prostovoljne prispevke v materialu in denarju, z odzivom širše družbene skupnosti pa so dokaj zadovoljni. Medtem potekajo intenzivni pogovori s starši otrok, ki so v projektnih skupinah, v tednu otroka pa bodo o vsem še širše spregovorili.

Nekaj posebnega in zanimivega v Sorosovem projektu je prav gotovo kotiček za igre z vodo, kjer se otroci zelo radi zadržujejo in igrajo. (Fotografija: J. G.)

In kako so si zamislili tesnejše sodelovanje s starši?

»Na začetku šolskega leta bomo pri vseh evidentirali njihove potrebe in pričakovanja v odnosu do otroka in vrtca ter na tej osnovi oblikovali konkretne programe sodelovanja staršev v življenju vrtca. Organizirali bomo skupna srečanja, se s starši pogovarjali ob prihodu in odhodu iz vrtca ter jih obiskovali tudi na domu, če se bomo tako dogovorili, pripravljali bomo pisna obvestila zanje, se srečevali z njimi v posebni sobi, jih aktivno vključevali v pripravo načrta dela in vzgojni proces ter jih pritegnili tudi v aktivno delo sveta staršev.«

JOŽE GRAJ

Zobozdravniki murskosoboškega zdravstvenega doma med zasebnike

Je državno, je zasebno, sodelovanje pa kakor kje

Odhod v zasebno dejavnost je napovedalo sedem splošnih zobozdravnikov in en zobozdravnik specialist murskosoboškega zdravstvenega doma. Tako bodo v zdravstvenem domu, javnem zdravstvenem zavodu, ostali štirje zobozdravniki, od tega eden s polovično delovno obvezo.

»Drugo leto bomo zaposlili zobozdravnika, ki je sedaj še stažist, ena zobozdravnica pa bo prišla v ambulanto za odrasle z oddelka za otroško zobozdravstvo,« je o kadrovskem problemu ter o možnostih za zapolnitev vrzeli povedal direktor zdravstvenega doma dr. Jože Felkar. O več novih zaposlitvah zobozdravnikov seveda ne more govoriti, čeprav bi glede na predvidene kadrovske normative lahko, kajti tudi zobozdravnikov na našem koncu ni, vsaj ne takih, ki bi tu bili pripravljeni delati. Kaj torej odhod večine zobozdravnikov med zasebnike pomeni za zobozdravstveno varstvo odraslih, kaj za zdravstveni dom kot javni ali državnio zavod?

V zasebno ali javno ordinacijo – odločitev po kakovosti storitve

Zobozdravniki, ki odhajajo v zasebno dejavnost, so si večinoma pridobili koncesijo za opravljanje dejavnosti ter z zdravstveno zavarovalnico sklenili pogodbo o opravljanju dejavnosti. To pomeni, da bodo določen obseg storitev opravili za zavarovance zdravstvene zavarovalnice oziroma bo plačnik storitev slednja. Zobozdravniki bodo torej svoje paciente najverjetneje ali večinoma pritegnili v svoje zasebne ordinacije. S pridobitvijo koncesij pa ostajajo tudi v mreži zobozdravstva, ki je predvidena za zagotavljanje zdravstvega varstva. Tako zobozdravstveno varstvo ljudi zaradi zasebnega dela ne bo in ne sme biti okrnjeno. Po nekaterih trditvah bi zaradi konkurence, ki tako nastaja, ter možnosti izbire zavarovanci lahko le pridobili.

Vestnik za vas!

Zasebni zobozdravniki, ki so pripravljeni obleči plašč dežurnega

Odhod zobozdravnikov v zasebno dejavnost pa načenja vrsto vprašanj v samem zdravstvenem domu ali pri usklajevanju dela v skupni zobozdravstveni mreži. Morda najbolj nedorečeno ostaja vprašanje organiziranja dežurne službe za nujno zobozdravstveno pomoč. Dvajseti člen letošnjega dogovora določa: »Nosilci dežurne službe so javni zdravstveni zavodi na območjih izpostav ZZZS. Pravica in dolžnost izvajalcev zasebnega sektorja pa je, da se po dogovoru z javnimi zdravstvenimi zavodi vključujejo v opravljanje dežurne službe in urgentne službe skladno s številom zanje opredeljenih zavarovanih oseb.«

Zaradi večjega števila zasebnih zobozdravnikov pri nas in zaradi napovedanega odhoda večine iz zdravstvenega doma je direktor dr. Jože Felkar zasebnikom že poslal ponudbo za opravljanje dežurne službe, vendar je nekateri od njih ne sprejemajo oziroma se nanjo niso odzvali. Zdravstveni dom se je namreč znašel pred problemom, kako zagotoviti zobozdravstveno varstvo v nujnih primerih vsak popoldan, v soboto in nedeljo dopoldne, saj ima premalo zobozdravnikov.

»Problem bomo poskušali rešiti z dogovorom z zobozdravniki, ki sedaj odhajajo in ki so se po pogodbi pripravljeni vključiti v opravljanje dežurne službe,« je povedal direktor zdravstvenega doma, prepričan, da jih bo dežurstvo opravljalo kar nekaj od teh, ki sedaj odhajajo v zasebno zobozdravstveno dejavnost.

In prav v tem, sodelovanju zasebnega in državnega pri zagotavljanju zdravstvenega varstva, je ena od številnih pomanjkljivosti pri uvajanju zasebništva v zdravstvu. V primeru, da dogovor o sodelovanju ni dosežen, ni jasno, kdo je potem tisti, ki določi ali koordinira delo v dežurni službi. Je to občina, ki je zasebnikom izdala koncesijo za opravljanje dejavnosti, ali morda zdravstvena zavarovalnica, ki je v dogovoru jasno napisala, da je dežurno delo pravica in dolžnost zasebnikov, seveda tistih, s katerimi ima sklenjeno pogodbo, ali pa je to zdravstveni dom, nosilec organiziranja dežurne službe.

V zdravstvenem domu ostajajo zobotehniki

Zdravstvena zavarovalnica plačuje opravljene zdravstvene storitve po pogodbi ali zbranem številu točk, zdravstvenemu domu pa bo odštela tiste točke oziroma storitve, ki jih bodo odslej zanjo opravili zasebni zobozdravniki. Murskosoboškemu zdravstvenemu domu bo tako po odhodu zobozdravnikov v zasebno dejavnost ostalo dela, glede na število točk, za sedem zobozdravnikov. Toda do novega leta bodo delali le trije zobozdravniki in pol. Ali bodo ti dosegli predvideni obseg storitev, zbrali dovolj točk? Nosilci izvajanja storitve načrtovanega obsega storitev so namreč le zobozdravniki v zdravstvenem domu pa [illegible] du zobozdravnikov v zasebno javnost ostaja sedem zobozdravnikov in tudi nekaj zobnih asistentov, ki so prej z zobozdravniki sestavljali tim.

»Asistentke, ki imajo [illegible] medicinsko šolo, lahko [illegible] poredimo, za zobotehnike pa upamo najti delo,« je povedal direktor Jože Felkar. Kajti v drugem primeru bodo presežni delavci. [illegible] vljanje zobotehničnih storitev sebnim zobozdravnikom ima murskosoboški zdravstveni dom podpisanih šest pogodb, ugotavljajo pa tudi, da jim dve pogodbi nista prinesli niti za tolar dela. Za nj[illegible] zobotehnično službo iz [illegible] dveh pogodb ni bila načeta [illegible] bena storitev, čeprav sta [illegible] na zobozdravnika svojo dejav[illegible] v tem času opravljala. Pr[illegible] da ne gre zavreči domneve, [illegible] nekateri zobotehniki zdravstve[illegible] ga doma zasebnim zobozdravnikov storitve opravljali na [illegible] roko. O tem vprašanju [illegible] izpolnjevanja pogodbenih [illegible] nosti do zasebnih zobozdravnikov so se namreč v zdravstvenem [illegible] mu že pogovarjali.

Prostori, ki so ostali, niso primerni za oddajo najem

Z odhodom večine zobozdravnikov murskosoboškega zdravstvenega doma med zasebnike [illegible] zdravstvenemu domu [illegible] prostori. Zobni ambulanti v [illegible] njih Petrovcih in pri Gradu [illegible] dali v najem, medtem ko [illegible] ambulante niso primerne za [illegible] dajo, saj ne ustrezajo predpisom [illegible] zahtevam, objekt pa je tudi [illegible] saj se na enem koncu celo [illegible] za. Sicer pa so imeli v zobozdravstvu doslej veliko prostornin [illegible] ko in v vsaki ordinaciji po [illegible] bozdravnika. Delo bo zato [illegible] lažje organizirati.

MAJDA [illegible]

Polovica osemletk prejšnje Občine M. Sobota nima možnosti za 9-letno izobraževanje, ki je predvideno z novo šolsko zakonodajo

Proti vmešavanju politike

Aktiv ravnateljev je proti temu, da bi vodstvene delavce osnovnih šol imenovali občinski sveti

Število osnovnošolcev v nekdanji Občini Murska Sobota se je nekako ustalilo pri številki 6.100, deluje pa 17 osemletk. Če bo sprejet nov zakon o osnovni šoli, ki med drugim predvideva uvedbo devetletke, bo potrebno skoraj pri polovici šol zagotoviti dodatne učne prostore. Še najtežje razmere čakajo OŠ I in OŠ III M. Sobota, OŠ Sveti Jurij, OŠ Cankova in OŠ Tišina, saj imajo že zaradi zdajšnje prostorske stiske dvoizmenski pouk, ki pa ga v devetletki ne bi smelo biti. Tudi kadrovsko stanje ni (ne bo) zadovoljivo.

S temi ugotovitvami bodo čimprej seznanili Združenje ravnateljev Slovenije, da bi jih upoštevali pri sprejemanju nove šolske zakonodaje. Stališče aktiva ravnateljev prejšnje skupne Občine Murska Sobota je tudi, da imenovanje vodstvenih delavcev osnovnih šol ne bi smelo preiti v pristojnost občinskih svetov, kot so želi doseči s peticijo 80 slovenskih županov, saj bi to pomenilo očitno vmešavanje politike (strank) v šolstvo. To je namreč vprašanje stroke, zato naj bi dajal soglasje k imenovanju ravnateljev šolski minister kot v primeru srednjih šol.

Z novo zakonodajo je predvidena tudi ustanovitev posebne šolske zbornice, v njej pa naj bi bi bilo članstvo obvezno. Kakšna bi bila potem vloga šolskega sindikata in združenja ravnateljev? To vprašanje je premalo razčiščeno, »moteče« pa je tudi obvezno članstvo, zato še ni čas, da bi sprejeli pozitivno odločitev v zvezi s predlogom glede ustanovitve stanovske zbornice, kakršno na primer že imajo zdravniki. Po mnenju **Jožeta Stvarnika**, strokovnega delavca Mestne občine M. Sobota, so preohlapna tudi določila o ustanovitvi in delovanju 13 šolskih uprav v Sloveniji, med njimi tudi v Murski Soboti. Zlasti premalo so razvidne pristojnosti teh šolskih uprav. Poleg tega pa se pri dosedanjem delu srečuje s primeri, ko posamezni občinski sveti v novonastalih občinah sprejemajo odločitve brez upoštevanja strokovnih mnenj in predlogov, čeprav je bilo dogovorjeno, da bodo strokovne službe prejšnjih občin v prehodnem obdobju opravljale svoje naloge za področje osnovnega šolstva tudi za vse novonastale občine.

> Aktiv ravnateljev prejšnje soboške občine, ki mu predseduje Metka Gider, se nikakor ne more strinjati, da bi vsi stroški v zvezi s šolanjem učencev beguncev iz BiH bremenili šole oziroma občine, ki imajo te učence. Samo OŠ Puconci je vključila v svoj redni vzgojno-izobraževalni program 25 takšnih otrok. Večina med njimi nima denarja, da bi si kupila učbenike, plačala za stroške učnih ekskurzij idr. Šolski minister naj zato poskrbi, da bo te stroške zanje plačala država.

Zelo pomembno je tudi vprašanje financiranja. V Zakonu o organizaciji in financiranju v vzgoji in izobraževanju je zapisano, da bi morale lokalne skupnosti (občine) zagotavljati tudi sredstva za materialne stroške za izvedbo obveznega programa osnovne šole, dopolnilni pouk, dodatni pouk, dve uri interesnih dejavnosti na oddelek idr. Če je to namreč del obveznega programa, naj zagotovi sredstva država.

Precej hude krvi zna biti tudi okrog določila v zvezi s šolskimi prevozi. Le-ti naj bi bili še naprej brezplačni za tiste učence, ki so oddaljeni od šole več kot 4 kilometre, poleg njih pa še za tiste, kjer pristojni občinski organi ugotovijo, da je ogrožena njihova varnost na poti v šolo in domov. Kje pa je dandanes sploh zagotovljena varnost? Otroci v mestih, ki sicer nimajo daleč do šole, so marsikje bolj ogroženi zaradi prometa kot šolarji na podeželju.

Drugo vprašanje pa je, koliko so učenci na varnejšem, če se vozijo z avtobusom.

JOŽE GRAJ

VVZ Manko Golar Gornja Radgona

Vrtec ni samo ustanova, kamor se hodijo otroci igrat, vrtec je [illegible] vrtec hodijo otroci v najbolj dojemljivih in občutljivih letih, zato [illegible] pomembna vzgoja in dostop do otrok. Vzgojiteljice se vedno bolj zavedajo [illegible] mena in odločilne vloge vrtca, ki jo lahko odigra v življenju posameznika. Tako bodo v Vzgojno-varstvenem zavodu Manko Golar v Gornji Radgoni uvedli dva otrokom prijazna projekta, je povedala tamkajšnja ravnateljica [illegible] Breda Forjanič. Oktobra bodo začeli z glasbenim vrtcem in s skupinami [illegible] vnostjo, ki bo prilagojena bioritmu otrok.

V sodelovanju z glasbeno šolo bodo pripravili glasbeni vrtec. Tak[illegible] že obstoječo starejšo skupino otrok vključili glasbeno pedagoginjo, ki bo enkrat ali dvakrat na teden poučevala ritmiziranje, poslušali bodo [illegible] različno glasbo in se učili novih pesmic. Igrali bodo na ritmične in [illegible] instrumente. Vpeljali bodo tudi didaktične igre, s katerimi bodo [illegible] sluh, višino glasu, ritem in podobno. Na koncu tega programa pa bodo [illegible] predstavili, kaj vse so se naučili.

Poleg tega bi se radi prilagodili bioritmu otrok, ki pridejo v vrtec [illegible] prej. Otroci namreč prihajajo zjutraj v vrtec od 5.30 do 7.00 in [illegible] različne animacije. Tako bodo razporedili otroke, ki pridejo nekoliko prej, [illegible] eno skupino ne glede na njihovo starost. To je pomembno iz zdravstvenih, socialnih in psiholoških razlogov. Doslej so bili ti otroci v svoji skupini, kjer so [illegible] zjutraj prišle njihove vzgojiteljice, so jih odpeljale v svojo skupino, kjer so [illegible] morali prilagodili bioritmu večine. Ti bodo imeli tudi prej malico, [illegible] počivat in podobno.

V gornjeradgonskem vrtcu si želijo, da bi bili vrtci otrokom prijazni, [illegible] bile manjše skupine, da bi se povečala strokovnost in da bi bil program [illegible] kom pisan na kožo. Takšen način dela, kot so se odločili v [illegible] letu, bi bil raziskovalni projekt, v katerem bi spremljali, kaj pomen[illegible] ke, česa si želijo, kako se lahko na prijazen način največ naučijo in [illegible] S projektom bodo začeli oktobra.

Samouk razstavlja

Gostoljubno ozračje hotela Ajda v Moravskih Toplicah je bilo prejšnji petek popestreno z otvoritvijo slik in risb slikarja samouka Živka Brkiča - Žige.

Slikar Brkič in recitator dr. Kos. Fotografija: Hohstätter

Žlahtna motivika, skoraj izključno vzeta iz našega domačega prostora (grajski portal, staro drevje v parku, obe mestni cerkvi, stari Šiftajev mlin, študijska knjižnica idr.), izpričuje slikarjevo navezanost na naše mesto, prefinjen občutek za skrite lepote v njem, poetično doživljanje simbolike kraja, ki mu je po letih bivanja tu postal drag, in še kaj.

Samosvoja slikarjeva tehnika risanja teh motivov je bogata filigransko natančnih detajlov, po čemer je Brkič v našem prekmurskem likovnem prostoru nekaj novega.

»Gre za likovnega samouka z izjemnim občutkom za risani detajl, kakršnega v domačem likovnem prostoru ne poznamo od časov mojstra A. Eberla.« Tako je med drugim v strokovni oceni slikarjevih del zapisal prof. Vlado Sagadin. V organizaciji kulturnoanimatorskega tima hotela Ajde, ob sodelovanju glasbeno-instrumentalnega dueta - prof. glasbe Lojzeta Copota in slikarjeve hčerke Petre, izbranih besed prof. Sagadina, odličnim recitatorskim nastopom dr. Ivana Kosa, spremljanju radia in televizije ter fotoreporterjev je dobila otvoritev pečat, primeren posebni predstavitvi slikarja Živka Brkiča, ki je s svojo prvo samostojno razstavo zasluženo stopil v vrste prekmurskih slikarjev. Tako je tudi ocenjen, četudi je, čeprav slovenski državljan, sicer po rodu Hrvat.

Ravno pravšnje število obiskovalcev - nekaj nad 70 - je pripomoglo, da je bila predstavitev slikarja in njegovih del pravi kulturni užitek, kakršnih si še želimo. -ec

Likovna kolonija

V Radencih poteka od 9. septembra tradicionalna likovna kolonija fondacije Rembrandt. Novost letošnje kolonije so predavanja in okrogle mize, na katerih sodelujejo likovni umetniki in kritiki. V četrtek, 14. septembra, bosta ob 16. uri v konferenčni sobi Mirala dva pogovora, in sicer z Nadjo Zgonik Slike Marija Pregla kot likovne uganke in Liljano Stepančič Ženski likovni zapis.

nanizano iz kulture ...

José Carreras, tenorist

V ljubljanskem Cankarjevm domu je v ponedeljek, 11. septembra, nastopil slaven španski tenorist, »eden od treh največjih tenoristov našega časa«, **Jose Carreras**. Z njim je prišla tudi mlada španska pevka Isabel Rey, orkestru Slovenske filharmonije pa je dirigiral Italijan Elio Boncompagni. Poznavalci pravijo, da »Carreras glasovno ni bil najbolje razpoložen« in da »dvogovor med njim in orkestrom Filharmonije« ni bil ravno harmoničen. Poročajo tudi, da so bili za neskladje krivi filharmoniki, ki jim nekaj samostojno izvedenih skladb ne more biti ravno v čast«.

Končno ugibanja o tem, kdo in zakaj je Carrerasa, ki v tej sezoni nima nastopa na Dunaju, prepričal, da je nastopil v Sloveniji. Njegov osebni zdravnik je Slovenec Ciril Rozman, ki živi v Barceloni, slovenski veleposlanik v Španiji pa je Franko Juri. Pevca je sprejel predsednik države Milan Kučan.

(ssm)

Adolf Muschg, pisatelj

Dobitnik nagrade Vilenica '95 je švicarski nemško pišoči pisatelj **Adolf Muschg**, kristal Vilenice, nagrado, ki jo na isti prireditvi podeljujejo avtorici/avtorju najboljšega prispevka v vileniškem zborniku, pa je prejela poljski pesnici **Marzanni Bogumili Kielar**.

Ker velja Muschg tukaj za razmeroma neznanega avtorja, dodajamo naslednje: Pred etabliranostjo pisateljsko in literarno morda smo se z Muschgom seznanili tako imenovani alternativni - zeleni krogi. Do njega smo prišli v iskanju sodobnega pisatelja, ki ga je nagovorila ekologija. Okrili smo njegovo knjigo z naslovom **Goethe kot emigrant**, ki je tudi nastala kot rezultat iskanja. Njen podnaslov je namreč **V iskanju zelenega pri nekem starem pesniku.** Muscghove generalije so naslednje: rojen 1934. v Zollikonu blizu Züricha, študiral je germanistiko, anglistiko in psihologijo, poučeval v Zürichu, Tokiu, Göttingenu, Ženevi. Iz knjige Goethe kot emigrant, v kateri dokazuje univerzalnost »starega pesnika«, ki je tisto, kar danes modno imenujemo »okolje«, imenoval še preprosto »svet«, pa naslednji odlomek:

»Goethe nekaj vidi; s tem se vse začenja. Njegovo oko je opravičeno. Prepričan je, da svojemu očesu sme zaupati. Vsako občutenje v našem telesu je adekvatno pojavu, ki ga dojema, še več: analogno mu je. Tukaj je v subjektu zakoreninjen predmet. Luč in oko sta komplementarni veličini. Druga drugo oblikujeta. Najvišjo stopnjo spoznanja razvoja imenuje Goethe »ranično«: resnično, torej zadovoljivo razmerje. Toda to odkritje resničnosti je, drugače kakor v modernem naravoslovju, omejeno. Po eni strani je omejeno z dostojanstvom fenomena, ki je utelešeno v njegovi zraščeni obliki. Ta oblika se ne da reducirati in posplošiti se jo da samo z največjo previdnostjo in skromnostjo: očaranje je poroštvo »edinstvenosti«. Na subjektovi strani je odkritje resničnosti omejeno s spoštovanjem. To spoštovanje velja čudežu ekvivalence med mojimi čutilnimi organi in obdarovano naravno obliko, ki se živeč razvija, za sebe in v meni ...«

(SSM)

Madžari, rokodelci

V lendavski dvorani Lovski dom je bila od 7. do 10. septembra zanimiva razstava madžarskega rokodelstva, ki je, čeprav je bila v lokalni sami postavljena, manj komercialna kot kulturniška. Nekoliko pa tudi politična.

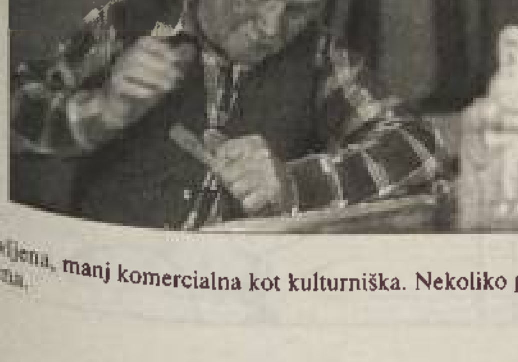

Madžarski partnerji pri organizaciji razstave so trgovske in politično-kulturne ustanove, slovenski pa lendavsko trgovsko podjetje Mercator-Univerzal in, prav tako lendavski, Center za razvoj podjetništva. Razstavljeni so rokodelski izdelki iz matične Madžarske in iz romunskega pretežno z Madžari poseljenega Erdelyja. Franc Tivadar, vodja izvozno-uvozne dejavnosti Mercatorja-Univerzala, je dejal, da so razstavo pripravili demonstracijsko in sondažno, ker želijo ugotoviti, kolikšno je zanimanje slovenskih kupcev za izdelke madžarske rokodelske spretnosti. Izdelki niso bili naprodaj, če pa bi bili, to niti najmanj ne bi zmanjšalo kulturniške note razstave, ki je pač v tem, da se je tako dalo na enem mestu videti vsaj nekaj tistega, kar se tačas s prodajo neguje iz madžarske rokodelske tradicije. Politična konotacija razstave? Madžarski organizatorji so k slovenski postavitvi razstave priložili bilten, kot da bi šlo še vedno za neko, potencialno, južnoslovansko tržišče. Na zadnji strani biltena je namreč fotografija denarnih enot nekdanjih jugoslovanskih republik, zdaj samostojnih držav, meječih na Madžarsko: podlaga so bankovci milijonskih nazivov iz Jugoslavije (torej iz časov pred »čudežnim dinarjem«), čeznje pa sta v kovani izdaji vržena hrvaška kuna in slovenski tolar. Pa še romunski lei za nameček! (ŠSM)

DLUPP in Kiraly, razstavljalci

V Sombotelu ločeno, na dveh razstavnih mestih, razstavljajo člani **Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije (DLUPP)** in kipar **Ferenc Kiraly**. Dluppovci razstavljajo v mladinskem kulturnem centru, Kiraly v Keptáru.

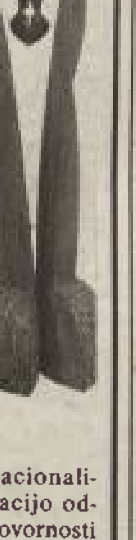

Deviški pas, Ferenc Kiraly

Sandor Szunyogh, programski direktor

Za prvega programskega direktorja madžarskega televizijskega in radijskega programa v Sloveniji je bil izbran madžarski novinar in pesnik Sandor Szunjogh iz Lendave. Funkcija programskega direktorja elektronskih medijev je v tej državi razmeroma nova. V Szunyoghovem primeru pomeni neke vrste nacionalizacijo odgovornosti za televizijski in radijski program, torej manjšo politično avtonomijo madžarske skupnosti.

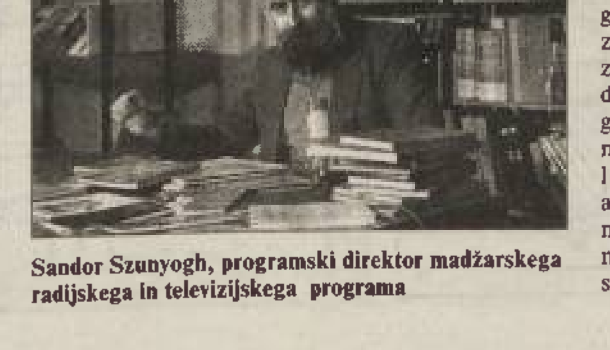

Sandor Szunyogh, programski direktor madžarskega radijskega in televizijskega programa

Plesni projekt Matjaža Fariča

Premiera Romea in Julije v Murski Soboti

Projekt Romeo in Julija je del trilogije velike baletne zgodbe Labodje jezero, Romeo in Julija in Le sacre du printemps. Na prvi pogled imajo te predstave malo skupnega, vendar tvorijo celotno stopnjevanje zgodbe. Prvi del te trilogije Labodje jezero je bil podvržen baletnim praksam 19. stoletja in se je ukvarjal z razkrojem zgodbe. Zgodba Romea in Julije ne bo uporabljala pravljičnih motivov, temveč se bo ukvarjala z živimi ljudmi. Zadnji del La sacre du pintemps je zgodba o gibu in gib o zgodbi. Trilogija bo končana leta 1997.

V predstavi bodo igrali Jana Menger kot Julija, Marko Peperko kot Romeo, Goran Bogdanovski kot Paris, Lane Stranič kot Capuletova, Marinka Ribič Pestunjo, Igor Sviderski kot Tybalt in M. F. kot Mercutio. Koreograf predstave je Matjaž Farič. Ker smo navajeni, da se plesne premiere in nasploh večje kulturne pireditve dogajajo v Ljubljani, Mariboru in morda še kje, smo lahko presenečeni, da bo premiera tega plesnega projekta 22. septembra ob 20. uri v grajski dvorani v Murski Soboti.

Predstava bo znotraj glasbenega okvira, ki je posledica giba. Ukvarjali se bodo z bistvom same zgodbe, brez okrasnih in nepomembnih likov. »Razstavili jo bomo kot otrok v svoji vedoželnosti razstavi novo igračo. In iz teh drobnih delov sestavili takšno celoto, ki je najbližja naši predstavi o ljubezni.« Čas, ko živimo, je podoben času, ko sta živela Romeo in Julija. Svet je zelo razdeljen. Zgodba Romea in Julije je mitična, vendar ne pravljična. To, kar se je zgodilo njima, se dogaja tudi navadnim ljudem. Sovraštvo bo zajeto kot »prostorski problem«, saj se bo skozi celo predstavo pojavljal motiv dveh nespravljivih strani, medtem ko ljubezen ni zavezana nobeni vnaprej določeni prostorski kompoziciji.

Predstava je nastala v produkciji Cankarjevega doma v sodelovanju z ZKO Murska Sobota. Odločili so se tudi za koprodukcijo z Die Theater Künstlerhaus z Dunaja, kajti slovenska publika je premajhna. Tako bodo imeli poleg soboške premiere še osem predstav v Cankarjevem domu in najmanj tri na Dunaju.

Aleksandra Nana Rituper

JESENSKI FILMSKI SEJEM

DO IZDAJE PROGRAMSKE KNJIŽICE ŠE NISMO PREJELI GRADIVA VSEH SLOVENSKIH DISTRIBUTERJEV. PRAV TAKO OBSTAJA LE ŠE "DELOVNA VERZIJA" DOGAJANJA VSEH TREH DNI. NATANČEN PROGRAM Z VSEMI FILMI BOMO OBJAVILI NA VIDEO STRANEH KANALA 10 IN AS KANALA, PRAV TAKO NA VALOVIH MURSKEGA VALA IN MORBA BO KAJ OBJAVIL CELO VESTNIK.

Celo Vestnik objavlja:

Program filmskega sejma

Od včeraj, 13. septembra, do petka, 15. septembra, poteka v Murski Soboti Jesenski filmski sejem, na katerem si boste lahko ogledali petnajst najnovejših filmov, ki se bodo v Sloveniji vrteli do pomladi. V četrtek si lahko ob 10. uri ogledate **Opičje norčije**, ob 12. uri **Apollo 13**, ob 14. uri **Ko si spal**, ob 16. uri **Pogumno srce** in ob 19. uri **Mostovi Madisona**. V petek, 15. septembra, pa si ob 10. uri lahko ogledate film **D'Artagnanova hči**, ob 12. uri **Rangoon**, ob 14. uri **Spi z mano**, ob 16. uri **Nebeška bitja** in ob 18. uri **Corrina, Corrina**. Vsi filmi imajo slovenske podnapise.

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V galeriji si lahko do 18. septembra ogledate razstavo 12. mednarodni bienale male plastike.

MURSKA SOBOTA: V razstavnih prostorih galerije Triglav bo v petek, 15. septembra, ob 18. uri otvoritev razstave likovnih del Francija Jaušovca

MURSKA SOBOTA: V likovnem razstavišču Ljubljanske banke si lahko do 18. septembra ogledate razstavo Sandija Červeka, Ignaca Medena in Franca Mesariča.

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane razstavljajo svoja dela N. Beer, F. Bencak, D. Birsa, I. Brunec, M. Danč - Roth, J. Denko, Š. Galič, Z. Gnezda, M. Gumilar, E. Gönter, Š. Hauko, Z. Huzjan, S. Kiraly - Moss , V. Potočnik, I. Premoša in M. Rajnar.

LJUTOMER: V galeriji Mestne hiše je na ogled prodajana razstava Vladimirja Potočnika ml.

LJUTOMER: V galeriji Anteja Trstenjaka si lahko ogledate razstavo Sokoli in orli na Štajerskem, Koroškem in Prekmurju. Razstavo si lahko ogledate do 10. oktobra.

MORAVSKE TOPLICE: V galeriji si lahko ogledate likovno razstava Živka Brkiča - Živka.

RADENCI: V petek, 15. septembra, bo ob 19. uri v galeriji muzeja Radenske otvoritev razstave likovnih del priznanih slovenskih in avstrijskih umetnikov.

SOMBOTEL: V galeriji Keptar razstavljajo svoja dela člani Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije.

PRIREDITVE

RADENCI: V glasbeni uti parka so v torek in soboto med 16.00 in 17.30 ter ob nedeljah od 10.30 do 12.00 koncerti zimzelenih melodij.

ne zgodi se vsak dan

zvezde vam kažejo

Oven
Ona: Nikar ne prenašaj krivde na tuja ramena, saj je bila odločitev predvsem tvoja. Poskušaj rajši rešiti, kar se še da. Pa tudi obisk pri zdravniku bi se ti lahko prav koristno obrestoval, če ne, bo prepozno ...
On: Z ostro pripombo boš užalil staro prijateljico, ki si že dalj časa prizadeva, da bi postala tudi nekaj več. Dobro premisli, ali je to res tisto, kar si želiš, ali pa je vse skupaj le posledica nagovarjanja tvojih znancev?

Bik
Ona: Prevečkrat se prilagajaš splošnemu mnenju, čeprav marasikdaj misliš popolnoma drugače. Toda kaj hitro boš spoznala, da se lahko stvari uredijo le tako, da boš ravnala, kot ti veleva zdrava pamet.
On: Proti koncu tedna se ti obeta prijetno presenečenje, ki se bo poznalo v tvojem finančnem planu. Za partnerja naj te nikar ne skrbi preveč, saj je njegovo trenutno nezadovoljstvo le pretkana igra.

Dvojčka
Ona: Tvoja reakcija na nepričakovano novico bo preveč impulzivna, da bi lahko dosegla kakršno koli razumno rešitev. Poskusi se zbrati in trezno razmisliti, pa se bo rešitev pokazala kar sama od sebe.
On: Pazi na svoje besede, predvsem pa ne govori o stvareh, ki se lahko obrnejo tudi proti tebi. Nekdo se ti bo na vse kriplje poskušal maščevati, zato se nikar ne zanašaj na svojo srečno zvezdo.

Rak
Ona: Več kot očitno je, da ti ne bo prav nič dolgčas, saj se ti obeta prava »razprodaja« tvojega prostega časa. Seveda pa ima lahko to tudi določene posledice tako v ljubezni kot v povsem vsakdanjih stvareh.
On: Prijetna neznanka ti bo dodobra polepšala dolgočasen dan. Poskusi iz vsega iztržiti kar največ, saj se priložnost zlepa ne bo več ponovila in kaj lahko se zgodi, da boš na koncu ostal z dolgim nosom.

Lev
Ona: Naletela si na enakovredno tekmico, ki ti lahko dodobra zagreni življenje. Partner ti je sicer zvest, vendar se je začel zanimati za dokaj »nevarne« zadeve. Poskrbi za red v hiši, če ne, bo prepozno.
On: Mislil si že, da je vsega konec, pa se je v tebi znova silovito prebudilo nekdanje čustvo. Mogoče ti bo celo uspelo, saj je prijateljica sedaj veliko manj trmasta. Seveda pa bodi previden in predvsem realen.

Devica
Ona: Namesto, da se mučiš s preteklostjo, se raje odkrito pogovori o svoji prihodnosti. Sicer si že veliko zamudila, toda še vedno ti lahko uspe. Popazi malo na svoje prepogoste čustvene izlive, drugače bo hudo ...
On: Tudi tebi bo končno posijalo sonce. V prihodnjem tednu se ti obeta ugoden razplet poslovne avanture pa tudi finančni učinek ne bo izostal. Le tako naprej - in nikar se ne oziraj na nasvete nasprotnega spola.

Tehtnica
Ona: Srečala boš nekoga, ki je še vedno navezan nate pa tudi v tebi še vedno tli iskra, ki lahko kaj hitro razplamti v staro ljubezen. Lahko da bo le še ena avantura, toda počasi prihaja čas, ko lahko od ljubezni pričakuješ še kaj več.
On: Opravil boš dolgo odlašajoče opravilo in ponovno boš lahko zadihal s polnimi pljuči. Še vedno pa ti ne bo uspelo urediti svojega ljubezenskega življenja, saj se obnašaš, kot da ne veš, kaj hočeš. Potrudi se in ne bo ti žal.

Škorpijon
Ona: Viharna odločitev te bo pripeljala na dokaj nezanesljiva tla, a si boš kaj hitro opomogla. Na pomoč ti bo priskočil dober prijatelj, ki pa bo v zameno zahteval manjšo uslugo. Glede poslov pa si nikar ne delaj odvečnih skrbi.
On: Namesto da brskaš po preteklosti, se raje ozri naprej in videl boš, da imaš prav lepe možnosti pri osebi, na katero si že skoraj pozabil. Tudi poslovne stvari se ti zanesljivo obračajo na bolje.

Strelec
Ona: V življenju gre mnogokrat za masko in kdor jo sname, lahko naleti na neljube težave. Zato nikar ne vzdihuj, ampak se sprijazni, da je tudi odkritosrčnost včasih povsem nezaželena vrlina.
On: Trma te bo pripeljala v položaj, ko bo še najbolje vse skupaj pustiti in reševati, kar se še rešiti da. Še najbolje bo, da se zamisliš nad svojim nezavidljivim položajem, saj si take napake ne bi smel privoščiti.

Kozorog
Ona: Od dogovorjenega srečanja ne smeš pričakovati preveč, še najbolje bo, da ne pričakuješ ničesar in si na koncu prijetno presenečena. Prisluhni partnerjevim težavam, saj te v tem trenutku resnično potrebuje.
On: Postavil si si previsoke cilje in za njihovo realizacijo bo potrebno veliko truda in predvsem realnosti. Nova ljubezen te bo popolnoma očarala, po drugi strani pa prinesla kopico problemov.

Vodnar
Ona: Če se boš vsaj malo potrudila in začela živeti drugače kot običajno, boš kar hitro spoznala, da je lahko življenje tudi nadvse prijetno. Nekomu pa bo všeč predvsem tvoja skromnost.
On: Pomotoma se boš obrnil na napačno osebo, kar te lahko stane prenekatere priložnosti. Poizkusi biti karseda previden, saj se ti lahko zlahka zgodi, da boš dobil nož v hrbet. In nikar ne zanemarjaj svojega načetega zdravja.

Ribi
Ona: Uspelo ti bo nekaj, kar bi bodo zavidale mnoge prijateljice. Glede neke občutljive poslovne zadeve rajši počakaj na ugodnejši trenutek, saj se ti sedaj ne piše prav nič dobrega. Darilo!
On: Vedi, da vse vode že kar lep čas tečejo predvsem na tvoj mlin. Prijateljica ti ne bo mogla odreči tvoje dokaj nenavadne želje, saj bi zate storila še vse kaj drugega. Toda le kaj se obiraš?

Dvestoletnica franka

Francoska denarna enota frank je 15. avgusta praznovala 200-letnico. Leta 1795 je nacionalni konvent sprejel zakon, po katerem je frank postal enotna denarna valuta za vso Francijo in nadomestil »livre royal« iz konca 18. stoletja. Med različnimi vrstami franka, ki so prišle v obtok v 200 letih, so na primer »decime Dupre«, izdan 1795, zlati kovanec za 20 frankov. Zdaj je naprodaj za 5000 dolarjev. V letih od 1803 do 1914 je bil frank, ki je bil zamenljiv za zlato, zavidljivo trden, potem pa je vlada tik pred izbruhom prve svetovne vojne izdala dekret o njegovi nekonvertabilnosti. Enota je potem doživljala spremenljivo usodo in številne devalvacije. Ko se je vrnil na oblast general Charles de Gaulle, je dobila Francija nov frank, ki se je v glavnem obdržal do današnjih dni.

Specialci za krompir

V različnih vojskah imajo tako imenovane enote za hitro posredovanje. Takšne, kot jo imajo kmetje na Uralu, pa gotovo še ni bilo.Tatovi krompirja v okolici Jekaterinburga na Uralu so jo pred nedavnim temeljito skupili, ko so jih jezni kmetje zalotili pri tatinskem početju. Pretepli so jih, slekli so golega in jih take nagnali na njihove domove. Kmetom se je to posrečilo s pomočjo posebnih »specialnih enot za hitro posredovanje«, ki so pazile na krompirišča.

Meti pravico, tou je lejpa stvar. Ka ma moški svoje pravice, pa ženska svoje, je tudi lipou. Ka bi pa moški mōu iste pravice kak ženska ali pa ženska iste pravice kak moški, tou pa nede šlo. Bela pravi, ka tou nigdar nede moglo biti, ka bi bile ženske enake kak moški. S ten bi bile enakopravne z njimi. Či bi pa bile enake, te bi odpadnole želje, pa smisel, pa človeški rod bi premino v velko veselje vsej ostali živi bitij na zemeljskoj krugli. V ton premišlavanji od ženskoga kongresa na Kitajskon, si je zabrundo:

So ženske se zbrale
v Kitajsko leté,
da tam na Kitajskem
pravico dobé.

Počakajte fantje,
vi tepčki, možje,
s pravico se
vrnemo mé.

Potem pa kar klesti,
udari počez,
roke mu zaveži,
pa boksni ga vmes,
v ušesa mu trobi:
"Pravica velja,
ki ženska odslej jo ima".

Brat Džouži

Kovanec s prve ladje

V floridskih vodah so našli kovanec iz 15. stoletja, za katerega arheologi sodijo, da izvira s potopljene španske ladje, ene od prvih, ki so pristale ob obalah Novega sveta. Bakreni novec, ki so ga našli v stari ladijski razbitini, je bil skovan med letoma 1471 in 1474. Take kovance so našli tudi na kraju, kjer se je izkrcal Krištof Kolumb.

Relikvija na podstrešju

Amaterski zgodovinar dr.Graham Phillips je na podstrešju neke angleške hiše našel zelenkasti kelih iz oniksa in zatrjuje, da naj bi bil znameniti sveti Graal, skrivnostna posoda, povezana s Kristusovim trpljenjem. Po stari legendi naj bi bila to kupa, iz katere je pil Kristus s svojimi apostoli pri zadnji večerji, preden so ga križali. Omenjajo jo francoski viteški romani, bretonskega cikla in nemške viteške romance. Zanjo so se potegovali vitezi okrogle mize, predvsem Parsifal. Posodo, ki jo je najditelj iskal sedem let, je dal varno shraniti v bančni trezor. Avtentičnost svoje najdbe utemeljuje deloma z zemljepisnimi dejstvi, deloma pa se opira na opise v nemškem pesništvu 13. stoletja.

V srednjem veku so veliko trgovali z relikvijami in nasploh še med njimi so bile povezane s Kristusom. Križarji so z njimi zaslužili veliko denarja. Vsaj tri cerkve v Evropi trdijo, da imajo pravi sveti Graal, in nihče ne ve, ali je zadnja razlika prava ali ponaredek. Strokovnjaki Britanskega muzeja menijo, da utegne biti najdba rimska posoda za dišave. Phillips pa je prepričan, da gre za posodo, s katero naj bi Marija Magdalena prestregla Jezusovo kri in naj bi jo rimska cesarica Helena našla na Kristusovem grobu. Kupo naj bi kristjani leta 410, ko so Rim oropali barbari, shranili na varno v rimsko naselbino Viroconium blizi današnjega Sherwsburyja ob meji z Walesom. Dragocenost naj bi izginila, ko so to območje leta 450 opustošili Anglosasi.

Spielberg za bolne otroke

Znani ameriški filmski režiser Steve Spielberg je v Los Angelesu na posebni konferenci predstavil nov tehnični dosežek.

To je nekakšen robot, ki bo s pomočjo posebnih programov povezoval bolne otroke v ameriških bolnišnicah, da bi si tako z različnimi računalniškimi igricami krajšali čas, prebit na zdravljenju. Projekt take pomoči otrokom je podprlo več ameriških inštitucij.

Iskanje vesoljskih smeti

Pet kilometrov iz mesteca Cloudcroft v ameriški zvezni državi Nova Mehika naj bi prihodnji mesec začel delovati nenavaden zrcalni teleskop. Trimetrska naprava je iz 300 kilogramov tekočega živega srebra. Izdelavo teleskopa je naročila ameriška zvezna agencija NASA, uporabljali pa naj bi ga za iskanje vesoljskih smeti, ostanke zgorelih stopenj raket in odsluženih satelitov, ki krožijo okoli Zemlje v višini od tristo do tisoč kilometrov in bi utegnile biti nevarne za načrtovano vesoljsko postajo. S poskusi slikanja Mesca s tekočim srebrom je v začetku tega stoletja začel ze Erik Robert Wood. Šele nova tehnologija, na primer sklede iz urnega snovi, ki enakomerno krožijo v zračnem ležaju, je omogočila izdelavo zrcalne površine, ki bi bila podvržena popačenju. Teleskop lahko zazna predmete v višini 500 kilometrov in s dvema centimetroma premera

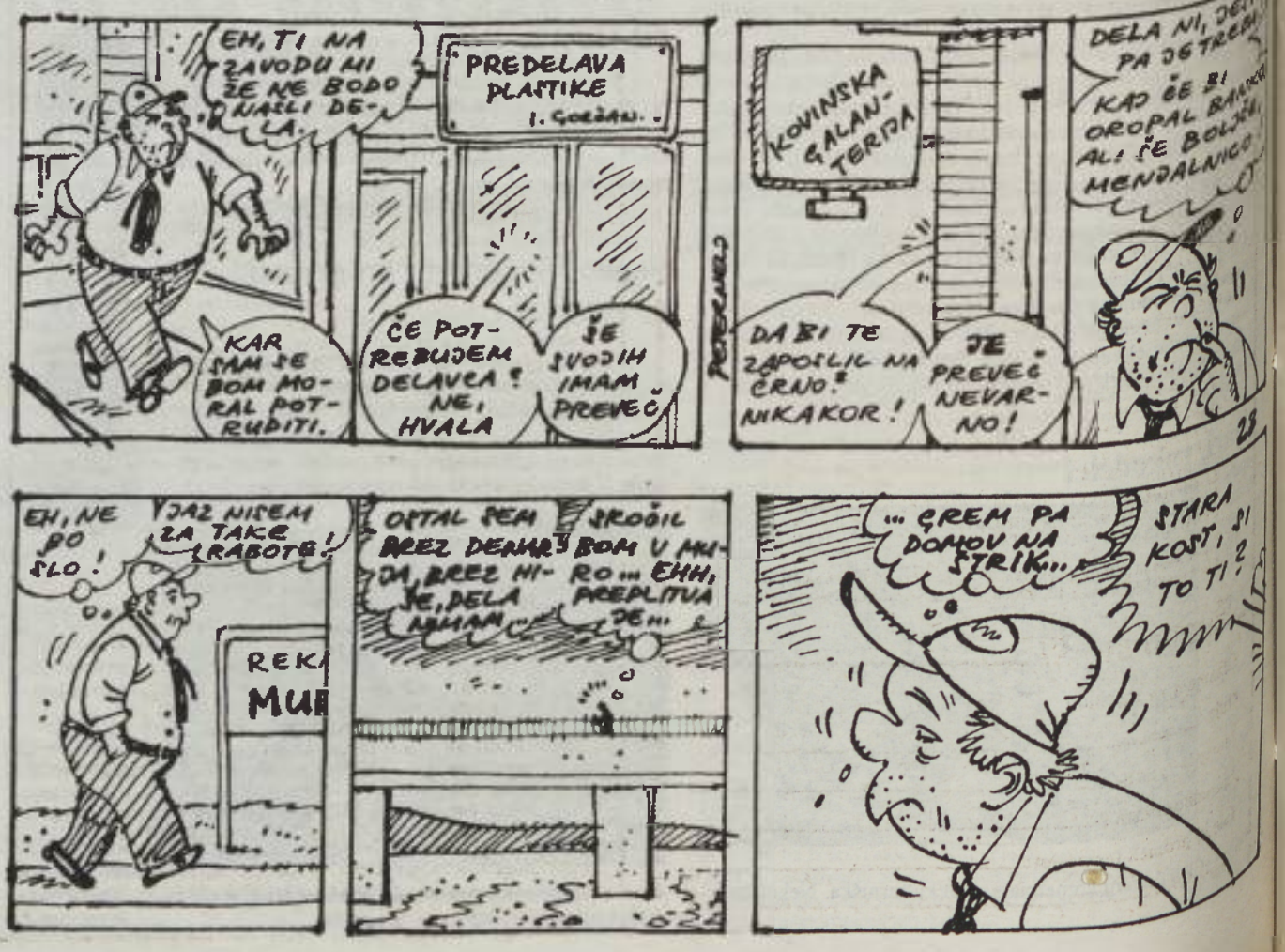

za vsakogar nekaj

Nekaj o psih

Če želite, da se vaš ljubljenček na vrtu ne bo približal nekaterim gredam ali nasadom, poškropite prostor okoli njih z fizolom. Prav tako se pes ne bo zavalil v vaš najljubši naslanjač ali udomačil na zofi, če v zgibe na blazinah natresete malo popra. Če ima pes sršečo dlako, niso krive bolhe ali drug mrčes, morda je vzrok v pomanjkanju vitaminov. Kupite ustrezen vitaminski preparat (najbolje v kapljicah) in ga primešajte hrani. Glistavost pri psih preprečite, če mu v hrano redno dodajate olupljeno surovo korenje.

Konzerve

Vsebino nekaterih konzerv, na primer mesni zajtrk in podobno, boste brez težav iztisnili, če odstranite gornji in spodnji pokrov in jo z vilicami previdno potisnete na krožnik. Jed bo tako ohranila lepo obliko. Ko v trgovini kupujete konzerve, se prepričajte, če so sveže oziroma če jim ni pretekel čas uporabe. Čestokrat se stare konzerve opazi tudi s očesom, saj so napihnjene. Takih konzerv ne kupujte.

Led

Led se bo dolgo obdržal, če ga shranite v polivinilno vrečko, ovijete z volneno krpo in potresete s soljo. Lahko ga tudi zdrobite in z njim napolnite termoviko. Drobljenje ni tako težavno, kot se zdi na prvi pogled: na na večji kos ledu nastavite pletilko in nekajkrat udarite po njej s kladivom. Še en koristen nasvet: posodica za led se ne bo prilepila na dno predala za zamrzovanje, če jo po zunanji strani namažete z voskom.

Steklarski kit

Ostal bo mehak in gladek, če ga hranite v posodi z vodo. Kit si lahko pripravite tudi sami: enako količino svinčevega belila in krede najprej zmešate z dvema deloma firneža iz lanenega olja, nato pa dodate še en del terpentinovega olja. Zmes gnetete tako dolgo, dokler ni mehka. Ostanke starega in razpokanega kita zlahka odstranite, če nekajkrat potegnete po njih z vročim likalnikom.

JEKLOTEHNA d.d. MARIBOR
PRODAJNI CENTER
MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31 760
OBIŠČITE NAS
VINOGRADNIKI!
Sedaj je čas za nakup stiskalnic, mlinov in PVC-kadi.
UGODNE CENE!
S KARTICO ZVESTOBE ŠE 5 % POPUSTA!
Veselimo se vašega obiska!

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM SKLADB NA MURSKEM VALU N S T S N M V

LAY LADY LAY - DURAN DURAN
NEVER FORGET - TAKE THAT
KISS FROM A ROSE - SEAL
HOLD ME, TRILL ME, KISS ME, KILL ME - U2
I GOT RHYTHM - ROBERT PALMER
LAKE OF FIRE - NIRVANA
HYPNOTISED - SIMPLE MINDS
PREDLOGI:
BELIVE - ELTON JOHN
NOSTRA CULPA - IMPERIO
NIGHTS IN WHITE SATIN - SANDRA

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE 7 VRLIČASTNIH

EN GLAŽ VINA MI DEJ - IZTOK MLAKAR
SPOMINI - MONROE
VČASIH, KO SE TI ZAZDI - BE RADIO
LJUBIM TE - OLIVER ANTAUER
ZA VEDNO MOJ - PANDA
ENERGIJA - MZ HECTOR
KRALJICA NOČI - 4 FUN
PREDLOGI
POSTAL BO VOJAK - AVANTURA
PRID K MEN - PETER LOVŠIN
GLAŽEK VINČKA - LADO LESKOVAR

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

MAMI - NAGELJ
KO ZAKLIČAL BOM TVOJE IME - SLAPOVI
MI BRKAČI - PREROD
PA BREZ ZAMERE - PTUJSKIH 5
KAPELICA POD TRIGLAVOM - ALPSKI KVINTET
DEKLETOVO SLOVO - IGOR IN ZLATI ZVOKI
SREČNO, SREČNO - FANTJE TREH DOLIN
PREDLOGI:
LE ODMEVAJ PESEM - SLOVENSKOGORIŠKI KVINTET
NE JOČI - ANS. FRANCA MIHELIČA
PRAV VSI SMO LJUDJE - ŠTAJERSKIH 7

Izpolnjene kupone pošljite do četrtka, 21. septembra 1995, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 37

Glasujem za skladbo:
*tuja _____
*domača _____
*narodnozabavna _____
Ime in priimek ter naslov: _____

Prodaja avtomobila

Dober dan sosed, kaj pa delate? Vidim, da urejate svojo staro kripo. Dajte no, se vam to splača? Star avto je star avto, pa če ga še tako »štrgljate«! A ni škoda vašega prostega časa?

Pravite, da ga pripravljate za prodajo. Ho, ho, ho, kdo bo pa kupil takšen kup rje? Mislite, da so ljudje bedaki? Saj je na njem več kita, minija in barve kot pločevine. Danes ljudje kupujejo drage avtomobile, kar poglejte sosede, redkokateri ima še star avto.

Pravite, da je še vedno zadosti revežev, ki bodo kaj radi kupili star, dobro ohranjen avto. No, tega bi pa rad videl, bedaka, ki bo tako neumen.

Kaj bi pa vidva rada? Iščeta gospoda Korena, ki prodaja rabljen avto.

Ravno prav sta naletela, pred nekaj trenutki je prekril zadnje sledi rje. Prav imate, to je ta kripa.

Sosed, nikarte se jeziti, malo šale pa mora biti. Prodaja in nakup starega avta je resna zadeva za oba, tako za kupca kot prodajalca. Prodajalec bi rad nategnil kupca kot star žvečilni gumi, kupec pa bi spet rad dobil avto malo manj kot zastonj.

Hej, vidva, kam pa odhajata, saj sem se samo šalil, avto je zares dober.

Pravita, da bosta pogledala še pri enem prodajalcu, potem pa se vrneta? Jaz se na vajinem mestu raje ne bi vračal, ha, ha, ha.

Sosed, ne se jeziti, saj itak nista bila resna kupca, to ste lahko takoj videli, saj oba skupaj nista premogla desetih tisočakov, v tolarjih seveda.

O, dober dan gospa, prav ste prišli, čisto prav, tale moj sosed prodaja avto, kaj avto, limuzino. Kdo se pa skriva za vašim hrbtom? Pravite, da je vaš mož? Ne bi rekel mož, kvečjemu možiček je, drugače se ne bi skrival.

Sosed, spet sem ga polomil, saj vendar vi prodajate avto, to popolnoma drži. Jaz ga sploh ne prodajam. Vseeno pa se mi zdi cena tri tisoč mark močno previsoka, za tri tisoč danes dobiš že tak luksuz, da ti potem tisti od davkarije ne dajo več miru.

Pravite, da imam prav? Res je, gospa, saj se gospod še oglasil ni. Takoj se vidi, kdo nosi hlače pri hiši. Po pravici vam povem, da imate prav. Še jurja ni vreden, kvečjemu jurja in pol bi bila realna cena.

Sosed, spet sem se vam zameril, pravite, da sem vam že sedmega kupca pregnal?

Prosim vas lepo, poštenost je temelj vsega! Menda ne bova poštenjaka, kot sva midva, goljufala s takšno staro kripo za nekaj borih stotakov.

Tiho bom, čisto tiho, niti ust ne odprem več! Prisegam! Kar sem, gospod, za tisoč šeststo je vaš, pa basta!

Sosed, sosed! Kaj se kremžite? Jurja in pol ste pa le izvlekli. Ta vas bo vsaj leto dni preklinjal, vsaj še dva jurja bo porabil, predno ga bo zapeljal na odpad.

Sedaj sva si pa zaslužila požirek piva, mar ne? Pravite, da ne! Saj sem vam vendar pomagal prodati avto! Dobro ceno sva izvlekla, vi mi pa še piva ne privoščite! No ja, takšni so pač ljudje, nobene hvaležnosti ni več!

Borivoj Repe

RADIO MV - MURSKI VAL

UKV 94,6 MHz (dopoldne tudi SV 648 kHz)

Petek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Zamurjenci (kabaret) - 10.00 Poročila - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 MV-dur - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Sipli mi - 22.00 Lahko noč

Sobota - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila na MV - 14.30 Evropa v enem tednu - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Dober večer, Beno - 22.00 Lahko noč

Nedelja - 8.00 Začenjamo nov dan - 8.05 Horoskop - 8.15 Panonski odmevi - 8.50 Zamurjenci (kabaret) - 9.15 Misel in čas - 9.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s pomurskih športnih igrišč) - 19.00 Lahko noč

Ponedeljek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Porabsko/Kölnsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 Tema dneva - 11.15 Vonj po bencinu - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Šport - 17.30 S krščakon, cekron pa z marelof - 18.15 Bilo je nekoč - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Moja mala nočna glasba (jazz in klasična glasba) - 22.00 Lahko noč

Torek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo -8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 10.00 Poročila - 10.30 Kratki stik - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 DA in NE - 22.00 Lahko noč

Sreda - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 NSTSNMV - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 V stiski - 17.30 Srebrne niti - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Mursko-morski val - 22.00 Lahko noč

Četrtek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.40 Svetuje kmetijski strokovnjak - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.30 Poletna reportaža - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Mali radio/Adolescentni ringišpil - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Geza se zeza - 22.00 Lahko noč

Kuhajte z nami

Slivove pogače

Kvašeno testo: 40 dag gladke moke, 10 dag margarine, 1 jajce, 3 dag kvasa, žlička soli, žlička sladkorja za kvas, kislo mleko po potrebi.

Nadev: 1 kg izkoščičenih modrih sliv, 3 velike žlice sladkorja, sladkor v prahu za potresanje ali po želji lonček stepene sladke smetane.

Priprava: Iz vzhajanega kvasa in drugih sestavin zamesimo srednje mehko testo. V hlebčku ga pustimo počivati 25 minut, nato ga rahlo razvaljamo in položimo v dobro pomaščen pekač. Robove testa malo dvignemo ob steni pekača, da se med peko sok sadja ne more izcejati pod testo. Slive izkoščičimo in razdelimo na polovičke. Pazimo, da jih pri tem preveč ne raztrgamo. Drugo ob drugi polagamo na testo, ki smo ga razvaljanega stanju pokritega spet pustili vzhajati 15 minut. Slive polagamo tako, da leži kožica sadeža na testu.

Preden damo v pečico, segreto na 200° C, jih po želji posladkamo. Pečene potresemo s sladkorjem v prahu. Sladkor pa lahko tudi opustimo in popolnoma ohlajeno pecivo prekrijemo s stepeno sladko smetano.

Cilka Sukič

Kislo mleko

Kislo mleko velja za odlično vsestransko zdravilo. Vsebuje enake hranilne snovi kot mleko, je nasitno, poleg tega pa uravnava delovanje črevesja, pomaga odplakovati strupe iz telesa in je imenitno lepotilno sredstvo.

Če si umivate obraz s kislim mlekom, bo koža kmalu spet napeta in sveža, drobne gubice bodo izginile.

Kislo mleko si lahko pripravite tudi sami: litru svežega nepasteriziranega mleka dodajte žlico pinjenega mleka in nekaj kapljic limoninega soka.

Za zatiranje listnih uši

Sredstvo za zatiranje listnih uši pripravimo tako, da tobak ali ogorke cigaret in cigar namočimo ter pustimo nekaj ur, da se sestavine tobaka izlužijo. Močno napadene poganjke majhnih rastlin, kot so vrtnice, maline in kosmulje, najprej pomočimo v brozgo, nato pa z njo poškropimo še vso rastlino.

Rešena uganka aspirina

Vse kaže, da se je znanstvenikom posrečilo razkriti skrivnost aspirina, ki ga to zdravilo vsebuje.

Znanstveniki chicaške univerze so 96 let potem, ko je prišel na trg aspirin, odkrili, kako omenjena snov deluje na hormonu podobno snov prostaglandin in pri tem znižuje vročino ter ublaži glavobol in vnetja.

Najprej spremeni sestavo prostaglandina, potem pa ta snov ustavi, tako da v organizem ne more priti nič, kar povzroča bolečine ali otekline.

SESTAVIL MARKO NAPAST	EKSPLOZIV	DRUGO NAJVEČJE MESTO V EGIPTU	LETNI ČAS	SLOVENSKI MLADINSKI PISATELJ (MITAN)	STARA FRANCOSKA VLADARSKA RODOVINA	PISATELJ MESKO	
MANJŠA ODDALJENOST MED PREDMETI							KRONIKA, LETOPIS
NEKDANJA ZVEZA DRŽAV							
PREBIVALEC NAŠEGA PLANETA							
MODEREN PLESNI RITEM				JEZERO V JUŽNI TURČIJI / ČARILO			
TELLY SAVALAS			DVOBOJ / STANJE JASNEGA NEBA				
NEKDANJI TURŠKI TLAČANI					RIJEKA / EDVARD KOCBEK		
VELIKO FINSKO JEZERO						DIPLOMAT GOLOB	KONJENIK DOMAČIN V FRANC. KOLONIJAH
KRATICA ENE OD NAŠIH STRANK				JESIH / ŽENSKI PEVSKI GLAS			
IRANSKA TISKOVNA AGENCIJA					GREGORY PECK / RIM. BOGINJA JEZE		
GOSLI							
RUSKI VIOLINIST (DAVID, 1908-1974)							
	ARABSKI ZNEBEC			PIANIST BERTONCELJ			

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE – vodoravno: Pedroso, Utrillo, Bristol, Luna, VI, iranist, CC, Pt, III, Ivo, S, Zenon, Torr, A, ideolog, kakteje, Aka, ter.

podlistki

Osem pogledov 19.

Opis sveta na pragu tretjega tisočletja

Jerneja Katona Drago Pintarič

V 20. stol. pa je oživela hipoteza o Gaji, zapleteni celoti, ki združuje zemeljsko biosfero; ozračje, oceane in prst. V nasprotju s tradicionalnim prepričanjem, da se je življenje na Zemlji prilagodilo planetarnim razmeram, medtem ko sta se razvijala vsak po svoje, pa hipoteza o Gaji predvideva, da je življenje na Zemlji sebi v dobro dejavno prilagajalo in še prilagaja fizikalne in kemijske razmere na površju, v ozračju in oceanih. To pomeni, da je biosfera (bivalno območje) morda več kot le skupek vseh živih bitij v njihovih življenjskih okoljih; je samoregulativna celota, ki s krmiljenjem kemijskega in fizikalnea okolja ohranja zdravje planeta. Preprosteje: živa bitja na zemlji skupaj z zrakom, oceani in površjem zemlje tvorijo kompleksen sistem, ki ga lahko imamo za en sam organizem. Lovelock: »Znanstveniki so po navadi obsojeni na mestno življenje, ljudje na deželi pa živijo tesno povezani z naravo in jim je uganka, da je sploh treba poudarjati kaj tako očitnega, kot je hipoteza o Gaji. Zanje je to preprosta resnica in je vedno bila.« Simulacijo tega prvinskega razmerja nam znanost prinaša s teorijo o kibernetičnih sistemih, ki jih moramo imeti - podobno kot življenje samo - za več kot zgolj vsoto sestavnih delov. Razumemo jih lahko le kot delujoče sisteme, v primeru Gaje pa smo ljudje partnerji v tej kompleksno organizirani celoti.

Naš planet je edinstven - čudovita anomalija v svojem osončju -, ljudje pa smo del njenega življenja. Prijetna bi bila misel, da smo inteligentni del Gaje. Kaj pa če igramo vlogo virusa ali pa smo zemeljska bolezen, so vzkliknili znanstveniki, ko so primerjali mikroskopski posnetek rakastih tvorb in iz zraka narejene posnetke tipičnega velemesta. Podobnost je namreč osupljiva, vendar sta obe izjavi še najbolj podobni tistim vpadljivo opravljenim ladjam, za katere smo rekli, da ne plujejo dolgo in le redko pristanejo v pristanu prihodnosti: obe sta najverjetneje odsev antropocentričnega napuha, ki človeku zmeraj namenja izjemno in posebej odlikovano vlogo. Ljudje pa smo se v življenju planeta pojavili tako pozno, da ne bi bilo primerno, če bi svojo vlogo na njem kar takoj in brez razmisleka postavili na prvo mesto. »Pred časom, ko sta bolezen in lakota uravnavali našo številčnost, je bilo primerno čim bolje ozdravljati bolne in ohranjati ljudi pri življenju. Ta odnos se je kasneje preoblikoval v trdno prepričanje, da je bila Zemlja ustvarjena za človeka ter njegove potrebe in želje. V avtoritativnih družbah in ustanovah ni bilo smiselno dvomiti o modrosti ali primernosti izsekavanja gozda, zajezitve reke ali gradnje mestnega naselja. Če je bilo v dobro materialnemu obstanku ljudi, je moralo biti prav.« (J. F. Lovelock) Izza obzorja glasno najavlja svoj prihod še ena z žareče svarilnimi zastavicami okrašena ladja: del posadke iskreno in celo malce fanatično veruje v svoje odrešilno poslanstvo, del posadke skuša bogat zaklad resnice pretopiti v besede, del posadke pa pod kapitanskimi haljami in perjanicami skriva svoje visoke ambicije. Skrbi nas za to ladjo, ki je izplula kot čolnič, iščoč čistih in neokrnjenih voda, da bi izmile nesnago človeškega sebičnega pohlepa in razvajenosti, potem pa je pogled s te ladje (vse bogatejše in vse močnejše) kazal le še ljudi, ljudi, ljudi. Posadka se je odločila, da jih onemogoči tako, da sprejme njihovo igro, imenovano demagogija in boj za oblast z namenom, da jih premaga. V resnici pa se je zapletla v te goste mreže in ne vidi več, da je tudi ona začela prikimavati Človeku - Najvišjemu, ne pa Naravi, pa če je tej ime Gaja ali Zemlja ali Življenje. Borce za okolje izdaja njihovo ime, ki pove, da je narava in vse v njej predvsem okolje, torej prostor, ki obdaja najvišjo stvaritev - človeka, vzvišenega, odgovornega, osveščenega o sebi in svoji vlogi na Zemlji. Gromoglasno opozarja na nevarnosti, ki mu prete zaradi jedrske energije, čeprav je jedrska cepitev nekaj, kar je lastno tako vesolju kot Zemlji, je nekaj, kar ta nosi v svoji skorji in je del njenega porajanja velikega poka. Pa tudi življenje samo je nastalo v veliko bolj radioaktivnem okolju, kot se ga bojijo ekologi. Res pa je, da ogroža ljudi. Toda kateri problem današnjega sveta rešimo s tem, da preprosto rešimo ljudi? Prava nevarnost je predvsem tista, ki ogroža življenje planeta kot celote, njegove gozdove, njegove oceane. Edina prava nevarnost za ljudi pa izvira iz najglobljih notranjih zmot naše lastne zavesti o sebi.

Življenje planeta je kooperativnost in višja skladnost vseh enakovrednih prizadevanj, je harmonija raznih oblik življenja in bogastvo vseh vlog, ki jih biosfera omogoča svojim prebivalcem. Boj za človekovo okolje bi pravzaprav moral postati boj za čovekovo notranjost, za kakovost njegovega novega jaza, za pravilno umevanje naše vloge in pomena v višjem smislu, za svobodno in neovirano odprtost do vseh možnosti sobivanja. Namesto koraka nazaj k naravi (ali banalnega gesla smrt sprejem), raje odpira pot k svobodi duha. Okolja, kakršno smo poznali doslej, ni: prvo in morda edino Človekovo okolje je njegov notranji svet. Tega je treba osvoboditi. Drugo (»okolje«) pa šele spoznati!

Res je: krščanatvo nas je naučilo, kaj je greh, izgon iz raja, očiščenje, pokora, usmiljenje, ljubezen do bližnjega kot skoraj dolžnost, manj pa o ljubezni kot čudežu, o (notranjem) ravnovesju kot posledici strpne usmerjenosti k iskanju skladnosti med notranjim in zunanjim svetom, o moči človeškega razuma, ki spozna, da »je z nedelovanjem mogoče doseči vse« (Lao Tse).

(Nadaljevanje prihodnjič)

Mednarodno srečanje upokojencev

V okviru 1. občinskega praznika v Kobilju so tamkajšnji upokojenci pripravili 2. tradicionalno mednarodno srečanje upokojencev občin Lendava, Črenšovci, Turnišče, Odranci in Kobilje.

Letos je bilo srečanje ob novih prostorih društva upokojencev (nekdanji karavli). Udeležilo se ga je okoli 400 upokojencev; prišli so tudi iz Murske Sobote in treh sosednjih upokojenskih društev iz Madžarske. V pestrem kulturnem programu so nastopile pevke iz Turnišča, Črenšovec in Bistrice, zapel pa je tudi domači pevski zbor. Navzoče sta pozdravila župan Občine Kobilje Pavel Nemet in predsednik domačega upokojenskega društva Štefan Trajber.

Druženje, zabavni program in izmenjava izkušenj so minili v sproščenem razpoloženju. Upokojenci so se udeležili tudi maše v kapelici sv. Martina na Kobiljanskem bregu med s... vitimi vinogradi in novoasfaltiranimi cestami.

J. Z.

Kmalu nov podlistek ...

5 ŠESTDESET LET KOPALIŠKE KULTURE V MURSKI SOBOTI

METKA FIALA

Naj ob tem opozorim, da so v Sloveniji pred drugo vojno imeli bazene v dolžini 50 m le ljubljanska Ilirija, Mariborski otok in kopališče v Radovljici. Leta 1952 pa je bilo določeno, da pridejo športna letna kopališča dolžine 50 m v poštev le v mestih z najmanj 10.000 prebivalci, torej le Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Kamnik, Ptuj in Novo Mesto.

Naslednjo pomlad so bile priprave na gradnjo v glavnem nared. Kljub temu, da je za kopališče prispevalo ogromno število domačinov in tudi nekatere banovinske institucije, pa se računi vseeno niso izšli. V želji, da bi bilo kopališče vendarle končano do začetka kopalne sezone, so se nazadnje odločili za skromnejše dimenzije večjega bazena. Od prvič predlaganih 33 1/3 m x 15 m, so jih nazadnje skrčili na 33 m x 12 m.

Gradbena dela je prevzel stavbni mojster Štefan Mesarič in gradnja se je končno pričela okrog 20. maja 1935. Že na samem začetku, na prvi dan dela, je na gradbišču prišlo do mučnega incidenta. Stavbenik je namreč najel delavce iz Kobilja, ki so bili pripravljeni delati za mnogo nižjo mezdo kot brezposelni domačini. Le-ti so prišli na gradbišče in med obema skupinama je prišlo do spopada. Nazadnje se je zadeva uredila tako, da je podjetnik zvišal mezde in dal delo domačinom.

Da bi dela lahko nemoteno napredovala, so konec maja (30. 5. 1935) v Soboti organizirali dobrodelno prireditev, njen dobiček pa je bil namenjen kopališkemu fondu. Šlo je za nogometno tekmo med starim moštvom S. K. MurA in aktivnimi in rezervnimi oficirji. Vabilo je opozarjalo, da bodo prišli na svoj račun tudi pravi športni navdušenci: »ker se ne bo igralo samo za hec, ampak zares, kar jamči obojestranska postava, v katerih je nekaj sila bojevitih športnih asov.« (MK, 26. 5. 1935, str. 2.)

V začetku junija so bila gradbena dela v polnem razmahu, do konca meseca pa so bila končana že vsa betonska dela. Zgrajena sta bila oba bazena in ozka betonska ploščad, ki ju je povezova in delno tudi obkrožala.

Veliki bazen je bil po dolžini orientiran v smeri vzhod - zahod, mali bazenček pa je bil nameščen ob njegovi vzhodni stranici. Zaradi bližine bazena za otroke je bila ta stran velikega bazena tudi najbolj plitva. Namenjena je bila neplavalcem in polplavalcem. Oba vogala na tem delu bazena sta bila simetrično zaokrožena, njuna polkrožna dela pa sta segala čez osnovni rob tlorisnega pravokotnika. Na ta način se je ustvaril prostor za zidavo stopnic. Simetrični stopnišči sta bili izjemno lepo oblikovani in sta sledili polkrožnima vogaloma. Njune stopnice so se v vodo spuščale polagoma, zato da bi olajšale vstop slabšim plavalcem.

Dno bazena se je postopoma poglabljalo proti drugemu koncu. Drugi del bazena je bil namenjen plavalcem, zato je bil mnogo globlji. Na njegovi zahodni stranici so postavili pet betonskih odskočnih kamnov, ob straneh pa namestili le prenosne stopnice, ki so bile namenjene izhodu iz vode. (Plavalci naj bi namreč v vodo kar skočili.)

Okrog celega bazena se je dvigoval širši betonski rob ali ograja, ki je bila zelo prijetna za sedenje kraj bazena. Bila je prevotlena, skoznjo pa je lahko pljuskala voda v plitek predbazen (čistilno korito), ki je po zunanji strani tekel okoli celega bazena. Voda v tem plitvem bazenčku je služila za splakovanje nog pred vstopom v bazen, v notranjem delu bazena pa so zgradili obrobni odtok, ki je pobiral površinsko umazanijo (listje, žuželke, itd.) z vode v bazenu. V začetku julija so že začeli postavljati kabine in urejati okolico. Namesto betonske ploščadi je okrog bazenov rasla trava, meje kopališča pa je označevala le neizstopajoča lesena ograja. Na novo so uredili tudi cesto do kopališča, ob njej pa so na obeh straneh zasadili mlade breze. Poročevalec Murske Krajine je konec julija (21. 7. 1935, str. 3) zapisal, da je to eno izmed najlepših sprehajališč, kar jih imamo. Žal njegovo navdušenje ni trajalo dolgo, saj je že čez kakšen mesec (18. 8. 1935, str. 3) objavil članek z naslovom: Zakaj brezov drevored ob cesti na Soboško kopališče ni uspel? Ugotovil je, da so se prav vse breze že posušile, najbrž zato, ker so sadili prevelike. Kljub temu pa se je že v naprej veselil novega drevoreda, ki da bo »res nekaj posebnega«. Zdaj naj bi namreč zasadili »srebrni topol«, ki se rajši prime, raste hitro in napravi veliko ter lepo krono.

Takratno soboško kopališče je premoglo celo reflektorje. Namestili so jih na visok lesen drog tik ob bazenu. Manjkala pa ni niti okrepčevalnica, ki jo je ob otvoritvi odprl znani soboški gostinec Faflik.

Kopališče Obla Gorica v Radovljici z znamenitim skakalnim stolpom (delo arh. Ivana Vurnika), velja za enega najlepših primerov slov. funkcionalistične arhitekture.

OTVORITEV KOPALIŠCA

Vsa Sobota je nestrpno pričakovala novo kopališče, za katerega so napovedovali, da bo po svoji legi in ureditvi najlepše daleč naokoli. Želje so se končno izpolnile in svečana otvoritev je bila napovedana za petek, 5. 7. 1935, ob 16. uri. (MK IV/27, str.1, 2)

(dalje prihodnjič)

SOS ☎
telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja
061 441 993 ali 97 82,
od 18. do 23. ure.

Zgodilo se je ...

Vlom v Kunovi

4. septembra med 11. in 15. uro je neznani storilec vlomil skozi vhodna vrata v stanovanjsko hišo v naselju Kunova. Iz večnamenskega prostora je ukradel žensko ročno torbico, v kateri so bili osebni dokumenti, 400 nemških mark, volnena deka in manjši tranzistor. Gmotno škodo ocenjujejo na 40 tisoč tolarjev.

V Ljutomeru prijeli tri ilegalce

4. septembra ob 13. uri so ljutomerski policisti v prleški metropoli prijeli tri državljane BiH, za katere so ugotovili, da so istega dne okrog 10. ure ilegalno prestopili državno mejo v bližini naselja Dolga vas. Po pogovoru so jih začasno nastanili v Prehodnem domu za tujce v Prosenjakovcih.

Zavrnjenih 34 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so zavrnili 34 tujih državljanov, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Republiko Slovenijo, in sicer 13 Hrvatov, 12 Makedoncev, 3 državljane ZRJ, po dva državljana Rusije in Slovaške ter po enega državljana Belorusije in Ukrajine.

Ponarejene marke

5. septembra ob 6.20 je državljan Belorusije v menjalnici Kompasa v Dolgi vasi skušal zamenjati ponarejeni bankovec za 100 nemških mark, vendar je delavka, ki je denar zamenjavala, ugotovila, da gre za ponaredek. Med postopkom se je Belorus zagovarjal, da je marke dobil v legalni menjalnici v Belorusiji. Na tem mejnem prehodu pa je carinik ob 12.30 našel v avtomobilu nemškega državljana 15 nabojev in pištolo.

Konopljo zasegli v avtu

Pravtako 5. septembra, in sicer v popoldanskem času, so radenski policisti med nadzorom cestnega prometa v avtomobilu, s katerim sta potovala mlajši moški in ženska, opazili vrečki s sumljivo vsebino. Ugotovili so, da gre za vršičke konoplje. Lastnik vrečk je policistom preiskovalcem pojasnil, da zdravlja marmila in da ima ob reki Muri nasad indijske konoplje; delno zaradi lastnih potreb, delno pa zaradi prodaje. Kilogram in pol vršičkov, ki jih je imel v avtomobilu, in devet sadik, visokih do 200 centimetrov, ki so sestavljale nasad, so mu preiskovalci zasegli.

Vabljive devize

5. septembra je nekdo vlomil v stanovanjsko hišo v Bodoncih in iz nje odnesel devize v skupni vrednosti 350.000 tolarjev. Preiskovalci za neznanim storilcem poizvedujejo.

Streli v Črešnjevcih

5. septembra ob 21. uri je nekdo v Črešnjevcih sprožil najmanj štiri strele. Eden od njih je oplazil osebni avtomobil moškega, ki je malo pred tem prišel iz tamkajšnje gostilne Roko in je z avtomobilom ravno speljal s parkirnega prostora. Preiskovalci domnevajo, da je streljanje povezano s prepirom, do katerega je prišlo v gostilni.

Usodne »škarje«

5. septembra ob 22. uri se je zunaj Gornje Radgone pri podjetju AR-ŠPED zgodila prometna nesreča, v kateri sta utrpela hude telesne poškodbe voznik osebnega avtomobila Damjan V. in njegova sopotnica Rolanda L. Ko sta se peljala proti Gornji Radgoni, sta zaradi prehitevanja v »škarje« trčila v nasproti vozeči tovornjak. Voznik tovornjaka Franc S. se kljub zaviranju in umikanju na skrajni rob ceste ni mogel izogniti čelnemu trčenju. Na kraj nesreče so prihiteli policisti, gasilci in reševalci, ki so pomagali ponesrečencema iz razbitin in jima dali prvo pomoč. Odpeljana sta bila v soboško bolnišnico, kjer sta ostala na zdravljenju. Gmotne škode je za 500.000 tolarjev.

Stop za 22 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so zavrnili 22 tujcev, in sicer 4 Makedonce, 6 Romunov, 2 Belorusa, 9 Hrvatov in enega Ukrajinca.

Prijeli štiri ilegalce

6. septembra so policisti v bližini mejnega prehoda Dolga vas izsledili štiri državljane ZRJ, ki so ilegalno prestopili madžarsko-slovensko mejo. Zaradi storjenega prekrška so bili tujci predlagani v postopek pri sodniku za prekrške, ki jim je izrekel denarne kazni. Do predaje madžarskim organom so nastanjeni v Prehodnem domu za tujce v Prosenjakovcih.

Zavrnili 14 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so policisti zavrnili 14 tujcev, ker niso izpolnjevali pogojev za vstop v Republiko Slovenijo.

Izsledili pobegla voznika

Minuli četrtek so se zgodile tri prometne nesreče, v katerih je bila le ena oseba lažje telesno poškodovana in je nastala gmotna škoda. Pri tem pa sta dva voznika tovornjaka, od tega en Slovenec in en Makedonec, pobegnila, vendar so ju kmalu izsledili.

Stop za 17 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so zavrnili 10 Hrvatov, 5 Romunov ter Ukrajinca in »Jugoslovana«, ker niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo.

Traktorist ni upošteval znaka stop

V petek ob 12.55 je Ferenc S. s Kapce vozil kmetijski traktor po lokalni cesti iz naselja Kot proti Kapci. Ko je pripeljal v križišče z magistralno cesto, se pri znaku stop ni ustavil, temveč je zapeljal na vozišče v trenutku, ko je iz lendavske smeri s tovornim avtomobilom pripeljal voznik Joszef H. iz Madžarske. Ta je trčil v traktor in ga prevrnil na levi bok. V nesreči se je voznik traktorja hudo telesno poškodoval in se zdravi v murskosoboški bolnišnici. Gmotna škoda znaša 600.000 tolarjev.

Ročna bomba v omari

Lendavski policisti so 8. septembra ob hišni preiskavi pri občanu Igorju L. iz Kota našli ročno bombo M 75, ki jo je hranil doma v predalu omare v spalnici. Najdeno bombo so mu odvzeli.

Zavrnjenih 67 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so zavrnili kar 67 tujih državljanov, ker niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo. Med njimi je bilo 40 Makedoncev, 12 Romunov, 5 Hrvatov, 4 Ukrajinci, 3 Bolgari, 2 državljana ZRJ in en Slovak.

Vlom v bencinski servis v Beltincih

V noči na soboto je neznanec vlomil v zastekleno hladilno vitrino bencinskega servisa Petrola v Beltincih. Odtujil je več steklenic in pločevink različnih pijač v skupni vrednosti 26.000 tolarjev.

Izgred na tekmi v Beltincih

Neposredno pred koncem nogometne tekme v Beltincih, ko je bil izključen nogometaš NK Maribor, so gostujoči navijači, ki jih je bilo okrog šestdeset, začeli razgrajati. Ko so poskušali porušiti ograjo, so policisti intervenirali. Ker se niso pomirili in so fizično napadli policiste, so dva najbolj razgreta navijača vklenili in ju pospremili z igrišča. Po končani tekmi so Viole brez nadaljnjih incidentov z avtobusom odpotovale iz Beltinec.

Voznica podrla peško

V soboto ob 20.40 je voznica osebnega avtomobila Brigita F. v Stročji vasi podrla peško Marijo K., ki je utrpela hudo telesno poškodbo in zlom roke, medtem ko je bil Jakob K. le lažje telesno poškodovan.

Stop za 78 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so policisti zavrnili 78 tujcev, in sicer 47 Romunov, 17 Makedoncev, 12 Hrvatov in 2 državljana ZRJ.

Pridržali dva pijanca

V nedeljo so policisti pridržali do iztreznitve vinjena Jožefa B. in Franca B., ki sta razgrajala v stanovanju in se tudi ob prihodu policistov nista umirila. Zoper oba kršitelja je podan predlog za postopek pri sodniku za prekrške.

Na »udaru« počitniška hišica

Me 7. in 10. septembrom je neznani storilec vlomil skozi okno počitniške hišice v Bogojini. V notranjosti si je privoščil nekaj pijače in posušenega mesa. S tem je bil lastnik Janez Ž. oškodovan za okrog 5 tisoč tolarjev.

Prijeli dva ilegalca na Vaneči

V nedeljo ob 22. uri so policisti na Vaneči prijeli dva državljana Romunije, ki sta ilegalno prestopila madžarsko-slovensko mejo. Po končanem postopku so ju odpeljali v prehodni dom za tujce v Prosenjakovcih.

Naval tujcev se nadaljuje

Minulo nedeljo so na mejnih prehodih pomurski policisti morali zavrniti 25 tujcev, ker niso izpolnjevali pogojev za vstop v Republiko Slovenijo.

MJ

Novi gasilci specialci za tehnično reševanje

Na Igu pri Ljubljani je bila konec tedna sklepna vaja v gasilskih veščinah, s čimer se je končalo več kot polletno šolanje 19 gasilcev specialcev iz raznih krajev Slovenije, med njimi tudi z območja Murske Sobote in Lendave. Ti so poslej usposobljeni za tehnično reševanje.

Na poligonu Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Obrambnega ministrstva na Igu so ob tej priložnosti prikazali, kako se gasi stanovanjski požar, v katerem so morali pogasiti ogenj, ki se je iz pritličja hitro razširil v prvo nadstropje. Nato pa so pokazali, kako se iz vozila, ki se je vžgalo ob trčenju z drugim, »rešuje« ponesrečenca. Na srečo je bila to le vaja, a kaj takega se lahko kaj hitro pripeti na naših cestah, po katerih drvijo tudi nevestni vozniki.

Franc Čipot in Anton Gomboc iz Murske Sobote, ki sta usposobljena za delo v poklicni gasilski enoti, ter Robert Lebar iz Trimlinov in Ludvik Gall iz Radmožanec, zaposlena v poklicni gasilski enoti Nafta Lendava, ter Valter Kocon iz Doline, ki naj bi postal član te enote, so novi gasilci specialci iz Pomurja.

Da gasilec ne more biti vsak, saj ta zahtevni poklic terja povsem zdravega človeka, ki bo lahko premagoval razne ovire, torej mora biti telesno in fizično pripravljen, se je pokazalo tudi tokrat. 19 mladih, katerih povprečna starost je 29 in pol leta, je namreč premagalo vse preizkušnje, s čimer so postali specialni poklicni gasilci, usposobljeni za vsakovrstna tehnična reševanja. V prihodnje bodo delali bodisi v poklicnih gasilskih brigadah ali v industrijskih gasilskih enotah. Vsekakor gre za zahtevna delovna mesta, ravno gasilci specialci pa bodo lahko kos tem nalogam.

M. JERŠE

Policijsko zdravilišče v Bukovnici?!

O možnosti, da bi v Bukovnici kmalu zgradili večje zdravilišče, ki bi ga lahko uporabljali tako naši policisti kot tudi predstavniki Interpola, smo že večkrat pisali. Zdaj kaže, da je zadeva že toliko dozorela, da je samo še vprašanje časa, kdaj bodo zasadili prve lopate. Z odločitvijo članov Občinskega sveta Moravske Toplice, ki so dali soglasje za gradnjo zdravilišča odprtega tipa v tem neokrnjenem predelu na obronkih Goričkega, kjer so raziskana nahajališča geotermalne vode, je namreč prižgana zelena luč za to naložbo. Posebej zato, ker bo ta projekt vnesen tudi v občinske prostorskoureditvene načrte, s čimer je odpadla še zadnja formalna ovira za začetek priprav na gradnjo policijskega zdravilišča.

Kot se predvideva, bo Občina Moravske Toplice skušala od republiškega zemljiškega sklada po dokaj ugodni ceni za nekaj nad milijon tolarjev odkupiti približno deset hektarjev zemljišč. Ob tem je treba povedati, da je Policijski sindikat Slovenije že pred tremi leti skušal pridobiti ustrezno lokacijo za gradnjo zdravilišča. Takratni soboški izvršni svet se je strinjal z omenjeno naložbo, vendar do uresničitve ni prišlo. Medtem je bila ustanovljena nova Občina Moravske Toplice, kamor spada tudi Bukovnica, zato je Policijski sindikat Slovenije naslovil podobno prošnjo nanjo.

Kot rečeno, so moravski svetniki soglašali z gradnjo policijskega zdravilišča v Bukovnici, ki bo namenjeno našim policistom in policistom iz držav, ki so članice Interpola, vendar so bili pri dokončni odločitvi dokaj previdni. V prvi vrsti namreč ne bodo pristali na morebitno previsoko ceno zemljišča, ki jo bo določil republiški zemljiški sklad. Zato se nadejajo ustrezne pomoči Policijskega sindikata Slovenije, pri čemer pa Občina Moravske Toplice računa tudi na primeren delež pri lastništvu policijskega zdravilišča. V nasprotnem primeru bo zemljišče pri Bukovnici ostalo občinska last.

Kakšna bo dokončna odločitev vseh zaiteresiranih za ta veliki projekt, ki bi nedvomno prinašal precejšnjo korist, bomo kmalu zvedeli.

MILAN JERŠE

Zakon naj prispeva k omilitvi morije na cestah

Predlog novega zakona o cestnem prometu je v javnosti v glavnem naletel na ugoden odmev. Večina namreč upa, da bo v resnici omilil morije na naših cestah. Zato so strogi ukrepi proti kršitljem nedvomno upravičeni. Na ta način naj bi preprečili prehitre in divje vožnje voznikov osebnih avtomobilov, hkrati pa bolj zaščitili pešce, kolesarje in otroke, ki so velikokrat žrtve objestnih voznikov.

Poseben problem so nedvomno vozniki velikih tovornjakov, ki se nemalokrat obnašajo kot »kralji«, ker se jim pač zaradi ogromnega vozila ne more zgoditi nič posebnega. Zato se na cestah obnašajo kot edini zveličavni, ki si cestne predpise krojijo po svoje. Poleg tega naj bi z novim zakonom, ki mora dobiti še potrditev v parlamentarnih klopeh, dobili tudi možnost nadzora nad njihovimi izpušnimi plini, zlasti tovornjakov iz vzhodnih dežel, ki so velikokrat v zelo slabem stanju. Sicer pa dobro vemo, da nafta vsebuje tudi veliko žvepla, ki je zdravju dokaj škodljivo. Da ne govorimo posebej o sajah, katerih delci prodirajo globoko v pljuča. Hkrati pa v motorjih z notranjim izgorevanjem nastajajo mnogi vmesni produkti, ki so prav tako škodljivi.

V tej zvezi je nedvomno zanimiv 2. odstavek 105. člena predloga zakona o cestnem prometu, ki pravi, da mora voznik vozilo ugasniti, če se na cesti ustavi za več kot tri minute. Morda bi bilo bolje zapisati, naj vozilo načeloma vedno ugasne takoj, ker marsikdaj sploh ne ve, kako dolgo se bo moral zadržati na enem mestu. Tudi ugašanje motorja pred semaforjem bi lahko zakonsko natančneje opredelili. Verjetno ne bi bilo napak, če bi edinole prvi in drugi v vrsti pustila prižgan motor vozila, drugi pa ne. Posebej zato, ker nekateri izsledki strokovnjakov kažejo, da enominutni prosti tek pomeni veliko več izpušnih plinov kot mnogokratno prižiganje in ugašanje motorja. Zaradi vedno slabšega zraka v naših mestih, k čemur največ prispeva gost cestni promet, bi bilo verjetno dobro razmisliti o večji prepustnosti naših križišč.

V 1. odstavku 105. člena omenjenega zakona pa je navedeno, da ropot in izpušni plini ne smejo presegati normativov. Zdaj so pri nas v veljavi že zastareli normativi, saj merijo le odstotek ogljikovega monoksida (dovoljenih je 4,5 odstotka), medtem ko drugod po Evropi merijo kar štiri različne zadeve, in sicer poleg ogljikovega monoksida še dušikove okside, hlapne ogljikovodike (nekateri so karcenogeni) in preostanek kisika, kar je podatek o neprimernem izgorevanju. Vedeti je treba, da se pri velikih hitrostih količina porabljenega goriva in izpušnih plinov strmo povečuje, zato so nujne omejitve hitrosti vozil. Ali bo na avtocesti namesto predlagane omejitve hitrosti 130 kilometrov na uro prevladalo sedanjih 120 kilometrov na uro, pa bo pokazal čas.

MILAN JERŠE

V Okoslavcih tekmovalo 300 gasilcev

V nedeljo je gasilsko društvo iz Okoslavec v občini Radenci pripravilo že 9. meddruštveno gasilsko tekmovanje za pokal Sčavniške doline.

Sodelovalo je 28 ekip iz gasilskih društev severovzhodne Slovenije, nekaj pa jih je prišlo tudi iz Dolenjske, Gorenjske in slovenske Koroške. V konkurenci več kot 300 nastopajočih so med moškimi slavili gasilci iz Slovenske Bistrice pred Šmartnim na Pohorju in Gornjo Radgono, pri ženskah pa gasilke iz Hajdoš pred Loko Mengeš in Gabernikom. Zmagovalne ekipe so prejele pokale.

F. Kl.

Za en dan odprt mejni prehod pri Hotizi

Mejni prehod Hotiza - Martin na Muri je že ves čas odprt za dvolastnike, na željo prebivalcev obeh sosednjih držav pa so v nedeljo, 10. septembra, ta prehod odprli tudi za druge potnike. Na makadamskem odseku ceste, le streljaj od reke Mure in sto metrov od hrvaške katastrske meje na levem bregu reke Mure, so uredili začasen meddržavni mejni prehod s Hrvaško. Postavili so mizo in napis, da je tod mejni prehod Hotiza - Martin na Muri, ter tudi transparent z risbo, ki ponazarja dolgoletno prijateljstvo in sorodstvene vezi prebivalcev tik ob meji.

Seveda sta po uradni dolžnosti prišla tudi slovenski policist in carinik, ki sta skrbela, da je bilo med 7. in 21. uro na začasno odprtem meddržavnem mejnem prehodu med Slovenijo in Hrvaško vse v najlepšem redu. To nedeljo je bila osrednja prireditev ob dnevu trgatve v Martinu na Muri, zato se je glavnina potnikov odpravila z brodom čez Muro na hrvaško stran.

Tja je namreč potovalo ta dan 369 slovenskih državljanov, v nasprotno smer pa le šest Hrvatov. Zaradi zglednega sodelovanja občanov z obeh strani meje je pričakovati, da bo tudi problem meje med državama, ki še vedno ni uradno določena, v zadovoljstvo vseh kmalu odpravljen.

M. JERŠE

STIGMA
droge, AIDS
061 97 89
od ponedeljka do petka
od 10.30 do 14.30
in od 15.00 do 20.00.

Prva državna nogometna liga

Olimpija : Mura 1:2 (1:0)

Ljubljana - Igrišče Olimpije, gledalcev 1500. Sodnik: Vidali (Kubed). Strelci: 1:0 Nikčevič (19), 1:1 Hlebalin (58), 1:2 Gajser (80).

Mura: Černjavič, Baranja (Brezič), Bloudek, Cifer, Poljšak, Alihodžić, Breznik, Gajser, Rous (Kmetec), Kokol (Kardoš), Hlebalin. Trener: Marin Kovačič.

Beltinci : Maribor Branik 0:0

Beltinci - Igrišče Beltinec, gledalcev 2.500. Sodnik: Salkič (Ljubljana).

Beltinci: Zver, Godina, Herceg (Jeraj), Sirk, Ilić, Šarkezi, Cirkvenčič, Nejman, Cener (Džafič), Baranja, Škaper. Trener: Pero Nadoveza.

Druga državna nogometna liga

Šentjur : Nafta 2:0 (1:0)

Šentjur - Igrišče Šentjurja, gledalcev 700. Sodnik: Lackovič (Maribor). Strelca: 1:0 Kidrič (4), 2:0 Marinček 11 m (70).

Nafta: Starovasnik, Hozjan, Gabor, Novak, Köveš, Drvarič, Hranilovič, Ülen, Prekazi (Utroša), Tadić, Dominko. Trener: Stanislav Vugrinec.

Tretja državna nogometna liga

Turnnišče : Odranci 4:2 (1:1)

Turnišče - Igrišče Turnišča, gledalcev 300. Sodnik: Novak (Maribor). Strelci: 1:0 Albin Lackovič (11), 1:1 Vegič (43), 2:1 Albin Lackovič (54), 2:2 D. Horvat (57), 3:2 Pal (60), 4:2 Albert Lackovič (69).

Turnišče: Stamenkovič, Ternar, Albin Lackovič (J. Pucko), Pucko (Jaklin), Mujdrica, Houbar, Albert Lackovič, Vori, Pal, Novak (Škafar), Lebar. Trener: Jože Pal.

Odranci: Marič, Balantič (Kreslin), Rozmarič, Cener (Ozvatič), Zver, Hozjan, A. Horvat (D. Horvat), Vegič, Lipič, Kerčmar, Meničanin. Trener: Jože Rous.

Paloma : Beltrans 1:3 (0:0)

Sladki Vrh - Igrišče Palome, gledalcev 100. Sodnik: Rajh (Ptuj). Strelci: 0:1 Roposa (50), 0:2 Z. Osterc (55), 1:2 Radulovič 11 m (61), 1:3 Golob (75).

Beltrans: Rajh, Veberič, B. Osterc, Hošpel, A. Osterc, Kavaš, Golob, Vozlić, Makoter (Kosi), Z. Osterc, Roposa. Trener: Jože Karoli.

Bakovci : Kungota 1:0 (1:0)

Bakovci - Igrišče Bakovec, gledalcev 100. Sodnik: Pintarič (Lendava), Strelec: 1:0 Cipot (39).

Bakovci: Šiftar, Holcman, Erniša, Papič, Jančar, Bencak (Gabor), Baranja (Cener), Zrim, Fras, Cipot (Buzeti), Vogrinčič. Trener: Milan Koblencer.

ŠPORTNA NAPOVED IX

V športni napovedi št. 9, katere pokrovitelja sta prekmurska nogometna prvoligaša Beltinci in Mura, je naš gost Stanislav Pucko iz Turnišča, dolgoletni nogometaš in velik ljubitelj nogometa. Prognoziral je takole:

Pari	Nap.
1. Gorica : MURA	0
2. BELTINCI : Publikum	1
3. Drava : NAFTA	0
4. BAKOVCI : Aluminij	1
5. TURNIŠČE : Dravograd	1
6. Steklar : BELTRANS	1
7. Pohorje : ODRANCI	1
8. Kema : Serdica	0
9. Vesna : Rakičan	0
10. Opel Horser : Črenšovci	1

ŠPORTNA NAPOVED ŠT.9	Napoved
1. Gorica : MURA	0
2. BELTINCI : Publikum	1
3. Drava : NAFTA	0
4. BAKOVCI : Aluminij	1
5. TURNIŠČE : Dravograd	1
6. Steklar : BELTRANS	1
7. Pohorje : ODRANCI	1
8. Kema : Serdica	0
9. Vesna : Rakičan	0
10. Opel Horser : Črenšovci	1

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Arhitekta Novaka 13, najpozneje do petka 22. septembra 1995. Pri žrebanju bomo upoštevali 8 pravilnih tipov.

Ime in priimek ter naslov:

V športni napovedi št. 7 naši reševalci niso imeli sreče, saj je bila tokrat vrsta presenečenj. Pravilna rešitev športne napovedi št. 7: Olimpija: Mura 2, Beltinci : Maribor 0, Šentjur : Nafta 1, Bakovci : Kungota 1, Paloma : Beltrans 2, Turnišče : Odranci 1, Tromejnik : Rakičan 1, Goričanka : Emal Tišina 1, Renkovci : Črenšovci 2 in Kobilje : Dobrovnik 0.

I. SNL

Rezultati – 7. kolo

Olimpija : Mura 1:2
Beltinci : Maribor 0:0
Primorje : Izola 6:0
Rudar : Publikum 0:1
Gorica : Korotan 2:0

MURA	7	4	3	0	13:5	15
Primorje	7	4	2	1	15:6	14
Gorica	7	4	2	1	11:4	14
Rudar (V)	7	3	2	2	7:5	11
Korotan	7	3	1	3	8:8	10
Publikum	7	2	3	2	14:12	9
Maribor	7	2	2	3	10:9	8
Olimpija	7	2	2	3	12:12	8
BELTINCI	7	1	3	3	3:11	6
Izola	7	0	0	7	1:22	0

II. SNL

Rezultati – 5. kolo

Šentjur : Nafta 2:0
Železničar (MB) : Črnuče 0:1
Drava : Šmartno 2:1
Koper : Rudar (T) 1:0
Zagorje : Železničar (LJ) 1:3
Piran : Naklo 3:1
Mengeš : Napredek 1:1
Radeče : Vevče 3:2

Črnuče	5	4	1	0	16:3	13
NAFTA	5	3	1	1	6:2	10
Drava	5	3	1	1	7:5	10
Železničar (LJ)	5	2	3	0	9:4	9
Šentjur	5	2	2	1	6:3	8
Piran	5	2	2	1	6:5	8
Radeče	5	2	2	1	7:9	8
Šmartno	5	2	1	2	9:9	7
Koper	5	2	1	2	4:4	7
Napredek	5	1	3	1	3:3	6
Rudar (T)	5	1	2	2	4:3	5
Naklo	5	1	1	3	4:9	4
Železničar (MB)	5	1	1	3	4:9	4
Zagorje	5	1	1	3	4:12	4
Vevče	5	1	0	4	4:7	3
Mengeš	5	0	2	3	5:11	2

III. SNL vzhod

Rezultati – 4. kolo

Turnišče : Odranci 4:2
Bakovci : Kungota 1:0
Paloma : Beltrans 1:3
Aluminij : Dravograd 2:4
Pohorje : Dravinja 2:3
Bistrica : Unior 0:2
Steklar : Kovinar prel.

Dravinja	4	3	1	0	11:4	10
BAKOVCI	4	3	1	0	7:3	10
Dravograd	4	3	0	1	10:5	9
TURNIŠČE	4	2	2	0	8:3	8
Pohorje	4	2	1	1	11:7	7
ODRANCI	4	2	0	2	7:8	6
Aluminij	4	2	0	2	7:9	6
Kovinar	3	1	2	0	7:3	5
BELTRANS	4	1	0	3	6:7	3
Steklar	3	1	0	2	5:7	3
Bistrica	4	1	0	3	8:11	3
Kungota	4	1	0	3	2:7	3
Unior	4	1	0	3	3:9	3
Paloma	4	0	1	3	5:14	1

I. MNL MS

Rezultati – 3. kolo

Lipa : Les 0:4
Bratonci : Serdica 0:2
Tromejnik : Rakičan 1:0
Kema : Čarda 3:0
Vesna : Apače 3:1
Goričanka : Emal 5:3

Serdica	3	3	0	0	11:4	9
Kema	3	3	0	0	6:1	9
Tromejnik	3	2	1	0	4:1	7
Rakičan	3	2	0	1	7:3	6
Vesna	3	1	2	0	3:0	5
Goričanka	3	1	2	0	6:4	5
Les	3	1	1	1	6:4	4
Bratonci	3	1	0	2	1:5	3
Emal	3	0	1	2	4:6	1
Čarda	3	0	1	2	0:4	1
Apače	3	0	0	3	1:8	0
Lipa	3	0	0	3	5:14	0

I. ONL Lendava

Rezultati – 3. kolo

Renkovci : Črenšovci 2:5
Opel Horser : Olimpija 5:0
Čentiba : Bistrica 7:0
Panonija : Nedelica 1:1
Kobilje : Dobrovnik 1:1
Mostje : Hotiza 1:2

Črenšovci	3	3	0	0	19:5	9
Opel Horser	3	2	1	0	8:0	7
Panonija	3	2	1	0	3:1	7
Renkovci	3	2	0	1	13:6	6
Kobilje	3	1	2	0	8:2	5
Nedelica	3	1	2	0	3:1	5
Dobrovnik	3	1	1	1	7:4	4
Hotiza	3	1	1	1	3:3	4
Čentiba	3	1	0	2	9:8	3
Mostje	3	0	0	3	3:15	0
Olimpija	3	0	0	3	2:15	0
Bistrica	3	0	0	3	0:18	0

NOGOMETNI KOMENTAR

Podvig Mure, zamujena priložnost Beltinec

Odigrano sedmo kolo prvenstva v prvi državni nogometni ligi je pomurskima ligašema prineslo uspeh. To še posebej velja za soboško Muro, ki je gostovala v Ljubljani pri državnem prvaku Olimpiji in prijetno presenetila z zmago. Po vodstvu Olimpije v prvem polčasu so Sobočani v nadaljevanju zaigrali učinkovito in si z dvema goloma Hlebalina in Gajserja zagotovili zmago. Za zmago pa je predsem zaslužen tudi vratar Černjavič, ki je nekajkrat odlično posredoval. Igro Sobočanov je poživil tudi Brezič, ki je zamenjal Baranjo.

Tako ostaja Mura še naprej v vodstvu in je še edino moštvo brez poraza. Nogometaši Beltinec, ki v zadnjem času igrajo vedno boljše, so gostili Maribor Branik. Srečanje se je končalo brez zmagovalca, pri čemer pa so Beltinčani zamudili lepo priložnost za zmago. Bili so namreč boljše moštvo od Maribora in imeli nekaj lepih priložnosti za gol, ki pa jih nespretni Herceg in Baranja nista izkoristila. Treba pa je tudi povedati, da je vratar Lalič izvrstno čuval svojo mrežo.

V petem kolu prvenstva v drugi državni nogometni ligi je lendvaska Nafta gostovala v Šentjurju ter prvič izgubila in prejela prva gola. Lendavčani so imeli tudi nekaj priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. Kljub temu so obdržali drugo mesto na lestvici.

V tretji državni ligi so odigrali četrto kolo. V središču zanimanja je bil prekmurski derbi med Turniščem in Odranci, ki se je končal z zmago gostiteljev. Beltrans iz Veržeja je gostoval na Sladkem Vrhu in premagal Palomo ter prvič zmagal. Bakovci so po pričakovanju premagali Kungoto, vendar so v prvem polčasu zamudili številne priložnosti za gol. (FM)

Viktor Ketler – predsednik NK Beltinci

Igramo dobro, a neučinkovito

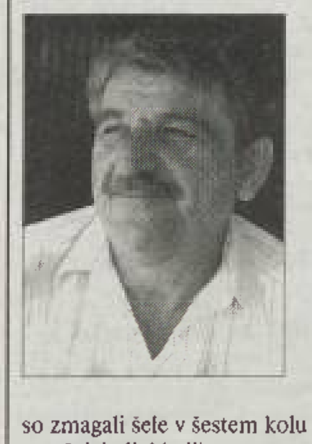

Nogometaši Beltinec, ki v prejšnji tekmovalni sezoni pred svojim občinstvom niso izgubili, po mnenju strokovnjakov pa so tudi igrali najlepši nogomet v prvi državni ligi, so v novi tekmovalni sezoni slabo štartali, saj so na domačem igrišču dvakrat izgubili s Primorjem in Rudarjem iz Velenja, prvič pa so zmagali šele v šestem kolu v Izoli. Zakaj tako, se sprašujejo ljubitelji nogometa. Ali je vzrok zamenjava igralcev, poškodbe, izključitve, neučinkovitost ali kaj drugega. Da bi dobili odgovor na to vprašanje, smo se obrnili na prvega človeka pri beltinskem prvoligašu predsednika Viktorja Ketlerja.

Številne poškodbe, ki tokrat pestijo Beltinčane, in odsotnost najboljšega strelca Škaperja so prav gotovo pomemben vzrok. Pa vendar tako slabega štarta nismo pričakovali. Kaj je vzrok?

»Štartali smo izjemno slabo, vendar če analiziramo našo igro, smo si na vseh tekmah ustvarili veliko priložnosti za gol, največ prav na tekmah s Primorjem in Rudarjem, ki jih žal nismo izkoristili. Ne vem, zakaj so igralci brez koncetracije in igrajo, kot da bi bili v krču. V ligi smo si doslej ustvarili največ priložnosti za gol, dali pa smo jih najmanj. Mislim, da je to bistveni vzrok za slabo uvrstitev. Zamenjava igralcev nikakor ne more biti vzrok, saj smo dobili primerne zamenjave. Dejstvo je tudi, da je liga desetih močnejša od prejšnje. Seveda pa smo imeli težave tudi s poškodbami, tako da moštvo skoraj na nobeni tekmi ni igralo kompletno.«

Nekateri menijo, da se pozna odsotnost Osterca, ki je v vojski. Kdaj pričakujete njegovo vrnitev v moštvo?

»Osterc je bil doslej v vojski v Postojni in zaradi vojaških obveznosti ni mogel trenirati. V četrtek je bil premeščen v Mursko Soboto in upam, da bo sedaj lahko treniral in da se bo lahko čimprej vključil v moštvo. Prav gotovo pa se odsotnost Osterca pozna pri učinkovitosti moštva.«

Škaper je nameraval oditi v tujino in bil tudi na preizkušnji v Južni Koreji. Kako je z njegovim odhodom?

»Škaper je do konca sezone še vedno naš igralec, razen če se bomo drugače dogovorili. Mi bi želeli, da bi svojo bogato nogometano kariero končal v tujini.«

Nogometni klub nima glavnega pokrovitelja in se gotovo srečuje tudi s finančnimi težavami. Ali obstajajo možnosti, da dobi glavnega pokrovitelja?

»Mi se trudimo in ga iščemo. Dogovarjamo se, vendar na našem območju nimamo gospodarsko močnega zaledja.«

Že dalj časa se govori o gradnji novega nogometnega stadiona v Beltincih, vendar se stvari niso premaknile. Kako je s tem?

»Preveč dolgo traja urejanje potrebne zemljiške dokumentacije. Sam sem že postal pesimist in tega nikakor ne razumem, da tisti, ki so odgovorni, tega ne morejo rešiti. Šele potem, ko bomo dobili potrebno dokumentacijo, bomo začeli razmišljati o gradnji.«

Kaj si torej v prihodnje najbolj želite?

»Da bi igralci začeli dajati gole.«

Feri Maučec

Jubilej

Petdeset let šaha v Lendavi

V hotelu Lipa je bila krajša slovesnost, na kateri so proslavili 50-letnico šaha v Lendavi. O prehojeni poti in dosežkih sta govorila predsednik ŠD Lendava Ludvik Jerebic v slovenskem, Štefan Toplak pa v madžarskem jeziku. Ob ugotovitvi, da trenutno v Lendavi delujeta dva šahovska kluba – ŠD Rokada, član prve, in ŠD Lendava, član druge slovenske lige, je slovesnost spremljal občutek, da bi bilo dobro, če bi lendavski šahisti delovali pod eno streho. Predvidevajo, da bodo v kulturnem domu tudi šahisti dobili svoje prostore. Ob navzočnosti vseh generacij, šahistov Volana iz Madžarske in gostov so predstavili brošuro 50 let šahovske igre v Lendavi in najzaslužnejšim podelili priznanja. Ta so prejeli: Štefan Šinko, Franjo Bobovec, Franjo Brezovič, Jože Gabor, Jože Gerenčer, Štefan Toplak, Volan Zalaegerszeg, Nafta Lendava in DOŠ Lendava I. Predsednica Športne zveze Lendava Terezija Donko pa je jubilantu podelila zlato plaketo.

Franc Bobovec

Teniški klub Murska Sobota je bil organizator letošnjega državnega prvenstva v tenisu za člane in članice. Na glavnem turnirju je sodelovalo 32 moških in 31 žensk. Med njimi je bil tudi domačin Peter Škraban, ki je izpadel v prvem kolu. Pri moških je zmagal Jože Urh (Triglav), pri ženskah ... nikova (ŽTK Maribor), pri moških dvojicah pa Mulej - Doberšek (Triglav -Cetis). Soboški teniški klub je tekmovanje odlično organiziral, s tem pa tudi potrdil zaupanje Teniške zveze Slovenije. Fotografija: Jure Zauneker

II. MNL MS

Rezultati – 3. kolo

Tešanovci : Smaki 3:2
Hodoš : Prosenjakovci 3:2
Križevci : Dokležovje 2:1
Minicom : Šalovci 1:2
Grad : Rotunda 0:1
Cankova prosta

Šalovci	3	2	1	0	6:3	7
Hodoš	2	2	0	0	9:2	6
Križevci	3	2	0	1	7:4	6
Grad	3	2	0	1	6:4	6
Tešanovci	2	2	0	0	4:2	6
Cankova	2	1	1	0	7:2	4
Minicom	3	1	0	2	7:8	3
Prosenjak.	3	1	0	2	6:7	3
Rotunda	3	1	0	2	5:9	3
Smaki	3	0	0	3	6:10	0
Dokležovje	3	0	0	3	1:13	0

II. ONL Lendava

Rezultati – 3. kolo

Kapca : Polana 3:6
Graničar : Dolina 3:4
Nafta V. : Žitkovci 6:2

Polana	3	3	0	0	14:5	9
Nafta V.	3	2	0	1	8:7	6
Žitkovci	3	2	0	1	5:7	6
Dolina	3	1	0	2	7:9	3
Kapca	3	1	0	2	6:9	3
Graničar	3	0	0	3	4:7	0

Druga ženska državna rokometna liga

Bakovci za vrh, Črenšovci novinec

Prihodnjo soboto se bo začelo tekmovanje v drugi državni ženski rokometni ligi vzhod, kjer tokrat sodelujeta dve pomurski ekipi: Bakovci in Črenšovci. Rokometašice Bakovec so prejšnjo tekmovalno sezono sodelovale v prvi državni rokometni ligi, medtem ko so rokometašice Črenšovec novinke. Kako sta se ekipi pripravili za novo tekmovalno sezono in kaj od nje pričakujejo, o tem smo se pogovarjali s trenerjema obeh ekip.

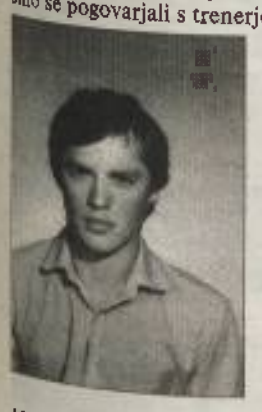

Adolf Varga - trener ŽRK Bakovci: »Čeprav bi lahko tekmovali v prvi državni ligi, smo se odločili, da bomo s pomlajeno ekipo sodelovali v drugi državni ligi. S pripravami smo začeli že v začetku julija. V počitnicah smo trenirali skoraj vsak dan, sedaj pa vadimo trikrat tedensko. Na voljo imam 13 igralk: Natašo Ščap, Tadejo Buzeti, Darjo Horvat, Mojco Buzeti, Slavico Hozjan, Tatjano Kolbl, Nives Cajnko, Majo Belec, Romano Forjan, Tino Jakšič, Mojco Majerič in Simono Smodiš. V novi tekmovalni sezoni želimo pripravljati ekipo, ki bi lahko čez dve ali tri leta zopet tekmovala v prvi državni ligi. V ekipi imamo tudi nekaj izkušenih igralk. V novi tekmovalni sezoni računamo na vrh lestvice, kar ne bi smelo biti poseben problem.«

Bojan Horvat - trener ŽRK Črenšovci: »S pripravami za novo tekmovalno sezono smo začeli prvega avgusta in vadimo štirikrat tedensko izmenično v telovadnici osnovne šole in zunaj. Odigrali smo tri prijateljske tekme z Brankom B iz Maribora in Bakovci. Na voljo imam 17 igralk: Andrejo Pintarič, Klaudijo Pintarič, Matejo Pintarič, Darjo Pintarič, Danijelo Huber, Metko Tibaut, Ksenijo Smej, Petro Smej, Matejo Horvat, Darjo Horvat, Valentino Jakopina, Valerijo Dravec, Jasmino Kikel, Danico Sabo, Moniko Žalik, Ireno Jeneš in Mirjan Tornar. Ekipa je zelo mlada, saj je povprečna starost blizu 16 let. V tekmovanju druge lige si ne obetamo preveč, saj smo brez izkušenj. Veseli bomo vsake osvojene točke. Več pa si obetamo na državnem prvenstvu kadetinj, kjer računamo na uvrstitev v finale.«

Feri Maučec

Namizni tenis

Štefan Kovač drugi

Na prvem odprtem članskem namiznoteniškem turnirju, ki je bil v Ljubljani, je sodelovalo nad 90 igralcev iz 26 klubov. Med njimi so bili vsi najboljši z državnima reprezentantoma Robijem Smrekarjem in Štefanom Kovačem na čelu. Pomurci so dosegli solidne rezultate. Zopet se je izkazal Štefan Kovač, ki je v finalu izgubil s Smrekarjem z 0:2 in zasedel drugo mesto. Med osmerico sta se uvrstila igralca Moravskih Toplic - Sobote Mirko Unger, ki je izgubil z državnim reprezentantom Komcem z 0:2, in Borut Benko, ki ga je nepričakovano premagal mladinec Petrovčič z 2:0. Soliden je bil mladinec Mitja Horvat, ki se je uvrstil med najboljših šestnajst. Po trdi igri je izgubil z Reflakom z 1:2. Manj kot je bilo pričakovati, pa sta dosegla Radgončana Boris Rihtarič, ki je izgubil z veteranom Nišavičem 1:2, in Robi Benkovič, ki ga je premagal mladinec Horvat z 2:1. Mladinca Miran Solar in Gregor Kocuvan sta se kot zmagovalca predtekmovalne skupine uvrstila v finalno skupno, nato pa v prvem kolu izpadla. Robi Smodiš je bil v predtekmovalni skupini drugi. M. U.

Gorski rely Ljubelj '95

Nada in Edi Berden tretja

Na gorskem relyju - mednarodnem tekmovanju s starimi motorji Ljubelj '95 sta sodelovala tudi zakonca Nada in Edi Berden iz Murske Sobote in med prikoličarji z motorjem BMW (1951) zasedla tretje mesto.

Nada, ki je bila na tekmovanju edina ženska, je prejela posebno priznanje organizatorja.

Atletika

Mateja Dražnik državna prvakinja

Na dvodnevnem državnem prvenstvu v atletiki za starejše mladince in mladinke, ki je bilo v Celju, je med 310 atleti in atletinjami sodelovalo tudi 8 tekmovalcev AK Pomurje iz Murske Sobote. Dosegli so lep uspeh, saj so osvojili dve medalji. Mateja Dražnik je zmagala v metu krogle z rezultatom 11,70 in postala državna prvakinja. Rihard Madjar je bil v troskoku tretji z rezultatom 14,01, v skoku v daljino pa je z rezultatom 6,514 zasedel šesto mesto. Nastopili so še Mojca Meglič, Petra Zonik, Polonca Horvat, Anita Krančič, Daniela Žalik in Simona Tot. Dosegli so pet uvrstitev med osmerico. Na državnem prvenstvu za dečke in deklice v Kranju bo nastopilo 10 tekmovalcev AK Pomurje. M. Šeruga

Preskakovanje ovir

Lep uspeh soboških jahalk

V Celju je bil tridnevni jahalni turnir v preskakovanju ovir, ki ga je organiziral KK Celje. Tekmovanja so se udeležile tudi članice KK Murska Sobota grad Rakičan in dosegle lep uspeh. Prvi dan tekmovanja (petek) so se Sobočanke med 44 tekmovalci uvrstile takole - višina 80 cm: Mojca Horvat (Targo Beltrans) 5., Ana Horvat (Lucky Boy Beltrans) 8.; višina 100 cm: M. Horvat 16., A. Horvat 28. Drugi dan tekmovanja - 63 tekmovalcev - višina 110 cm: Maja Vohar (Black Bary Beltrans) 1. mesto, Katja Šajnovič (Laie Beltrans) 7., M. Horvat 25., 33. in 37., Katja Bogataj (Juran Beltrans) 36. mesto. Tretji dan tekmovanja - 69 tekmovalcev - višina 110 cm: Mojca Horvat (Sirius Beltrans) 10., Katja Šajnovič 32., Maja Vohar 57. in Mojca Horvat 59. mesto; višina 120 cm: Maja Vohar 12., Mojca Horvat 15. in 23., Katja Šajnovič 38. mesto. V pokalu Slovenije za mladinke je Maja Vohar s konjem Blackom Baryjem Beltransom zasedla tretje, Mojca Horvat s konjem Targom Beltransom pa peto mesto.

Pomurski padalski pokal

Kranjec četrti

Soboški aeroklub je bil organizator tekmovanja za 8. pomurski padalski pokal. Sodelovalo je 23 padalcev, ki so izvedli 7 skokov. Med posamezniki je zmagal Ptujčan Mirko Vršič s 5 kazenskimi točkami, ekipno pa ALC s 111 kazenskimi točkami. Na tekmovanju je sodelovala tudi ekipa soboškega aerokluba iz zasedla četrto mesto z 283 kazenskimi točkami. Med posamezniki je bil Stanko Kranjec četrti s 14 kazenskimi točkami, Jure Novak je (41) je zasedel trinajsto, Jože Veldin (50) osemnajsto in Marjan Slak (66) dvaindvajseto mesto.

Konjske dirke v Ljutomeru

Pokal Slovenije na Visoko

Na ljutomerskem hipodromu so bile velike kasaške dirke z osrednjo točko sporeda - nastopom osmerice kasačev za pokal Slovenije. Zmagal je Marko Skube (Visoko) z Alijo II pred Gorjancem (Brdo) z Jaso in Jožetom Sagajem (Ključarovci) z Durasom. Prvo- in drugouvrščeni sta dosegla kilometrski čas 1:18,4, Duras 1:18,5, peta Leona II (Makovec, Ljutomer) pa 1:19,1. V teku dveletnikov je bila Amita (Franc Jureš) druga, Lucky Luke (Moleh) pa četrti. Rene Hanžekovič je bil z Aarom (trileti) tretji. Zmage za Ljutomerčane pa so dosegli: Lilly Hanover (Slavko Jureš), Anabel (Šonaja), Rosso B (Crnkovič) in Albatros (M. Slavič ml.). Drugo mesto sta zasedli Finta AS (S. Slavič) in Fena (M. Seršen), tretje Lariosa (Žnidarič), četrto pa Lilly Hill (Moleh). V hitri dirki s štartom na vrvico je bil zmagovalec Albatros (1600 m), dosegel je kilometrski čas 1:18,8, drugi Benjamin C Lee (1640 m) pa najboljši čas dneva 1:17,2. Tretji je bil Charlie Somolli (M. Slavič st.) 1:17,7, četrti Soulman (Osterc) 1:18,5 in peti Jersey Law (Maletič) 1:22,2. (N. Š.)

Aktualno v športu

Nova trimska steza v Radencih

Pretekli teden so v Radencih odprli novo trimsko stezo. Dolga je 1200 metrov in ima 12 postaj.

Prva tretjina proge je namenjena ogrevanju, druga krepilnim vajam, tretja pa sprostilnim vajam. Steza, katere cilj je v bližini teniškega igrišča, je primerna za individualno in družinsko vadbo. Nova trimska steza v Radencih, ki sta jo financirala Zdravilišče Radenci in Turistično društvo Radenci, je stala 700.000 SIT, odprl pa

jo je direktor Zdravilišča Radenci Jože Duh in pri tem poudaril pomen te naložbe, ki sicer ni velika, gotovo pa bo prispevala k šoli zdravega življenja ter rekreaciji gostov Zdravilišča Radenci. Ob otvoritvi so vaje na trimski stezi prikazali košarkarji zamejskega športnega društva Bor iz Trsta, ki so bili teden dni na pripravah v Radencih in katerega pokrovitelj je Radenska. F. M., fotografija: J. Z.

Šport od tu in tam

Atletika - Na četrtem Ptujskem tekaškem maratonu, kjer je sodelovalo okrog 150 tekačev, so se zopet izkazali člani tekaške sekcije Radenske. V triskem teku na 7 km je bil Zdravko Mauko prvi, Slavko Markoja drugi, Andrej Virag pa peti. V teku na 10 km sta prvi mesti zasedli Sonja Virag in Karmen Rauter, Slavek Kumek je bil tretji, Uroš Gjerek pa deveti.

V malem maratonu se je izkazala Jožica Šiftar, ki je bila v svoji starostni skupini prva, sicer pa med ženskami druga. Lepako velja za Gezo Grabarja, saj ga je premagal le domačin Mirko Vindiš. V svoji starostni skupini je bil drugi tudi Branko Perme, Karel Vrbnjak je bil šeti, Roman Klančar in Marjan Jakopec pa sedma. (G. G.)

Nogomet - Nogometaši Bratonec so v Redicsu na Madžarskem odigrali prijateljsko tekmo z domačimi nogometaši. Zmagali so gostitelji. Gol za Bratonce je dal Gruškovnjak. Povratna tekma bo 14. septembra v Bratoncih. (FB)

Atletika - Na maratonu Celje-Logarska dolina, dolgem 75 km, je sodeloval tudi Stanislav Markoja in v svoji starostni kategoriji zasedel 14. mesto, v absolutni kategoriji pa je bil 41.

Nogomet - V prijateljski nogometni tekmi je igrala slovenska zdravniška reprezentanca v Majonu z zdravniško reprezentanco Italije neodločeno 2:2. Strelca za naše sta bila Lazarević in Palek. V slovenski reprezenatnci je igralo kar 6 Prekmurcev: Lukač, Lazarević, Čurčić, Kramberger, Pal in Pretner.

Zaradi delovnih obveznosti sta manjkala Hodošček in Šepič. (tg)

Šah - V Lendavi je bil prijateljski šahovski dvoboj med Volanom iz Zalaegerszega iz Madžarske in Lendavo. Zmagali so Madžari z visokim izidom 11:3. Edino zmago za Lendavo je dosegel Vučko, remizirali pa so Ligeti, Lazar, Jerebic in Ivanec. Odigrali so tudi hitropotezni turnir na 12 deskah. Zmagali so Madžari z 82:62. Najboljši posameznik je bil Horvat (Žal.) z 11 točkami. (FB)

Rokomet - V zadnjih preizkušanjah pred začetkom nove sezone v drugi državni ženski rokometni ligi sta pomurski ekipi Bakovec in Črenšovec odigrali dve tekmi. V obeh so zmagale rokometašice Bakovec, in sicer z 21:15 (K. Pintarič 6, Jakšič 6) ter 23:13 (Hozjan 10, Kolbl 4 ter A. Pintarič in Smej po 3).

Judo

Vehab drugi

V Celju je bilo državno mladinsko prvenstvo v judu. Med 56 mladinci in 26 mladinkami iz 18 klubov so sodelovali tudi Sobočani in se solidno uvrstili. Med njimi se je najbolje odrezal Danijel Vehab, ki je v kat. do 60 kg zasedel drugo mesto. Aleš Šeruga je bil v kat. do 71 kg tretji, Matjaž Lazar pa sedmi. Gorazd Kerec je v kat. do 78 kg zsaedel peto, Ludvik Pavlič pa osmo mesto. (T. K.)

Letos ustanovljeno podjetje Prosigma, ki ima poslovne prostore v stavbi nekdanje Obrtne zadruge Prlekija ob Prešernovi cesti v Ljutomeru, je te dni odprlo najsodobnejši center za fitnes. Prostor, opremljen z opremo itlijanskega izdelovalca Technogym, ima 130 kvadratnih metrov uporabne površine, ob njem pa so še prostori za garderobo in prho. Poleg klubske ponudbe so na voljo posebni programi za aktivne športnike, rekreativce in društva. Možnosti izrabe centra so prostorske (naprave za ogrevanje, raztezne vaje in trenažo ter dviganje uteži), vadbene (kondicijska priprava - suha vesla in kolesa) in testne (splošna telesna pripravljenost, poraba energije, test povečanja moči, kardiološki test). Center bo vodila ekipa mladih ljudi s štirimi zaposlenimi, rekreativni prostor pa bo na voljo vsak dan (razen nedelje). V prihodnje bodo urejeni še prostori za savno in masažo ter solarij. (N. Š., fotografija: D. T.)

Atletika

Maraton

Mali maraton na Ptuju je štel tudi za akcijo Brazde vzdržljivosti in za uvrstitev v državno reprezentanco, ki bo 1. oktobra nastopila na svetovnem prvenstvu v malem maratonu v Franciji.

Kot kaže, se je v reprezentanco uvrstil tudi Geza Grabar (TS Radenska).

Razpored tekem

II. SRL - ženske

1. kolo - 16. 9. '95

ČRENŠOVCI : Ptuj
Žalec B : Brežice
BAKOVCI : Velenje B
Novo mesto : Lisca
Branik B prost

2. kolo - 23. 9. '95

Velenje B : Novo mesto
Brežice : BAKOVCI
Ptuj : Žalec B
Branik B : ČRENŠOVCI
Lisca prosta

3. kolo - 30. 9. '95

Žalec B : Branik B
BAKOVCI : Ptuj
Novo mesto : Brežice
Lisca : Velenje B
ČRENŠOVCI prosti

4. kolo - 7. 10. '95

Brežice : Lisca
Ptuj : Novo Mesto
Branik B : BAKOVCI
ČRENŠOVCI : Žalec B
Velenje B prosto

5. kolo - 14. 10. '95

BAKOVCI : ČRENŠOVCI
Novo Mesto : Branik B
Lisca : Ptuj
Velenje B : Brežice
Želec B prosti

6. kolo - 21. 10. '95

Ptuj : Velenje B
Branik B : Lisca
ČRENŠOVCI : Novo mesto
Žalec B : BAKOVCI
Brežice prosto

7. kolo - 28. 10. '95

Novo mesto : Žalec B
Lisca : ČRENŠOVCI
Velenje B : Branik B
Brežice : Ptuj
BAKOVCI prosti

8. kolo - 4. 11. '95

Branik B : Brežice
ČRENŠOVCI : Velenje B
Žalec B : Lisca
BAKOVCI : Novo mesto
Ptuj prost

9. kolo - 11. 11. '95

Lisca : BAKOVCI
Velenje B : Žalec B
Brežice : ČRENŠOVCI
Ptuj : Branik B
Novo mesto prosto

VESTNIK

Obletnica mejnega prehoda

Pred nedavnim so v Tornyiszentmiklosu in Pincah proslavili peto obletnico odprtja meddržavnega mejnega prehoda. To je pomagalo, da sta se obe sosednji vasi hitro razvijali. V obeh je bilo odprtih več trgovin in drugih lokalov, v katerih si lahko gostje – turisti kaj kupijo in se spočijejo. Meddržavni mejni prehod prestopi tudi po 3 do 4 tisoč avtomobilov dnevno, še posebno takrat, ko sta v Lentiju in Letenyu sejma. Krajani obeh obmejnih vasi pričakujejo, da bo ta mejni prehod kmalu prekvalificiran v mednarodnega. V obeh vaseh so pripravljeni tudi v prihodnje razvijati infrastrukturo, da bi se obiskovalci ali naključni gostje bolje počutili. jani

Tradicionalno srečanje gasilcev

Prostovoljno gasilsko društvo Kobilje je na tamkajšnjem nogometnem igrišču organiziralo deveto tradicionalno srečanje gasilcev, ki se ga je udeležilo devet ekip s sto gasilci. Pozdravil jih je župan Občine Kobilje Pavel Nemet, ki je poudaril željo za še tesnejšim sodelovanjem in vnovičnem snidenju gasilcev, ki bo prihodnje leto v Kobilju.

Med moškimi desetinami z motorno brizgalno so zmagali gasilci iz Termoelektrarne Trbovlje pred ekipo iz Kleka nad Trbovljami, tretji pa so bili požarniki iz Motvarjevec. Med ženskimi desetinami, ki so se pomerile v vaji s hidrantom, so slavile gasilke Cementarne Trbovlje, drugo in tretje mesto sta si razdelili ekipi Kobilja in Doline. Prejeli so pokale in praktične nagrade. Poleg tega so se gasilci pomerili še v sestavljanju vozila s kvadrati in se pomerili v vlečenju vrvi. J. Ž.

Spominska plošča umrlim v vojni

V krajevni skupnosti Petišovci so pred tremi leti začeli akcijo za odkritje spominske plošče padlim v drugi svetovni vojni. V tej vojni je umrlo veliko krajanov. Plošča pa je postavljena v spomin tudi tistim, ki so padli na neznanih bojiščih svetovne vojne. Otvorite in blagoslovitve spominskega znamenja na petišovskem pokopališču se je udeležilo veliko domačinov in gostov, tudi iz sosednje Madžarske. Spominsko ploščo je posvetil lendavski župnik Jožef Bernard. jani

LEPO OZNAČEN KRAJ – Pred krajem Pristava v občini Ljutomer je oznaka na lepem panoju. To dokazuje, da se da z malo truda veliko narediti in bi lahko bilo za zgled tudi drugim! Besedilo in posnetek: Franci Klemenčič

NOVI PISMONOŠA V LIPI – V tem kraju z več kot 160 gospodinjstvi imajo pismonoše gotovo veliko dela. Želja krajanov pa je tudi, da bi se priključili pošti v Beltincih, saj so doslej spadali pod Turnišče. Na fotografiji: Prvi dan se je pismonoša Ciril Vegič oglasil pri Dušanu Bobovcu. J. Ž.

Slovensko ekološko gibanje v Pomurju

Nekdo mora skrbeti za ohranjenost pokrajine

Tako nam je ob stojnici Slovenskega ekološkega gibanja na nedavnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni dejal predsednik pomurskega odbora inž. Milan Bogataj iz Murske Sobote. Pomurski odbor Slovenskega ekološkega gibanja je prikazal delovanje tega nevladnega gibanja v Sloveniji in Pomurju. Predstavili so literaturo in zbirali podpise proti izvajanju francoskih jedrskih poskusov na otoku Moruroa v Pacifiku. Kot nam je povedal Milan Bogataj, je med Slovenci premalo zavesti o nujnosti ohranjanja narave in človeštva nasploh. Na to kaže skromen odziv pri podpisovanju protesta proti jedrskim poskusom, saj se je v času sejma za podpis odločilo le okrog 500 obiskovalcev sejma, čeprav ga je obiskalo več kot 180.000 ljudi. Po njegovem mnenju bomo morali tudi v Pomurju še veliko postoriti, da bi ohranili naravo, posebno skrb pa bi morali nameniti ohranjanju zdrave podtalnice.

Pomurski odbor SEG si je za letos zadal številne naloge. Tako bodo izrazili javni protest zaradi namakanja kmetijskih površin v Pomurju, aktivno se bodo vključevali v regionalno planersko delavnico Pomurje - Prlekija, v projekt Razvojna strategija Pomurja, bdeli bodo nad stanjem kakovosti površinskih voda in podtalnice, za povezovanje z gospodarskimi dejavniki v Pomurju, za katere je pomembna neokrnjena narava, ter se vključevali v razprave o okoljevarstvenih in razvojnih vidikih urejanja prostora ob reki Muri na temo Reka Mura in turizem ter ranljivost okolja v Pomurju.

Milan Bogataj je še povedal, da bi moral biti sleherni odrasli prebivalec ob Muri član njihovega odbora, saj bi tako bili močnejši. Sami se moramo boriti za ohranitev in izboljšanje varstva narave v tem delu Slovenije, je menil inž. Milan Bogataj.

Ludvik Kramberger

Pogled na stojnico pomurskega odbora SEG-a, kjer so zbirali podpise proti jedrskim poskusom.

Dostojno proslavili jubilej

Gasilstvo ima v Noršincih pri Murski Soboti že dolgotrajno tradicijo. Začetki segajo v leto 1925, ko je peščica zanesenjakov ustanovila gasilstvo društvo, ki je pred kratkim proslavilo visok jubilej – 70-letnico uspešnega delovanja. Tako so se na slovesni seji društva spomnili vseh umrlih gasilcev in na njihove grobove položili vence, za dolgoletno sodelovanje pa so zaslužnim gasilcem podelili značke.

Na osrednji slovesnosti ob novem gasilskem domu je zbrani množici spregovoril predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Noršinci Štefan Jančarič, ki se je spomnil prelomnih trenutkov in dosežkov v bogati dejavnosti. Sicer pa so ob tej priložnosti izdali tudi zanimivo brošuro, v kateri so navedeni vsi pomembnejši podatki iz zgodovine društva in njegove prehojene poti pa tudi pomembne osebnosti iz Noršinec, ki so veliko prispevale k razmahu prostovoljnega gasilstva v Noršincih, kraju, ki se prvič omenja že pred 630 leti. Čestitkam ob visokem jubileju noršinskih gasilcev sta se pridružila tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry in župan Občine Moravske Toplice Franc Cipot. Spomnili pa so se tudi izvajalcev, ki so pripomogli h gradnji novega gasilskega doma, ki je v ponos ne le gasilcem, ampak tudi vsem, ki so na kakršen koli način dali prostovoljne prispevke in material. Kot zanimivost omenjamo, da so ob tej priložnosti izdelali lične zastavice z likom svetega Florijana, zaščitnika gasilcev, čigar kipec je na gasilskem domu v Noršincih. Kulturnemu programu, ki so ga pripravili mladi, je sledilo ljudsko rajanje. M. JERŠE

ČRENŠOVCI – Za financiranje projektov za dopolnilne kmetijske dejavnosti in malega gospodarstva so doslej v občini prejeli dve vlogi, in sicer za ribogojstvo v Žižkih in širitev nasadnjakov v vrtnarstvu in cvetličarstvu. Pogrešajo projekte za dopolnilne dejavnosti v govedoreji in pridelavi mlečnih izdelkov. J. Ž.

FOKOVCI – Potem ko je svet Osnovne šole Fokovci soglasno imenoval vršilca dolžnosti ravnatelja zavoda zaradi smrti prejšnjega, je s tako odločitvijo soglašal tudi Občinski svet v Moravskih Toplicah. Nova vršilka dolžnosti ravnatelja fokovske osnovne šole je do poteka razpisa za imenovanje ravnatelja predmetna učiteljica Simona Grosman. MJ

PROSENJAKOVCI – Gradnja vrtca se je začela že leta 1994, ko je znašal delež sofinanciranja ministrstva za šolstvo in šport skoraj 8,4 milijona tolarjev.

Tega leta je bilo iz republiških virov zagotovljenih dobrih 14,9 milijona SIT. Z ustanovitvijo nove Občine Moravske Toplice pa so v proračunu zagotovili denar za dokončanje te naložbe, v prvi vrsti za nakup nove opreme in ureditev dvorišča otroškega vrtca. Omenjena dela potekajo, za kar so podpisane tudi pogodbe in dane akontacije. Za opremo bo poskrbel Lik-Atlas, za ureditev dvorišča pa soboška Nigra. Skupna vrednost naložbe znaša nekaj čez 18,57 milijona tolarjev. MJ

ČRENŠOVCI – Čeprav denacionalizacijski postopek še ni končan, so začeli z ureditvijo spodnjih prostorov Kleklovega doma, kjer je trenutno sedež občine. S tem bodo pridobili prostore za delo občinskega sveta in občinske uprave. J. Ž.

BOGOJINA – V krajevni skupnosti dokaj uspešno deluje tudi turistično društvo. Njegove članice so med drugim pripravile razstavo cvetja in predavanje o aranžiranju cvetja, razstavo o dobrotah naših kmetij in organizirale predavanje o zdravi prehrani. Dve skupini sta opravili 80-urni kuharski tečaj. Za udeležence tečaja so pripravili izlet v Savinjski gaj, kjer so si ogledali razstavo cvetja. J. Ž.

Kdo je odgovoren?

Obljube delajo dolg – tako vsaj pravijo. Toda v naši demokratični državi se prevečkrat zgodi, da ostane le pri njih. O tem se je lahko prepričal Jožef Barbarič iz Krašč 22, ki občinske veljake že nekaj časa opozarja na svoje težave. Ob občinski cesti Domajinci-Kraščí-Motovilci-Kuzma, ki vodi mimo Barbaričeve hiše, bi bilo namreč potrebno očistiti jarek. Zdaj namreč voda, ki teče v jarek, poplavlja Barbaričevo zemljo ob jarku. Tako se mu sušijo brajde, ob večjih nalivih teče voda v gospodarsko poslopje, v zamašenem jarku pa je tudi gojišče mnoge golazni, ki prihaja tudi do domačije.

O svojih težavah je Barbarič spregovoril na občnem zboru v Kraščih junija letos. Občinski možje: predsednik KS Cankova Peter Obal, podžupan Viktor Voršič in župan občine Cankova - Tišina Alojz Flegar so njegove tožbe slišali in mu vedno znova obljubljali, da bo cestno podjetje poskrbelo za čiščenje jarka. To se še vedno ni zgodilo, saj na cestnem podjetju pravijo, da mora občina poskrbeti za finančno plat te akcije, papirjev z županovim podpisom pa še niso dobili. Do takrat pa bo Barbaričevo zemljo še vedno poplavljalo. Če mu seveda prej ne bo prekipelo in ne bo poiskal pravice drugje. Marjanca Ferko

Sporen Barbaričev jarek

LENDAVA – Razvojni sklad je pričel delovati v drugi polovici lanskega leta. Že v prvem letu poslovanja je bilo prosilcem razdeljenih 66 milijonov tolarjev posojil z enoletnim moratorijem ter triinpolletno dobo vračanja. J. Ž.

ČRENŠOVCI – V občini so objavili javni razpis za asfaltiranje cestnega odseka v Trnju ter regionalnih cest Črenšovci-Turnišče in Velika Polana-Mala Polana. Urediti nameravajo tudi gozdno pot pri Žižkih. J. Ž.

TURNIŠČE – Tu se pripravljajo na gradnjo stanovanskega in poslovnega objekta, ki bo stal med stanovanjskima blokoma v ulici Štefana Kovača. Po projektih bosta v pritličju pošta in trgovina, v nadstopju bodo poslovni prostori za zasebnike, v mansardi pa stanovanje. Gradnjo bodo financirale občina Turnišče, Telekom in zasebniki. J. Ž.

IVANCI – Suša je na območju katastrskih občin Ivanci in Mlajtinci povzročila precejšnjo škodo. Menijo, da je na pridelku koruze škode za 40 do 60 odstotkov. Za pokrivanje bodo iz občinskega proračuna zagotovili 700 tisoč tolarjev. MJ

V puconski občini prednost razvoju

Ohraniti naseljenost obmejnih območij

Spodbudno je, da so se v Občini Puconci lotili zahtevne raziskovalne naloge Razvojne možnosti sadjarstva, vinogradništva, vrtnarstva in živinoreje s poudarkom na drobnici na Goričkem. K izvedbi te zanimive naloge skušajo pritegniti tudi občine Gornji Petrovci, Kuzma, Hodoš - Šalovci, Rogašovci, Cankova - Tišina in Moravske Toplice. Občina Puconci, ki je nosilec in naročnik raziskovalne naloge, želi s projektno nalogo ohraniti naseljenost obmejnih območij, mlade zadržati na vasi, dvigniti standard na malih goričkih kmetijah, ohraniti neokrnjeno krajino, ugotoviti, katera kmetijska panoga je ustreznejša za določeno območje ter vključiti projekte vinskih in sadnih cest. Hkrati bodo skušali poiskati možnosti za povezovanje pridelovalcev in predelovalcev v določene skupnosti ali zadruge, kmetijsko proizvodnjo povezati z razvojem različnih oblik kmečkega turizma, izdelati analizo tržišča, kupne moči in konkurence ter uvajati blagovne znamke za pridelke s tega območja. V naslednji fazi dogovarjanja pa predvidevajo ustanovitev projektnega sveta, ki bo sčasoma vključeval tudi zainteresirane kmetovalce.

Kot ugotavljajo, je zemlja na tem delu Goričkega zelo različna, prevladuje pa težka, ilovnata prst. Povezava z Mursko Soboto in drugimi večjimi središči Goričkega je zadovoljiva, saj omogoča ustrezen prevoz pridelkov, hitro dostavo in v zadnjem času tudi dober dostop do večjega dela kmetij na Goričkem. Pri tem je zahodni del Goričkega pod vplivom napredne kmetovanja v sosednji Avstriji (sadjarstvo), zato novejše tehnološke pridobitve že uvajajo v sadjarstvo in vinogradništvo. Dovolj je tudi mehanizacije. Poleg tega je Goričko odmaknjeno od večjih onesnaževalcev zraka in večjih prometnih povezav. Tam je večja površina mešanih gozdov, ki vplivajo na čistost zraka in prijetnost gibanja. Izračunali so, da je na tem območju 14.900 hektarjev njiv in vrtov, 10.120 hektarjev travnikov in pašnikov, 500 hektarjev ekstenzivnih in 600 hektarjev intenzivnih sadovnjakov ter 15.000 hektarjev gozdov.

Z raziskovalno nalogo o Goričkem želijo, da ostane ta pokrajina še naprej pojem neokrnjenosti in čistega zraka, pri čemer bo treba poskrbeti za ustrezno infrastrukturo. To pomeni, da bi ljudem na manjših goričkih kmetijah omogočili, da ustvarjajo dovolj za višji življenjski standard, mladim dali možnost za delo doma, zaposlenim v tujini pa uporabo pridobljenega znanja na svoji zemlji in vlaganje svojih prihrankov v donosne in tržno zanimive naložbe. Ob strokovno dovolj tehtnih argumentih naj bi se kmetije usmerjale v tiste kmetijske panoge, ki ustrezajo danemu okolju (hribovitost, težka prst in sončne lege). Prizadevajo si ohraniti stare nasade, domače brajde in drugo, kar daje pokrajini še večji čar, in slehernemu Slovencu približati Goričko z ustreznimi cestnimi povezavami, priznano gostoljubnost Goričancev pa izrabiti za nadaljnji napredek.

V ta namen bodo pripravili načrt podrobnejšega razvoja cestne infrastrukture, sadjarstva in vinogradništva pa tudi zelenjadarstva v ozkih dolinah med hribi, opredelili možnost namakanja, razvoja kmečkega turizma, prodaje pridelkov doma, vlaganja v manjše predelovalne obrate, povezavo pridelovalcev tudi pri prodaji tržnih presežkov, ustanovitev prodajnega središča, ustrezno izrabo tople vode in predvideli območja za pašnike za krave molznice in drobnico.

Kot pomemben pripomoček so na voljo že izdelani projekti programa razvoja sadjarstva na Goričkem do leta 2000, ki so jih pripravili v ABC Pomurki in Živinorejsko-veterinarskem zavodu za Pomurje, zatem ureditev nasadov jablan v Fokovcih in investicijska študija za gradnjo hladilnice v Puconcih. Iščejo pa še nekaj programov, ki jih bodo vključili v končno izdelavo omenjenega projekta.

Predračunska vrednost tega projekta znaša 4,2 milijona tolarjev. Predvidevajo, da bi z raziskovalno nalogo o Goričkem, ki je dokaj obširna, lahko začeli že septembra letos in jo končali v treh mesecih.

MILAN JERŠE

BREZ BOLJŠIH CEST NE BO ŠLO - Tega se dobro zavedajo tudi snovalci raziskovalne naloge o Goričkem, kjer bo treba urediti še marsikatero prometno povezavo. Fotografija: M. JERŠE

Prleški fučkec

Prleški štacünoro so pje toti spetemberski caj v lüfti. Lücke agnecije za rhiveraje gnilega sodja provijo, ka so pre že spajočki vojznoli! Zato, ka so nemški trgofci vlodo natrücali, ka do pre po Nemčijo otprti ptacüni do dseteih večer.

Zaj pa so te prleški štacünori - kere so negda na sveti Nemci okuperali, zaj pa jiz znavič okuperajo z nemškoj roboj - keblače fküper steknoli pa so se genialno dorükali: »Mi mo meli celo noč štacüne otprte, ka mo odali še več tote nemške robe, kera okupera prleške štacüne.« Prleki, zatoma le küpüvlite, no vničite toto švabso štacünarstvo. Samo, lüba Marijika, ne pozobte fčista na vaše prleške pridelke, ka nedo znovič zgnilili f püngradih no na jivi! Cokompokon naprafte še konzerve prleške zvore, pret kak de okisnila, pa gor nadrükajte nemške napise; pa naprafte še kompoteke s prleških slif, breskvi, jobok, grüšek, ka nede zgnilile, te pa gor tüdi nadrükajte nemška navodila; pa hitro še vlošte v glaže murke pa koruzo pa ardečo runo, grah pa drügo za kompetek pa gor nadrükajte fse po nemško; s klobosami no meson tüdi tak naprafte, pa te lehko tüdi vi izvožali! Pa prleški penzionisti: dugi cajt czsi pregojajte s strügajon no delajon kühoč, sprudlčof, ribežof, hamrof za meso pa peroč pa te gor nadrukajte nemška pa kitajska navodila, pa te potli vidkli, kakšen hüdi napod na nemškega štacünarskega okupatora bo to! Fsi do začeli küpüvati prleško pa prekmursko robo. Tüdi McDonald's de začeja za svoje jedilnice küpüvati prleško robo, kera je stoprocentno bojša kak lücka.

Toga se že veselijo v Ketjaki, Desnjaki no na Storoj Cesti; tau znavič tohajo v brezrazredno družbo, pa bi mogli plačüvati samoprispevek za cesto pa kindergarin! Tote nemške etikete do jih vün zmazale, ka nedo meli fsega na svojen pükli. Haršoft ali. Še otpodke lehko pod nemško zapakerajo pa jih izvozijo kak tib bio gnoj. Se pa te vete, kak to gre!

Ovo leto si je direktor ciglencof v Dugoj vesi vtekna v žep pre joko dosta penezof, kere so jemi dali na pešico Afstrijci, od kerih je uvoza ekološke smeti - tristoosenoštirideset ton industrijskih odpodkof, keri so ciglence pre spravili na kolna; direktora na kuja, podjetje pa na pesa.

Prleške ceste pa so še dale božne s tokimi obržeki, ka se ti fudne v glovi.

Zaovolo totih božnih cest so se afstrijski no naši fihtari ob Müri - keri so ovi den organizirali peciklove dirke od Šentila do Gorje Radgone - pje na veko ognili naših prleških cest. Fsi so se rajši otpelali iz Šewntila kres mejo, te pa prek Spielfelda, Oberschwarza no Weitersfelda v Radguno. Bojali so se, ka bi pre fsi rihtari vojznoli v naši cestnih lükjah; pa bi ši afstrijski rihtari nazodno še mislili, ka smo jih okuperali.

Pje, zaj pa te to poglednite! Lenarčani so včasih po peciklističnoj dirki začeli poprovlati magistralko tanta prta Globovnici. Pa tvdi Jurjovščanari do pre zaj popravili cesta, pa še zlosti jorke ob cestah, ka do te lehko babe pa dedi varno v jorkih obležali, gda de v jesen šmarnica zavrela.

Vačik pa moremo ot občine Sveti Jüri ob Ščovnici zaj gučati fse najboljše pa jo hvoliti, ka mo pre puno penezof. Poherbala jih je ot pokojne krajevne skupnosti Videm ob Ščavnici, pri moj grüški ali celih danajsi miljonof je poherbala nova občina! Pa še zemlo pa hiše. Zaj te zagvišno nede novih dajseti let gor postovlala Becovega vetrovega mlina, takak ga je postovlala pokojna krajevna skupnost. Pa ka bi zaj z mlini; zaj že klopoci grozdeke mečijo no nagojajo z gorice ftiče! Prleki, vi pa nažente fse tüteke!

Krajevna skupnost Bratonci

Letos bo končan vaško-gasilski dom

V Krajevni skupnosti Bratonci s pomočjo krajevnega samoprispevka dokončujejo gradnjo vaško-gasilskega doma. V njem bodo uredili kulturno dvorano v velikosti 180 kvadratnih metrov, kjer bo prostora za okrog 250 ljudi. Letos naj bi uredili strop, sanitarije in električno instalacijo. O letošnjem programu nam je predsednik sveta krajevne skupnosti Milan Kerman dejal, da bodo asfaltirali 120 metrov vaških ulic, načrtujejo pa tudi širitev ulične razsvetljave. Hkrati nameravajo ustanoviti turistično društvo, kajti njegovi zametki so na dlani (kulturno društvo, šport, narava itd.). V ta namen bodo ustanovili krovno organizacijo, medtem ko bi v kraju delovala sekcija kulturnega društva, saj imajo mešani pevski zbor s 30 člani. S svojim ljudskim izročilom so se letos predstavili tudi na 25. mednarodnem folklornem festivalu v Beltincih.

V Bratoncih so že naredili nekaj prepustov na potoku Črnec in odvoznih jarkov med njivami. Za to so se odločili zaradi velikega spomladanskega deževja, ko je potok Črnec vnovič pokazal zobe, pri čemer je voda zalila nekaj rodovitnih polj. Z osnovno oskrbo prebivalstva so tačas zadovoljni, saj imajo dve zasebni trgovini. V Bratoncih pa se dogovarjajo o začetku gradnje vaške kanalizacije s čistilno napravo. Doslej so že naročeni projekti in študija prostorske ureditve vasi, čaka pa jih pridobitev lokacije in gradbenega dovoljenja. V ta namen je v občinskem proračunu zagotovljenih 6 milijonov tolarjev.

Milan Kerman je globoko razočaran nad zadnjo sejo beltinskega občinskega sveta, kajti letošnji proračun jih je obšel. Proračun je praktično odpisal asfaltiranje 500 metrov makadamske ceste Bratonci-Dokležovje, katere asfaltiranje je bilo v osnutku ocenjeno na okrog pet milijonov tolarjev. Zdi se jim krivično in so povsem razočarani nad »drobtinico« (milijon tolarjev), ki jo bodo prejeli iz občinskega proračuna.

In kako naprej? Doslej so v Bratoncih vložili okrog šest milijonov tolarjev v vaško-gasilski dom. Od nekdanje soboške občine niso prejeli niti tolarja, zato so bili primorani najeti posojilo, prikrajšani pa so tudi v novi občini. Če bi dobili dva milijona iz občinskega proračuna, bi dom očitno že dokončali. Kljub temu pa bodo z načrtovanimi nalogami v Krajevni skupnosti Bratonci nadaljevali. V krajevni blagajni se namreč letno zbere dva milijona 800 tisoč tolarjev.

J. Ž.

Obnavljajo tradicijo

V Centibi se v zadnjem času veliko dogaja. Še zlasti je aktivno vinogradniško društvo. To je pred nedavnim postavilo v vinogradu nad vasjo velik klopotec v znak, da se približuje trgatev. Iz starih zapisov se lahko prebere, da je bilo postavljanje klopotcev nekdaj velik praznik za krajane in da je bilo takih klopotcev na vseh hribckih veliko. Vinogradniško društvo, ki tesno sodeluje tudi s kulturnim društvo v vasi, želi, da bi se nekoč že uveljavljeni običaji pred trgatvijo obnovili. Nekatere vinogradniške običaje bodo prikazali tudi na lendavski vinski trgatvi.

jani

PSIČEK MURI HODI PO DVEH TAČKAH - Kot je znano, so psi zelo učljivi. Tako sta tudi Barbara in Petra, ki sta doma v Mihalovcih pri Ormožu, svojega kužka Murija naučila hoditi na sprehod po dveh nogah. Najrajši pa gre na sprehod tako, da ga primeta za »prednji roki«, on pa po zadnjih nogah hodi poleg njiju. Kdo ve, morda bi bil rad velik, ko pa je tako majhen. Besedilo in posnetek: Ludvik Kramberger

BANANA OBRODILA - Pri Emi Ciglar so posadili pet sadik banane, letos pa je prvič obrodila le ena, ki jo vidimo na posnetku. F-Ku

MORAVSKE TOPLICE - V tej novoustanovljeni občini so se zavzeto lotili številnih nalog. Tako so pripravili tudi polletni obračun prihodkov in odhodkov občinskega proračuna. V prvih šestih mesecih letos so porabili dobrih 111,9 milijona tolarjev, največ seveda za zagonsko porabo (86,2 milijona SIT). MJ

odsevi mladosti

Ali veste?

Po krajšem premoru spet nadaljujemo z nagradnim kvizom. Tako kot ves čas doslej, bo še naprej naš pokrovitelj Knjigarna in papirnica **DOBRA KNJIGA** M. Sobota, ki bo prispevala knjižne in občasno tudi druge nagrade (pošiljali jih bomo po pošti). Nekomu med vami smo bili dolžni nagrado še za pravilen odgovor na 47. vprašanje, in sicer da je največje jezero v Srednji Evropi **Blatno jezero** (Balaton) na **Madžarskem**. Pri žrebanju je imel največ sreče **MIRAN ŠTICL** iz **Zgornje Polskave**. Čestitamo!

KUPON št. 1 - ALI VESTE

Ali veste, kdo je ubil očeta, se poročil z materjo, sam sebe pa oslepil? Vaše odgovore pričakujemo najkasneje do 18. oktobra.

Najin izum

S prijateljem Samom sva se nekega dne odločila, da si bova naredila vozilo - gokard. Starejši ljudje so nama govorili, da iz tega že ne bo nič. Prijatelj je varil, jaz pa sem meril in rezal cevi. Ko sva polovico že zmontirala, sva se spustila po hribu navzdol, da sva videla, če je vse v redu. Nato sva se lotila sedežev in drugih manjkajočih delov. Nazadnje sva ga še lepo pobarvala. Povabila sva prijatelje, da so prišli gledat najin izum. Vsi so začudeno gledali in naju prosili, če se lahko popeljejo z nama. Vsak dan sva se vozila in se veselila najinega izuma. Ljudje so naju srečevali in spraševali, če sva res to naredila sama. Tudi radovednih fotografov ni manjkalo, posebno še takrat, ko sva se pripeljala h Gajševskemu jezeru. Najin trud se je splačal, saj sva po končanem delu doživela veliko lepih trenutkov in vzbudila dosti pozornosti.

BORIS FILIPIČ, OŠ Mala Nedelja

Majhen želod

Nekega dne sem šel v gozd in tam našel želod. Bil je pod starim hrastom, ki je rasel na gozdni jasi. Dal sem ga v žep in odnesel proti domu. Kmalu pa sem iz žepa zaslišal čuden glas. Jokal je in tožil, da mu je dolgčas. In tako mi je začel pripovedovati svojo zgodbo: »Živel sem na velikem hrastu, kjer sem imel mnogo bratcev. Nekaj časa smo bili zadovoljni in srečni. Zelo radi smo se igrali in se zabavali. Nekega večera pa je začelo močno deževati in pihati. Veter se je zaganjal v veje, sestrice in bratci pa so vsi popadali na tla. Pritekla je voda in jih odnesla. Le jaz sem se trdno držal za vejo. Zaradi starosti in lastne teže pa sem tudi jaz nekega dne odpadel. Vesel sem, da si me našel. Nesi me domov in me položi na nočno omarico. Vsak večer ti bom zaželel lahko noč. Zjutraj te bom zbudil in ti zapel pesem - pesem zadovoljnega želoda.«

Še danes imam tega zvestega prijatelja na svoji nočni omarici.

CANE JEREMIČ, OŠ Veržej

To sem jaz

Sedim za mizo in razmišljam, kako naj prikažem sebe brez običajnega opisa zunanjosti, ampak le svoje lastnosti, po katerih me bodo spoznali moji prijatelji. Poskusila bom takole:

Sem Tanja im obiskujem OŠ Kuzma. Doma pa sem na prelepem Goričkem, v Matjaševcih. Sem vesele narave, vedno dobre volje in takrat mi po glavi rojijo razne neumnosti, ki jih največkrat tudi uresničim. Moja živa narava mi tako dolgo ne da miru, dokler ne ušpičim kaj takega, kar mami niti malo ni všeč. Zelo rada koga žgečkam, če mu to gre na živce. Še posebej mamo. Ona po načelu »pametnejši popusti« vedno odneha. Rada tudi telefoniram in ob tem vedno pozabim na čas. Ko sem dobre volje, tudi rada pomagam mami. Pri delu navadno preprevam katero od priljubljenih popevk. Mama me navadno vpraša, če je to kaka nova pesem, saj po moji izvedbi ni mogoče ugotoviti, za katero pesem gre. Se pravi, da sem prava pevka! Zelo rada zabavam prijatelje in sošolce, še zlasti, če so žalostni. Takrat si pomagam z raznimi šalami ali s posnemanjem znanih oseb. Poleg tega rada gledam televizijo, spim, potujem in nakupujem.

Če sem pa slabe volje, kar je sicer bolj poredko, sem čisto nasprotje. Takrat sem redkobesedna ali popolnoma tiho, včasih pa tudi razdražljiva in jezna. Takrat je najboljše, če me vsi pustijo pri miru. Včasih pomaga tudi, če me mami tolaži in me stisne k sebi.

Imam dosti prijateljev. Med njimi se vedno dobro počutim. Še posebno sem vesela, da me ne izdajajo, izkoriščajo in da mi pomagajo. Želim si, da me prijatelji spoštujejo, kot spoštujem jaz njih.

Moja najljubša jed je pica, zraven pa najrajši spijem tonik ali džus. Obožujem tudi slivove cmoke, skutin zavitek in princeske. Le ričeta ne maram in preveč mastnih jedi. Sicer bi se samo zredila in ne bi mogla nositi modernih oblačil.

Zame so najboljša ohlapna, praktičana oblačila. Najrajši nosim džins, zraven pa majico in puloverje. Pri izbiri oblek mi pogosto pomaga starejša sestra. Všeč mi je zlat nakit pa tudi kičastega imam nekaj, saj se lepo poda k mojemu načinu oblačenja.

Kot vsi drugi, moram tudi jaz hoditi v šolo. Včasih mi je zoprna, vendar redno delam domače naloge in se trudim za čim boljši uspeh. Želim si namreč izbrati poklic, ki bi mi ustrezal in v katerem bi imela stalne stike z ljudmi. Poklic, povezan z modo, bi opravljala še najraje.

Ker sem romantična, večkrat sanjarim, da se mi uresniči katera od mojih velikih želja. Predvsem si želim, da bi v življenju uspela ter s podporo staršev in sestre zrasla v srečno dekle.

TANJA ŽOHAR
OŠ Kuzma

Babičina domača naloga

Ko je moja babica hodila v šolo, so imeli tablice in kamenčke za pisanje. Nekoč so morali napisati za domačo nalogo osmice. Babica jih je napisala po vsej tablici in šla v šolo. Tablico je držala ob sebi in ni opazila, da s svojo jopico briše domačo nalogo. Lahko si mislite, kako začudena je bila, ko je prišla v šolo brez naloge.

MAJA SKALAR, OŠ III M. Sobota

Moje sanje

Neke noči sem se imela čudovito. Bila sem na Luni. Imela je zelo grozen nos in velike oči. Po njej sem se vozila sem in tja kot po toboganu. Vse vesolje je bilo moje. Zvezde so me naučile hoditi po glavi. Tudi plesale smo. Naenkrat se mi je zavrtelo in sem padla. Takrat sem se tudi zbudila, ker sem padla s postelje.

MARINA SREŠ, OŠ Bakovci

Ponedeljek

Ponedeljek je tak dan,
ko se zbudim zaspan,
saj v šolo moram pohiteti
in pri glasbi pesmico zapeti.

Nato me kontrolka čaka,
ki pišem jo brez predaha,
se potim in mislim na zvonjenje,
ko se neha to trpljenje.

Zatem k telovadbi pohitim,
kjer za žogo se podim.
Po pouku domov se mudi,
kjer čakajo me že prijatelji vsi.

SAŠO MATJAŠEC,
DOŠ Dobrovnik

Bila sem na poroki

Na poroki sem bila pri bratrancu Romanu. Bila je v gostilni Žabjek v Žižkih. Vseh skupaj nas je bilo 180. Igrala je skupina Hay, »pozvačin« pa je bil moj ati. Najprej sva z Andrejo plesali, po končani pesmi pa sva šli ven, kjer sva se pogovarjali. Ob polnoči smo plesali solo. Tudi moja mama in jaz sva plesali skupaj. Ko je bila ura pet, sem videla, da je sestrica že zaspala. Kmalu sem tudi jaz. Ob pol sedmih sem na pol prebujena stekla po stopnicah. Potem smo šli domov. Imeli smo se zelo lepo.

DOROTEJA KAVAŠ, OŠ Odranci

Drugačen večer

Nekega lepega večera je vsak delal svoje. Oče je gledal televizijo, mama je kuhala, Jana pa je dolgočasno gledala v strop. Čez nekaj časa pa je kar bruhnilo iz nje: »Mama, lahko bi se šli igrat!« Mama jo je z nasmeškom pogledala in odšla ven. Nato je vprašala očeta, če bi se šli igro Človek ne jezi se. Oče je ugasnil televizor, odšel do omare in vzel škatlo. Odprl jo je, vzel pripomočke za igro in jih postavil na mizo. Mama je prišla v kuhinjo, ju pogledala in se nasmehnila. Sedla je k mizi. Začeli so se igrati. Največkrat je izgubil oče, zato je postajal vedno bolj jezen, vendar samo na videz. Mama se je ves čas smejala. Jani je bilo toplo pri srcu. Začeli so se pogovarjati o šoli in kar naenkrat sta jo začela spodbujati, naj se potrudi. Čudno, ko se je vračala iz šole s slabo oceno, sta jo vedno samo grdo gledala. Kako drugače, lepše se je počutila! Dolgočasen dan se je spremenil v eno samo veliko veselje. Toda malokdaj se je zgodilo, da so bili vsi skupaj. Čutila je, da se nekaj dogaja. Tisti večer je Janja od sreče začela pisati dnevnik.

Naslednji dan je izvedela, da se njena starša želita ločiti ...

MARINA GYURICA, OŠ Črenšovci

Novice od tu...

Pevka **Regina** je pred kratkim v poročni dvorani ljubljanskega gradu dahnila »Da« in se poročila z **Aleksandrom Kogojem**. Novoporočenca pa ne sodelujeta samo zasebno, ampak tudi poslovno, saj Aleksander zanjo piše skladbe. Posnela sta tudi material za novo ploščo, ki bo kmalu izšla.

***

Peter Lovšin je s svojimi **Vitezi Om'a** izdal novo kompaktno ploščo **Dolina kraljic**. Ploščo je posvetil svojemu očetu Nacetu Lovšinu. Sedaj že potuje po Norveški in premišljuje, kako bo svojo novo ploščo promoviral v Sloveniji. Pomagali so mu tudi slovenska igralka **Tanja Ribič**, **Nejka Lovšin** in pihalna sekcija **Orlekov**.

... in tam

V 62-letu starosti je umrl county pevec **Charlie Rich**. V hotelski sobi v Hammondu v Louisiani ga je mrtvega našla njegova žena. Charliea verjetno nekoliko bolj kot po imenu poznate po znanih skladbah, ki jih je napisal (**The Most Beautiful Girl In The World** in **Behind Closed Door**...)

***

Skupina **Iron Maiden**, katere ostanke lahko najdete le še na izpranih jopah in majicah, si želi povrniti svojo nekdanjo slavo. Pravkar so v Londonu končali snemanje materiala za album, ki naj bi izšel septembra.

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceee

Glasbena uganka

Samo skupina Pink Floyd si lahko izmisli kaj taklega, da na njihovi kompaktni plošči žari lučka. Tiste, ki ste že bili na njihovem koncertu, to gotovo ne preseneča, saj vedo, kakšen pomen imajo poleg glasbe njihove svetlobne igrice. Izžrebali pa smo dopisnico **Jožeta Škrilca, Markišavci 5, 69000 Murska Sobota**. Čestitamo! Obvestilo o nagradi, ki jo poklanja trgovina M-Shop, bomo poslali po pošti. Vse pa vas vabimo k reševanju nove glasbene uganke.

Ali je pevka Regina doma iz Prekmurja ali Primorske?

Odgovor: _____

Kupon št. 18

Odgovore s kupončki pošljite do 22. septembra na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 Murska Sobota. S pripisom: za Pop Rock Noviceee.

FAITH NO MORE

Mnogi imajo Faith No More za najboljšo živečo in delujočo skupino. Fantje iz skupine so na glasbenih odrih agresivni, v zasebnem življenju pa so posem drugačni. Mike Patton je na odru kot prava zver, bobnar Mike Bordin neprestano drži trd ritem, pri tem pa mu pomaga še basist Bill Gould. Klaviaturist Roddy Botton daje skipini poseben sound, novi kitarist Dean Menta, ki je nadomestil Jima Martina, pa se je odlično vklopil s svojimi »oštrimi rifi«.

Na odru so videti »odkačeni« in divjaški, za kulisami pa so povsem disciplinirani. Sodelujejo s tehničnim osebjem, včasih pomagajo pri postavitvi scene, v garderobi si dolgo uglašujejo inštrumente. Pravijo, da se sploh ne počutijo kot zvezde. V njihovih garderobah nikoli ni deklet, kaj šele droge. Mike Patton pravi, da je pri njih pred koncertom tudi alkohol strogo prepovedan. Čas seksa in alkohola je zanje že zdavnaj minil. Od gesla rock and rola je torej ostal samo rock and roll. Pevec že dolgo ne daje »rumenih intervjujev«, kjer mora odgovarjati, kaj ima v hladilniku, kakšne spodnje hlače nosi, s kom je spal in podobno. Čeprav je v javnem življenju zelo samozavesten, v zasebnem preživlja mnoge frustracije, krize, strah, kar ga mnogokrat povsem ustavi pri ustvarjanju. Ko pa se znajde na glasbenem odru, pod pisanimi lučmi in pred publiko na to hitro pozabi. Doma ima kar dvajset parov zelenih čevljev, ker mu prinašajo srečo.

Oba Mika sta že poročena, preostali fantje pa imajo stalna dekleta, vsi pa so še brez otrok. Njihove prijateljice in žene jih na koncertih ne spremljajo. Prostega časa fantje nimajo in vsi si neznansko želijo, da bi lahko

kakšen večer preživeli s svojimi prijatelji. Pravijo, da moraš imeti dobre živce, če želiš vse življenje ostati glasbenik. Skupina se je pred kratkim vrnila s turneje po Evopi in fantje si že urejajo spomine ter delajo načrte za svojo prihodnost. Kmalu bodo s svojim avtobusom potovali po notranjosti dežele in nastajale bodo nove skladbe. Njihov naslednji album, kot pravijo, bo nekoliko bolj eksperimentalen. Bomo videli.

AUDIO - VIDEO - CD
M SHOP
69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Sandi - Ni na sjever ni na jug
2. Marinella - Vatra i led
3. Toni Cetinski - Plamen ljubavi
4. Minea - Good Boy
5. Denis Kraljević - Jednom češ svatiti

Predlog:

Davor Radolfi in RITMO LOCO - Na bačvama vina

GLASUJEM ZA: _____

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na ljubljanski borzi oz. trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom, 5. 9., in ponedeljkom, 11. 9. 1995.

Na torkovem borznem sestanku se je pokazala tudi upravičenost ukinitve torkovih borznih sestankov po ukinitvi četrtkovih (razen prvega torka v mesecu), saj je bil tudi tokrat promet zelo skromen (1,7 mio tolarjev), trgovalo se je le s štirimi delnicami, z obveznicami pa sploh ni bilo prometa. Za primerjavo in boljšo predstavo naj omenim, da se je naslednjega dne trgovalo na BISU z 18 vrednostnimi papirji iz kotacije A in B, prometa pa je bilo za 114,8 mio tolarjev. V začetku tega tednu so dobili krila kupoprodajni blagajniških zapisov tretje izdaje, saj je njihov tečaj poskočil v nebo, čeprav za kaj takega ni bilo najbolj razumnih vzrokov. Ker so se tega najverjetneje zavedali tudi špekulanti, ki so le-te kupovali, so kaj hitro začeli unovčevati dobičke, tečaj pa je pričel padati.

7. septembra 1995 je Ljubljanska borza objavila sporočilo za javnost v zvezi z gradivom za skupščino delničarjev družbe Dadas poslovni sistem, d.d., Maribor, ki ga je borza prejela 30. avgusta 1995 in v katerem se kot enega poglavitnih razlogov za pripojitev družbe Aldebaran, d.d., Maribor družbi Dadas poslovni sistem, d.d., navaja kapitalska krepitev družbe, ki naj bi bila po izplačilu dividend nujna zaradi ohranitve Dadasovih delnic v borzni kotaciji B oziroma naj bi delnicam te družbe omogočila kotacijo v višjem razredu A. Borza javnosti pojasnjuje, da odbor za sprejem vrednostnih papirjev na borzo pri svojem delu v zvezi z obstankom vrednostnega papirja v borzni kotaciji poleg drugih meril kot kriterij primernosti velikosti kapitala glede na smiselno uporabo določil pravilnika odbora za sprejem vrednostnih papirjev z dne 14. decembra 1994 ter dosedanjo splošno prakso odbora za sprejem upošteva tržno kapitalizacijo delnic in ne bilančne vrednosti kapitala.

Sledija je pri Dadasu po zadnjih podatkih sicer pod minimalnimi kapitalskimi zahtevami (potrebna vrednost za sprejem v borzno kotacijo B znaša 600 mio tolarjev), prva pa ob upoštevanju trenutnih tržnih cen presega milijardo tolarjev in iz tega vidika zagotavlja nadaljno kotacijo delnic na borzi.

Borzna kotacija A – redne delnice

V sredo je porasel enotni tečaj redne delnice Probanke s 15628 na 15858, ko je bilo za 13,9 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 16154 ob 28,4 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 15813, ko je bilo za 11,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 16153 ob 7,2 mio tolarjev prometa.

Za 50 tolarjev na 20100 je poskočil v sredo enotni tečaj Salusove delnice, ko je bilo za 402 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne padel na 20011 ob 3,2 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 20113 (3,6 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 20234, ko je bilo za 34,4 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 19991 ob 32,7 mio tolarjev prometa.

Enotni tečaj delnice SKBR-ja je porasel v torek z 32073 na 32217, ko je bilo za 967 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 32598 ob 22,3 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 33334 (61,7 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 33108, ko je bilo za 30,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 33457 ob 9 mio tolarjev prometa.

Borzna kotacija A – obveznice

Z obveznico Banke Celje (BCE) je bil prijavljen v sredo aplikacijski posel v vrednosti 17 tisoč tolarjev po tečaju 99,3 (0,7 odst. točko), v petek v vrednosti 35 tisoč tolarjev po tečaju 101,5, v ponedeljek pa je bilo za 437 tisoč tolarjev prometa po tečaju 102,0.

6. septembra je porasel enotni tečaj obveznice RSL 1 s 100,5 na 100,7, ko je bilo za 893 tisoč tolarjev prometa, vendar se je naslednjega dne vrnil na 100,5 ob 26,9 mio tolarjev prometa. V petek je poskočil njen enotni tečaj na 100,9 ter se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek, skupno pa je bilo za 3 mio tolarjev prometa, večinoma v petek.

Enotni tečaj obveznice RSL 2 je poskočil v sredo s 108,6 na 109, ko je bilo za 86 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 108,8 ob 23,7 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 1093, ko je bilo za 75,4 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 110,5 ob 5,4 mio tolarjev prometa.

V vrednosti 63 tisoč tolarjev je bil v sredo prijavljen aplikacijski posel z obveznico RSL 8, njen enotni tečaj pa je padel z 90,9 na 90,5. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 91,9, prometa pa je bilo za 667 tisoč tolarjev.

Tudi z obveznico RSL 11 je bil v sredo prijavljen aplikacijski posel, in sicer v vrednosti 28,7 mio tolarjev po nespremenjenem tečaju 97,5.

Za 0,7-odstotne točke na 99,8 je padel v sredo enotni tečaj obveznice RS01 z izkoriščeno davčno olajšavo ob prometu 105 tisoč tolarjev, se na tej ravni zadržal tudi v petek, ko je bilo za 330 tisoč tolarjev aplikacijskih poslov, v ponedeljek pa porasel na 99,9 (aplikacijski posel v vrednosti 26 tisoč tolajrev).

V sredo so bili z obveznico RS02 z izkoriščeno davčno olajšavo prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 1,5 mio tolarjev po tečaju 106,5 (-0,9 odstotne točke), naslednjega dne pa v vrednosti 92 tisoč tolarjev po tečaju 107,7.

S 102,7 na 103,2 je poskočil v sredo enotni tečaj obveznice SKB1, ko je bilo za 6 mio tolarjev prometa, v petek padel na 103,0 ob prometu 511 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa porasel na 103,4 (1,4 mio tolarjev prometa).

Po nespremenjenem tečaju (75,7) je bil prijavljen v petek aplikacijski posel z obveznico Sklada za razvoj (SKR1) v vrednosti 440 tisoč tolarjev.

Borzna kotacija B – redne delnice

Enotni tečaj delnice BTBR-ja je porasel v sredo z 12650 na 12695, ko je bilo za 127 tisoč tolarjev prometa, v petek pa na 12783 ob prometu 805 tisoč tolarjev.

5. septembra je porasel enotni tečaj delnice Dadasa s 113321 na 114000, ko je bilo za 228 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 115569 ob 23,8 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 115884 (18,1 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 114229, ko je bilo za 22,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 114944 (8,6 mio tolarjev).

Na torkovem borznem sestanku je porasel enotni tečaj delnice Nike s 3729 na 3740, ko je bilo za 75 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 3857 ob 3,5 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 3887 (742 tisoč tolarjev). V petek je njen enotni tečaj padel na 3799, ko je bilo za 460 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 3852 ob prometu 370 tisoč tolarjev.

Ob prometu 42 tisoč tolarjev je padel enotni tečaj delnice Gradbenega podjetja Grosuplje z 21990 na 20895.

8. septembra je padel enotni tečaj delnice MK Založbe z 10000 na 9946, ko je bilo za 647 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 10050.

V sredo je padel s 758,5 na 752,9 enotni tečaj delnice Term Čatež, ko je bilo za 355 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 136 tisoč tolarjev po tečaju 758,0. V petek je njen enotni tečaj porasel na 770,3 ko je bilo za 1,2 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 778,5 ob 1,80 mio tolarjev prometa.

Borzna kotacija B – prednostne delnice

Za 442 tolarjev na 27846 je porasel v sredo enotni tečaj delnice KBTP-ja, ko je bilo za 752 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 277804 ob 3,2 mio tolarjev prometa. Tudi v petek je nekoliko padel njen enotni tečaj, in sicer na 27778, ko je bilo za 4,6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 29782 ob 38,4 mio tolarjev prometa.

V sredo je poskočil enotni tečaj Primofinove delnice, in sicer s 27200 na 28343, ko je bilo za 935 tisoč tolarjev prometa, vendar je naslednjega dne padel na 26826 ob 1,5 mio tolarjev prometa.

V petek je njen enotni tečaj porasel na 27234, ko je bilo za 626 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 991 tisoč tolarjev po tečaju 27520.

Enotni tečaj delnice UBK je porasel v četrtek z 9200 na 9233, ko je bilo za 277 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 9470 (aplikacijski posli - 833 tisoč tolarjev).

Borzna kotacija B – obveznice

Z 2 lotoma obveznice Leka je bil prijavljen aplikacijski posel v sredo po nespremenjenem tečaju 99,3, v petek pa s tremi loti po tečaju 99,4.

Enotni tečaj obveznice Slovenske zadružne kmetijske banke je rahlo porasel v četrtek s 102,5 na 102,6, prometa pa je bilo za 8,1 mio tolarjev.

Trgovanje na trgu OTC

OTC – redne delnice

V torek je bil sklenjen aplikacijski posel z delnico TGTEA Collegea v vrednosti 287 tisoč tolarjev po tečaju 2990 (+630 tolarjev).

S 3250 na 3000 je v četrtek padel enotni tečaj delnice Brežice, ko je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 330 tisoč tolarjev, naslednjega dne poskočil na 3240 ob prometu 324 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa padel na 2999 (120 tisoč tolarjev prometa).

TONČKA BOŽINOVIČ

NIKA
BORZNO POSREDNIŠKA DRUŽBA d.d.
BREŽICE
Trg izgnancev 1a, tel. 0608 62-236
LJUBLJANA
Dunajska 20, tel. 061 133-11-55
MARIBOR
Partizanska 3-5
tel. 062 29-460
CELJE
Ljubljanska 3a
tel. 063 28-936
KRANJ
Koroška 2
tel. 064 211-644
PTUJ
Žnidaričevo n. 11
tel. 062 772-531
KOPER
Ferrarska 12, tel. 066 38-290

Izvozni deficit še naprej narašča

Primerjavo rezultatov blagovne menjave s tujino smo doslej običajno izražali v dolarjih.

Zaradi nestabilnosti dolarja v zadnjem obdobju pa je možnost kakovostnih primerjav slabša. Glede na to, da je tolar postal konvertibilen in da je obdobje visoke inflacije ter depreciacije naše nacionalne valute že preteklost, so tolarski indeksi realnejša osnova in ponazarjajo gibanja v izvoznem in uvoznem gospodarstvu. V prvi polovici tega leta je bila glede na enako obdobje lani vrednost izvoza, izražena v tolarjih, višja za 16,2 %, vrednost uvoza pa je bila višja za 23,6 %. Zaradi močnega padca vrednosti dolarja in predvsem spremembe med tečajem USD in DEM so dolarski podatki o uvozu in izvozu v nadaljevanju precej višji, kot če bi veljala medvalutna razmerja iz primerljivega obdobja lanskega leta (letos 1,44 in lani 1,69 DEM za USD). Zaradi tega moramo porast posameznih postavk obravnavati manj optimistično, kot če bi veljalo lanskoletno medvalutno razmerje USD/DEM.

Po podatkih Zavoda za statistiko je znašal izvoz v prvih šestih mesecih letošnjega leta 4,2, uvoz pa 4,7 milijard USD. Osnovna značilnost blagovne menjave s tujino je v prvem polletju letos v odnosu na isto obdobje preteklega leta **hitrejša rast uvoza** (indeks 140,1) in **zaostajanje porasta izvoza** (indeks 131,4). V enakem obdobju preteklega leta je bila rast izvoza in uvoza medsebojno izenačena. Hitrejša rast skupnega uvoza v letošnjem letu je predvsem posledica hitrejše rasti uvoza proizvodov za naložbe (indeks 147,6) in proizvodov za reprodukcijo (indeks 140,6) in ne toliko rasti uvoza artiklov za splošno porabo (indeks 133,6). Pri izvozu v prvi polovici letošnjega leta se je najbolj povečal izvoz proizvodov za reprodukcijo (indeks 141,2), za njim pa sta precej zaostali rasti izvoza proizvodov za naložbe (indeks 128,3) in splošno porabo (indeks 122,4).

Junija je bil izvoz zelo visok, kar je značilno tudi za marec tega leta. V maju pa je bila rekordna razlika med izvozom in uvozom, primanjkljaj blagovne menjave je znašal 195,9 milijona dolarjev, ki se zaradi ugodnejših izvoznih gibanj znižuje in je junija znašal 96,2 milijona dolarjev. Ker v zadnjih mesecih vrednost uvoza precej presega vrednost izvoza, se hitro povečuje kumulativni deficit v blagovni menjavi s tujino. Ta znaša v prvi polovici letošnjega leta 534,9 milijona dolarjev, kar je za 184,1 milijona več kot v enakem obdobju lani. Kumulativna stopnja pokritosti vrednosti uvoza z izvozom je bila v prvem polletju lani 95 %, v istem obdobju letos pa le še 89 %. Pri takšnem prehitevanju uvoza nad izvozom ni pričakovati, da bo sedanja raven tečaja tolarja preusmerila gibanje tokov blagovne menjave v nasprotni smeri, tj. v korist izvoza.

V prvi polovici letošnjega leta je Slovenija **realizirala na tržiščih držav Evropske unije** 68,2 % svojega celotnega izvoza in 68,4 % celotnega uvoza blagovne menjave. Kljub navidezni izenačenosti uvoza in izvoza imamo v prvi polovici letošnjega leta relativno visok primanjkljaj v blagovni menjavi z EU, in to v znesku 377 milijonov dolarjev. Tako je uravnoteženost blagovne menjave s posameznimi državami članicami zelo različna. Z večino držav imamo **deficit v blagovni menjavi**, ki je najvišji z Italijo (193,6 milijona dolarjev) in Avstrijo (188,3 milijona dolarjev). V blagovni menjavi z Nemčijo imamo presežek (191,8 milijona dolarjev), presežek pa je tudi z Veliko Britanijo (42,2 milijona dolarjev).

Kot izvozno tržišče so za Slovenijo pomembne tudi **države nekdanje Jugoslavije**, v katere je znašal delež izvoza 14,1 %, uvoza pa le 7 %. S temi državami smo v prvem polletju letos ustvarili 260,7 milijona dolarjev suficita.

Čeprav je Slovenija po regionalni usmerjenosti svoje blagovne menjave pretežno usmerjena k razvitim zahodnim državam, pa ne bi smeli podcenjevati **pomena tržišč držav v tranziciji**. Za države v tranziciji ugotavljamo, da so uspešnejše pri prodoru na naše tržišče kot mi na njihovo. Deficit imamo pri blagovni s Češko, Madžarsko, Bolgarijo, Romunijo in Slovaško v znesku 175 milijonov dolarjev, v blagovni menjavi menjavi s Poljsko pa imamo 35,6 milijona presežka. Tradicionalni suficit v blagovni menjavi z državami nekdanje Sovjetske zveze je bil v prvem polletju letos precej nižji (26,1 milijona dolarjev) kot v istem obdobju lanskega leta (65,2 milijona dolarjev).

BOGDAN VUNJAK

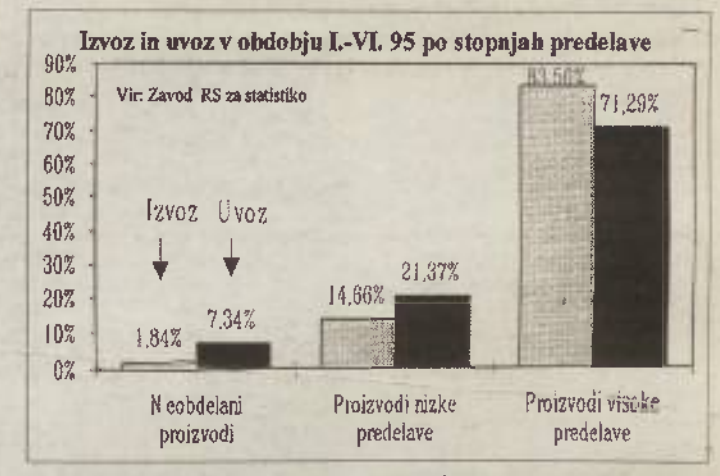

Iz grafikona je razvidno, da je uvoz proizvodov visoke predelave vrednostno nižji od izvoza tako v absolutnem znesku kot v relativnem deležu (71,29 %), kar govori v prid uporabe domačega znanja.

Še smo v obdobju konjunkture

Zaradi manjšega števila delovnih dni v aprilu je proizvodnja padla.

To stanje se je izboljšalo v maju, kar je razvidno iz spodnjega grafikona. V primerjavi s petimi meseci preteklega leta je najbolj porasla proizvodnja sredstev za delo, in sicer za 16,9 %, reprodukcijskega materiala za 6,1 % in blaga za splošno porabo za 2,2 %.

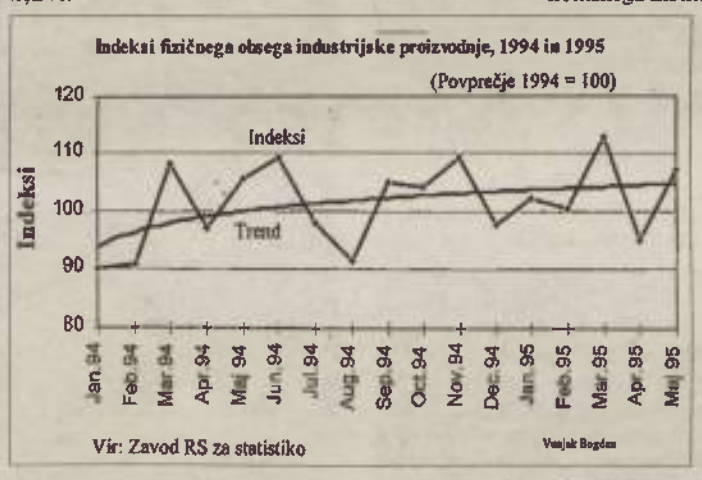

Glavni spodbujevalec proizvodnje so domače povpraševanje po reprodukcijskem materialu in oživljanje naložbene dejavnosti ter močna usmerjenost v izvoz na tržišča evropske unije. Zelo podobnen trend kot proizvodnja kaže tudi izvoz. Sprejeti ukrepi vlade zaradi nizkega tečaja tolarja pa bodo zagotovili večjo aktivnost delovno intenzivnih panog tekstilne in čevljarske industrije ter drugih izvoznikov. Ukrep se nanaša na subvencioniranje neto izvoznikov za prispevke za socialno varnost do 20 % vrednosti neto izvoza, vendar največ do višine plačanih prispevkov za socialno varnost. Čas pa bo pokazal, ali so ukrepi ustrezno nadomestilo za predlagano povečanje tečaja tolarja na 86 SIT za nemško marko. Takšen tečaj so namreč predlagali direktorji nekaterih podjetij, ki imajo težave pri izvozu. Po podatkih Ekonomskega inštituta Pravne fakultete se podcenjenost tujih valut kaže pri Banki Slovenije v prvih petih mesecih letos v padcu tečaja nemške marke za 0,5 % in dolarja za 11,3 %, medtem ko so se domače drobnoprodajne cene povečale za 2,9 %.

Povprečne neto plače na zaposlenega so aprila znašale 69.068 SIT in so bile večje v prvih štirih mesecih v odnosu na isto obdobje preteklega leta za 23,7 %. Višina plač je naraščala hitreje v negospodarstvu kot gospodarstvu. Število zaposlenih je v negospodarstvu poraslo, medtem ko v gospodarstvu še upada.

BOGDAN VUNJAK

Vsak četrtek Vestnik z vami in za vas!

naj... kmetija

Sklepna prireditev Naj...kmetije '95 v Bolehnečicih množično obiskana

Že petič na naj... kmetiji

Radovednost, pester program in lepo vreme so v Bolehnečice privabili veliko obiskovalcev iz krajev severovzhodne Slovenije

Čeprav je bilo minuli konec tedna v Pomurju kar nekaj velikih turističnih in športnih prireditev, se je na Vestnikovi sklepni prireditvi akcije Naj...kmetije '95 na Slanovi kmetiji v Bolehnečicih zbrala ogromna množica ljudi, ljubiteljev lepega podeželja. Število obiskovalcev te specifične *prireditve z vsebino* je iz leta v leto večje, kajti želijo spoznati nove kraje, kmetije in družine. Vedo tudi, da bodo lahko dobili pristne domače jedi iz krušne peči in prisluhnili domačemu petju. Letošnja prireditev je zares v celoti uspela, dvorišče je bilo nabito polno tudi po podelitvi priznanj, poln pa je bil tudi šotor pri gasilskem domu. Katerim je prej zmanjkalo pečenih pogač, kuharicam pri Slanovih, kjer so pomagali sorodniki, sosedje in znanci, ali bolehnečiškim gospodinjam, ki so pripravile jedi za prodajo pri gasilskem domu, nismo izvedeli. Pred večerom so se z bližnjega travnika proti nebu dvigovali tudi baloni.

Nedelja na naj...kmetiji '95 se je začela že dopoldne, ko sta radijski tehnik Feri Kupljen in napovedovalka Smilja Baranja začela pripravljati vse potrebno za oddajo Nedeljska kuhinja. Skoraj istočasno je ekipa Vrtnarstva in cvetličarstva Kurbus postavila še zadnje cvetlične aranžmaje. V oddaji so sodelovali gospodar Jože Slana, sin Branko in snaha Marjeta Slana, sovaščan Alojz Štuhec, člani ocenjevalne komisije Vesna Ivanek - Nemet, Nataša Konestabo in Damjan Jerič, soseda Breda Žunič, predstavniki pokroviteljev Pomurske banke, Istrabenza in Adriatica ter Ljudske pevke Turističnega društva Sv.Jurij.

Nekaj po 14. uri se je začela osrednja slovesnost, vendar so se začeli ljudje zbirati že mnogo prej. Pri vhodih na dvorišče so bile mize, ki so bile obložene s pladnji s poticami, domačim kruhom z namazom, sadnim kruhom, kruhom s sezamom, kozarci vina, sadjem. Vse to so lahko gostje poskusili za dobrodošlico, hkrati pa so dobili tudi lesen pladenjček z napisom Naj... kmetija '95 - Bolehnečici. Na dvorišču sta Frančiška in Franc Špindler prikazovala pletenje cekarjev iz koruznega ličja in košar iz šibja, pijača in jedača pa sta bili na voljo pri več mizah, toda najbolj oblegana sta bila vedno *krovji in kujski šank*. Poleg ljudskih pevk

Marije Simonič, Marte Kurbus, Karoline Korošak, Frančiške Štuhec, Slavice Nedok, Vere Mihalič, Slavice Trstenjak, Alenke Ketiš in Marte Ajlec (Marjeta Kurbus in Monika Simonič sta bili odsotni) so na prireditvi nastopili še Slanovi najmlajši Ana, Maja, Blaž in Matej, člani Zamurjencev Murskega vala Berta Kološa, Dušan Radič, Ljubo Kralj in Jože Brunec, harmonikar Andrej Rogelj in dramski igralec Vlado Novak.

Mnogim se je vtisnil v spomin tudi slavnostni govornik doc. dr. Emil Erjavec s svojim impulzivnim in aktualnim govorom. Značilnost slovenskega kmetijstva je tudi, da je izrazito neprofesionalno, ki mu manjka znanja in kapitala. Na retorično vprašanje, kakšna bo prihodnja slika slovenskih kmetij, je dr. Erjavec povedal: *»Usodo, proti kateri se danes kljubovalno zoperstavljate, delite z večino evropskih kmetov. Tradicionalna evropska kmetija počasi izginja. Namesto nje stopajo na površje tri zelo različne oblike kmetij. Prva je skupina profesionalnih, tržno in podjetniško naravnanih kmetij, ki bo zagotavljala prehransko varnost deželi in predvsem dajala primeren dohodek družini na kmetiji. Imeti bo morala bistveno več površin, živine in kapitala v zgradbah in strojih kot današnje slovenske kmetije ... na Slovenskem bo prevladovala druga oblika »dopolnilnih« kmetij. Te bodo prisiljene pridobivati dohodek tudi zunaj kmetijstva, v obrti, turizmu, storitvah. Prav te bodo pridobivale pomen. Veliko bo potrebno storiti za komunalno ureditev krajev, pri čemer lahko kmetje veliko storijo in zaslužijo. Lastniki, ki se ne bodo odpovedali zemlji (tretja skupina kmetov so »hobi kmetje«), ne bodo sposobni obdelovati zemlje v celoti in bodo veseli za soliden denar prodajali opravila drugim ... Verjetno bo tako kot drugje v Evropi delež neživinorejskih kmetij bistveno porastel. Ob službi ne bo problem obdelati še 10, 20, morda tudi 40 hektarjev, le mehanizacije si ne bomo mogli privoščiti tako kot danes, potrebno bo združiti moči in veliko bolj kot sedaj stopiti v organizacijo strojnih krožkov, ki naj poleg strojnih storitev organizirajo tudi nadomestno delo na kmetijah v primeru porodniškega izostanka in dopusta. Če ne bomo izenačili življenjskega standarda ljudi na podeželju, potem se bo beg mladih iz kmetijstva ob pričakovanem gospodarskem razvoju samo pospešil ... Vsekakor ima država še veliko nalog. Premalo se ukvarja z graditvijo celotnega kmetijskega sistema, organizacije pušča v neučinkovitih oblikah in dopušča, da pozicije velikokrat zasedajo nesposobni ljudje. Druga pomembna naloga bi morala biti oblikovanje okvirjev, ki bodo olajšali spremembe na podeželju, socialno podprli slabotne, odpirali delovna mesta v bližini kmetij, omogočili učinkovitejši prenos zemlje k razvojno sposobnim kmetijam, katerih investicijski razvoj bi kazalo tudi finančno močneje podpreti.*

Tudi na tržnem področju nimamo sistema. Meje so odprte za uvoz kmetijskega blaga, čeprav bi po zakonu morale biti dosti bolj zaprte. Nimamo inštitucije, ki bi posredovala na domačem trgu in preprečevala cenovna nihanja. Kvaliteta presežkov ali kakovosti na svetovnem trg ni tako kot v Evropski uniji pod prt s celim nizom ukrepov ... Evropa je konkurenca, pomeni pa tudi sistem, ki poskuša stabilizirati razmere ter uravnati razvoj kmetijstva in podeželskih regij. Kmetje v Evropski uniji so še zmeraj bistveno bolj zaščiteni kot naši ... Kar trenutno manjka slovenskemu kmetijstvu, sta znanje in podjetništvo. Navežimo mladih na grunt brez mladosti, da bi si ga uredili tako, kot sami hočejo. Da bodo pa to znali, morajo v šolo, stalno spremljati novosti in se razvijati. Kmetje zahtevajte znanje in združite se. Podeželje bo težko obstalo brez določene oblike skupnega socialnega, kulturnega in predvsem gospodarskega nastopa kmetov, krajev in pokrajin. Sicer pa se za slovenskega in pomurskega kmeta ni bati. Preživel je vse gospodarje, vojne, lakote in socializme, zagotovo bo rešil tržno gospodarstvo in Evropsko unijo. Zasluži pa si bistveno več spoštovanja kot doslej.«

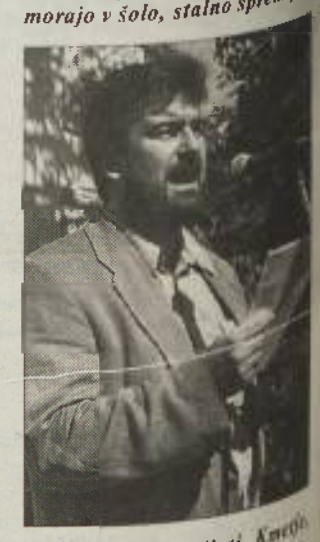

Ob koncu letošnje akcije in sklepne prireditve na Slanovi domačiji še enkrat hvala vsem, ki ste omogočili uresničitev obširnega projekta najsibo kot pokrovitelji, strokovnjaki ali kot prijavljeni.

BERNARDA B. PEČEK
FOTOGRAFIJE:
JURE ZALUNEŠEK

Podjetje za informiranje se na ogled postavi

Dan odpritih vrat - Brod na Muri - Mehurček

Najmlajšim so namenili otroški festival Mehurček, ki vedno bolj dobiva na veljavi. To pa lahko vidimo tudi po tem, da ima že mednarodna razsežja in da so na njem poleg otrok iz Slovenije sodelovali tudi otroci iz Avstrije, Hrvaške in Italije. Dva tisoč otrok je prišlo poslušat mlade nadobudneže.

Najprej se je v novo stavbo vselil Vestnik, potem Venera in na koncu je prišel še Murski val. Ko je delo steklo po že ustaljenem delovnem ritmu, ko smo se v novi stavbi začeli počutiti kot doma, takrat smo na obisk povabili vse naše poslovne partnerje, župane, nekdanje sodelavce, predstavnike drugih časopisnih, radijskih in televizijskih hiš ter vse naše prijatelje.

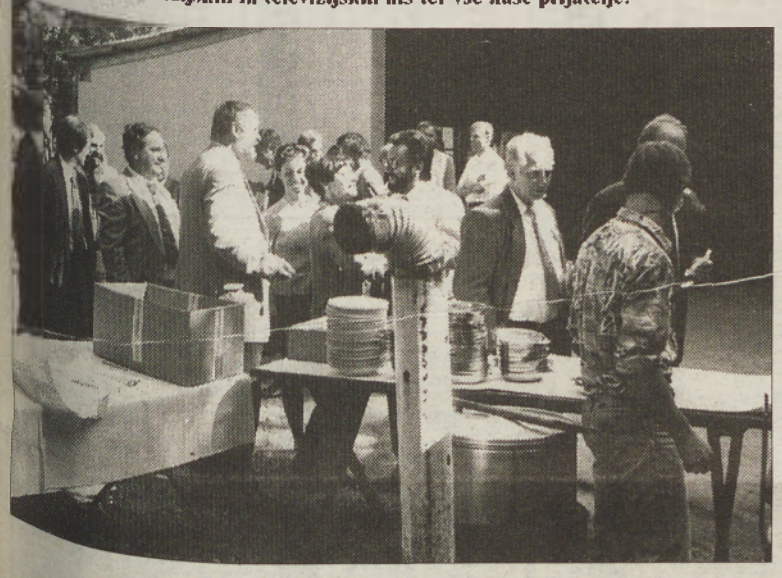

Naše goste smo povabili tudi na brod v Krogu. Od dobri kapljici, bograču ter prijetni glasbi cimbalista Andija Sobočana in skupine Kontraband so imeli naši gostje priložnost za pogovor in klepet, za katerega si ponavadi le redko najdejo čas. In takšni pikniki so namjeneni za takšne včasih poslovne, pogosteje pa sproščene pogovore.

Tudi številni bralci Vestnika in poslušalci Murskega vala so si prišli pogledat nove prostore, novinarje, napovedovalce in vse, ki ustvarjajo v novi hiši. Nekatere je zanimalo, kako in kje nastaja časopis ter kako gredo oddaje v eter. Druge pa so zanimali novinarji, napovedovalci, voditelji njihovih priljubljenih oddaj, želeli so jih spoznati, kakšni in kdo so pravzaprav ljudje, s katerimi preživijo marsikatero uro, včasih ves dan.

Ko smo poskusili kulinarične specialitete naših kuharjev, nas je brodar zapeljal na drugo stran Mure. Včasih je bila to edina povezava z desnim bregom, danes pa je to turistično dejanje, turistično dejanje tudi zato, ker herejo Lenšak in poslušajo Murski val na obeh straneh Mure, in še dlje.

Vesnik so tudi najmlajši iz osnovnih šol, vrtcev. Naši najmlajši bralci, sodelavci in prihodnji naročniki. Mnogi med njimi so v našem časopisu že objavili kakšen spis, pesmico ali risbico, mnogi so že sodelovali v programu Murskega vala. Tudi oni so želeli spoznati svoje junake.

Mnogi med njimi so prvič stali na glasbenih odrih. Vendar glede na njihov izjemen talent, kot smo se lahko sami prepričali, ne zadnjič. Otroke je spremljala skupina Royal Flash, zabavala pa sta jih tudi Miki Šarac in čarovnik. Nepozabno doživetje za najmlajše, čeprav jih je namočil dež.

Besedilo: Aleksandra Nana Rituper, fotografija: Jure Zauneker

televizijski spored od 15. do 21. septembra

15 SEPTEMBER PETEK

TV SLOVENIJA

10.00 Videostrani - 10.25 Otroški program Delfin Flipper, 8. epizoda ameriške nanizanke - 10.50 Cicibán plava, 1. oddaja - 11.05 Tedenski izbor: Roka Rocka: MTV Unplugged: Bruce Springsteen, 1. del - 11.50 Veliki beli morski pes - 12.40 Znanje za znanje - 13.00 Poročila - 14.55 Film tedna: Barton Fink, ponovitev ameriškega filma - 17.00 Dnevnik - 17.10 Otroški program - 17.25 Heathcliff, 2. epizoda - 17.55 TV 101, 5. del ameriške serije - 18.45 HUGO, TV igrica - 19.30 Dnevnik - 20.05 Igrani foljn - 22.00 Dnevnik - 22.20 Žarišče - 22.40 Sova: Frasier, ameriška nanizanka - 23.10 Severna obzorja, ameriška nanizanka - 23.55 V godlji, ameriški čb-film

Drugi program

11.30 Videostrani - 11.50 Umetniki za svet ob 50-letnici OZN - 12.00 Tedenski izbor - 12.15 Hiša iz kart, angleška nadaljevanka - 13.05 Omizje - 15.05 Osmi dan - 15.55 TV 101 - 16.45 Sova, ponovitev - 18.00 Regionalni studio Koper - 18.45 Izziv, poslovna oddaja, 1. del - 19.15 Poglej me! - 20.05 Človeška žival, 6. zadnji del angleške poljudnoznanstvene serije - 20.55 Podeželski utrip, angleška nanizanka - 21.45 Obiski - 22.45 Koncert orkestra SF - 0.35 Umetniki za svet

HTV

10.00 Poročila - 10.05 Poletni šolski program - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen - 12.45 Sledge Hammer - 13.10 Serija - 14.00 Naravni svet - 14.500 Lutka na vrvici - 16.30 Hrvaška danes - 17.30 Santa Barbara - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Turistični magazin - 19.30 Dnevnik - 20.15 Hrvaška vojna mornarica, dok. odd. - 21.50 Ko bi lahko odpuščal, dok. oddaja - 22.20 Dnevnik - 22.40 S sliko na sliko - 23.10 Vedro krvi, ameriški film

Drugi program

16.30 S sliko na sliko - 17.15 Triler - 18.25 Sever in jug II, ser. - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Poletni filmski večer: Noč iguane, ameriški film - 22.00 John Houston, dok. film - 23.00 Cro pop rock

TV AVSTRIJA 1

8.00 Vroča počitniška sled - 8.05 Popeye in sin - 8.30 Kremenčkovi - 9.00 Garanja - 9.15 Kriminalko je napisala - 10.05 Baywatch - 10.45 Vesoljska ladja Enterprise - 11.35 Westworld, znanstvenofantastični film - 13.00 Otroški spored - 14.30 Vroča počitniška sled - 14.35 Popeye in sin - 15.00 Kremenčkovi - 15.25 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Baywatch - 17.10 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.05 Stara zajca - 19.00 Pri Huxtablovih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 K2 - zadnja pustolovščina, film - 22.05 Nogomet - 22.15 Mešanec, film - 0.10 Čas v sliki - 0.15 Bratje v orožju, film - 2.00 Prijazna družina - 2.15 Schiejok vsak dan - 3.25 Dobrodošli v Avstriji - 5.10 Risanka

TV MADŽARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Črni Grom, serija - 9.30 Dopoldne, magazin, vmes Dallas - 12.00 Zvon, poročila - 15.30 Evropski magazin - 16.25 F. Liszt, serija - 17.00 Za upokojence - 17.30 Teka - 17.40 Okno, magazin s prilogo - 19.00 Pravljica - 19.13 Muza - 19.30 Dnevnik, šport - 20.15 Dallas, pon. - 21.10 Da se ti zmeša, zabavni magazin - 21.45 Camille Claudel, francoski film - 0.10 Grizzy Gillespie, glasbeni film - 1.05 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.35 Družinski dvoboj - 6.05 Tvegano - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjiček - 14.00 Barbel Schafer, šov - 15.00 Ilona Christine - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Zvezde - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Smrtonosni [illegible]

16 SEPTEMBER SOBOTA

TV SLOVENIJA

8.30 Otroški program: Radovedni Taček: Palača, Učimo se ročnih ustvarjalnosti - Frida s srcem na dlani - Male sive celice, kviz - Tok, tok - Zgodbe iz školjke - 11.25 Domači grički, ameriški film - 13.00 Poročila - 13.05 Moški, ženske - 15.40 Malo angleščine, prosim - 17.00 Dnevnik - 17.10 Odprava zelenega zmaja: Janja - 17.40 Supramiška - 18.00 Kraljevska kri - 18.50 HUGO, TV-igrica - 19.30 Dnevnik - 20.10 BB v pesmih, francoska glasbena oddaja - 21.35 Pivo - Faraonovo tekoče zlato, angleška dokumentarna oddaja - 22.00 Za TV-kamero - 22.25 Dnevnik - 22.50 Grace na udaru, ameriška nanizanka - 23.15 Severna obzorja, ameriška nanizanka - 0.00 Ranjeno srce, italijanski film - 1.45 Tiček vražček, angleška animirana serija

Drugi program

7.50 Videostrani - 10.00 Mladi virtuozi: Federico Lovato, - 11.10 Primer za dva, nemško-avstrijsko-švicarska nanizanka - 12.15 Turistična oddaja - 12.30 TV 101, 5. del ameriške serije - 13.20 Sova, ponovitev - 13.45 Severna obzorja, ameriška nanizanka - 14.35 EP v odbojki - 16.55 DP v košarki - 18.30 Alpe - Donava - Jadran - 19.05 Karaoke, razvedrilna oddaja TV Koper/Capodistria - 20.10 Goli šport, ameriška dokumentarna serija - 21.00 Sladke sanje, ameriški film - 22.50 Sobotna noč, novice iz sveta razvedrila - 1.05 Videostrani

HTV

9.00 Poročila - 9.05 Klikelo me Bruce, ameriški film za otroke - 11.30 Videli smo na PIF-u - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen, serija - 12.40 Prava resnica, dokumentarna oddaja - 13.40 Dol i kit, avstralski risani film - 15.10 Beverly Hills, serija - 15.55 Potrošnik, serija - 16.45 Mojstrovine svetovnih muzejev - 16.55 Prisrčni vali: Zvezda na Ladika - 17.40 Izzivi hrvaškega turizma - 18.15 Prizma, multinacionalni magazin - 19.15 V začetku je bila beseda - 19.30 Dnevnik - 20.15 Rocochet, ameriški film - 21.50 Naj zvonijo lamburice, zabavnoglasbena oddaja - 22.35 Dnevnik - 22.55 S sliko na sliko

Drugi program

16.30 S sliko na sliko - 18.05 Velesejemska kronika - 18.25 Podmornice, dokumentarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Korak za korakom, humoristična oddaja - 20.40 Latinica: Kakšni bimo so Hrvati? - 22.25 Življenje na severu, humoristična oddaja in ameriški film

TV AVSTRIJA 1

6.05 Očka nam je vsem kos - 6.30 Kremenčkovi - 7.05 Knjiga o džungli - 7.30 Otroški spored - 12.10 Sobotna igra - 12.35 Hary in Hendersonovi - 12.35 Kalifornijski klic v sili - 13.30 Mačka in pes - 13.45 Čudovita leta - 14.10 Blossom - 14.35 Parker Lewis - 15.00 Baywatch - 15.45 Superman - 16.30 Melrose Place - 17.15 Beverly Hills - 18.00 Nogomet - 19.00 Mr. Bean - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 David Copperfield - 21.50 Šport - 22.50 Čas v sliki - 22.55 Santa Lamera - 23.30 Nori petelin - 23.55 Blus stop, film - 1.25 Kalifornijski klic - 2.10 Melrose Place - 2.55 Beverly Hills - 3.40 Popolni umor, film - 5.10 Superman

TV MADŽARSKA 1

8.00 Otroški program - 11.00 Madžarski odkritelji, serija - 11.20 Biokemija žalosti - 11.50 Arboretum - 12.00 Zvon - 12.02 Sobotni portret - 12.20 Sosedje, pon. - 12.50 Orkester, serija - 13.20 Steklena kleta, tv-film iz tv-arhiva - 14.25 Kratki film - 15.10 Gledališki festival Avignon - 16.00 Ob stoletnici kina: Lakaj Hyppolit, madžarski čb-film - 17.25 Jani pride na dom - 18.15 Storije - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik, šport - 20.25 Afrimka ekspres, film - 22.00 Ižemo humorista

RTL

5.35 Različne risanke in nadaljevanke - 7.05 Gulliverjeva potovanja - 8.20 Jim Hensons in njegov zoo z živalmi - 9.10 Beethoven - 9.40 Power Rangers - 10.05 Risanke - 10.30 Potovanje v neznano - 10.55 Bio-top - 11.00 Nagradna igra - 11.30 Kalifornijske sanje - 11.55 Princ iz Bel-Aira - 12.30 Polna hiša - 12.50 Krepka družina - 13.30 Kdo je tukaj šef - 13.50 Knight Rider - [illegible]

17 SEPTEMBER NEDELJA

TV SLOVENIJA

7.45 Arabela se vrača, ponovitev češke nadaljevanke - 8.15 Odprava zelenega zmaja, 4. epizoda: Janja, ponovitev - 8.45 Živžav, ponovitev - 9.30 Čebelica maja - 9.55 Nedeljska maša, prenos iz Šentruperta - 11.00 Grace na udaru, ponovitev ameriške nanizanke - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Svet divjih živali, angleška poljudnoznanstvena serija - 12.30 Ljudje in zemlja - 13.05 Podeželski utrip, angleška nanizanka - 13.55 Za TV-kamero - 13.10 Policisti s srcem, avstralska nanizanka - 15.00 Železničar, italijanski film - 17.00 Dnevnik - 17.10 Po domače - 18.50 HUGO - 19.30 Dnevnik - 19.52 Zrcalo tedna - 20.10 Nedeljskih 60 - 21.15 Keterde, francoska dokumentarna oddaja - 22.20 Dnevnik - 22.35 Predmestni Buda - 23.30 Severna obzorja, ameriška nanizanka

Drugi program

8.40 Folkart 95, 3. oddaja - 9.15 Karaoke, razvedrilna oddaja - 10.15 Poglej me! - 11.00 V vrtincu - 11.45 Videošpon - 12.30 Lahkih nog naokrog, 6. oddaja - 13.10 Koncert simfoničnega orkestra slovenske filharmonije - Sova, ponovitev - 14.35 BB v pesmih, francoska glasbena oddaja - 15.55 Kraljica slovenije, reportaža - 16.25 Goli šport, ponovitev 2. dela - 17.15 EP v odbojki, finale - 19.30 Dnevnik - 20.10 Biblija: Kanon nove zaveze, - 20.40 Blagoslov, ameriški film - 22.10 Športni pregled

HTV

9.30 Poročila - 9.35 Program za otroke in mladino - 9.35 Največja melodija na svetu, risana serija - 11.05 Beat Street, ameriški film - 13.00 Dokumentarno-folklorna oddaja - 13.30 Mir in dobro - 14.00 Duhovni klic - 14.15 Plodovi zemlje - 15.50 Potovanja a la carte: Švicarska - 17.10 Poročila - 17.15 Ameriški film - 18.50 Kaspar in prijatelji, risana serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dillinger, ameriški film - 21.55 Dr. Quinn, žena vrač, serija - 23.00 S sliko na sliko

Drugi program

16.15 Videostrani - 16.40 S sliko na sliko - 17.25 Na pomoč, 911 - 18.15 Cro pop Rock - 19.30 Dnevnik - 20.14 Črno-belo v barvi - Mestece Peyton, serija - Montand, francoski film - Videostrani

TV AVSTRIJA 1

6.00 Deklica iz prihodnosti, otroška nanizanka - 6.30 Popey in sin - 7.15 Otroški spored - 8.05 Vroča sled - 8.30 In kaj misliš ti? - 8.35 Otroški spored - 12.55 Utvara in svet voda - 13.30 Ko ugasnejo luči, komedija - 14.45 Športno popoldne - 16.25 Bojevnik v vesolju, film - 18.05 Polna hiša - 18.30 Vozovnica za dva - 19.00 Krepka družina - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Ginekolog dr. Markus Merthin - 21.10 Pravi Dunajčan se ne da - 22.00 K stvari - 23.15 Čas v sliki - 23.20 Vizije - 23.25 Propagandni filmi v 2. svetovni vojni - 0.25 Doktor Petiot - 2.05 Smrtni strah v nebotičniku, srhljivka - 3.35 Viva Villa, pustolovski film - 5.20 Vampirjeva vojna

TV MADŽARSKA 1

8.30 Nedeljski magazin - 11.00 Glasbeni butik - 12.00 Zvon - 12.05 Rak - tempirana bomba v genih - 13.05 Šramel, nemški čb-film - 14.40 Dandanes - 15.00 Delta, znanstveni poročevalec - 15.25 Nujna pomoč - 15.35 Evangeličanski verski program - 16.00 Disneyjeve risanke - 17.05 Kultura bivanja - 17.35 Madžarska s kamero, magazin podeželja - 18.25 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes poročila - 20.10 Sarah ni lepa in visoka, amer. tv-film - 21.50 Nemogoče! - 22.35 Med štirimi očmi: Pavarotti z Ustinovim

RTL

5.30 Različne nadaljevanke in risanke - 7.35 Potovanje v neznano - 7.45 Bio-top - 7.50 Nagradna igra - 9.20 Dobro jutro, nedelja - 9.30 Risanke - 10.25 Kviz - 10.55 Nazaj v preteklost - 11.45 Stvar iz močvirja - 12.35 Kdo je tukaj šef? - 13.30 Nanny - 14.00 Risanke - 16.00 Ploska noga v Afriki, komedija - 17.45 Flota na lovu: Mladi orli, film - 18.45 Poročila - 19.10 Highlander - 20.15 Lačni imajo lepe noge, film - 21.15 Spiegelov tv-magazin - 23.00 Prime Time - Pozna izdaja - 23.20 Baj - 23.50 Playboy pozno ponoči - 0.20 Ljubezenske zgodbe: Tako ali tako [illegible] - 1.35 Kdo je tukaj šef - 2.00 Barbel Schafer - 3.00 Ilona Christen - 3.55 Hans Meiser - 4.35 Eksplozivno [illegible]

18 SEPTEMBER PONEDELJEK

TV SLOVENIJA

9.30 Malo angleščine, prosim - 9.55 Kapitan Power, ameriška nanizanka - 10.20 Izziv, poslovna oddaja - 10.45 Izobraževalna oddaja - 11.10 Sladke sanje, ameriški film - 13.00 Poročila - 14.10 Umetniški večer - 15.10 Obzorja duha - 15.40 Radovedni taček: Babica - 15.50 Frida s srcem na dlani, 2. del norveške nadaljevanke - 16.20 Dober dan, Koroška - 17.10 Dnevnik - 17.10 Podelitev diplom ob maturi - 17.55 TV 101, 6. del ameriške serije - 18.45 ABC - ITD., TV-igrica - 19.30 Dnevnik - 20.05 Stranski učinki, kanadska nanizanka - 21.00 Televizijska konferenca - 22.00 Dnevnik - 22.40 Seinfeld, ameriška nanizanka - 23.05 Severna obzorja - 23.55 Videostrani

Drugi program

13.00 Euronews - 14.15 Umetniki za svet, ob 50. letnici OZN, ponovitev - 14.25 Utrip - 14.40 Zrcalo tedna - 14.55 Nedeljskih 60 - 15.55 TV 101, 5. del ameriške nanizanke - 18.00 Regionalni studio Maribor - 18.45 TV-avtomagazin - 20.05 Gospodarska oddaja: 10.000 obratov - 20.55 Dolgega dneva potovanje - 22.35 Studio City - 23.35 Brane Rončel izza odra - 1.05 Umetniki za svet

HTV

8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 10.05 Dober dan, učenci - 10.15 Zgodbe - 10.55 Knjige, knjige ... - 11.00 Glasbena šola: Tudi jaz bi poskusil - 11.05 Narava. Mačke - 11.15 Angleščina - 11.30 Bettijina družba - 12.15 Ljubezen - 12.45 Sledge Hammer - 13.10 Naravni svet - 14.00 Sramežljiv sem, ampak se zdravim, francoski film - 15.30 Ponovitev dopoldanskega šolskega programa - 16.30 Hrvaška danes - 17.30 Santa Barbara, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Zaliv upanja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Franjo Majetić, igralski portret - 21.30 Hrvaška in svet - 22.20 Dnevnik - 22.40 S sliko na sliko

Drugi program

16.30 Videostrani - 16.55 S sliko na sliko - 17.40 Svet v vojni, dokumentarna serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Murphy Brown, humoristična serija - 21.35 Lovejoy, serija - 22.25 Svet v vojni, dokumentarna serija

TV AVSTRIJA 1

6.30 Otroški spored - 9.05 Kriminalko je napisala - 9.50 Baywatch - 10.35 Vesoljska ladja Enterprise - 11.20 Bojevnik v vesolju, ponovitev - 13.00 Otroški spored - 14.30 Knjiga o džungli - 15.05 Kremenčkovi - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Baywatch - 17.10 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.05 Nič o slabih starših, začetek razvedrilne nanizanke - 19.00 Pri Huxtablovih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Umor, komedija - 21.50 Katastrofalni let 232, film - 23.25 Čas v sliki - 23.30 Villi Penny, vester - 1.15 Prijazna družina - 1.40 Schiejok vsak dan - 2.40 Dobrodošli v Avstriji - 4.35 Gorila, začetek nanizanke

TV MADŽARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Črni Grom, serija - 9.30 Dopoldne, magazin, vmes pon. Disneyjevih risank - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Telepakk - 15.15 Euroklick - 14.45 Nasproti 2000 - 16.00 Poročila - 16.905 Dijaški slovar - 16.30 Angleško podeželje - 17.00 Za otroke - 18.05 Odgovarjamo na telefone - 18.10 Begavčki - 18.15 Posel, gospodarske informacije - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Pravljica - 19.30 Muza - 19.390 Dnevnik - 20.05 Tajni posli FBI-ja - 21.00 Panorama - 21.35 Nichetti trikrat, ital. film - 23.05 C kot Cigan, dokumentarni film - 23.50 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.35 Družinski dvoboj - 6.05 Tvegano - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjiček - 14.00 Babel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Lepi in bogati - 18.30 Zvezde - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Preganjana ženska, film - 21.15 Kalifornijski klic v [illegible] - 22.15 Magazin - 23.00 Deset pred enajsto - 23.30 Ekskluzivno [illegible]

19 SEPTEMBER TOREK

TV SLOVENIJA

10.10 Pridi mili moj Ariel - 10.35 Smeško med črkami, plesna oddaja - 11.15 Blagoslov, ameriški film - 12.45 TV Avtomagazin - 13.00 Poročila - 13.05 Sedma steza - 14.05 Sobotna noč - 16.20 Mostovi - 17.10 Arabela se vrača, češka nadaljevanka - 17.40 Briši, piši - na zdravje - 17.55 TV 101 - 18.45 ABC - ITD., tv-igrica - 19.30 Dnevnik - 20.05 Hiša iz kart - 22.00 Dnevnik - 22.16 Žarišče - 22.50 KYTV, angleška nanizanka - 23.25 Severna obzorja, ameriška nanizanka

Drugi program

13.00 Euronews - 13.20 Umetniki za svet - 13.30 Malo angleščine, prosim - 13.55 Ketende, francoska dokumentarna oddaja - 14.55 Studio City - 15.55 TV 100 - 16.45 Sova - 17.15 Severna obzorja - 18.00 Regionalni program - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05 Gore in ljudje - 20.55 Roka Rocka - 21.45 Svet poroča - 22.15 Golo kosilo - 0.05 Umetniki za svet

HTV

8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program: Kemija - 10.45 Moje telo - 11.15 Življenje po Georgesu - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.45 Sledge Hammer, humoristična oddaja - 13.10 Naravni svet, dokumentarna serija - 14.00 Trije veliki neumneži, avstrijski film - 15.30 Kemija - 15.50 Življenje po Georgesu - 16.05 Moje telo - 17.30 Santa Barbara (1087) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Besede, besede, besede - 19.30 Dnevnik - 20.15 Usoda carskih konjev, dokumentarna oddaja - 22.35 Dnevnik - 22.55 S sliko na sliko

Drugi program

17.15 Videostrani - 17.40 S sliko na sliko - 18.25 Serija - 19.30 Dnevnik - 20.20 Hišni video - 21.35 Modra divjina, dokumentarna serija - 22.05 Rešilna ladja, serija

TV AVSTRIJA 1

6.00 Očka nam je vsem kos - 6.25 Otroški spored - 8.35 Kremenčkovi - 9.10 Kriminalko je napisala - 9.55 Baywatch - 10.40 Vesoljska ladja Enterprise - 11.30 Katastrofalni let - 13.00 Otroški spored - 14.30 Knjiga o džungli - 15.05 Kremenčkovi - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Baywatch - 17.10 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.05 Nič o slabih starših - 19.00 Pri Huxtablovih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Univerzum: Stari gozd - 21.10 Komisar Rex - 22.00 Rio Verde, film - 23.30 Čas v sliki - 23.35 Grand Prix, film - 2.20 Prijazna družina - 2.45 Schiejok vsak dan - 3.45 Dobrodošli v Avstriji - 5.35 Raj za živali

TV MADŽARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Črni Grom, serija - 9.30 Dopoldne, magazin, vmes nepričakovano potovanje, serija - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Telepakk - 14.50 Sotrpini - 15.05 Pomoč v duševni stiski - 15.20 Naše korenine - 16.00 Poročila - 16.05 Dijaški slovar - 16.30 Top model, serija - 17.00 Koledar 1995 - 17.50 Znak življenja - 17.55 Katoliška kronika - 18.15 Posel - 18.30 Maček v žaklju - 19.00 Za otroke - 19.13 Muza - 19.30 Dnevnik, šport - 20.15 Jalna, serija - 21.10 Studio 95 - 21.55 Klip mix - 22.10 Ob stoletnici kina: Metropolis, nemški nemi film

RTL

5.35 Družinski dvoboj - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.05 Kalifornijski klic v sili - 9.00 Prijazna družina - 9.30 Cheers - 10.00 Lepi in bogati - 10.30 Čas hrepenenja - 10.30 RNF Life - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfieldova zgodba - 13.00 Umori so njen konjiček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Lepi in bogati - 18.30 Zvezde - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dvojna moč, film - [illegible]

20 SEPTEMBER SREDA

TV SLOVENIJA

10.00 Videostrani - 10.20 Cobi in prijatelji - 10.50 Človeška žival, 6. zadnji del angleške poljudnoznanstvene serije - 11.40 Iz življenja za življenje - 12.05 Pivo - Faraonovo tekoče zlato, angleška dokumentarna oddaja - 12.30 Alpe - Donava - Jadran - 13.00 Poročila - 14.50 Biblija: Kanon nove zaveze, 278. oddaja - 15.20 Kraljica Slovenije - 15.50 Obiski - 16.50 Videostrani - 17.00 Dnevnik - 17.10 Juhuhu, jaz nisem Kekec - 17.45 Raca Mlakarica - 17.55 TV 101, 8. del ameriške serije - 18.45 LINGO - 19.30 Dnevnik - 20.25 UTZ, angleška koprodukcija - 22.05 Dnevnik - 22.45 Princ iz Bel-Aira - 23.15 Severna obzorja

Drugi program

13.00 Euronews - 14.20 Umetniki za svet - 14.30 Zgodbe iz školjke - 15.00 Stranski učinki - 15.50 TV 101, 7. del ameriške serije - 16.40 Sova, ponovitev - 17.15 Severna obzorja - 18.00 PTL - studio Lumigana - 18.45 Odkrivanje zemlje, ameriška izobraževalna serija - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda - 22.30 Omizje - 0.30 Alica, evropski kulturni magazin - 1.20 Umetniki za svet, ob 50-letnici OZN

HTV

8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 10.05 Dober dan, učenci - 10.10 TV-vprašanje: Josip Kozarac - Vrhunske interpretacije - Zoltan Kodaly: Sonata op. 8 - 11.00 Dioklecijanova palača v Splitu - 11.30 Lov na Doombolt, serija za otroke - 12.15 Ljubezen, serija - 12.40 Sledge Hammer, humoristična serija - 13.05 Naravni svet, dokumentarna serija - 13.55 Otrok ponoči, ameriški film - 15.30 Književno TV-vprašanje: Josip Kozarac - 15.55 Dioklecijanova palača v Splitu - 17.30 Santa Barbara, serija - 18.50 Lečilo za obrvi - ranjena lepota, dokumentarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 21.05 Zabavna oddaja - 21.50 Poslovni klub - 22.35 Dnevnik - 22.55 Sliko na sliko

Drugi program

16.45 Videostrani - 17.10 Sliko na sliko - 17.555 Modra divjina, dokumentarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Kavarna Na zdravje, humoristična oddaja - 21.35 Lo zio indegno, italijanski film

TV AVSTRIJA 1

6.00 Očka nam je vsem kos - 6.25 Otroški spored - 8.35 Kremenčkovi - 9.10 Kriminalko je napisala - 10.00 Baywatch - 10.40 Vesoljska ladja Enterprise - 11.30 Colombo: Smrtonosni trik, film - 14.30 Knjiga o džungli - 15.05 Kremenčkovi - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Baywatch - 17.10 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.05 Nič o slabih starših - 19.00 Pri Huxtablovih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Smrtonosna napaka, film - 21.30 Šport - 22.30 Kraj zločina - 23.55 Čas v sliki - 0.00 Boj za sinove, film - 1.20 Prijazna družina - 1.45 Schiejok vsak dan - 2.45 Dobrodošli v Avstriji - 4.35 Beli pes, srhljivka

TV MADŽARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Črni Grom, serija - 9.30 Dopoldne, magazin, vmes Nepričakovano potovanje, serija - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Welcome to Hungary - 12.35 Telepakk - 15.15 Narava iz sedla, serija - 16.00 Poročila - 16.05 Risanka - 16.25 Top model, serija - 17.00 Za otroke - 17.45 Žive legende, Brigham Young - 18.15 Posel - 18.30 Maček v žaklju - 19.00 Za otroke - 19.13 Muza - 19.30 Dnevnik, šport - 10.15 Malo mesto, serija - 20.55 Bagdad Cafe - nemški film - 22.25 Bestseler - 22.55 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.35 Družinski dvoboj - 6.05 Tvegano - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.05 Kalifornijski klic v sili - 10.00 Lepi in bogati - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjiček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Lepi in bogati - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Smrt v Miamiju, film - 21.05 TV Tip - 21.14 Smrt v Miamiju - [illegible]

21 SEPTEMBER ČETRTEK

TV SLOVENIJA

9.30 Videostrani - 10.20 Snorčki, ameriška risana nanizanka - 10.45 Odkrivanje zemlje - 11.15 Po domače - 13.05 Podobe podobe, ponovitev - 15.10 Dolgega dneva potovanje v noč, ponovitev 2. dela ameriške drame - 17.00 Dnevnik - 17.10 Živžav - 18.45 LINGO - 19.30 Dnevnik - 20.05 Primer za dva, nemško-avstrijsko-švicarska nanizanka - 22.25 Žarišče - 22.55 Alfred Hitchcock vam predstavlja - 23.25 Severna obzorja

Drugi program

13.00 Euronews - 15.45 Umetniki za svet - 15.55 TV 101 - 16.45 Sova, ponovitev - 17.15 Severna obzorja - 18.00 Regionalni program - 18.45 Znanje za znanje, učite se z nami - 19.15 Tok, tok, kontaktna oddaja - 20.05 Večer z ... - 21.05 Umetniški večer - 21.55 Pisave - 22.55 Stoletnici filma naproti - 0.35 Umetniki za svet - 0.45 Videostrani

HTV

8.00 Dobro jutro - 10.05 Evropa, naravne zemljepisne znamenitosti - 10.30 Umetnost v svetu teme - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.40 Sledge Hammer, humoristična serija - 13.05 Naravni svet, dokumentarna serija - 13.55 Parižanka, francoski film - 15.30 Evropa, naravne zemljepisne znamenitosti - 15.55 Grožnjan - mesto umetnosti - 17.30 Santa Barbara, serija - 18.50 Rdeči plašči, dokumentarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zabavni program - 21.15 Ekran brez okvira - 22.25 Moč denarja - 22.55 S sliko na sliko

Drugi program

16.50 S sliko na sliko - 17.35 Irak, dokumentarna serija - 18.15 Serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Irak, dokumentarna serija - 21.10 Brooklynski most, humoristična serija - 21.35 Serija - 22.25 Na pomoč, 911, dokumentarna oddaja - 23.05 Fluid expo

TV AVSTRIJA 1

6.00 Očka nam je vsem kos - 6.25 Otroški spored - 8.35 Kremenčkovi - 9.15 Kriminalko je napisala - 10.00 Baywatch - 10.45 Vesoljska ladja Enterprise - 11.30 Ko ugasnejo luči, ponovitev - 13.00 Otroški spored - 14.30 Knjiga o džungli - 15.05 Kremenčkovi - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Baywatch - 17.10 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.05 Nič o slabih starših - 19.00 Pri Huxtablovih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Hunter - 21.50 Cobra, začetek nove nanizanke - 22.35 Maks in Jeremie, kriminalni film - 0.10 Čas v sliki - 0.15 Prijazna družina - 2.30 Prijazna družina - 2.55 Schiejok vsak dan - 3.55 Dobrodošli v Avstriji

TV MADŽARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Črni Grom, serija - 9.30 Dopoldne, magazin, vmes Happy Holiday, serija - 12.00 Zvon, poročila - 15.30 Koliko je vreden podeželan? - 15.45 Narodna glasba - 16.00 Poročila - 16.05 Ameba - 16.30 Top model, serija - 17.05 Kmetijstvo - 17.50 Program madžarskih Židov - 18.10 Televideo 95 - 18.15 Posel - 18.30 Igra s slikami, kviz - 19.00 Za otroke - 19.15 Muza - 19.30 Dnevnik, šport - 20.15 Dan madžarske drame; Zs. Moricz: Tu je konec, tv-igra - 22.25 Ponujam, poslovni program - 23.15 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.15 Različne nadaljevanke in risanke - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.05 Kalifornijski klic v sili - 9.00 Prijazna družina - 9.30 Cheers - 10.00 Lepi in bogati - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjiček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Lepi in bogati - 18.30 Zvezde - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Pri gostilničarju StangIu - 20.45 Corinna - 21.15 Peter in Pavel - 22.15 [illegible] - 23.15 Nočni šov

LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor - Lenart), tel.: 062/640 540

ODPRTO: ponedeljek–petek od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

PRODAJA AVTOMOBILOV LADA

- posojila brez pologa do 5 let
- obrestna mera že od 8%
- sistem: STARO ZA NOVO
- najugodnejši lising za kmetovalce in obrtnike

AVTOMOBILI NA ZALOGI!

SMO NAJVEČJI SALON VOZIL LADA V SLOVENIJI

OB NAKUPU PODARIMO prevleke in preproge ter opravimo tehnični pregled.

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER
11-LETNA TRADICIJA

- rezerni deli
- avtomehanika
- avtokleparstvo
- vulkanizerstvo

Borut Jagodič

STIGMA droge, AIDS

061 97 89

od pon. do pet.
od 10.30
do 14.30
in od 15.00
do 20.00

Župan občine Turnišče

objavlja
prosto delovno mesto strokovnega sodelavca

Pogoji:
- višja strokovna izobrazba ekonomske ali pravne smeri
- opravljen izpit iz ZUP
- poznavanje dela z računalnikom
- komunikativnost
- najmanj dve leti delovnih izkušenj
- vozniški izpit

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop dela takoj. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: Občina Turnišče, Štefana Kovača 73, 69224 Turnišče.

OSNOVNA ŠOLA BOGOJINA

objavlja prosto delovno mesto

ŠOLSKEGA PEDAGOGA ALI PSIHOLOGA

za nedoločen čas s polnim delovnim časom (dopolnjevanje delovne obveze na DOŠ Prosenjakovci in OŠ Fokovci).

Začetek dela po dogovoru.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa(do 21.9.1995) na naslov: OŠ Bogojina, Bogojina 134, 69222 Bogojina.

Svet zavoda Osnovne šole Gornji Petrovci razpisuje delovno mesto RAVNATELJA

Kandidat mora poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še posebne pogoje, ki so:

da je učitelj, vzgojitelj predšolskih otrok, šolski svetovalni delavec ali drugi strokovni delavec,
da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj,
da je pri svojem delu dosegel delovne rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko uspešno opravljal dela in naloge pedagoškega vodje zavoda.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiriletno mandatno obdobje.

Pisne prijave s programom oz. vizijo dela šole v naslednjem mandatnem obdobju in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite do 21. 9. 1995 na naslov: Osnovna šola Gornji Petrovci, Gornji Petrovci 2, 69203 Gornji Petrovci, s pripisom »za razpis«.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonskem roku.

JUTRI BOMO TUDI PRI VAS

Smo najmlajša slovenska banka in želimo ponudbo svojih finančnih storitev približati tudi Prekmurcem ter zagotoviti delovna mesta prodornim ljudem z bogatim znanjem in izkušnjami v bančništvu. K sodelovanju vabimo:

1. Direktorja PE Murska Sobota
2. Vodja likvidature v PE
3. Referenta-blagajnika (dva izvajalca)

Na razpis se lahko prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

pod 1. Visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri in pet odn. deset let delovnih izkušenj v banki (pri poslih s pravnimi osebami);

pod 2. Višja izobrazba ekonomske smeri in deset let izkušenj v banki (poslovanje s prebivalstvom);

pod 3. Srednja izobrazba ekonomske smeri in tri leta ustreznih izkušenj v banki. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, po opravljenem tromesečnem poskusnem delu. Vlogo, svojeročno napisan življenjepis in dokazila o izobrazbi in delovnih izkušnjah dostavite na naslov:

Krekova banka d.d. Maribor, Slomškov trg 18, 62000 Maribor (za razpis) v roku 8 dni od objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po sprejetju odločitve.

KREKOVA BANKA d.d.

zavarovalnica triglav d.d.
območna enota M. Sobota
Lendavska 5, tel.: 069/31-650

prodaja poslovni prostor

v pritličju poslovno-stanovanjskega objekta v Ljutomeru ob Ormoški cesti 12. Neto uporabna površina je 27,90 m².

Ponudbe sprejemamo na naslov: Zavarovalnica Triglav, d. d., OE Murska Sobota, Lendavska 5, v 8 dneh od dneva objave.

REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

Arhitekta Novaka 3, 69000 Murska Sobota

razpisuje prosto delovno mesto
SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA
za nedoločen čas.

Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:
- diplomirani psiholog,
- z delovnimi izkušnjami ali brez njih,
- državljanstvo RS, znanje slovenskega jezika in najmanj 1 tujega jezika.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela v 8 dneh po objavi na naslov: Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota M. Sobota, Arhitekta Novaka 3, z oznako na ovojnici »za razpis«.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem postopku.

projektivni inženiring biro
murska sobota, d. o. o.
96000 Murska Sobota
ul. Štefana Kovača

V najem dajemo del poslovnih prostorov, primernih za tihe poslovne dejavnosti oziroma za pisarniško dejavnost z možnostjo morebitnega kasnejšega odkupa prostorov.

Poslovni prostori so v ulici Štefana Kovača 28 v Murski Soboti (sedež podjetja). Možnost ogleda in dodatne informacije dobite pri Esadu Kalaču, dipl. inž. gr., po telefonu 069/ 31 782, vsak delavnik od 8. do 13. ure.

NAŠI OTROCI NISO NIKOLI POVSEM VARNI!

OHRANIMO NJIHOV NASMEH!

V šolske učilnice se z našimi otroci vrača razigrana radovednost in neugnana razposajenost. Ne more nam biti vseeno, kako vama je njihova prihodnost in kaj vse lahko prinese že jutrišnja pot v šolo, brezskrbna igra z vrstniki ali drobna nepazljivost.

Tudi najprevidnejšim se dogajajo nezgode, zato se razumni ljudje odločajo za zavarovanje svojih otrok.

Nezgodno zavarovanje predšolskega otroka, učenca ali dijaka pri Zavarovalnici Triglav je zanesljiva naložba v varnejšo prihodnost. V vaši šoli zahtevajte podrobnejšo informacijo o letošnjih pogojih nezgodnega zavarovanja. Zavarovanje lahko sklenete tudi v vseh predstavništvih Zavarovalnice Triglav in pri njenih zastopnikih.

Zavarovalnica Triglav, ker ji zaupajo starši

zavarovalnica triglav d.d.

8. Benov memorial

Spretnostni preskus motoristov

Letos so že osmič pripravili motoristični memorial v spomin na tragično preminulega perspektivnega dirkača v hitrostnih dirkah Benjamina Ščapa. Nedeljskega memoriala in tekmovanja v spretnosti vožnji se je udeležilo 48 motoristov, od tega šest deklet.

Pomerili so se v slalomu, vožnji skozi »S«, prenašanju vode, počasni vožnji, vožnji skozi ožino in nižino, obračanje v garaži, vožnji v osmici ter vožnji čez klanec in čez desko. V kategoriji do 150 ccm je bil najboljši Damir Klemenčič, drugi je bil Rok Krizmanič in tretji Danijel Grah. Do 750 ccm je bil najboljši Janez Lopert, drugi je bil Igor Praprotnik in tretji Andrej Hriberšek, v kategoriji nad 750 ccm je zmagal Dejan Benko, drugi je bil Mitja Slavinec, treji pa Igor Šebok. Pri dekletih je bila najboljša Petra Božanič, pri najmlajših pa devetletna Živa in Iztok Štefanec.

Organizatorji so povedali, da je vedno več mladih, ki se udeležujejo memoriala, čeprav Bena niso poznali. Poleg tega pa mnogi mladi motoristi zelo dobro obvladajo svoje motorje. Namen tega srečanja je, da se mladi motoristi družijo, da spoznavajo svoje sposobnosti in drugo. Program so popestrili tudi veterani.

AKŠ

Podpis: Na fotografiji je Beno Ščap na eni od svojih zadnjih tekem

Za pospeševanje podjetništva

Iz proračuna Občine Moravske Toplice bodo letos za pospeševanje obrti in podjetništva namenili 5 milijonov tolarjev, in sicer izključno za subvencioniranje obrestnih mer za posojila. Da bi to nalogo čimprej opravili, so se skupaj z odborom za gospodarstvo, podjetništvo, drobno gospodarstvo in turizem dogovorili za pogoje letošnjega natečaja za subvencioniranje obrestnih mer, ki so ga že objavili v svojem občinskem informativnem listu Lipnica.

G. G.

BAREX
export-import
Murska Sobota, d. o. o.
Cankarjeva ul. 39

išče
delavca za komercialna del s srednješolsko izobrazbo komercialne smeri, zaželjene delovne izkušnje oz. poznavanje področja barve - laki. Informacije po tel. št. 32 675.

INFORMACIJE IN REZERVACIJE:
UNIOR TURIZEM, KOMERCIALA, TEL. (063) 762 451
PREDSTAVNIŠTVO LJUBLJANA, TEL. (061) 329 264

ROGLA

SENIOR PAKET NA ROGLI

2. 9.1995–13.10.1995 vsebuje:
7-krat polpenzion v hotelu B-kategorije Planja na Rogli

- posvet pri zdravniku,
- pohodna tura do Lovrenških jezer,
- večer pravljic in večer z risanimi filmi za vnuke in babice,
- sprehod in večerja z glasbo na Mašin žagi,
- pohorska večerja,
- turistična taksa in zavarovanje,
- vse to za samo 22.700 sit.

Izbirate pa lahko tudi med:

konectedenskim paketom, družinskim počitniškim paketom, teniškim paketom, počitnicami na konjskem hrbtu, trekking paketom in aktivnimi počitnicami.

ZLATA JESEN V TERMAH ZREČE

16. 9.1995–14.10.1995 vsebuje:
7-krat polni penzion z namestitvijo v sobah (1/2) v vilah Terme

- posvet z zdravnikom
- kopanje v vseh bazenih
- 6-krat skupinska gimnastika ali hidrogimnastika
- 2 sprostitveni zeliščni kopeli
- nabiranje gob pod strokovnim vodstvom
- trgatev v vinogradih Zlatega griča
- obiranje sadja
- pojedina iz jesenskih dobrot
- vse to za samo 29.000 sit

Izbirate pa lahko tudi med konectedenskim paketom, tedenskim počitniškim paketom, protibolečinskim zdravstvenim paketom, antirevmatskim zdravstvenim paketom in še med programom lepote ter protibolečinskim in antistres programom.

PONUJAMO MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA IN POPUSTE!

TERME ZREČE

Dopust na Rogli je dopust z nasmehom, pravijo vsi tisti, ki so lepote Zreškega Pohorja že okusili. Vračajo se vedno znova in znova, in to ne glede na letni čas. Pozimi smučajo kot začetniki ali mojstri na 50 kilometrih urejenih smučarskih prog, v toplejšem času pa raziskujejo okolico, znano po bogastvu gozdnih sadežev, divjadi in stoletnih smrek.

Rogla se ponaša z naravnim zdravilnim faktorjem - srednjegorsko klimo ter številnimi možnostmi za šport in rekreacijo. Ponujajo jih štiri peščena teniška igrišča, igrišča za nogomet, odbojko in košarko, nogometni štadion z atletsko stezo, pokrita športna dvorana, bazen in savna. Okolico lahko raziskujete na konjskem hrbtu ali s kolesi, pohodniške poti pa so pravi izziv za vse tiste, ki si s hojo ali tekom krepijo telo in duha. Medico center, solarij in masaže pomenijo po aktivnem dnevu pravo sprostitev.

Namestitev je možna v prijaznem hotelu Planja, depandansi Brinje in bungalovih. Pestra zunajpenzionska ponudba in prijazno osebje so razlog več za oddih na Rogli, najbolje opremljenem turističnem centru Slovenije, kjer se zdravje zajema s polnimi pljuči in veliko žlico.

Nekoliko nižje pod zeleno Roglo ležijo prijazne Zreče, prijetna vasica, ki diha s turizmom. Akratotermalna voda, topla 34,5 stopinje, bogata s kalcijem, magnezijem in hidrogenkarbonatom, srednjegorsko podnebje in naravno blato so bili za razvoj zdravilišča usodni. Obiskujejo ga številni, ki imajo težave z revmatičnimi obolenji, poškodbami gibalnega aparata, motnjami v cirkulaciji ter obolenji perifernega živčevja. Različne terapije (kinezi hidro, elektro, mehano ...) ter možnosti za rekreacijo (pet bazenov, savna, turška kopel, topli vrelci, fitnes ...) ponujajo obilo sprostitve in užitka tudi tistim, ki niso bolni.

Prijazno bivanje ponujajo hotel Dobrava, vile Terme in apartmaji.

ROGLA IN TERME ZREČE - ZA VSAKEGA NEKAJ V VSAKEM LETNEM ČASU - TO SMO MI - PRIJAZNI POHORCI!

To je drugačno zdravilišče

Praznik jeseni Radenci - Kapela '95

Množica Štajercev

Turistično društvo Radenci je to nedeljo spet povabilo goste iz bližnje in daljne okolice, naj se pripeljejo s štajerskim muzejskim vlakom (iz Maribora) na njihovo drugo prireditev Praznik jeseni Radenci - Kapela '95. Odziv je bil dokaj množičen in prireditev je lepo uspela.

Prav prijetno presenečenje je pričakalo obiskovalce na železniški in avtobusni postaji v Radencih, ki so ju organizatroji »okrasili« z jesenskimi plodovi in sadovi, pihalni orkester iz Gornje Radgone pa jim je zaigral dobrodošlico, ki sta jim jo izrekla tudi predsednik turističnega društva Franc Šadl in župan Občine Radenci Jože Toplak. Člani turističnega krožka na OŠ Radenci pa so pod mentorskim vodstvom Marije Slavič pripravili krajši kulturni program, s katerim so obiskovalcem hoteli povedati, da »standardnih« prleških Micek, Zefik, Frančik ... ni več, saj si namesto dolgih širokih kril in predpasnikov rajši oblečejo oprijete hlače, da lažje skočijo na traktor ali prikolico.

Zvečer pa ne čakajo fantov, da bi jim zapeli podokonico, temveč si oblečejo minikrila in hodijo v disko ali na kakšne prireditve. Kadar se namenijo v mesto, se peljejo z jeklenim konjičkom. Tako se ne ločijo več od mestnih deklet.

Potniki muzejskega vlaka in drugi obiskovalci na Kapeli. (Fotografija: F. Klemenčič)

Napredku so odprli pot in prav je tako. Po sprejemu v Radencih so goste povabili na Kapelo, kamor so se podali kar peš, nekateri pa tudi s kočijo. Tam so vse skupaj pričakale prave dobrote domače pokrajine: prleške gibanice, kvasenice, ocvirkove pogače, bograč in še kaj. Na ogled je bila tudi razstava sadja, grozdja, vina in drugih pridelkov. Pripravili so seveda tudi kulturnozabavni program, v katerem so nastopili učenci OŠ Kapela in Ansambel Alfija Nipiča.

Ob 18.00 je muzejski vlak odpeljal obiskovalce proti njihovim domovom. Sodeč po njihovem razpoloženju so bili v Radencih in na Kapeli zelo zadovoljni, zato je pričakovati, da se bodo radi vračali. Gostitelji pa so jih pripravljeni sprejeti z odprtimi rokami in tremi srci.

-AJ

Lendavska gostinsko-turistična prireditev Lendavska trgatev je kot že vrsto let doslej obudila spomine na nekdanja vinogradniška opravila in običaje. Te so prikazala kulturno-umetniška društva iz lendavske in drugih občin. Na prireditvi so se predstavile tudi folklorne skupine iz Slovenije, Madžarske in Slovaške. Prireditev je pritegnila nekaj tisoč obiskovalcev. V Lendavi so ob tej priložnosti proslavili tudi 50. obletnico delovanja šahovskega društva, v nekdanji dvorani Nafte so pripravili prikaz rokodelci iz Madžarske, orači pa so se pomerili na državnem prvenstvu. Jani

Ko se baloni dvignejo v nebo ...

Koga ne mika, da ne bi poletel z balonom nad strehami hiš in vrhovi dreves ... da bi lahko tudi pomahal onim tam spodaj, ki bi to razločno videli in ti odzravili?! Nekateri s(m)o imeli možnost vse to in še marsikaj drugega doživeti minuli konec tedna, ko je bil na pobudo Zdravilišča Moravske Toplice 1. balonarski festival.

Pogled z »balonarske perspektive« na druga dva balona in Moravske Toplice

Povabilu so se odzvali balonarji iz Ljubljane, Maribora, Ptuja in seveda Murske Sobote. Festival se je začel v petek, ko so balonarji popeljali v višave novinarje in še nekatere druge goste. V soboto so lahko prišli na svoj račun predstavniki pokroviteljev in gostje Moravskih Toplic, obenem pa se je z enega od balonov v živo oglašala ekipa Murskega vala, tako da so lahko sodelovali tudi poslušalci. V nedeljo so izvedli balonarsko tekmovanje, in sicer lov na lisico, tako da so balonu, ki je poletel prvi, morali »loviti« vsi drugi, se mu torej najbolj približati in v njegovi neposredni bližini tudi pristati. Menda je bila tokrat prva »lisica« preveč zvita, tako da druge niso imele posebnega uspeha. Baloni pa so bili ta dan tudi na Vestnikovi prireditvi Naj... kmetija v Bolehnečicih, kjer so se lahko z njimi dvignili tudi obiskovalci. Zanimanje je bilo zelo veliko.

Besedilo in fotografija: J. GRAJ

Naša ekipa, ki jo je vodil lastnik balona Roto Štefan Pavlinjek iz Murske Sobote, tik pred vzletom. Preleteli smo Moravske Toplice in nato mehko pristali blizu Sebeborec.

Novi prostori - nove telefonske številke

PODJETJE ZA INFORMIRANJE - Ulica arhitekta Novaka 13 v Murski Soboti,

h.c. 31 960
DIREKTORICA 31 646,
VESTNIK - uredništvo 33 019,
MURSKI VAL - uredništvo 33 020,
MURSKI VAL - studio 32 313,
VENERA - agencija za trženje 33 015,
NAROČNIŠKA SLUŽBA (mali oglasi, čestitke) 31 998,
TELEFAKS 32 175

PISMA, MNENJA, STALIŠČA ...

Kdo je zadolžil KZ Panonko? Kmetje brez pravic, kršitev ustave in zakona o zadrugah

KZ Panonka je pred regoragnizacijo štela čez 6000 članov in je spadala med največje zadruge v državi, katere glavni direktor je bil kmečki sin, sin kmeta 4. skupine, kakor so imenovali velike kmete za časa informbiroja. Prav tem velikim kmetom je partija odvzela privilegiran položaj, ko je odpravila hlapčevstvo, eno od najbolj brutalnih izkoriščanj človeka po človeku v 20. stoletju, ko so hlapci spali v štalah in tam tudi jedli. Zato je toliko bolj zanimivo, zakaj so prav kmetje 4. skupine stopili v ZK, saj je bila ZK avantgarda delavskega razreda, ki je v svoj statut med drugim zapisala:

»V Zvezi komunistov ni prostora za ljudi, ki s svojim delom nasprotujejo razvijanju socialističnih družbenih odnosov na temeljih samoupravljanja; ki kršijo samoupravne pravice delovnih ljudi in občanov in ki so nosilci birokratske samovolje, tehnokratizma, anarholiberalizma in frakcionaštva; ki izražajo nacionalno nestrpnost in šovinizem; ki se zavzemajo za politične oblike buržoazbe družbe in za buržoazno idelogojo; ki postavljajo svoje egoristične in grupaške interese pred interese delavskega razreda in socialistične samoupravne skupnosti; ki s svojim obnašanjem spodkopavajo ugled Zveze komunistov, razbijajo njeno enotnost in slabijo njeno akcijsko sposobnost.«

Direktor KZ Panonka je stopil v ZK in je svojo politično kariero gradil na račun kmetov, saj smo morali kmetje sofinansirati gradnjo Tovarne umetnih gnojil Kutina na Hrvaškem, ker je tako zahtevala partija. Bil je tudi član Občinskega komiteja ZK M. Sobota in tako postal nedosegljiv, vse je moralo biti tako, kot je on hotel. Kdor mu je ugovarjal, je bil zamenjan.

Ko je 30. 6. 1992 zapustil Panonko in odšel med zasebnike, bi morala biti izvedena revizija, kakor to določa Zakon o zadrugah v 50. členu: »Zadružna revizija se opravi najmanj vsako drugo leto. Ne glede na to pa se zadružna revizija opravi ob zamenjavi predsednika zadruge, direktorja in upravnega odbora.«

Zadeva je popolnoma razumljiva; če se v skladišču menja skladiščnik, se naredi inventura, če kaj manjka, mora skladiščnik to poravnati, skratka računi morajo biti čisti. Ustava republike Slovenije v 14. členu določa, da smo pred zakonom vsi enaki. Zakaj ni bila opravljena revizija, ko je odšel g. Vratarič?

Danes je Panonka spet celovita, ima en žiroračun in šteje nakj čez 900 članov (delničarjev), je brez potrebnih strokovnjakov, s slabo urjenimi skladišči (brez viličarjev), ima pa več kot milijardo tristo milijonov dolgov, to pa je številka, nad katero bi se morali zamisliti, saj pride na vsakega člana več kot milijon štiristo petdeset tisoč tolarjev ali 18.000 DEM, torej srednje velik traktor.

Kdo je Panonko toliko zadolžil. Mali kmetje, ki so bili stalno zapostavljeni in so bili le številke, prav gotovo ne. Njim je bilo odvzeto celo tisto, kar so si delavci odtrgali od ust in prispevali zanje, ko jih je prizadela nesreča, ko jim je toča pobrala ves pridelek. Zadeva je toliko bolj nejasna, saj se je na Panonki delalo vse po domače. Ko je Panonko 30. 6. 1992 zapustil direktor g. Vratarič, je njegovo mesto prevzel g. Ervin Pitz, ta pa za zadrugo sploh ni skrbel, saj je v najbolj sušnem poletju v tem stoletju prodajal kmetom plesnivi ječmen. Prav tako je nekajkrat kandidiral za predsednika soboške vlade, vendar so ga poslanci zavrnili, hotel je postati kmetijski minister pri soboški vladi in tudi tu so ga poslanci zavrnili, tako je še naprej ostal v Panonki in predal direktorski stolček g. Kuharju, ta pa g. Skulu.

Da bi bila ironija popolna, ob predajanju stolčkov nikoli ni bila izvedena revizija, kot to določa zakon. Tako se je vsa zadeva prikrivala, čeprav smo kmetje večkrat zahtevali odgovornost. Odgovora nismo dobili, nasportno, g. Vratarič mi je fizično in s tožbo grozil, ko sem predlagal, naj se z revizijo pregleda poslovanje, da bi se vsaj ugotovilo, kam so izginila solidarnostna sredstva, zakaj je bilo leta 1991 vstran vrženih 500.000 DEM. Svojega poslanstva ni opravil niti predsednik KZ Panonke, ki je prišel na oblast 2. 7. 1991, vendar po nedemokratični poti, saj je govoril eno, delal pa drugo. KZ Panonka M. Sobota je leto 1992 sklenila z nekaj dobička, leto 1993 pa že s 66.000.000 tolarjev izgube, leta 1994 pa je imela blokiran žiroračun. Leta 1995 je predsednik g. Jože Meolic izsilil ponovno združitev v veliko Panonko.

Na rednem občnem zboru dne 26. 2. 1994 je bilo zelo vroče, ko je bilo kmetom povedano, da je v letu 1993 nastalo čez 66 milijonov tolarjev izgube. Kmetje smo zahtevali odgovornost, kdo je kriv za izgubo, vendar odgovora nismo dobili. Prav tako člani nismo bili zadovoljni z ustoličenjem g. Vratariča za direktorja zadruge. Očitali so mu, da je upokojenec, da je šel med zasebnike, da je dobil precej nepovratnih sredstev za gradnjo hleva na račun svoje bolne matere, skratka, da je nepošten.

Prav tako je bilo precej govora o nepravilnostih, ki se dogajajo v zadrugi, saj so imeli nekateri kooperanti pri pitanju pitancev (biki) in bekonov (prašiči) kar pecej izgube. Zbor me je določil, da podpišem zapisnik, ki pa ni bil napisan tako, kot je potekala razprava, zato ga nisem podpisal in je še danes nepodpisan.

26. 12. 1994 je predsednik KZ Panonka sklical izredni občni zbor z namenom, da bi se člani odločili za ponovno združitev v veliko Panonko. Po dolgi razpravi smo predlog zavrnili, zlasti ker nam nihče ni pojasnil, kdo je zadolžil zadrugo. Potem je predsednik 30. 1. 1995 ponovno sklical izredni občni zbor, na katerega je povabil tudi predsednika Zadružne zveze Republike Slovenije g. Lea Freliha. V dolgi žolčni razpravi je sodeloval tudi g. Frelih, ki je kmetom predlagal, naj se združijo, kajti v nasprotnem primeru nam bo razpadel ves zadružni sistem v državi. Tudi tu se je zahtevala odgovornost, kdo je zadolžil zadrugo. Ko pa smo prišli do glasovanja, se je dvignil vsiljeni direktor g. Vratarič in šel od kmeta do kmeta ter vpil: »Dvigni roko!« Tako je uspel, da je zadruga spet enovita. Tudi tega zapisnika nisem podpisal.

Danes je Panonka spet enovita in ima svoj sanacijski načrt, katerega pa spet zavirata g. Meolic in g. Vratarič.

Pomembno je poudariti, da Panonke ni zadolžilo sedanje vodstvo, temveč prejšnje na čelu z g. Meolicem in g. Vrataričem. Naj omenim še, da je bila nočna seja KZ Panonke nezakonita, ker prejšnji predsednik nima nobenih pristojnosti, da bi take seje skliceval. Prav tako pa je tudi vsiljeni direktor tehnološki presežek in v Panonki nima več kaj početi.

Ernest Pintarič

DNO & HORVAT- OFFICE EUROPA

Posredniški, zastopniški in predstavniški posli in finančni inženiring
Beltinci, d. n. o., Kajuhova ulica 3
69 231 Beltinci, tel.: 069/42 841

Obrtniki, podjetniki, kmetje, s. p., d. d. in zaposleni v tujini!

Posredujemo ugodne hipotekarne kredite iz Avstrije s fiksno letno obrestno mero 12,5 %.
Doba odplačila 5 let.
Realizacija kredita v 30 do 60 dneh.

Informacije od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure, tel. 42 841.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM RADENCI
Mladinska ulica 5

razpisuje za šolsko leto 1995/96 izobraževanje ob delu za poklic kuhar in natakar.

Pogoj za vpis je uspešno končana osnovna šola, zdravniško potrdilo o sposobnosti za delo v gostinstvu in potrdilo o zaposlitvi oz. brezposelnosti.

Izobraževanje traja 6 semestrov in bo organizirano, če bo vsaj 27 kandidatov.

Prijave kandidatov na obrazcu DZS 1,20 in izjavo o plačilu stroškov izobraževanja sprejema šola do 5. oktobra 1995.

Informacije dobite po telefonu 65 070.

Skupnost osnovnošolskih vzgojno-izobraževalnih zavodov
Trstenjakova 73
69000 Murska Sobota

OŠ Fokovci objavlja prosto delovno mesto učitelja slovenskega jezika za nedoločen čas in s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite do 21. oktobra 1995 na naslov:
OŠ Fokovci, Fokovci 32, 69205 Fokovci

motorna vozila

OPEL KADET 1200 CUPE po delih ali v celoti in jugo 45 po delih prodam. Tel.: 56 098. m3765

STONEDIVER
ZANESLJIVO HUJŠANJE OB NORMALNI PREHRANI
tel. 061 571 875

GARAŽNA, DELAVNIŠKA IN DVORIŠČNA VRATA z avtomatiko in daljinskim upravljanjem FERINA MARIBOR, Limbuška c. 38a, tel. (062) 101 611

ZDENEX d.o.o.
EXPORT - IMPORT
Finančni ingeniring
ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.
Oplemenite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročna premostitvena posojila.
P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel.-telefaks: (069) 32 848

GOSTILNA NA BREGU – HORVAT BODONCI
DOMAČE KOLINE Z BUJTO REPO
V SOBOTO, 23. SEPTEMBRA, IN NEDELJO, 24. SEPTEMBRA.
VABLJENI!

CITROEN AX CABAN, letnik 92, prodam. Gomilice 2, popoldan. m3770

GOLF JL, temno rdeče barve, prodam za 2900 DEM. Nedelica 1. m3774

MOPED COLIBRI prodam. Tel.: 24 634. m3796

MERCEDES 300 D, letnik 88, november, avtomatik, usnje, izredna oprema, ugodno prodam. Tel.: 32 373. m3800

VW KOMBI transport, letnik 82, prodam. Tel.: 88 226. m3813

NISAN PRIMERO, letnik 91, 1,6 SLX, prodam. Tel.: 21 795. m3814

GOLF D, letnik 90, in golf B, letnik 87, prodam. Tel.: 21 040. m3822

HONDO CIVIC 1,4 GL SEDAN, letnik 88/10, prevoženih 80.000 km, kovinsko sive barve z električno sončno streho prodam. Tel.: 65 380. m3827

AUDI 80, 1600 cm, star pet let, prevoženih 57.000 km, kovinske barve, odlično ohranjen, prodam. Informacije Murska Sobota, Ivanocijevo naselje 20, ali tel.: 22 796, zvečer. m3831

VW GOLF, letnik 86, bele barve, dobro vzdrževan, prodam. Tel.: 32 729. m3837

ZASTAVO 128, letnik 1985, prodamo. Tel.: 83 064, popoldan. m3838

MOPED BT 50 S prodam. Tel.: 82 600. m3840

KMETOVALCI IN GRADBENIKI!
LOPERT in KLAS, d. o. o. – prodajamo NOVO IN RABLJENO KMETIJSKO IN GRADBENO MEHANIZACIJO: FIAT UTB ZETOR, TRAKTORJE IN PRIKLJUČKE, ROVOKOPAČ MF 750 T, VALJAR, CATTERPILAR 214 (rabljen).
SISTEM STARO ZA NOVO, POSOJILA IN LIZING.
SERVIS KMETIJSKE IN GRADBENE MEHANIZACIJE
J. A. L. – LOPERT, d.o.o., Štefana Kovača 6, 69 224 TURNIŠČE

V središču Murske Sobote (prej semenarna), I. nadstropje, oddamo 140 m² poslovnih prostorov. Možnost najema posameznih prostorov. MILANOVIČ, Vrbišče 11, M. Sobota.

TERENSKO VOZILO znamke Nissan ali Mitshubisi, staro do 3 leta, kupim. Mirko Hanžel, Radoslavci 11, 69243 Mala Nedelja. m3849

GOLF DIZEL, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 62 094. m3853

AUDI 100, star 8 let, kovinsko zelene barve, 5 E, direktrni vbrizg, reg. do konca leta, z vso dodatno opremo, prodam. Tel.: 40 027 ali Domajinci 5a, p. Cankova. m3854

živali

NESNICE, MLADE JARČICE, pasme hisex novi in golden komet super braun (rjave), stare 3,5 meseca in tik pred nesnostjo, uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje Farma pri Mostu, d.o.o., po zelo ugodni ceni. Za večje količine dostava zastonj. Kupec dobi za vsakih 10 jarčic 10-odstotni popust ali eno jarčico zastonj. Jarčice imajo vsa potrebna cepljenja, to jamči prodajalec z vso ustrezno dokumentacijo. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 24 393, Gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, Gostilna Železen, Beznovci, tel.: 49 025, Zidarstvo Darinka Zamuda, Galušak, Videm ob Ščavnici, tel.: 68 044 in Bistro Huber, Grad, tel.: 53 168.

MLADE NESNICE, pasme hisex, lahko naročite po telefonu v trgovini Suzane Kozlar, Nedelica, tel.: 72 180, in pri Francu Movrinu, Petanjci 98c, pri mostu, tel.: 46 505. Na vsakih deset ena zastonj. m3562

DVE MLADI KRAVI s prvima teletoma prodam. Utroša, Hotiza 148. m3777

KRAVO, brejo 9 mesecev, staro 4 leta, in puhalnik (»sečkar«) prodam. Jerebic, Lipa 50. m3795

PUJSKE prodam. Kuhar, Puconci 282. m3797

KRAVO, staro pet let, brejo sedem mesecev, prodam. Tel.: 86 140. m3820

PIŠČANCE, bele domače, za zakol ali nadaljnjo rejo prodajamo vsak dan od 15. 9. 1995. Cena za kg 220 SIT. Melita Srša, Veščica 36 pri Ljutomeru. Tel.: 89 046. m3821

PUJSKE prodam. Jordan 18, Tropovci. m3834

Kravo, brejo, kupim. Tel.: 62 670. m3843

KRAVO brejo, staro osem let, in telico, brejo sedem mesecev, prodam. Tel.: 61 948. m3844

MLADE NESNICE, novi hisex, lahko naročite na naslov: Ivo Tibaut, Babinci 49, Ljutomer ali na tel.: 82 401. Dostava na dom. m3850

posesti

ZAZIDALNO PARCELO, 43 arov, primerno za vinograd, v Dolini, ob asfaltni cesti, prodam. Tel.: 069 32 852. m3759

20 arov mešanega gozda v Selu prodam. Helena Novak, Selo 130. m3778

V NAJEM DAM poslovne prostore, 80 m², v Murski Soboti, Cankarjeva 14. Inf. po tel.: 21 959. m3794

VPELJAN gostinski lokal dajem v najem. Inf. po tel. 26 473. zvečer. m3808

ENOSOBNO STANOVANJE v Ljutomeru, 37 m², centralno ogrevano, kabelska TV, prodam. Informacije po tel.: 48 250. m3810

GARSONJERO ali enosobno stanovanje, opremljeno ali prazno v Murski Soboti, vzamem v najem. Tel.: 22 458, do 17. ure. m3818

GRADBENO PARCELO na območju Radenci–Trate kupim. Inf. po tel.: 63 013, zvečer. m3824

PRVA ZASEBNA VERIFICIRANA SREDNJA FRIZERSKA ŠOLA
VITEZ A,
LJUBLJANA, UL. ANE ZIHERL 8, VPISUJE V 1., 2. IN 3. LETNIK.
INFORM.: (061) 574 979 ALI 577 812

VINOGRADNIKI!
Zdaj je najprimernejši čas za nakup vinogradniških kolov. Akacijeve vinogradniške kole prodaja
Gorička vas
69204 Šalovci, tel.: (069) 59 033

STANOVANJE, ENOSOBNO, opremljeno, v Murski Soboti, najamem. Tel.: 57 349. m3835

HLEVE za vzrejo prašičev (bekonov) ali perutnine vzamem v najem oziroma iščem kooperante. Vse inf. po tel.: 82 401. m3841

NOVO v kmečkem stilu zgrajeno hišo z lončeno pečjo v najlepšem predelu Radencev zamenjam zaradi starosti za enosobno pritlično stanovanje s centralno kurjavo v Lendavski ulici v Murski Soboti. Ponudbe po tel.: 65 901. m3842

kmetijska mehanizacija

V DOBROVNIŠKIH GORICAH prodamo 500 ali 1000 trsov več sort z grozdjem, kletjo in 200 l laškega rizlinga. Dobrovnik 249. m3756

TRANSPORTER in koso Dubrava za traktor Deutz prodam. Naslov v upravi lista. m3758

PLUG, hidravlični, obračalni, Batuje, letnik '92, dvobrazdni, malo rabljen, prodam. Inf. po tel.: 57 841. m3760

PREDSETVENIK z dvojnimi mrvilniki, širina 220 cm, ugodno prodam. Rankovci 32, tel.: 46 146. m3791

SILOKOMBANJ MENGELE, TIP 280, obračalni plug, 2- in 3-brazdni, Pajka za 4 vretena, samonakladalko za silažo in prevozni bazen za mleko prodam. Tel.: 068 42 925. m3805

LIČKALNIK za koruzo in cirkularko za žaganje hlodovine, kompletno, prodam. Pinter, Nemčavci 34. m3816

OBIRALNIK koruze, dvoredni, Zmaj, prodam. Tel.: 68 518. m3819

MLIN za grozdje, pecljalnik z elektromotorjem in črpalko prodam. Bagar, Gornji Petrovci 56. m3829

ŽITNO SEJALNICO Olt, 2,10 m delovne širine, ugodno prodam. Terezija Slavič, Vučja vas 51, tel.: 87 261. ali 61 836. m3836

NAKLADALNIKA za gnoj Gramip in Pajek, 450 cm, prodam. Tel.: 87 588.: m3839

TRAKTOR URSUS 355, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. Štefan Tot, Gornji Lakoš 30. m3846

IMT MOTOKULTIVATOR (skoraj nov), oljni gorilnik (dobro ohranjen) in dva soda, 160 l, za rdeče vino prodam. Inf. po tel.: 82 352. m3848

SEJALNICO ZA ŽITO, 2,5 m, transporter za polnjenje okroglega silosa, 10 m, nakladalnik, hidravlični, za gnoj, prodam. Tel.: 60 501. m3852

razno

PRALNI STROJ VA 904X, nov, nerabljen, prodam. Tel.: 44 051, zvečer. m3761

STISKALNICO, hidravlično za grozdje, 200 l, in vinski sod, 300 l, prodam. Šavel, Košaroovci 2. m3766

EMO CENTRAL 20, novo, in grozdje z brajd ugodno prodam. Tel.: 22 829. m3768

INDUSJTRIJSKO ENTLARICO znamke Union special in šivalni stroj Dürkopp z rezanjem niti prodam. Tel.: (069) 76 385. m3771

ŠTEDILNIK Gorenje, električni, in dve trajnogoreči peči, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Kupšinci 52a. m3776

GROZDJE, rizling in rdeči burgundec, ter mlin za grozdje, žitno sejalnico, predelano za traktor, in tri svinje za zakol prodam. Barbarič, Sebeborci 51b. m3779

MOLZNI STROJ WESFALIJA prodam. Tel.: 48 184. m3780

TRGOVINSKO OPREMO, cevnožičnati sistem, in 3 steklene vitrine prodam. Tel.: 063 33 423, zvečer. m3783

GOSTILNA PRI MEJNEM PREHODU
GEDEROVCI
VEREŠ
TEL.: 46 430
VABIMO VAS NA DOMAČE KOLINE Z BUJTO REPO
V PETEK, 15., SOBOTO, 16., IN V NEDELJO, 17. SEPTEMBRA.

AVTOPRIKOLICO in električni radiator prodam. Ciril-Metodova 36, M. Sobota, tel.: 22 408. m3785

STISKALNICO, hidravlično, 300 l, prodam. Tel.: 70 214. m3786

AVTOPRIKOLICO in zastavo 101 po delih prodam. Gančani 196. m3793

KROMPIR za ozimnico, semenskega in za krmo ugodno prodam. Dostava na dom. Tel.: 41 012. m3799

DOLGE SLIVE prodajo. Dostava na dom po dogovoru. Vprašati Šercerjevo naselje 17, Murska Sobota, tel.:23 014. m3804

REGISTRSKO BLAGAJNO za gostinsko-trgovsko dejavnost ugodno prodam. Tel.: 26 473. m3807

REZAN SMREKOV LES, debelina 25, 50 in 80, cena za m3 210 DEM, ter opaž - lamberija, širina 7 cm, debelina 11 cm, cena za m2 600 SIT, naprodaj. Dostava na dom brezplačna. Tel.: 063 36 898. m3809

STISKALNICO, hidravlično, za grozdje, 250 ali več litrov, kupim, ugodno prodam 5 sodov za vino, 150 in 200 l, malo rabljeni. Tel.: 45 016. m3811

VINO, belo mešano, prodamo za 120 SIT liter. Tel.: 76 186. m3812

21 arov koruze za silažo prodamo. Dobrovnik 7. m3815

VINO, šmarnico, ugodno prodam. Tel.: 72 051 ali Št. Kovaca 17, Turnišče. m3817

DOMAČE ŽGANJE, brinovec, češnjevec in iz jagod prodamo. Tel.: 24 942. m3825

BELO SPALNICO, staro eno leto, prodam. Tel.: 24 407. m3833

GROZDJE, belo, laški rizling, prodamo. Tel.: 76 625. m3851

GROZDJE v dobrovniških goricah prodam. Dobrovnik 87. m3855

delo

NATAKARICO zaposlimo. Tel: 43 109. m3751

POLAGAM KERAMIKO, kakovostno in po konkurenčni ceni, tel.: [illegible] 107, dopoldan, popoldan pa 52 829. m3826

NATAKARICO v novi okrepčevalnici takoj zaposlimo. Renkovci 13b pri igrišču. m3845

storitve

KMETOVALCI!

Menjavam gume na ličkalnikih in galnikih za koruzo. Valje dostavim. Stanko Praprotnik, Hum 32, Ormož, tel.: 062 701 593. m3567

Ob rosnih kapljah ura moja se izteka,
v življenju veliko trpljenja sem prestal,
a v domačiji svoji, rodni zemlji,
pri mojih dragih rad bi še ostal.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je 4. septembra 1995 v 68. letu starosti zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in brat

Alojz Senčar
iz Kroga

V globoki žalosti se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki ste ga v tako v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob slovesu z dragim pokojnikom stali ob strani in nam izrekali sožalje, za darovane vence, cvetje, sveče in svete maše. Posebna hvala g. patru Štefanu za pogrebni obred in sveto mašo, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Agencije za plačilni promet, nadziranje in informiranje ter govornici krajevne skupnosti. Hvala tudi vsem zdravnikom in zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnice Murska Sobota in osebni zdravnici dr. Nadi Šavel - Švagelj. Hvala delavcem in upokojencem Agencije za plačilni promet, nadziranje in informiranje. Posebna hvala sodelavcem splošne službe, transportne službe in TZO DE IJ podjetja Mura. Iskrena hvala pogrebništvu Banfi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Matilda, hčerka Marija z možem Kolomanom, vnuka Danilo in Vlasta, sestri ter brat z družinami

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni.
A ostala je praznina,
ki hudo, hudo boli ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica

Franca Györköša
iz Pinc

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti in darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše ter nam izrekli pisno ali ustno sožalje. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Zahvaljujemo se sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi najdražji

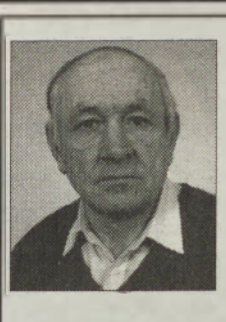

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je praznina, ki hudo boli.

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ati, dedi in brat

Ladislav Palfi
iz Lendave

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem, sosedom in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli ustno in pisno sožalje ter darovali cvetje, sveče in za svete maše.
Posebna zahvala velja družini Oletič, kolektivu Varisa, govorniku Gojku Horvatu za poslovilne besede, g. župniku Bernardu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter g. Kosiju za odigrano Tišino.
Lendava, 31.8.1995

Žalujoči: njegovi najdražji

Ko živela sem, ljubila sem vas vse,
zdaj, ko me več med vami ni,
ljubite me v spominu vi!

V SPOMIN

Tih in boleč je spomin na 14. september 1993, ko si nas za vedno zapustila

Marija Zavec

roj. Magdič
iz Rakičana

Hvala vsem, ki z lepo mislijo, cvetjem in svečko postojite ob njenem grobu.
Vsi njeni

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni.
A ostala je praznina, ki hudo, hudo boli ...

V SPOMIN

19. septembra minevajo štiri leta, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Elemer Ozvatič

iz Berkovec

Tiho, žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vendar polno lepih spominov in dobrot, saj so nam to dali tvoje srce in pridne roke.
Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.
Žalujoči vsi, ki smo te imeli radi

Nisem umrl, živim med vami,
dokler spomin vaš me v srcu ohrani.

V SPOMIN

16. septembra bo minilo žalostno leto, odkar ni več med nami našega dragega

Ferdinanda Žilavca

od Grada

Hvala vsem, ki se ga z dobro mislijo kdaj spominjate ali postojite ob njegovem grobu in položite nanj drobno cvetko ali prižgete svečo.

Z žalostjo vsi tvoji

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolečina je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je 27. 8. 1995 v 65. letu zapustil dragi mož, oče, tast in dedek

Geza Cipot

iz Predanovec

Ob prerani in boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam pomagali in v najtežjih trenutkih stali ob strani, ter vsem, ki ste ga pospremili v tako velikem številu k njegovemu preranemu počitku, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje, vence, sveče in prispevke za mrliško vežico. Prisrčna hvala g. duhovniku Balažicu, pevcem za odpete žalostinke ter dr. Mariji Perič in patronažnim sestram iz Murske Sobote. Zahvaljujemo se tudi vsem gasilskim društvom, posebej GD iz Predanovec in KMN Predanovci.
Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Kristina, sin Viktor z ženo Majdo, sin Franc z ženo Majdo, hčerka Darinka z možem Jožetom, vnuki Tadej, Boštjan, Sandra, Aleš in Tina ter brat Franc z ženo Heleno

---

Hladna zemlja te obdaja,
rož nekoteto grob krasi,
dih v prsih nam zastaja,
v srcih pa zelo boli.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 69. letu zapustil dragi mož, oče in brat

Jure Škvorc

iz Skakovec

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so ga pospremili k zadnjemu počitku, darovali vence, cvetje in sveče ter prispevali za svete maše in druge dobrodelne namene. Posebej hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Topla zahvala velja vsem zdravnikom, posebno dr. Perićevi in zdravstvenemu osebju internega oddelka v Murski Soboti.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Frida, sin Jurij, bratje in sestre z družinami ter drugo sorodstvo

---

Ko v rumenem jutru ptički so zapeli,
oznanjali so lep poletni dan,
nihče še takrat slutil ni,
da to bo dan, ko umrl bo tvoj smehljaj,
zastal korak, ugasnil tvojih oči sijaj.

ZAHVALA

V 63. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, tast in dedek

Roman Šafarič

iz Dragotinec 2

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, sveče, za sv. maše ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in godbeniku za odigrano Tišino, g. Vrbnjaku za pogrebne storitve ter govornikom za poslovilne besede. Hvala kolektivom Mercatorja Sloge, Avtoradgone in Mure G. Radgona.
Vsem skupaj in vsakemu posebej še hvala!
Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V ljubezni in hvaležnosti smo se poslovili od naše srčno dobre mame, babice, prababice, tašče, sestre in tete

Marije Marič

roj. Pertoci
iz Murskih Črnec

V 71. letu je po dolgotrajni in hudi bolezni 2. septembra zaspala k večnemu počitku. Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, g. dr. Majdiču in osebju oddelka C Onkološke bolnice v Ljubljani, obiskovalcem naše drage mame, ko je bila na bolniški postelji v Ljubljani in Murski Soboti. Iskrena hvala kolektovom Veletrgovine Potrošnik - Transport, 371. brigade Ženskih oblačil Mura in kolektivu Maria Santra ter vsem, ki ste našo drago mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, šopke, sveče, za svete maše, v dobrodelne namene in nam izrazili sožalje. Posebna hvala g. duhovnikoma za lep pogrebni obred in sveto mašo, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Branku za poslovilne besede ob odprtem grobu ter pogrebništvu Banfi za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!
Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi in jo neizmerno pogrešamo

---

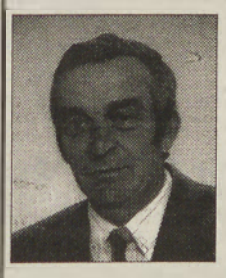

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 51. letu zapustil naš dragi mož, oče in dedi

Rudi Zelko

nadzorni elektromonter
iz Gornjih Slaveč

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, ga pospremili na njegovi zadnji poti, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in za svete maše. Posebej hvala osebnemu zdravniku dr.Ćurčiću, zdravnikom in osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, zdravnikom in osebju hematološke klinike v Ljubljani. Iskrena hvala sodelavcem, kolektivu Elektra Maribor, PE Murska Sobota, govorniku g. Kukanji, LD družini Grad - Kuzma, govorniku g. Mariču in vsem drugim lovskim prijateljem. Hvala duhovnikom za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!
Žalujoči: žena Angela, hčerka Liljana z družino, hčerka Bernardka z Jožetom, sin Rudi in drugo sorodstvo

---

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 83. letu starosti zapustil dragi oče, dedek in pradedek

Viktor Jakob

iz Lipovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke, sveče in za svete maše.
Hvala vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili k večnemu počitku. Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, govorniku g. Tivadarju in pevcem za odpete žalostinke.
Lipovci, 3. 9. 1995

Žalujoči otroci z družinami

Kako prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
odšel si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.

ZAHVALA

V 69. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, brat in sorodnik

Ludvik Šiftar

iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in prispevali v dobrodelne namene. Posebej hvala g. Novaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Marušiču za odigrano Tišino in g. Merklinu za poslovilne besede. Iskrena hvala tudi osebju bolnišnice v Murski Soboti in osebju Kliničnega centra v Ljubljani.
Žalujoča žena Sidika in drugo sorodstvo

Kako je hiša prazna,
odkar tebe v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi.
Iščemo tvoj glas, pa ga ni,
ostane nam le cvetje, ki zate cveti,
in sveča, ki zate gori,
ter spomin na lepe dni.

ZAHVALA

V 66. letu nas je tiho in mirno zapustila naša draga žena, mama in stara mama

Marija Šafer

roj. Krahler
iz Kuzme

V neizmerni žalosti in tihem trpečem spominu se zahvaljujemo vsem, ki ste jo v cvetju in solzami v očeh pospremili na njeni zadnji poti. Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem izrekamo iskreno zahvalo za vso pomoč in tolažilne besede, ki ste nam jih izrekli, ko smo morali dojeti resnico. Posebna hvala osebju intezivnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, g. duhovniku za besede slovesa in pevcem za odpete žalostinke.
Žalujoči: mož, hčerka z družino, vnukinja z možem ter brat Hanc z družino

---

Zdaj mirno spiš, ljuba naša mama,
pa saj v življenju vse preveč si ti garala.
A v naših srcih se zarezala je rana
in krik nemočen.
Zbogom mama in hvala, hvala!

ZAHVALA

V 70. letu nas je za vedno zapustila ljuba mama, babica, prababica, tašča in sestra

Marjeta Časar

roj. Kučan
iz Križevec v Prekmurju 62

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, jo pospremili na njeni zadnji dom, darovali vence, cvetje, sveče in v dobrodelne namene ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter godbeniku za odigrano Tišino. Posebna hvala tudi sosedovim Časarjevim in Kovačevim za vso pomoč.
Vsem še enkrat iskrena hvala!
Žalujoči: sin Evgen ter hčerka in sinovi z družinami

Zakaj usoda posega tja,
kjer je najmanj zaželjena,
vzame ti, kar si imel najraje,
tudi ti si imela rada ljudi okrog sebe,
jih razveseljevala in spoštovala,
sovraštva in zlobe nisi poznala.
Delo, ljubezen in trpljenje
bilo tvoje je življenje, draga mama,
nam ostaja zdaj praznina in
v srcih velika bolečina.

ZAHVALA

V 84. letu nas je tiho in brez slovesa zapustila draga mama, tašča, stara mama, prababica in sorodnica

Frančiška Bokan

roj. Škaper
iz Doliča 137

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence, šopke, sveče, za svete maše ter v dobrodelne namene, nam izrekli sožalje in jo pospremili k večnemu počitku. Posebna hvala g. župniku Rudolfu Ficku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Lepa hvala pogrebništvu Banfi za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!
Žalujoči: sinovi Jože, Štefan in Ernest z družinama, hčerka Marija z družino in drugo sorodstvo

Pali Nemet - Pavel prvi, župan **Kobilja**, vasi, ki velja za vzhodni žep države, je **Pavlu Gregorčiču - Paliju brez ljudstva**, ki županuje v občini **Kobarid**, kjer leži vas **Robidišče**, ki velja za najzahodnejši (prazen) žep države, poslal ponudbo za povratno kolonizacijo. Zapisal je: »*Ker so Primorci nekoč pomagali nam, tako da so se priseljevali v naše kraje, smo vam pripravljeni poslati nekaj Kobiljank, če imate na voljo dovolj moške sile ...*« Gregorčičev odgovor kaže na manjši jezikovni nesporazum ali pa na boječnost: »*Žal smo z žrebci tudi na slabem ...*«

* * *

Soboški zeleni bodo v soboto dopoldne na Slovenski ulici protestirali zaradi francoskih jedrskih poskusov. Sežgali bodo **Chiracov** *krščak* in goreči ekologinji **Brigite Bardot** ponudili državljanstvo Prekmursko-Prleške republike. Potem bodo otoček v grajskem jezeru krstili za **Mururoo** in ga zablokirali z jadrnicami.

* * *

Protesti proti čezoceanskemu atomskemu pokanju sežejo celo čez Muro. **Jelka Rostaher -Amazonka** je ugrabila ljutomerskega župana **Ludwiga Bratuscho** in ga bo imela zaprtega v koralu, dokler se občina ne odreče francoskemu sortiranju odpadkov.

* * *

Jože Tivadar - Scargill, pevovodja v politiki, se je trdo spustil v boj za mesto direktorja Panonke. Izjavil je, da »*v žabjereji ni perspektive za prekmurko kmetijstvo*«. Doslejšnji direktor **Škulj - Novosibirsk**, sicer **ljubljanski žabar**, ga je izzval na pevski dvoboj s pesmico »Žabe svatbo so im'ele«. Zmagal bo tisti, ki bo dlje kvakal.

* * *

Nekdanji poslanec **Janko Halb - Al Capone** je od nedavna šef na soboškem Projektivnem biroju. Doslejšnje izkušnje na podobnem delovnem mestu: prvi je projektiral preureditev parlamenta.

* * *

Alojz Flegar - Personalni unionist, župan občine **Cankova - Tišina**, je žrtev pozne komarje zalege. Ne upa se tleskati po krvosesih, ker se boji, da mu bo od pretresa razpadla občina.

* * *

Znamenita borka za ženske pravice **Milka Fišer - Mica** ni dospela na konferenco žensk v Peking. Zadržuje se v mongolskih stepah, kjer proučuje ljubezenske navade svobodnih ljudstev.

BESEDA NI KONJ

Radgonski mehurčki

Pozdravljene, ljube moje. Urednik me je na zadnji strani mojega ljubega Vestnika premaknil v desno. Ne vem, ali ima to kakšno politično ozadje ali pomeni, da bom v prihodnje šla še bolj desno (ven iz Vestnika) in potem bo jok in stok, saj Radgonske mehurčke nekateri najprej preberejo (in si potem oddahnejo, če koga nisem dala vanje!) No, tudi lepi mehurčki v podlagi so izginili. Upam, da se bodo zopet pojavili. Brez mehurčkov se ne znam »peniti«. Rada bi še javno izrekla čestitko Vestniku in Murskemu valu za nove prostore in za lepo prireditev. Tiste »gospode«, ki stalno sprašujejo, kdo piše Mehurčke, obveščam, da so me prejšnji teden lahko videli v M. Soboti in na kroškem brodu. Toliko o meni! Rada pa bi malo razjasnila »filmsko« zgodbo. Nekaterim, ki manj spremljajo razvoj slovenskega filma, moram povedati, da naslov tega filma, ki je že pred premiero dvignil toliko prahu in zdrah, ni ne Kekec, ne Kala, ne Halgato (ta govori o pravih Romih!) niti ni ta film Ne joči, Peter (čeprav sta v občinskem svetu dva Petra).

V občinski upravi G. Radgona in na Upravni enoti G. Radgona pa so velike spremembe, ne kadrovske, ampak prostorske. Veliko preseljevanje levo in desno ter gor in dol. Našemu županu je dal idejo predsednik državnega zbora (strankarski kolega) in si tudi on ureja svoj delovni prostor. Če bo tudi v Radgoni posebni WC in tuš in počivalnik za župana, še ne vem! No, naš župan je stalno v gibanju in najbrž počivalnika ne potrebuje. Če pa ga bo imel, ga bo vljudno odstopil komu iz davčne uprave. Direktor se bo zanesljivo z učitkom zavalil vanj. Pomočnika (ali kaj sta že?) z davčne uprave pa sta skoraj vedno po gostilnah (malo službeno, malo pa ...). Marsikaj se sliši, predvsem o enem, ustrezni organ pa nič.

Upam, da bo tudi na tem področju prišlo do sprememb.

Slišim, da je podžupan »dal malo vetra« našemu »šefu športa« (strankarskemu kolegu!) in je na tem področju malo boljše!

Ljube moje, pa še ena znamenitost je v Gornji Radgoni. Ko je neki tip (z ženo) v Nemčiji oblekel Reichstag (nekaj takega) z belim platnom, je bila to svetovna atrakcija. Ob Partizanski cesti (pri Elradu) pa je neko podjetje obleklo stavbo v belo platno. Pa nič, čeprav že tri mesece »pacajo« to zadevo. Pa še promet ovirajo. V Ljubljani bi morali narediti podhod za pešče. Pri nas pa je pešec nujno zlo. Kaj pa inšpekcije?

Pozdravlja vas »inšpektorsko« razposajena
Radgonska klepetulja

Lendavski pereči

Pozdravljeni! Priznati moram, da sem z nestrpnostjo pričakoval prejšnjo številko Vestnika, saj sem slutil, da je končno nastopil čas, da za naj... kmetijo razglasijo kako z območja upravne enote Lendava oziroma s teritorija stare Občine Lendava. To območje namreč »pokrivam« v svojem časopisnem kramljanju. Bil sem razočaran, ker se ni zgodilo nič takega. No, nekaj malega pa smo vendarle dobili: Kobiljan posebno priznanje za koruznjak in Žižkan za ohranjanje tradicije in običajev. Ne morem dojeti, le zakaj ta komisija ne more pri nas najti naj... kmetije, ko pa sam dobro vem, da je takih, ki bi jim lahko dali predpono naj..., kar nekaj. Berite dalje in prepričali se boste, da je tako!

V naših krajih je bilo svojčas **največ** *živine, zdaj pa je le očitno* **najmanj**. *Kmetje ugotavljamo, da se reja ne splača. Vse pa kaže, da so še naprej »donosni« traktorji, zato kupujemo nove in zdaj jih je (glede na obseg zemljišč)* **največ** *na Ravenskem in Dolinskem. Nadomestili so konje, ki jih je poslej najmanj od vseh štirinožcev. Še dobro, da se zdaj s konjeniškim ukvarja neki prosvetar! Ker se je v nasprotju s tem povečalo število psov in mačk, je teh domačih živali doslej* **največ**. *Travnikov kosimo čedalje manj, pa ne preseneča, da je letos najmanj pokošenih. Marsikdo tudi ne obdeluje več zemlje, zato se bom kar strinjal s sorodnikom Jančijem, ki trdi, da so za stanje* **največ** *krivi pravzaprav lenuhi. Število teh se povečuje in letos naj bi jih bilo doslej* **največ** ...

Zanimala me je letošnja (spet štajerska) naj... kmetija in v nedeljo sem obiskal Bolehnečice. Pričakoval sem, da imajo hlev, obložen s keramičnimi ploščicami, kot jih imajo kaki prekmurski gizdalini, a stopil sem v navaden hlev, poln lepo rejene živine. Hiše, ki so jo zgradili predniki, Slanovi niso podrli, ampak jo obnovili in prilagodili sedanjemu načinu življenja. Konj tudi niso prodali, da bi potem zanje kupili traktor, ampak jih rede naprej... Še marsikaj drugega sem videl. Tako me ni motil niti kup gnoja. Le kakšna bi pa bila kmetija, kjer ne bi dišalo po njem!

Pa pri nas - v krajih, kjer jaz živim? Kmetijstvo in živinoreja nazadujeta! Prav nič naj bi se več ne splačalo pridelovati. Tudi z negovanjem trte so sami izdatki! No, vinograda pa še nihče ni zapustil, zanemaril! Slišim, da bodo v prihodnje izbirali naj... vinograde oziroma vinske kleti. Če bo to res, potem se utegne zgoditi, da bomo imeli več sreče! Sicer pa ste morda sredi tega pisanja prebrali, da tudi pri nas že zdaj ne zaostajamo z naj...

NACI

Kujski val - nema priča

Razburjeni evropski opazovalci so nas poklicali. Odhiteli smo na kraj dogodka. Sekira bar ob Noršinski ulici v Murski Soboti je pred tremi leti postal mednarodno ozemlje, ker so se prebivalci tega koščka divjine odcepili od Slovenije. Država Slovenija je pokazala vso svojo surovost, ko je vdrla na ozemlje Sekira bara in z buldožerji porušila protokolarne objekte. To brutalno dejanje je uničilo še zadnji kotiček svobodnega sveta na tem planetu. Morebiti si vsakdo kdaj zaželi kam, kjer bo varen pred pritiski vsakdanjega življenja, pred zmeraj novimi nedokončanimi nalogami in dolžnostmi, ki jim običajno ni mogoče videti smisla. Tak kraj je bil Sekira bar, kjer si lahko ob šumenju vetra v krošnjah pojedel izvrsten bograč in popil hladno pivo. Pričakovati je bilo, da bo nova država, ki je nastala na enak način, bolj tolerantna. Zato naj se nihče ne čudi, če se bo od Slovenije nekoč odcepilo vse Prekmurje.

Kujski val - rdeči val

Posledice državnega terorizma se že kažejo na zahodni strani Mure.

Poslušalcem Kujskega vala prinašamo senzacionalno vest o zgodovinsko pomembnem dogodku v Ljutomeru. Prvi slovenski tabor bo zaradi tega izgubil nekaj svojega sijaja. V strogi tajnosti je bil na ljutomerskem strelišču ustanovni sestanek nove komunistične partije. Mi smo uspeli v njihove vrste vtihotapiti svojega poročevalca. Na sestanku je bilo šestnajst ljudi, katerih identitete ne smemo izdati, saj bi s tem ogrozili njihova življenja pa tudi sebe bi spravili v nevarnost. Največ, na kar lahko namignemo, je lik njihovega prvega sekretarja. Prihaja iz vrst krščanskih demokratov, vendar je znano, da se je že v prejšnjem sistemu udinjal svojim gospodarjem. Deluje pod psevdonimom Rdeči lisjak. Iz vladnih krogov smo izvedeli, da je že ustanovljena parlamentarna komisija, ki bo raziskala ta nezaslišani dogodek in udeležence postavila pred zid. Šušlja se, da je bila policija o sestanku anonimno obveščena, vendar so policisti na veliko jezo svojih predstojnikov zločince iskali na lovskem strelišču, kjer pa niso nikogar našli. Prva naloga, ki so si jo neokomunisti zadali, je izvedba revolucije in agrarne reforme.

Kujski val - kultura vina in konjev

Ljutomerčani se sprašujejo, čemu je kužno znamenje na Glavnem trgu zakrito s cunjami. Christo, bolgarski umetnik, ki je spomladi oblekel berlinski Reichstag, je v svilo oblekel ljutomersko kužno znamenje. Za letos je ta projekt požrl ves denar ljutomerski kulturi, kajti Christo je eden najdražjih umetnikov na svetu.

Kujski val - reklame

Novo Univerzalno Čistilo. Pred uporabo lahno premažite buldožerjevo žlico in z lahkoto boste očistili velikanske površine.

Prodajamo obeske in priponke v spomin na slavnostno otvoritev novih prostorov Podjetja za informiranje Murska Sobota. Izdelali smo jih iz izredno slanih pečenih rib, ki so ostale od piknika v Krogu. Za vas smo jih posušili in jim dali trajno obliko. Vsakemu kupcu podarimo še kilo soli.

Cestno podjetje ponuja veliko novost. Poceni izvajamo risanje črt po makadamskih cestah. Na voljo so polne črte, prekinjene in zebre.

Vestnik!

Turnišče: cene pujskov

Minuli četrtek je bila ponudba pujskov na sejmu v Turnišču spet večja od povpraševanja. Tokrat so rejci prodajali 58 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov, prodali pa so jih 36. Za par živali je bilo potrebno odšteti od 10.000 do 15.000 tolarjev.

Cene rabljenih avtomobilov

Na nedeljskem sejmu rabljenih avtomobilov pri soboškem Agroservisu so minulo nedeljo prodajali 38 vozil, prodali pa le štiri.

Znamka	Letnik	Prev. km	Cena
Renault 18 TLJ	1987	79.000	5.800 DEM
Zastava 101	1988	69.000	1.700 DEM
Zastava 128	1986	93.000	90.000 SIT
Zastava 126P	1981	71.000	50.000 SIT
Mercedes 2.0	1987	131.000	17.500 DEM
Jugo 45 Koral	1987	75.000	2.300 DEM
Škoda Favorit GLX	1993	25.000	11.000 DEM
Renault 5 Campus	1991	30.000	9.000 DEM
Golf D	1990	86.000	12.300 DEM
Golf 1,3 JX	1987	80.000	8.200 DEM
Jugo 65	1989	58.000	4.500 DEM
Jugo 45 AX	1988	67.000	2.700 DEM
Citroen AX	1989	62.000	8.000 DEM
Fiat Uno 1,3DS	1985	98.000	5.000 DEM
Zastava 101 1,1GX	1987	97.000	2.200 DEM
Škoda Forman	1993	36.000	11.000 DEM
Tavria	1993	20.000	4.000 DEM

Cene sadja in zelenjave

	Zelenjava Pomurka	Tržnica Gornja Radgona	Tržnica Ljutomer
Jabolka	100	180	160
Banane	99	100	100
Hruške	130	180	180
Limone	200	200	190
Grozdje	300	260	250
Nektarine	330	260	260
Breskve	180	180	180
Slive	150	180	180
Lubenice	-	60	60
Paradižnik	99	185	150
Paprika	130	150	130
Cvetača	230	230	200
Čebula	60	135	120
Česen	290	300	300
Kumare	100	110	110
Krompir	33	40	40

mobitel
Uradni zastopnik:
PYRAMIDIA
Mladinska 8, Murska Sobota
069/31-633, 0609-613-372

Moja domača banka
Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 8. septembra 1995, tečaji veljajo od 9. 9. 1995 od 00.00. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 12. 9. 1995 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.167,9057	1.185,00	1.220,00
Francija	100	2.386,3292	2.417,00	2.485,00
Nemčija	100	8.214,2756	8.420,00	8.570,00
Italija	100	7,4980	7,50	7,93
Švica	100	10.024,7019	10.140,00	10.425,00
ZDA	1	120,7170	123,50	126,60

Ponudba za prodajo delnic

Na zahtevo podjetja AGROMERKUR Murska Sobota, d. o. o., posredujemo prodajo

2.491 rednih imenskih delnic LB Pomurske banke, d.d., Murska Sobota

Cena za eno delnico je 9.971,70 SIT.

V skladu s 7. členom Statuta LB Pomurske banke, d.d., imajo prednostno pravico do nakupa delnic delničarji LB Pomurske banke, d.d., ki so vpisani v delniško knjigo LB Pomurske banke, d.d.

V 30 dneh od datuma objave naj interesenti pisno sporočijo svojo odločitev o nakupu na naslov:

LB Pomurska banka, d.d., Murska Sobota, Služba sredstev in poslovne informatike